

***Statenstuk* 2004-133**

Provinciaal omgevingsplan II en Provinciale omgevingsverordening Drenthe

Voorgestelde behandeling:

- gecombineerde Statencommissies Ruimte, Infrastructuur en Mobiliteit en Milieu, Water en Groen op 14 juni en 21 juni 2004
- provinciale staten op 7 juli 2004
- fatale beslisdatum: 7 juli 2004

Voorgestelde status: **B-stuk**

Behandeld door de heer H. van Laar, telefoonnummer (0592) 36 52 23

Portefeuillehouder: mevrouw A. Haarsma

Inleiding

Op 27 november 2001 stelden wij de Bestuursopdracht herziening Provinciaal omgevingsplan (POP) II vast. Op 14 januari 2002 hebben de gecombineerde Statencommissies Ruimte, Infrastructuur en Mobiliteit (RIM) en Milieu, Water en Groen (MWG) de bestuursopdracht besproken en daarmee ingestemd. Bij de aanbieding van de bestuursopdracht is een koppeling gelegd tussen het traject van herziening van het POP en de herziening van de regelgeving.

Op basis van de in de bestuursopdracht aangegeven uitgangspunten is op 11 februari 2003 een voorontwerp-POP II/Herziening regelgeving fysieke leefomgeving vastgesteld. De voorontwerpdocumenten zijn op 18 februari 2003 toegezonden aan de Statencommissies RIM/MWG. Daarbij is aan de hand van een notitie Verantwoording herzieningspunten voor een dertigtal punten en voor de aanpassing van kaarten verantwoording afgelegd op welke wijze de uitgangspunten van de bestuursopdracht zijn verwerkt. De gecombineerde Statencommissies RIM/MWG hebben de voorontwerpdocumenten op 12 mei en 25 augustus 2003 besproken.

De voorontwerp-POP-documenten hebben van 10 april tot 22 mei 2003 voor eenieder ter inzage gelegen. Op 26 en 27 mei en op 3 en 4 juni 2003 zijn presentatieavonden in de provincie gehouden. Met alle andere overheden (gemeenten, waterschappen en rijksdiensten en met de doelgroepen) is bestuurlijk overleg gevoerd over de in het voorontwerp opgenomen beleidsvoornemens.

Aan de hand van de opmerkingen van de Statencommissies RIM/MWG van 12 mei en 25 augustus 2003, het advies van de Provinciale Commissie voor het Omgevingsbeleid (PCO) van 15 augustus 2003 en de op de voorontwerpdocumenten ingekomen reacties zijn het ontwerp-POP II en de Provinciale omgevingsverordening (POV) opgesteld en op 3 november 2003 door ons vastgesteld.

De formele reactietermijn ten aanzien van de ontwerp-POP-documenten was van 15 december 2003 tot 23 januari 2004. Hiervan heeft vroegtijdige aankondiging plaatsgevonden.

Gedurende deze periode zijn 250 zienswijzen ontvangen. 96 zienswijzen zijn afkomstig van instanties en personen die in de zomer van 2003 op het voorontwerp hebben gereageerd. De overige 154 reacties zijn nieuw en zeer divers van onderwerp. Er is één reactie buiten de termijn binnengekomen.

Op basis van de ingekomen zienswijzen is een Nota van beantwoording ingekomen zienswijzen ontwerp-POP II en de POV opgesteld. In deze nota zijn de voorstellen tot aanpassing van het ontwerp-POP II en de POV verwerkt.

De ingekomen zienswijzen en bedenkingen zijn ruim beantwoord (zie bijlage 2). Bij de beantwoording is het advies van de PCO van 12 maart 2004 betrokken.

Advies

Het POP II en de POV vaststellen met inachtneming van de in de Nota van beantwoording ingekomen zienswijzen/bedenkingen ontwerp-POP II en POV aangegeven wijzigingsvoorstellen.

Meetbaar/Beoogd beleidseffect

Het vaststellen van het omgevingsbeleid voor de periode 2004-2010 met een daarop afgestemde regelgeving overeenkomstig de uitgangspunten van de Bestuursopdracht POP II.

Argumenten

De geleverde producten sluiten aan bij de Bestuursopdracht POP II en het advies Evaluatie Provinciale milieuverordening.

Uitvoering

Financiën

De uitvoering van het omgevingsbeleid maakt deel uit van de reguliere begrotingen voor de komende jaren.

Monitoring en evaluatie

In het POP II is een monitoringsprogramma opgenomen van de beoogde beleidseffecten.

Extern betrokkenen

- De andere overheden, te weten rijksdiensten, gemeenten, waterschappen.
- Alle bij het omgevingsbeleid betrokken doelgroepen.
- De maatschappelijke omgeving.

Communicatie

Er is een communicatieplan opgesteld, met daarin de in te zetten communicatiemiddelen en tijdstippen.

Bijlagen

1. Beantwoording advies Provinciale Commissie voor het Omgevingsbeleid over ontwerp-POP II en ontwerp-POV.
2. Nota van beantwoording van de op de ontwerp-POP-documenten ingekomen zienswijzen/bedenkingen.

Ter inzage in de leeskamer

1. Ingekomen zienswijzen/bedenkingen op het ontwerp-POP II en de ontwerp-POV.
2. Kaarten behorende bij het ontwerp-POP II (inclusief aanpassing GS 27 april 2004).

Assen, 6 mei 2004

Kenmerk: 18/6.1/2004004229

Gedeputeerde staten van Drenthe,

A.L. ter Beek, voorzitter

J.D. Nauta, secretaris

ab/coll.

BEANTWOORDING ADVIES PROVINCIALE COMMISSIE VOOR HET OMGEVINGSBELEID OVER ONTWERP POP II EN ONTWERP POV.

Algemeen

De met het oog op een duurzame ontwikkeling van Drenthe in POP II benoemde zes grondslagen, de Drentse samenleving, de waterstromen, de fysieke infrastructuur, de landschappelijke kwaliteit, een zuinig ruimtegebruik en een duurzame energiehuishouding hebben instemming. De op blz. 215 genoemde hoofdstructuur sluit daarbij goed aan en kan vanuit POP I worden doorgetrokken. In de opsomming wordt een belangrijk element als de economische kernzones niet genoemd, terwijl deze kernzones belangrijk zijn bij allerlei keuzes. De vraag is overigens of de hoofdstructuur voldoende is gemarkeerd en daarom leidend kan zijn en blijven bij de uitwerking en toepassing van het POP. Wij adviseren u over rol en positie van de economische kernzones in het kader van de ruimtelijke afwegingen en over de mate, waarin de hoofdstructuur leidend zal zijn in het POP duidelijkheid te verschaffen.

De commissie pleit er voor dat het POP naast de kaderstellende functie een meer ontwikkelingsgerichte benadering kiest en dat het POP op dit punt meer visionair en sturend wordt. Het gaat hierbij onder andere om water, landbouw, recreatie, landschap en de duurzame economische ontwikkeling.

De commissie constateert dat er bij betrokken organisaties en overheden brede belangstelling is om deze thema's integraal en gezamenlijk op te pakken. De commissie adviseert de provincie hierin initiatieven te nemen.

Reactie Gedeputeerde staten

Om de verstedelijkingsstructuur van Drenthe te beschrijven worden in plannen en visies verschillende begrippen gehanteerd. Het Kompas voor het Noorden spreekt bijvoorbeeld over economische kernzones en het concept voor de Vijfde nota ruimtelijke ordening kende het begrip stedelijke netwerken en bundelingsgebieden. In paragraaf C.6.1 van het POP worden deze benamingen in onderlinge samenhang neergezet. Het POP stuurt echter vooral via de kernenstructuur, alsmede via thema's die te maken hebben met het gezicht van de Drentse kernen, stedelijke economie en een evenwichtige opbouw van een kern. In de gebieden in de kernzones die deel uitmaken van het landelijk gebied is primair de integrale zonerings voor het landelijk gebied van toepassing. De kernhiërarchie en de hoofdlijnen van de integrale zonerings voor het landelijk gebied vallen al onder de hoofdstructuur van het POP, als weergegeven in onderdeel E.2.

De mogelijkheden voor uitwerking dan wel afwijking van het POP worden beperkt door de concrete beleidsbeslissingen die daarbij in acht worden genomen, evenals door de "binnen het plan aangegeven grenzen". Laatstgenoemde grenzen betreffen de hoofdstructuur van het POP. Deze hoofdstructuur is van wezenlijke betekenis voor de gewenste ontwikkeling van de provincie, voor het karakter van het POP en/of vanwege het daaraan toegekende bestuurlijk belang. Van deze hoofdstructuur mag niet worden afgeweken, tenzij het POP op dat punt wordt herzien, volgens de daarvoor vereiste procedure.

Onze missie is verwoord in de hoofddoelstelling van POP II: "Het tot stand brengen van een evenwicht tussen enerzijds ontwikkeling en anderzijds handhaving en vergroting van de kwaliteiten van Drenthe". Onze visie is verwoord in ontwikkelingsrichtingen voor het stedelijk gebied en het landelijk gebied. Wij geven (bewust) geen blauwdruk voor Drenthe in een bepaald jaar. De complexiteit en dynamiek van onze samenleving, waarin de sturingsmogelijkheden van de overheid ook zijn grenzen kent, maakt het in onze ogen gewenst om naar initiatieven van organisaties en individuen ruimte te laten voor discussie. Waar wij discussie niet gewenst vinden, geven wij via de kaderstellende functie van dit plan de randvoorwaarden aan.

De onderlinge samenhang en verwevenheid tussen beleidsterreinen wordt steeds sterker. Dit heeft er ondermeer toe geleid dat geen enkele overheid haar beleid op haar eigen territorium nog geheel zelf kan afbakenen. Ook wij hebben in het kader van het POP gezocht naar een goede rolverdeling en taakafbakening. De rode draad daarbij was om ons beleid minder gedetailleerd op te schrijven. Voorbeelden hiervan vindt u in de regeling voor het gemeentelijk woonplan en in de regeling voor voormalige agrarische bebouwing en werken. Aldus wordt de vrijheid vergroot in de wijze waarop provincie, gemeenten en waterschappen gezamenlijk doelen willen bereiken.

Naast een groter beroep op de verantwoordelijkheid van andere overheden en burgers willen wij bevorderen dat de onderlinge samenwerking bij het realiseren van het beleid verder wordt uitgebouwd. Uitgangspunt hierbij is dat de verschillende overheden en doelgroepen elkaar nodig hebben bij het realiseren van het beleid. Dit laatste om zo goed mogelijk te kunnen inspelen op de directe problemen en de beleving van burgers.

Water

Bij de vertaling van "Waterbeheer 21^e eeuw" wordt bij de watersysteembenadering slechts in geringe mate een relatie gelegd tussen het oppervlaktewater, het freatisch water en het grondwater. Ook wordt weinig aandacht besteed aan de waterketenbenadering. De commissie adviseert hieraan alsnog aandacht te besteden.

De commissie pleit er voor meer inzicht te geven in de rol die water speelt bij ruimtelijke keuzes, die de provincie, gehoord de opvattingen van daarbij direct betrokken partijen, heeft gemaakt. Ook ware aan te geven welke rol de stroomgebiedvisies nog spelen naast datgene wat thans in het POP is opgenomen. De commissie vraagt duidelijkheid te verschaffen over de mate van sturing van de wateropgaven voor de (ruimtelijke) indeling van het landelijk gebied.

De waterkwaliteit wordt ook in belangrijke mate bepaald door het aangrenzende landgebruik. De Europese Kaderrichtlijn Water kan belangrijke consequenties hebben voor het ruimtegebruik en het POP zal hierop moet anticiperen. Verschuiving van functies kunnen daarbij oplossingen bieden voor het bereiken van een goede ecologische toestand van het oppervlaktewater. Uit de aanvullende toelichting in het ontwerp is de commissie duidelijk geworden dat de consequenties voor het provinciale beleid verwerkt zullen worden in het volgende POP. De commissie adviseert in ieder geval in het thans voorliggende POP hierover het nodige te vermelden.

Voorts merkt de commissie op dat volgens de Wet op de waterhuishouding in het hoofdstuk over grondwaterbeheer (C 9.4) het (verplichte) onderdeel over de financiële middelen dient te worden opgenomen, zo eveneens een aanduiding van de redelijkerwijs te verwachten financiële en economische gevolgen van het te voeren waterhuishoudkundige beleid en in hoeverre de hoofdlijnen zijn afgestemd op het milieubeleid, het ruimtelijk beleid of het verkeers- en vervoersbeleid. De commissie adviseert alsnog hieraan tegemoet te komen.

Reactie Gedeputeerde staten

Al in het Waterhuishoudingsplan (1993) is uitgegaan van integraal waterbeheer. Vanaf POP I zijn de waterstromen één van de grondslagen voor het omgevingsbeleid. De sturende rol van water komt tot uitdrukking in de watersysteembenadering: zowel voor de oppervlaktewatersystemen als voor de grondwatersystemen. Hierbij zijn zowel waterkwantiteit als kwaliteit van belang. Dit is ondermeer van invloed geweest op de ruimtelijke rangschikking van functies, zoals de toekenning van zone IV aan gebieden die sterk samenhangen met aangrenzende natuurgebieden, evenals op de aanduiding van hydrologische aandachtsgebieden. Ook de ligging van de milieubeschermingsgebieden is mede gebaseerd op stroomgebieden.

De waterketenbenadering heeft betrekking op de organisatie van de uitvoering van het beleid. Het POP gaat hier niet op in. Zo is er in het POP ook geen beleid geformuleerd voor de waterschapsorganisatie of de organisatie van de waterleidingsector.

Op basis van de stroomgebiedvisies Vecht-Zwartewater en Groningen - Noordoost Drenthe is de wateropgave als volgt ruimtelijk vertaald in het POP.

- In het noorden van de provincies zijn bergingsgebieden aangegeven.
- Voor het zuiden van de provincie is het aanwijzen van bergingsgebieden een uitwerkingsopdracht.
- Voor de beekdalén geldt het "Nee, tenzij" beleid.
- Het kader voor het GGOR is gekoppeld aan de zonering.
- Hydrologische aandachtsgebieden zijn op kaart 1 vermeld.
- Het POP is de ontwerprijtlijn in het kader van de watertoets

Hiermee zijn de stroomgebiedvisies opgenomen in het omgevingsbeleid van de provincie en spelen de visies geen rol meer bij het toepassen van de watertoets.

De wijze waarop de kaderrichtlijn zal doorwerken is nu nog niet bekend. Hierbij hoeft niet alleen gedacht te worden een aan aanpassing van de provinciale regelgeving, maar ook aan een aanpassing

van functies of een technische aanpassing in het watersysteem. Ook is niet duidelijk of de kaderrichtlijn op termijn een doorwerking krijgt in de generieke regelgeving. Kortom, wij kunnen op dit moment niet teveel vooruitlopen op deze ontwikkelingen.

Op basis van door de waterschappen Reest en Wieden en Velt en Vecht aangedragen gegevens voor de uitwerking van WB21 is een indicatie gegeven van het verloop van de waterschapsheffingen. Dit is tevens gebeurd op basis van de verwachtingen ten aanzien van het verloop van de grondwaterheffing. Op deze wijze ontstaat een goed totaalbeeld van de kosten van het waterbeheer in de planperiode. Aan onderdeel E, "Doorwerking en inzet instrumenten", hebben wij een paragraaf E.10, "Financiële instrumenten waterbeheer" toegevoegd.

Water is een integraal onderdeel van het provinciale omgevingsbeleid en daardoor per definitie afgestemd op het milieubeleid, het ruimtelijke beleid en het verkeers- en vervoersbeleid. Hiervoor is in het POP gewerkt met zes grondslagen, een algemene en bijzondere omgevingskwaliteit, een integrale zonerings en een tabel met gebiedskenmerken. In de hoofdstukken C.1 en C.2 van het POP wordt hierop nader ingegaan.

Integrale zonerings landelijk gebied

De zoneringsystematiek van het landelijk gebied, welke in POP I is ingezet wordt door de commissie ondersteund. Met het oog op het ontwikkelingsperspectief voor de landbouw wordt aandacht gevraagd voor de positie van de landbouwbedrijven in de zones III en IV en gepleit voor een flankerend beleid. Ook wordt daarbij gewezen op de wederzijdse beïnvloeding van natuur en landbouwgebieden. De commissie adviseert hieraan in het POP alsnog aandacht te besteden.

De verruiming van mogelijkheden voor recreatie in zone I en II wordt ondersteund. De commissie zet vraagtekens bij de effectiviteit van de aangeduide voorkeursgebieden maar constateert ook dat in deze zones maatwerk en zorgvuldige afwegingen op zijn plaats zijn om spanning tussen de onderlinge functies (landbouw - recreatie) en/of ongewenste landschappelijke effecten te voorkomen. De commissie adviseert in het POP hieraan aandacht te besteden.

Voor de ontwikkeling van de recreatie in de overige zones pleit de commissie voor een integrale gebiedsgerichte aanpak. Het is de vraag of met de voorstellen die in POP II worden geformuleerd de beoogde doelen worden bereikt. De passages over uitzonderingen en compensatie zijn niet duidelijk. Ook is onduidelijk welke beslisstructuur in concrete gevallen zal worden gehanteerd. De commissie adviseert in het POP de nodige duidelijkheid te verschaffen.

Bij de verruiming van de bouwblokken voor IVH wordt de relatie met het bereiken van milieuwinst gemist, zoals deze door de Klankbordgroep IVH was aangeboden; dit ware alsnog op te nemen. Gepleit wordt voor een meer sturende rol van provincie richting gemeenten in het opstellen van een ontwikkelingsvisie, waarbij naast uitbreiding ook sanering een rol kan spelen.

Reactie Gedeputeerde staten

De indeling van het buitengebied van de provincie in slechts zes zones ontbeert vanwege de globaliteit vanzelfsprekend een aantal nuances. Nuances die recht doen aan de veelheid aan typen gebieden en gebiedskenmerken die in onze provincie voorkomen, evenals aan de onderlinge beïnvloeding. Daarom wordt in de beschrijving van de verschillende zones rekening gehouden met een soort bandbreedte. Bijlage C en de vijf bijbehorende kaarten 6 tot en met 10 vervullen een aanvullende rol bij de invulling van deze bandbreedte. In de beschrijving van de afzonderlijke zones wordt regelmatig verwezen naar deze tabel en kaarten. De betekenis ervan is mede afhankelijk van het type zone: variërend van "rekening houden met" in zone I tot "afgestemd op" in zone IV. Dit betekent dat de invloed in de "hogere" zones groter is dan in de "lagere". Wij stellen provinciale staten daarom voor de tekst in het POP op dit punt te verduidelijken, waarbij bijvoorbeeld de toepassing van bijlage C in zone I wordt beperkt tot de vestiging van nieuwe bouwpercelen.

Vooraf indien wordt gestreefd naar een bijzondere omgevingskwaliteit zet de provincie, in overleg met de actoren, zo mogelijk flankerend beleid in, zoals de Verplaatsingsregeling agrarische bedrijven, stimuleringsprojecten, Kompas voor het Noorden en gebiedsgerichte uitvoeringsprojecten. De verruiming van de agrarische bouwblokken is mede ingegeven door de behoefte aan extra ruimte vanwege strengere eisen voor dierenwelzijn. Eerder hebben wij al aangegeven gezocht te hebben naar een goede rolverdeling, in combinatie met een minder gedetailleerd beleid. Daarin past niet de door uw commissie voorgestelde sturende rol, gericht op een ontwikkelingsvisie.

De zones IV (gedeeltelijk), V en VI zijn onderdeel van de EHS. Op basis van het Structuurschema Groene Ruimte geldt een stringent rijksbeleid, ter bescherming van de EHS. Ingrepen in de onmiddellijke nabijheid van de kerngebieden (lees: zone IV, V en VI), worden niet toegestaan, indien deze de wezenlijke kenmerken of waarden aantasten. Alleen bij een zwaarwegend maatschappelijk belang kan hiervan worden afgeweken. Hiervoor is onderzoek vereist waarin tevens moet worden nagegaan of aan dit belang niet elders of anderszins kan worden tegemoetgekomen. Compensatie is vereist.

Een deel van de zones IV, V en VI valt tevens onder de Europese Habitat- of Vogelrichtlijn. Ook deze richtlijnen kennen een eigen beschermingsregime: slechts in uitzonderlijke gevallen is uitbreiding mogelijk.

De provinciale bescherming voor de zones IV en V (absoluut verbod) in het ontwerp-POP II gaat verder dan van EHS en Europese Vogel- en Habitatrichtlijnen. Het is echter de vraag of het absolute verbod wenselijk is, gezien de rijks- en (soms) Europese bescherming.

Voor zone VI is specifiek de vraag aan de orde of "eigen" provinciale criteria in het POP voor uitbreidingen in deze zone nog betekenis hebben, naast de rijks- en Europese beschermingscriteria.

Op grond van voorgaande overwegingen hebben wij besloten provinciale staten voor te stellen het beschermingsregime voor de EHS als uitgangspunt te nemen voor uitbreiding en nieuwvestiging van verblijfsrecreatie in de zones IV, V en VI. Daarnaast ligt het in de bedoeling de Voorkeursgebieden nieuwe verblijfsrecreatie opnieuw bezien in het kader van het reeds aangekondigde uitwerkingsplan voor de recreatie.

Kernontwikkeling en wonen

Er wordt ingestemd met de aangehouden kernenhierarchie. Ten aanzien van de onderlinge verhoudingen, de woningbouwaantallen en de uitwisselbaarheid van woningbouwaantallen wordt in het POP nog onvoldoende duidelijkheid geboden. De commissie bepleit een flexibele benadering van de systematiek ten aanzien van het ontwikkelen van de kernen en het woningbouwbeleid, waarbij het uitgangspunt van mal en contramal niet ter discussie dient te staan. Voorkomen moet echter worden dat deze flexibiliteit voor de geboden ruimte voor invulling en afwijking zodanig ruim wordt, dat het resultaat op gespannen voet kan komen te staan met het op zich juiste vertrekpunt van flexibiliteit. Het niveau van de aangehouden woningbehoefte, in samenhang met de aannames in de regiovisie Groningen – Assen, roept vragen op. Zo ook wat betreft de uitleggebieden, mede in relatie tot de mobiliteitseffecten daarvan. De commissie adviseert aan een en ander in het POP alsnog aandacht te besteden.

Reactie Gedeputeerde staten

Vooraf in relatie tot de verruiming van de beleidsvrijheid van gemeenten bij het opstellen van woonplannen en de benodigde ontwikkelingsruimte voor de streek- en substreekcentra is gevraagd de rode contouren minder rigide te hanteren. Discussies tussen gemeente en provincie gaan dan over de balans tussen de ruimte die een dorp of stad nodig heeft voor de eigen ontwikkeling en de bescherming en ontwikkeling van omgevingskwaliteiten.

Met de Signaalnota woningbouw hebben provinciale staten een halt toegeroepen aan de ongebreidelde ontwikkeling van kernen waarbij allerlei waardevolle gebieden en landschappelijke elementen verloren dreigden te gaan, voorzover op dat moment al niet aangetast. Het overgrote deel van deze beperkingen gelden in gebieden die onderdeel zijn van de landschappelijke hoofdstructuur, de cultuurhistorische hoofdstructuur en de EHS. Structuren die bijvoorbeeld ook vanuit toeristisch-recreatief oogpunt belangrijk zijn. De waardering voor deze gebieden wordt breed onderschreven. In dat opzicht is er geen reden de contourenbenadering los te laten.

Als echter blijkt dat op geen andere wijze in de behoefte of in een taakstelling voor wonen en/of werken kan worden voorzien dan door overschrijding van een contour, dan is behoefte aan maatwerk.

Met de nieuwe systematiek van het gemeentelijk woonplan wordt aan gemeenten gevraagd een visie te geven op de woningbouwontwikkeling voor het gehele grondgebied en de uitvoerbaarheid ervan te onderbouwen. Het woonplan, of een structuurvisie voor de gemeente, is daarmee bij uitstek een kader om beargumenteerd tot een zorgvuldige afweging te komen.

De zeven streek- en substreekcentra hebben in het bijzonder ontwikkelingsruimte nodig voor de uitvoering van de opgaven. In de beschrijving van de kernenstructuur is dit nader verwoord en aangegeven in welke mate de opgaven taakstellend zijn.

In de paragrafen C.6.1 en C.7.3 is aangegeven dat wij in voorkomende gevallen bereid zijn mee te werken aan een planontwikkeling waarbij een waardevol gebied door kernuitbreiding wordt bebouwd. Gemeenten dienen daarbij niet alleen de noodzaak aan te tonen, maar ook de compensatie van het verlies aan omgevingskwaliteit in of nabij het plangebied, onderdeel van de planontwikkeling te laten zijn.

Werken

De commissie onderschrijft het belang van het doorvertalen van de nota "Bedrijventerreinen tot 2015, in POP II. Wel adviseert de commissie de actuele ontwikkeling ten aanzien van de uitgifte van terreinen in POP II te verwerken.

De voorgestelde verruiming op het bedrijventerrein Tweesporenland nabij Wijster roept vragen op in relatie tot eerdere besluitvorming. De verruiming zal moeten worden beoordeeld in relatie met het aanbod bij Emmen, Hoogeveen en Meppel.

De commissie onderschrijft het beleid ten aanzien van kleinere bedrijventerreinen bij hoofdkernen.

Reactie Gedeputeerde staten

Conjuncturele ontwikkelingen en daarmee verwante fluctuaties in het uitgiftetempo zijn aanleiding tot het faseren van terreinontwikkeling. In de ramingen wordt ook rekening gehouden met een ijzeren voorraad. Het voortouw bij een gefaseerde planontwikkeling ligt bij de gemeente. Op basis van een nauwgezette monitoring van het uitgiftetempo beoordelen wij de "economische wenselijkheid" van eventuele aanvragen.

In de Nota bedrijventerreinen is geconstateerd dat Drenthe, geografisch gezien, tamelijk gescheiden deelmarkten kent en de inspanning vooral gericht moet zijn op de ontwikkeling van voldoende bedrijventerreinen in Zuidwest-Drenthe in de periode tot 2015. In deze context kan de verruiming van de vestigingsmogelijkheden met grootschalige, industriële bedrijvigheid op het Tweesporenland een verlichting bieden in de ruimtevraag. Een bedrijf dat zich op Tweesporenland vestigt, laat namelijk ruimte vrij op andere terreinen bij Hoogeveen en Meppel. Dit is een vorm van zuinig omgaan met beschikbare ruimte, vooral in de regio Zuidwest-Drenthe. Gelet op de beschikbare ruimte en het trage uitgiftetempo, kan Tweesporenland een alternatieve vestigingslocatie zijn voor grote bedrijven in de as Groningen - Assen - Hoogeveen - Meppel. Er is bewust gekozen voor een selectieve benadering, gericht op grootschalige, industriële activiteiten en blijvend ruimte behouden voor MERA-activiteiten.

Ruimte voor ruimte

De commissie stemt in met het doen opnemen van een regeling voor bedrijfsvestiging in voormalige agrarische bebouwing in het landelijk gebied. De regeling vergroot de mogelijkheden voor behoud van de economische functie van het platteland, en koppelt die aan kwaliteitsverbetering van de bebouwing. De commissie adviseert een zodanige regeling op te zetten dat overbodige, veelal minder fraaie bebouwing in het buitengebied verdwijnt. Het doel van de regeling moet gericht zijn op de kwaliteitsverbetering van het landelijk gebied. Het kan daarbij gaan om sloop, terugbouwen en ook saneren en verplaatsen van bebouwing.

Reactie Gedeputeerde staten

Wij hebben ons beperkt tot het aangeven van beleidsuitgangspunten, met als doel een vitaal landelijk gebied te stimuleren en te bevorderen dat een overmaat aan bebouwing, of bebouwing die niet past in de karakteristiek van het landschap, verdwijnt. Deze uitgangspunten zijn: waardevolle bebouwing handhaven, geen belemmering voor de landbouw, wonen als hoofdbestemming, een hogere landschappelijke kwaliteit en een strenge handhaving. De uitwerking kan op gemeentelijk niveau vorm worden gegeven in een bestemmingsplan dat toegesneden is op de specifieke situatie.

Recreatie en toerisme

Verder merkt de commissie op dat in het kader van de pilot Westerveld ook gekeken wordt naar de mogelijke ontwikkelingen in zones III en VI waarbij de relatie met de EHS kan worden onderzocht. De uitkomsten van de pilot kunnen worden gebruikt bij het opstellen van een methodiek voor ontwikkelingsmogelijkheden voor bedrijven met toekomstperspectief in relatie tot het beschermen van kwetsbare gebieden. De commissie vraagt er aandacht voor dat de situatie in Westerveld niet goed

vergelijkbaar is met de rest van Drenthe. Gevraagd wordt te bezien of er op meer plekken een gebiedsgerichte aanpak voor de hand ligt. Het resultaat daarvan ware in het POP op te nemen.

Reactie Gedeputeerde staten

Zie onze reactie bij het onderdeel Integrale zonerings landelijk gebied.

Land- en tuinbouw

De Landbouwwagende is in het POP II nu op een aantal onderdelen beter doorvertaald. Nagegaan zou kunnen worden welke gevolgen en of kansen de gesignaleerde of te voorziene veranderingen in de bedrijfsstructuur hebben voor het ruimtegebruik in het landelijk gebied. De snelle vermindering van het aantal bedrijven en de (benodigde) schaalvergroting van de bedrijven met toekomstperspectief hebben een grote impact. Dit levert mogelijk knelpunten waar het gaat om de inpassing van de bedrijfsgrootte in het landschap maar ook nieuwe kansen waar het gaat om begeleide functieverandering. Meer visie en sturing gebaseerd op ontwikkelingsplanologie en gericht op duurzame ontwikkeling zijn hier op zijn plaats. In deze context kan ook de roep om grotere bouwblokken en de aandacht die gevraagd wordt voor die landbouwbedrijven die nu op een locatie zitten zonder toekomstperspectief worden geplaatst. De commissie adviseert hieraan alsnog in het POP aandacht te besteden.

De commissie geeft U in overweging de tekst in het POP over de toelaatbaarheid van kassen op landbouwbedrijven opnieuw te bezien. Met name waar het gaat om de extra ruimte (tot 5000 m²) voor kassenbouw op landbouwbedrijven in de Veenkoloniën komt dat de PCO uit landschappelijk oogpunt bezien wel erg ruim voor. Voorkomen moet ook worden dat er aanzetten ontstaan voor echte glastuinbouw, omdat die geconcentreerd moet worden bij Emmen. Daarom wordt voorgesteld de volgende tekst in het POP op te nemen:

"Alleen als neventak of als ondersteunend glas bij agrarische bedrijven wordt een maximum oppervlakte van 1000 m² toegestaan. Aanvullend daarop wordt in de Veenkoloniën meer ruimte geboden voor kassenbouw, tot een maximum oppervlakte van 2000 m² bij recht. Als voorwaarde geldt hierbij dat kassenbouw plaats moet vinden op het agrarisch bouwperceel en past binnen de algemene omgevingskwaliteit."

Reactie Gedeputeerde staten

Zie voor de opmerkingen over visie en sturing op basis van ontwikkelingsplanologie onze reactie bij het onderdeel Algemeen.

Ten aanzien van de omvang van agrarische bouwblokken zijn wij van mening dat er voldoende mogelijkheden zijn om in te spelen op de behoefte aan groter bouwblokken.

Hiervoor zijn wij reeds ingegaan op het flankerend beleid voor de landbouw.

Glastuinbouw wordt geconcentreerd in twee gebieden, nabij Klazienaveen en nabij Erica. Concentratie biedt voordelen uit een oogpunt van werkgelegenheid, ruimte, watervoorziening, milieu, energie, landschap, afzet en infrastructuur. Daarom worden geen mogelijkheden geboden voor glastuinbouw buiten deze twee concentratiegebieden, tenzij sprake is van ondersteunend glas. Hiermee wordt bedoeld op een wisselwerking tussen "glas" en de agrarische hoofdactiviteit (bijv. een bollenbroeierij). Activiteiten die op zich niet passen in de specifieke tuinbouwgebieden. Wij stellen provinciale staten voor de tekst op dit punt aan te passen. Wij zien geen aanleiding de toegestane oppervlaktes van 1000 m² (algemeen) en 5000 m² (Veenkoloniën) aan te passen.

Grondstoffen en medegebruik landelijk gebied

In het ontwerp POP II wordt gesteld dat de keuze voor grondwater als bron voor de openbare drinkwatervoorziening geldt voor deze planperiode. De commissie is van mening dat het helemaal loslaten van de optie van het gebruik van oppervlaktewater voor de openbare drinkwatervoorziening niet wenselijk is. De vanuit de drinkwatersector geuite wens om toekomstgericht te volstaan met drie strategische grondwaterwingebieden zal nader onderbouwd moeten worden alvorens deze strategische wingebieden in het POP op te nemen.

Ook wordt aandacht gevraagd voor het op een juiste wijze in verbinding brengen van drinkwaterwinning en natuurontwikkeling.

Gesignaleerd wordt dat de passages inzake het opslaan van afvalstoffen in de diepe ondergrond niet sporen met de recente uitspraak van de Raad van State in het beroep van de NAM tegen POP I. De commissie adviseert u deze strijdigheid weg te nemen.

In het ontwerp wordt aangegeven dat het de bedoeling is om uiterlijk 1 januari 2013 in de EHS geen beton- en metselzand meer te winnen (blz. 166). Er is niet afdoende aangetoond dat het niet mogelijk is de winning eerder naar Zuidwest-Drenthe te verplaatsen. De commissie adviseert dan ook in het POP aan te geven dat voortzetting van de winning bij Gasselte niet mogelijk is en dat de afbouw afhankelijk is van nader onderzoek naar het tijdsbestek dat (beslist) noodzakelijk is om een alternatieve locatie in Zuidwest-Drenthe tot ontwikkeling te brengen.

Reactie Gedeputeerde staten

In het Grondwaterplan is uitgebreid onderzoek gedaan naar de effecten van grondwaterwinning in Drenthe. Daarna zijn aanvullende bronnenstudies uitgevoerd. Meer op lokale schaal is de laatste jaren gekeken naar een aantal knelpunten, zoals de winning Nietap, Gasselte en Assen. In grote lijnen komt hieruit naar voren dat de grondwaterwinningen in Drenthe goed gecombineerd kunnen worden met de natuurfunctie in de EHS. Dit is al eerder gebleken in het onderzoek naar de grondwatersituatie in Drenthe (TNO, 1991). Op basis hiervan zijn wij van mening dat onze beleidsvisie op de toekomst van de openbare drinkwatervoorziening voldoende in het POP is verwoord.

Uit tal van onderzoeken is gebleken dat de beschikbaarheid van oppervlaktewater niet constant is. Dit betekent dat bij een oppervlaktewaterwinning tevens een reservoir en/of een grondwaterwinning moet worden ingericht. Daarnaast vraagt het zuiveren van oppervlaktewater meer chemicaliën en energie dan een grondwaterwinning. Ook bij indirect gebruik van oppervlaktewater via een bodempassage zal een (voor)zuivering nodig zijn. Als een oppervlaktewaterwinning gecombineerd wordt met een grondwaterwinning zijn dus twee verschillende zuiveringen nodig. Het voorgaande is ook gebleken uit onderzoek, waarbij is geconcludeerd dat oppervlaktewaterwinning een grotere milieubelasting geeft dan een grondwaterwinning. Hierbij is het verdrogend effect van een grondwaterwinning meegewogen. Vandaar dat de provincie niet kiest voor het (indirect) gebruik van oppervlaktewater voor nieuwe winningen. Wij streven wel naar een combinatie van natuurontwikkeling en grondwaterwinning zoals dat in het Hunzedal is gestart. Hier blijkt dat het bergen van water goed gecombineerd kan worden met natuurontwikkeling voor het compenseren van de effecten van de grondwaterwinning.

De bestaande oppervlaktewaterwinning bij De Punt in het stroomgebied van de Drentsche Aa wordt gehandhaafd. Voor deze winning zijn tal van maatregelen genomen om de waterkwaliteit te verbeteren. Daarnaast is door de waterleidingmaatschappij een mengbekken gerealiseerd.

Een strategische winning is een reservering van ruimte voor een nieuwe grondwaterwinning, ingeval er bij één van de bestaande winningen een situatie ontstaat waardoor het betreffende waterwingebied voor langere termijn niet meer beschikbaar is. Bedoelde strategische winningen zijn gepland ten westen van Assen, in het Achterste Diep in het Hunzedal en in Over de Aa bij Ruinerwold. Deze gebieden worden nog nader onderzocht en onderbouwd in het hiervoor op te stellen uitwerkingsplan.

Sedert de jaren zeventig heeft de Drentse politiek klip en klaar uitgesproken tegenstander te zijn van het opslaan van afvalstoffen in de ondergrond. Inmiddels is ons gebleken dat het opnemen van een absoluut verbod in het POP juridisch niet tot de mogelijkheden behoort. Om de politieke stellingname toch tot zijn recht te laten komen is juist gekozen voor de formulering zoals in het ontwerp POP II, inclusief onderdeel E.2, is opgenomen.

Op grond van deze formulering zal de provincie in voorkomende gevallen ook gebruik maken van de bezwaar- en beroepsmogelijkheden in kader van de Mijnbouwwet.

Om in de Drentse behoefte aan beton- en metselzand te kunnen blijven voorzien is, ter overbrugging tot 2013, uitbreiding van de zandwinning in het Gasselterveld noodzakelijk. Deze lange periode is nodig vanwege het grote pakket ophoogzand, bovenop het te winnen beton- en metselzand, in de nieuwe winning in Zuidwest Drenthe.

Naar ons oordeel zal de in procedure zijnde inrichtings-m.e.r. (vanwege het kappen van meer dan 10 ha bos) voldoende inzicht geven in de effecten van de voorgenomen uitbreiding van de zandwinning Gasselterveld op de omgeving. Een locatie-m.e.r. achten wij niet noodzakelijk. Immers, na een uitvoerig onderzoek van NITG naar een toekomstige zandwinlocatie voor beton- en metselzand, hebben provinciale staten bij de vaststelling van de Ontgrondingennota in het najaar van 2000, zich reeds uitgesproken voor één toekomstige locatie in Zuidwest-Drenthe. Dit binnen het daarvoor

aangegeven zoekgebied, in combinatie met een uitbreiding van de zandwinning Gasselterveld, voor de overbruggingsperiode. Er hebben zich in de tussenliggende periode geen omstandigheden voorgedaan, die tot een herziening van dit beleid noodzaken.

Landschap

De in POP II versterkte aandacht voor landschap en cultuurhistorie wordt onderschreven. Maar zoals de commissie hierboven reeds in het algemeen aangaf zal ook hier een (nog) meer ontwikkelingsgerichte benadering dienen te worden gekozen. De commissie onderstreept de tekst en de doelen, die in het POP worden aangegeven.

Reactie Gedeputeerde staten

Zie voor de opmerkingen over visie en sturing op basis van ontwikkelingsplanologie onze reactie bij het onderdeel Algemeen.

Verkeer en vervoer

Er wordt op gewezen dat in de opvatting van het rijk de N34 niet als stroomweg van nationaal belang kan worden getypeerd. Voorts wordt gesignaleerd dat het ontwerp lijkt uit te gaan van realisering van een veelheid van wensen op het terrein van de infrastructurele voorzieningen (w.o. de verkeersveiligheid, openbaar vervoer; hanzelijn+ én zzi; ombouw N33 tot autosnelweg). De commissie vraagt het college duidelijk te zijn in haar keuzes.

Omdat in de Planwet Verkeer en vervoer de provincie verantwoordelijk is voor de monitoring van haar beleidsplan is het nodig om ook de mobiliteitseffecten van grote ruimtelijke plannen en ontwikkelingen in kaart te brengen. De commissie adviseert dit in het POP te verwerken.

Reactie Gedeputeerde staten

De SNN Netwerkstudie, die gezamenlijk met Rijkswaterstaat wordt uitgevoerd, zal basis zijn voor de afstemming tussen het hoofdwegen- en het ontsluitend wegennet. In dit POP zijn we al van een dergelijk wegennet indeling uitgegaan. In het Uitwerkingsprogramma Verkeer en Vervoer/POP II wordt een nadere functie en inrichtingsvorm van de wegen vastgesteld. Zoals bekend voeren we momenteel in het kader van de WHW overleg met Rijkswaterstaat over een eventuele overdracht van de N34. In onze optiek maakt deze weg onderdeel uit van het hoofdwegennet in Drenthe, met een functie als regionale stroomweg.

In het Samenwerkingsverband Noord Nederland worden de Zuiderzeelijn en/of de Hanzelijn+ als belangrijke structuurdragers gezien voor de ruimtelijke ontwikkelingen in Noord-Nederland. In POP II houden we, gezien de afspraken met het kabinet, beide opties open en maken geen keuze. Dit past ook in de behoefte die door de gezamenlijk partners in de Regiovisie is uitgesproken om het collectief vervoer te versterken.

Voor de monitoring verwijzen we naar hoofdstuk E.4. Voor de doelstellingen uit het POP wordt een speciaal monitoringsprogramma opgezet.

Voor de mobiliteitseffecten van grote ruimtelijke plannen is in C.6.4. een verplichting opgenomen tot het opstellen van een VPL (Verkeersprestatie op Locatie). Ook wordt een mobiliteitseffectsignalering ontwikkeld.

In het kader van de Samenwerking Noord Nederland wordt gewerkt aan een netwerkstudie in Noord Nederland. Ook deze studie moet meer inzicht bieden in mobiliteitseffecten en regelstrategieën.

Regelgeving

De commissie vraagt aandacht voor een goed grondwaterbeschermingsbeleid en vraagt de voorstellen voor aanpassing van de regelgeving nader te beoordelen op de noodzaak voor aanpassing.

Reactie Gedeputeerde staten

Alle voorstellen op basis van ingediende zienswijzen, zo ook die voor aanpassing van regelgeving, zijn door ons beoordeeld op de noodzaak van aanpassing. Voor de regelgeving geldt in het bijzonder dat, vooruitlopend op de herziening in het kader van de POV, een evaluatie van de Provinciale milieuverordening is uitgevoerd.

Ter bescherming van de kwaliteit van het grondwater voor de bereiding van drinkwater, is het gewenst beperkingen op te leggen aan bepaalde activiteiten die plaatsvinden binnen de grondwaterbeschermingsgebieden. Een groot gedeelte van deze beperkingen is niet opgenomen in

de Herziening regelgeving fysieke leefomgeving. Dit betekent dat, ter uitvoering van deze beperkingen, andere instrumenten dan de verordening ingezet worden. Hierbij valt te denken aan instrumenten als ruimtelijke ordening, het opzetten van stimuleringsmaatregelen, het geven van voorlichting en de inzet van privaatrechtelijke instrumenten als aankoop.

Overige opmerkingen

De commissie adviseert voorts de in voorbereiding zijnde Cultuur Historische Hoofdstructuur in het POP een adequate plaats te geven.

Reactie Gedeputeerde staten

In het POP wordt op vele verschillende manieren de CHHS beschreven en geduid. Ondermeer noemen we de beschrijvingen onder B.6.2, "Drentse waarden" en onder C.2.1, "De cultuurhistorische hoofdstructuur". Tevens zijn onderdelen op de volgende kaarten en een tabel weergegeven.

- Kaart 7, Ecologische structuur, met daarop onder andere "houtwallen" en "veentjes".
- Kaart 8, Aandachtsgebieden archeologie (de verborgen cultuurhistorie).
- Kaart 9, Aandachtsgebieden bodem, met daarop de cultuurhistorisch waardevolle essen;
- Kaart 10, Cultuurhistorische gaafheid.
- Tabel C, Gebiedskennmerken, met waarden als "openheid", "beplanting" en "historische geografie".

Al dit materiaal bijeen biedt, naast de POP-teksten in het algemeen en de beschrijving van de zonering in het bijzonder, inzicht in de ligging van de CHHS. Verfijning van deze structuur vindt plaats in het bestemmingsplan.

Provinciale staten van Drenthe;

gelezen het voorstel van gedeputeerde staten van Drenthe van 6 mei 2004, kenmerk 18/6.1/2004004229;

gelet op artikel 22 van de Tijdelijke referendumwet;

gelet op afdeling 3 van de Wet op de waterhuishouding en de uitwerking van de planvorming in de Provinciale milieuverordening, hoofdstuk II van de Wet op de Ruimtelijke Ordening, paragraaf 4.4 van de Wet milieubeheer, paragraaf 3 van de Planwet verkeer en vervoer en afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht;

gezien de ingekomen zienswijzen/bedenkingen en de Nota van beantwoording van de op het ontwerp-Provinciaal omgevingsplan II en de ontwerp-Provinciale omgevingsverordening Drenthe ingekomen zienswijzen/bedenkingen;

gezien het advies van de Provinciale Commissie voor het Omgevingsbeleid van 12 maart 2004;

gelet op de op 13, 15, 19, 20 en 22 april 2004 gehouden bijeenkomsten en artikel 4a van de Wet op de Ruimtelijke Ordening;

BESLUITEN:

- I. het Provinciaal omgevingsplan (POP) Drenthe II en de Provinciale omgevingsverordening (POV) Drenthe vast te stellen, overeenkomstig het ontwerp-POP II en de ontwerp-POV Drenthe van 3 november 2003, met inachtneming van de in de Nota van beantwoording van de op het ontwerp-POP II en de ontwerp-POV ingekomen zienswijzen/bedenkingen aangegeven wijzigingen van 27 april 2004 en met inachtneming van de op 7 juli 2004 door de staten aangenomen amendementen;
- II. de zienswijzen/bedenkingen waaraan op grond van de ad I aangegeven beantwoording niet is tegemoetgekomen, ongegrond te verklaren;
- III. zienswijze O.278 (Remix, Droge Mortel BV, Postbus 3, 9530 AA Borger) niet-ontvankelijk te verklaren wegens termijnoverschrijding;
- IV. dat dit besluit in werking treedt zes weken na de dag waarop het is bekendgemaakt, behoudens voorzover de minister van volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en milieubeheer ten aanzien van een concrete beleidsbeslissing waartegen een zienswijze is ingediend, gebruikmaakt van de aangegeven bevoegdheid in artikel 6 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening (aanwijzing wegens kennelijke strijd met het nationaal ruimtelijk beleid);

- V. het POP I, de Provinciale milieuverordening Drenthe, de Verordening wegen en waterwegen provincie Drenthe 1994, de Verordening waterhuishouding Drenthe en de Ontgrondingenverordening voor Drenthe 2000 in te trekken na het van kracht worden van het POP II en de POV Drenthe.

Assen, 7 juli 2004

Provinciale staten voornoemd,

, griffier

, voorzitter

ab/coll.

PROVINCIE DRENTHE

NOTA VAN BEANTWOORDING INGEKOMEN ZIENSWIJZEN/BEDENKINGEN OP HET
ONTWERP-PROVINCIAAL OMGEVINGSPLAN EN DE ONTWERP-PROVINCIALE
OMGEVINGSVERORDENING

27 april 2004

 INHOUD

	INLEIDING	7
1.	OVERZICHT INGEKOMEN ZIENSWIJZEN/BEDENKINGEN MET VERWIJZING NAAR DE SAMENVATTING EN BEANTWOORDING PER ONDERDEEL	9
G.	Gemeenten	9
W.	Waterschappen	10
M.	Ministeries	10
P.	Provincies	10
B.	Bedrijfsleven	10
D.	Drinkwater	11
I.	Internationaal	11
L.	Landbouw	11
N.	Natuur	12
R.	Recreatie	12
Z.	Zorg	12
O.	Overigen	13
2.	SAMENVATTING EN BEANTWOORDING ZIENSWIJZEN/BEDENKINGEN	27
A.	Inleiding	27
B.	Visiedeel	30
C.	GEWENSTE ONTWIKKELING VOOR FUNCTIES EN GEBIEDEN	33
C.1.	Samenhang duurzame ontwikkeling, grondslagen en algemene en bijzondere omgevingskwaliteit	33
C.2.	Drentse omgevingskenmerken en een bijzondere omgevingskwaliteit	34
C.2.1.	Omgevingskenmerken	34
C.2.4.	Milieubeschermingsgebieden: een bijzondere omgevingskwaliteit	35
C.3.	Water	43
C.3.1.	Inleiding	43
C.3.2.	Oppervlaktewaterkwaliteit	45
C.3.3.	Wateroverlast en watertekort	48
C.3.4.	Gewenst grondwater- en oppervlaktewaterregiem	58
C.4.	Ontwikkeling landelijk gebied	62
C.4.1.	Integrale zonering landelijk gebied	62
C.5.	Verkeers- en vervoersinfrastructuur	81
C.5.1.	Een mobiele samenleving	82
C.5.2.	Netwerken verkeer en vervoer	85
C.5.3.	Veilig mobiliteitsgedrag	101
C.5.4.	Goederenvervoer	101
C.5.5.	Luchtvaart	102
C.5.6.	Communicatienetwerken	105
C.6.	Kernontwikkeling	105
C.6.1.	De verstedelijkingsstructuur	105
C.6.2.	Het Drentse gezicht van de kernen	109
C.6.4.	Evenwichtige opbouw van de kern	110

C.7.	Wonen, mobiliteit en voorzieningen	122
C.7.1.	Drentse samenleving: blijvend in beweging	122
C.7.3.	Woonprogramma's	123
C.8.	Werken	128
C.8.2.	Bedrijventerreinen	128
C.8.3.	Informatie- en communicatietechnologie en radioastronomie	135
C.8.5.	Detailhandel	136
C.8.6.	Recreatie en toerisme	136
C.8.7.	Land- en tuinbouw	142
C.9.	Grondstoffen en medegebruik landelijk gebied	147
C.9.1.	Duurzame energiehuishouding	147
C.9.3.	Delfstoffen	150
C.9.4.	Grondwaterbeheer	153
C.9.5.	Afvalbeheer	156
C.9.6.	Militaire zaken	159
C.10.	Landschap, cultuurhistorie en archeologie	160
C.10.1.	Landschap	160
C.10.2.	Cultuurhistorie	161
C.10.3.	Archeologie	162
C.11.	Natuur en bos	163
C.11.2.	Natuur	163
C.11.3.	Bos	171
D.	GEBIEDSGERICHTE ONTWIKKELING	173
E.	DOORWERKING EN INZET INSTRUMENTEN	175
E.6.	Gebiedsgerichte aanpak	175
E.9.	Handhaving	175
	KAARTEN	177
	Kaart 1	177
	Kaart 2	179
	Kaart 3	180
	Kaart 4	181
	Kaart 5	182
	Kaart 6	182
	Kaart 7	182
	Kaart 8	184
	Kaart 9	185
	Kaart 10	185
	Kaart 11	186
	Kaart 12	186
	Kaart A	186
	Kaart B	186
	Kaart F	187
	Kaart H	187
	PROVINCIALE OMGEVINGSVERORDENING	189
	Deel I, Algemeen	189
	Deel II, Milieu	189
	Deel IV, Water	191

WIJZIGINGEN TEN OPZICHTE VAN ONTWERP-POP II OP BASIS VAN INGEKOMEN ZIENSWIJZEN	193
ACTUALISERING EN TEKSTAANPASSINGEN (OVERIGE WIJZIGINGEN TEN OPZICHTE VAN HET ONTWERP-POP II)	209
WIJZIGINGEN KAARTEN	221
WIJZIGINGEN ONTWERP-PROVINCIALE OMGEVINGSVERORDENING	225

INLEIDING

De ingekomen zienswijzen/bedenkingen zijn naar onderwerp samengevat overeenkomstig de indeling van het ontwerp-Regionaal omgevingsplan (ROP) II en de ontwerp-Regionale omgevingsverordening (ROV). De beantwoording is per onderwerp aangegeven.

Om de voorstellen tot wijziging van de ontwerpdocumenten goed in beeld te brengen, zijn deze eveneens per onderwerp vermeld. Aan het eind van dit document zijn de voorstellen tot wijziging nog een keer samengevat.

De nummering van de zienswijzen/bedenkingen is, voorzover aan de orde, overeenkomstig de nummering van de inspraakreacties op het voorontwerp-ROP II

Na sluiting van de inspraaktermijn is één zienswijze/bedenking ontvangen, die wegens termijnoverschrijving niet-ontvankelijk is.

1. OVERZICHT INGEKOMEN ZIENSWIJZEN/BEDENKINGEN MET VERWIJZING NAAR DE SAMENVATTING EN BEANTWOORDING PER ONDERDEEL

G. Gemeenten

	Nummer	Datum ontvangst	Afzender	Reactie
1.	G.1.	22 januari 2004	Gemeente De Wolden, Postbus 71, 7963 ZH Ruinen	C.3.3, C.4.1, C.5.2, C.6.4, C.7.3, C.8.2, C11.2, kaart 1
2.	G.2.	22 januari 2004	Gemeente Midden-Drenthe, Postbus 24, 9410 AA Beilen	C.5.2, C.6.4, C.7.3, C.8.2, C.9.1, bijlage A
3.	G.3.	26 januari 2004	Gemeente Tynaarlo, Postbus 12, 9470 AA Zuidlaren	C.3.3, C.5.2, C.5.3, C.6.4, C.8.2
4.	G.5.	26 januari 2004	Gemeente Emmen, Postbus 30001, 7800 RA Emmen	C.5.2, C.6.4, C.8.2, C.8.7
5.	G.6.	27 januari 2004	Gemeente Coevorden, Postbus 2, 7740 AA Coevorden	C.5.2, C.6.1, C.6.4, C.7.3, C.8.6, C.8.7
6.	G.9.	23 januari 2004	Gemeente Hoogeveen, Postbus 20000, 7900 PA Hoogeveen	A, C.4.1, C.5.2, C.5.5, C.6.2, C.6.4, C.7.1, C.7.3, C.8.2, C.8.3, C.8.5, C.8.6, C.8.7, C.11.2, kaart 2
7.	G.12.	22 januari 2004	Gemeente Assen, Postbus 860, 9400 AW Assen	C.2.4, C.5.2
8.	G.13.	26 januari 2004	Stedelijk Netwerk Zuid-Drenthe, Postbus 30001, 7800 RA Emmen	C.5.2, C.6.1
9.	G.14.	22 januari 2004	Gemeente Westerveld, Postbus 50, 7970 AB Havelte	C.4.1, C.7.3, C.8.6, C.11.2
10.	G.16.	26 januari 2004	Gemeente Meppel, Postbus 501, 7904 AM Meppel	C.8.2, C.9.1, kaart 2
11.	G.17.	26 januari 2004	Gemeente Aa en Hunze, Postbus 93, 9460 AB Gieten	C.5.2, C.6.1, C.6.4, C.7.1, C.7.3, C.8.2, C.8.6, C.8.7
12.	G.18.	12 januari 2004 en 26 januari 2004	Gemeente Borger-Odoorn, Postbus 3, 7875 AD Exloo	A, C.4.1, C.5.2, C.6.1, C.6.4, C.7.1, C.7.3, C.8.2, C.9.3
13.	G.19.	26 januari 2004	Gemeente Hoogezand-Sappemeer, Postbus 75, 9600 AB Hoogezand	A

W. Waterschappen

	Nummer	Datum ontvangst	Afzender	Reactie
14.	W.1.	23 januari 2004	Waterschap Reest en Wieden, Postbus 120, 7940 AC Meppel	A, C.3.1, C.3.2, C.3.4, C.4.1, E.6
15.	W.2.	27 januari 2004	Waterschap Noorderzijlvest, Postbus 18, 9700 AA Groningen	A, C.3.1, C.3.2, C.3.4, C.4.1, E.6
16.	W.3.	26 januari 2004	Waterschap Hunze en Aa's, Postbus 195, 9640 AD Veendam	A, C.3.1, C.3.2, C.3.4, C.4.1, E.6
17.	W.4.	3 februari 2004	Waterschap Velt en Vecht, Postbus 330, 7740 AH Coevorden	A, C.3.1, C.3.2, C.3.4, C.4.1, E.6

M. Ministeries

	Nummer	Datum ontvangst	Afzender	Reactie
18.	M.1.	23 januari 2004	Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedsel- kwaliteit, Directie Noord, Postbus 30032, 9700 RM Groningen	C.8.2, C.8.7, C.9.3
19.	M.3.	22 januari 2004	Ministerie van Verkeer en Waterstaat, Directie Noord-Nederland, Postbus 2301, 8901 JH Leeuwarden	C.3.1, C.3.3, C.5.1, C.5.2
20.	M.4.	26 januari 2004	Directoraat-Generaal Ruimte Zuid-Oost-Noord, Postbus 30940, 2500 GX 's-Gravenhage	C.9.5

P. Provincies

	Nummer	Datum ontvangst	Afzender	Reactie
21.	P.2.	22 januari 2004	Provincie Groningen, Postbus 610, 9700 AP Groningen	B
22.	P.3.	26 januari 2004	Provincie Fryslân, Projectleider streekplan, Postbus 20120, 8900 HM Leeuwarden	C.5.2, C.11.2, D, kaart A

B. Bedrijfsleven

	Nummer	Datum ontvangst	Afzender	Reactie
23.	B.2.	21 januari 2004	Windkoepel, Postbus 813, 3900 AV Veenendaal	C.9.1
24.	B.3.	23 januari 2004	NEVRIP, Nieuwstad 70b, 6811 BM Arnhem	C.9.3
25.	B.4.	23 januari 2004	Kamer van Koophandel Drenthe, Postbus 27, 7940 AA Meppel	C.3.3, C.5.2, C.7.3, C.8.2, C.8.6
26.	B.6.	23 januari 2004	VNO-NCW Noord, Postbus 188, 9750 AD Haren	C.3.3, C.5.2, C.8.2

D. Drinkwater

	Nummer	Datum ontvangst	Afzender	Reactie
27.	D.2.	23 januari 2004	Vitens, Postbus 666, 8000 AR Zwolle	C.2.4, C.9.4
28.	D.4.	23 januari 2004	NV Waterleidingmaatschappij Drenthe, Postbus 18, 9400 AA Assen	C.9.4, POV

I. Internationaal

	Nummer	Datum ontvangst	Afzender	Reactie
29.	I.1.	31 januari 2004	Landkreis Grafschaft Bentheim, Van Delden Straße 1-7, D-48529 Nordhorn Duitsland	C.11.2

L. Landbouw

	Nummer	Datum ontvangst	Afzender	Reactie
30.	L.2.	22 december 2003 3 maart 2004	Dienst Landelijk Gebied, Landinrichtings- commissie Roden-Norg, Postbus 146, 9400 AC Assen	C.9.4
31.	L.3.	23 januari 2004	Dienst Landelijk Gebied, Landinrichtings- commissie Zuidwolde-Noord/ Beneden Egge, Postbus 146, 9400 AC Assen	C.2.4, C.11.2
32.	L.4.	26 januari 2004	Dienst Landelijk Gebied, Landinrichtings- commissie Zuidwolde-Zuid, Postbus 146, 9400 AC Assen	C.2.4, C.11.2
33.	L.6.	23 januari 2004	NLTO Drenthe, Postbus 186, 9200 AD Drachten	A, C.2.4, C.3.3, C.3.4, C.4.1, C.8.7, C.9.1, C.11.2
34.	L.7.	23 januari 2004	NLTO Beilen, Smilde en Westerbork, Kanaal OZ 5a, 9419 TJ Drijber	C.3.3, C.3.4, C.4.1 en bijlage C, C.8.7, C.9.1
35.	L.10.	23 januari 2004	NLTO Rolde/Assen, p.a. Slokkert 1, 9451 TD Rolde	C.2.4, C.4.1, C.8.7, C.11.2
36.	L.12.	22 januari 2004	NLTO GOC De Wolden, R. Schonewille, Ten Arlo 1, 7921 VA Zuidwolde	C.2.4., C.11.2
37.	L.13.	22 januari 2004	NLTO Afdeling De Wolden-Oost/Hoogeveen, secretariaat T.J. Jansen, Wijsterseweg 106, 7934 TE Stuifzand	C.2.4
38.	L.14.	22 januari 2004	NLTO Noorderveld, J.D. Riedstra, Wagenmaker 17, 9341 CC Veenhuizen	C.2.4, kaart 7, kaart F
39.	L.15.	26 januari 2004	Dienst Landelijk Gebied, Landinrichtings- commissie Laaghalen, Postbus 146, 9400 AC Assen	C.2.4
41.	L.17.	26 januari 2004	Dienst Landelijk Gebied, Landinrichtings- commissie Drentsche Aa, Postbus 146, 9400 AC Assen	C.2.4

	Nummer	Datum ontvangst	Afzender	Reactie
42.	L.18.	26 januari 2004	Dienst Landelijk Gebied, Landinrichtings-commissie Hak+ Peize e.o., Postbus 146, 9400 AC Assen	C.2.4
43.	L.19.	26 januari 2004	Dienst Landelijk Gebied, Landinrichtings-commissie Roden-Norg, Postbus 146, 9400 AC Assen	C.2.4
44.	L.20.	26 januari 2004	Drents Agrarisch Jongeren Kontakt, Postbus 186, 9200 AD Drachten	A, C.8.7, C.11.2

N. Natuur

	Nummer	Datum ontvangst	Afzender	Reactie
45.	N.1.	22 januari 2004	Milieufederatie Drenthe, Hertenkamp 6, 9401 HL Assen	C.1, C.2, C.2.3, C.3, C.3.2, C.3.3, C.3.4, C.5, C.5.1, C.5.5, C.8.6, C.8.7, C.9.3, C.9.4, C.9.5, C.10.1, C.11.2, kaart 1, POV, Deel II, Deel III, Deel IV
46.	N.2.	15 januari 2004	Stichting Werkgroep Avifauna Drenthe, Postbus 434, 9400 AK Assen	C.4.1

R. Recreatie

	Nummer	Datum ontvangst	Afzender	Reactie
47.	R.1.	22 januari 2004	ANWB, Postbus 93200, 2509 BA 's-Gravenhage	C.5.1, C.5.2, C.5.5, C.8.6
48.	R.2.	21 januari 2004	Recreatieschap Drenthe, Brink 4b, 7981 BZ Diever	C.4.1, C.8.6
49.	R.3.	19 januari 2004	Recron, Postbus 102, 3970 AC Driebergen	C.4.1
50.	R.4.	22 januari 2004	Toeristisch Platform Coevorden, Valsakker 11, 7854 RK Aalden	C.4.1

Z. Zorg

	Nummer	Datum ontvangst	Afzender	Reactie
51.	Z.2.	20 januari 2004	Vereniging Brede Overleggroep Kleine Dorpen in Drenthe, Oostersingel 21a, 9401 JZ Assen	C.6.2

O. Overigen

	Nummer	Datum ontvangst	Afzender	Reactie
52.	O.1.	26 januari 2004	Zeldenrust Zandbedrijf Gasselte, Bloemmakers 5, 9461 GX Gieten	C.4.1
53.	O.9.	22 december 2003	A.H. van der Meulen, Het Rocht 33, 9481 HJ Vries	C.6.4
54.	O.12.	23 januari 2004 23 januari 2004	R. van der Kooij, Taarloseweg 2a, 9481 TB Vries Bewoners Vries/Ubbena, p.a. R. van der Kooij, Taarloseweg 2a, 9481 TB Vries	A, C.6.4, C.11.2
55.	O.14.	22 januari 2004	B. Bos, Papenvoort 33, 9447 TT Papenvoort	C.2.4, C.11.2
56.	O.20.	26 januari 2004	Handelsvereniging Dwingeloo, Postbus 20, 7990 AA Dwingeloo	C.5.2
57.	O.22.	23 januari 2004	A. Houben-van der Veen en R.S. de Boer-v.d. Bos, Bronnegerstraat 9, 9531 TG Borger	C.1, C.2.1, C.4.1, C.6.4, C.8.6, D
58.	O.28.	22 januari 2004	Stichting rondom vliegveld Eelde, Eekhoornstraat 38, 9761 VJ Eelde	C.1, C.4.1, C.5.5, C.8.2, C.9.1, C.11.2
59.	O.30.	23 januari 2004	Buurtvereniging Peizermade, Groningerweg 65, 9321 TB Peize	C.3.3, C.4.1, C.5.2
60.	O.38.	22 januari 2004	Samenwerkingsverband Holsloot - Den Hool, p.a. Veldweg 4, 7845 TC Holsloot	C.4.1, C.7.3, C.8.2
61.	O.39.	20 januari 2004	Stichting Dorpsbelangen De Broekstreek, Amen 58, 9446 PD Amen	C.4.1
62.	O.40.	22 januari 2004	Camping De Weyert, Balloërstraat 2, 9451 AK Rolde	C.4.1
63.	O.43.	9 januari 2004	Plas en Bossinade, Postbus 1100, 9701 BC Groningen, namens W. Wagter, Eldersloo 2, 9453 VD Eldersloo	C.4.1
64.	O.45.	22 januari 2004	Griendtsveen, Postbus 8075, 9702 KB Groningen	C.8.6, C.9.3
65.	O.49.	22 januari 2004	W.J.M. van der Laan, Turfpad 1, 8385 GC Vledderveen	C.8.7
66.	O.50.	23 januari 2004	J.W. Vreugdenhil, Eldersloo 4, 9453 VD Eldersloo	C.4.1
67.	O.51.	22 januari 2004	NLTO-Advies, Postbus 170, 9400 AD Assen, namens Maatschap Valkenhoef, Bongaloane 4 te Ferwert	C.4.1
68.	O.55.	23 januari 2004	Roelofs Zandwinning, Postbus 22, 7683 ZG Den Ham	C.9.3
69.	O.59.	22 januari 2004	de heer G. Groenhof, Lindestukken 5, 7872 RJ Valthe	C.6.4

	Nummer	Datum ontvangst	Afzender	Reactie
70.	O.61.	21 januari 2004	J.C. Willems, De Hoek 3, 9315 TC Roderwolde	C.3.3, C.4.1, C.11.2
71.	O.63.	19 januari 2004	Dorpsgemeenschap Uffelte, Veenbesstraat 9, 7975 BA Uffelte	C.6.4
72.	O.64.	20 januari 2004	H. Holman, Markeweg 17, 9307 PC Steenberg	C.2.4, C.4.1
73.	O.65.	22 januari 2004	Maatschap der Sterren-Fleuren, ter attentie van J.J.H. van der Sterren, Oranjekanaal NZ 12, 9433 TD Zwiggelte	C.3.3, C.3.4, C.4.1 en bijlage C, C.8.7, C.9.1
74.	O.66.	26 januari 2004	W.L. Jonker-ter Veld, Veldweg 2, 9481 TJ Vries	B
75.	O.67.	22 januari 2004	Landbouwvereniging Gasselternijveen e.o., p.a. Noorderdwarsdijk 2, 9514 BZ Gasselternijveen	C.2.4, C.4.1, C.3.3, C.11.2, kaarten
76.	O.68.	22 januari 2004	J. en J. Winkelman, Noorderdwarsdijk 2, 9514 BZ Gasselternijveen	C.2.4, C.4.1, C.11.2, kaarten
77.	O.72.	17 januari 2004	J.H. de Wit, Hoofdweg 116, 8383 EK Nijensleek	A, B, C.1, C.3.4, C.4.1, C.8.2, C.8.3, C.8.7, C.9.1, C.11.2
78.	O.73.	23 januari 2004	N. Marinus en F. van der Werf, Eskampenweg 2, 9761 VA Eelde	C.4.1, C.5.5, C.8.2, C.11.2
79.	O.78.	20 januari 2004	J.H. Mencke, Oosterdiep WZ 228, 7881 GX Emmer-Compascuum	C.9.1
80.	O.79.	22 januari 2004	Stichting Leefbaar Noord-Oost Borger, p.a. Hunebedstraat 22, 9531 JV Borger	B, C.1, C.2.1, C.4.1, C.5.2, C.6.4, C.8.5, C.8.6, C.10.3, C.11.3, D, bijlage B
81.	O.80.	23 januari 2004	Groenraedt BV, Postbus 3141, 7500 DC Enschede	C.9.1
82.	O.86.	26 januari 2004	H.J. Koskamp en H.H. Koskamp-Kielch, Clematisstraat 13, 7741 SP Coevorden	C.3.3, C.5, C.8.6, C.10, C.10.1, C.10.2, kaart 2, kaart 4, kaart 7, kaart 8, kaart 10, kaart B, kaart H
83.	O.90.	26 januari 2004	Watersportcentrum Crossen Leekstermeer, Meerweg 13, 9312 TC Nietap	C.4.1

	Nummer	Datum ontvangst	Afzender	Reactie
84.	O.92.	22 januari 2004	Vereniging Natuurlijk Oostindië-Terheyl, Baggelveld 1, 9312 VE Terheyl	A, B, C.1, C.6.1, kaart 1, kaart 3, kaart 6, kaart 10
85.	O.93.	22 januari 2004	Maatschap Eefting-Dilling, Hoofdstraat 15, 9433 PA Zwiggelte	C.3.3, C.3.4, C.4.1 en bijlage C, C.8.7, C.9.1
86.	O.94.	22 januari 2004	Plaatselijk belang Alteveer/Kerkenveld, Alteveer 25, 7927 PA Alteveer	C.6.4
87.	O.95.	23 januari 2004	Maatschap Benning, Lheebroek 18a, 7991 PL Dwingeloo	C.3.3, kaart 7
88.	O.97.	23 januari 2004	G. Wieringa, Sparrenlaan 6a, 9471 PG Zuidlaren	C.6.4
89.	O.98.	27 januari 2004	de heer D.G.M. Beersma, Burg. J.G. Legroweg 52, 9761 TC Eelde	C.5.5, C.6.4, C.8.2, C.11.2
90.	O.99.	22 januari 2004	A. Luinge en M.E. van Zanten, Hamersweg 3, 9321 TK Peize	C.3.3, C.5.2
91.	O.101.	26 januari 2004	Sluyter Advocaten, Postbus 605, 9400 AP Assen, namens Geveke Bouw BV	C.6.4
92.	O.103.	23 januari 2004	Maatschap Van der Klippe, Oranjekanaal NZ 13/13a, 9433 TH Zwiggelte	C.3.3, C.3.4, C.4.1 en bijlage C, C.8.7, C.9.1
93.	O.106.	23 januari 2004	Maatschap Van Essen, Halerweg 13, 9433 TE Zwiggelte	C.3.3, C.4.1 en bijlage C, C.8.7, C.9.1
94.	O.107.	23 januari 2004	Maatschap Brinkhuis-Hein, Oranjekanaal ZZ 2, 9433 TC Zwiggelte	C.3.3, C.3.4, C.4.1 en bijlage C, C.8.7, C.9.1
95.	O.110.	23 januari 2004	Platform lichthinder, p.a. 't Beusje 7, 8381 CZ Vledder	C.5.2, POV
96.	O.113.	22 januari 2004	Nuon, Postbus 9039, 6800 EZ Arnhem	C.9.1
97.	O.114.	27 januari 2004	Sluyter Advocaten, Postbus 605, 9400 AP Assen, namens Buitencentrum Witterzomer BV te Witten	C.8.6
98.	O.119.	5 januari 2004	Bewonersgroep Sleen, Vennetje, Dopheide, Struikheide, p.a. Struikheide 1, 7841 GG Sleen	C.6.4
99.	O.120.	7 januari 2004	Bungalowpark Gijssette BV, p.a. Smeestraat 12, 7963 AK Ruinen	Kaart 1
100.	O.121.	9 januari 2004	J. Wemmenhove, v.d. Sluisweg 4, 7975 PL Uffelte	C.3.3, C.4.1

	Nummer	Datum ontvangst	Afzender	Reactie
101.	O.122.	<i>13 januari 2004 en 20 januari 2004</i>	Landbouwbedrijf Ebels, Exloërkijl Zuid 69, 9571 AD Tweede Exloërmond	C.4.1, C.9.1
102.	O.123.	<i>19 januari 2004</i>	H.J. Zantingh, Ommerweg 82, 7921 TG Zuidwolde	C.11.2
103.	O.124.	<i>19 januari 2004</i>	J. Haar, Camping Ekelenberg, Slagendijk 2, 7921 JB Zuidwolde	C.4.1
104.	O.125.	<i>19 januari 2004</i>	M. Bottelier, Les Chevaux, Voorbosweg 10, 9528 TA Buinen	C.8.6
105.	O.126.	<i>19 januari 2004</i>	Bouwbedrijf Lanjouw, Stationsstraat 3a, 9463 RL Eext	C.8.2
106.	O.127.	<i>20 januari 2004</i>	Buitengoed Blanckenbergh, Postbus 23, 7970 AA, Havelte	C.8.6
107.	O.128.	<i>20 januari 2004</i>	B. Boxen, Bosweg 1a, 7958 TA Eeserveen en A.L.J.M. Robben, Bosweg 2, 7858 TA Eeserveen	C.11.2
108.	O.129.	<i>20 januari 2004</i>	Vereniging Omwonenden Luchthaven Eelde, Postbus 47, 9765 ZG Paterswolde	C.1, C.4.1, C.5.5, C.8.2, C.11.2
109.	O.130.	<i>20 januari 2004</i>	K. Smink, Camping Kampeerboerderij Boszicht, Smalbroek 46, 9411 TV Beilen	C.4.1
110.	O.131.	<i>20 januari 2004</i>	W. Kraaij, Ruinerweide 20, 7963 SP Ruinen	C.4.1
111.	O.132.	<i>20 januari 2004</i>	De Gele Broek, Geelbroekerweg 8, 9414 TD Hooghalen	C.4.1
112.	O.133.	<i>20 januari 2004</i>	Jelly's Hoeve, Raadhuislaan 2, 7971 CT Havelte	C.4.1
113.	O.134.	<i>20 januari 2004</i>	A. Vos, De Hoorns 6, 7933 PN Pesse	C.8.7
114.	O.135.	<i>20 januari 2004</i>	J. Wekema, Balloo 26, 9458 TB Balloo	C.6.4
115.	O.136.	<i>20 januari 2004</i>	Bewoners Grietmanswijk, p.a. Grietmanswijk 9, 9421 TL Bovensmilde	C.3.4, kaart 7
116.	O.137.	<i>20 januari 2004</i>	A.K. Zwiers, Wateren 24, 8438 SB Wateren	C.4.1, C.8.6
117.	O.138.	<i>20 januari 2004</i>	Dorpsbelangen Sleen-Diphooen, p.a. H.J. Beukema-Renting, Schapenveld 6, 7841 GT Sleen	ter informatie
118.	O.139.	<i>20 januari 2004</i>	A. Kuiper, Molenstraat 17, 9528 RA Buinen	C.9.1
119.	O.140.	<i>21 januari 2004</i>	Dorpsbelangen Rune, p.a. Kalvermaat 3, 7963 CT Ruinen	C.6.4
120.	O.141.	<i>21 januari 2004</i>	Maatschap Elting, Hoofdweg 69, 8383 ED Nijensleek	C.11.2

	Nummer	Datum ontvangst	Afzender	Reactie
121.	O.142.	<i>21 januari 2004</i>	Levenga Woldendorp & Partners BV, Camping Diana Heide, Eeserstraat 25, 9531 CL Borger	C.4.1
122.	O.143.	<i>21 januari 2004</i>	Stichting Ontwikkeling Wind-energie, secretariaat Kubbeweg 17, 8256 PJ Biddinghuizen	C.9.1
123.	O.144.	<i>21 januari 2004</i>	Vakantiepark de Wiltzangh, Postbus 7, 7963 ZG Ruinen	C.4.1
124.	O.145.	<i>21 januari 200</i>	Gastransport Services, Postbus 19, 9700 MA Groningen	C.9.3
125.	O.146.	<i>21 januari 2004</i>	J.P.F. Mulder, Groningerweg 114a, 9766 TS Eelderwolde	C.5.2, C.6.4, kaarten
126.	O.147.	<i>21 januari 2004</i>	Stichting Commissie Dorpsbelangen Annen, secretariaat Annermoeras 6, 9468 TC Annen	C.6.4
127.	O.148.	<i>21 januari 2004</i>	R.A. Fokkens, Boerkoelweg 2, 9418 RD Wijster	C.8.7
128.	O.149.	<i>21 januari 2004</i>	G.L. Wiering, Achtersteweg 6, 9331 TC Norg	C.2.4, C.4.1
129.	O.150.	<i>21 januari 2004</i>	De Noordster, Postbus 1, 7990 AA Dwingeloo	C.4.1
130.	O.151.	<i>21 januari 2004</i>	Camping Diever, Haarweg 2, 7981 LW Diever	C.4.1
131.	O.152.	<i>21 januari 2004</i>	J.K. Feringa, Scharenhulshedijk 11, 9321 XR Peize	C.2.4, C.4.1
132.	O.153.	<i>22 januari 2004</i>	Groepsaccommodatie De Brinckhof, Stroovledder 3, 7991 SB Dwingeloo	C.4.1
133.	O.154.	<i>22 januari 2004</i>	Recreatiecentrum Zandpol, Stieltjeskanaal 14, 7764 AJ Zandpol	C.4.1
134.	O.155.	<i>22 januari 2004</i>	Camping de Berken, Borgerweg 23, 9462 RA Gasselte	C.4.1
135.	O.156.	<i>22 januari 2004</i>	Landgoed 't Wildrijck, Groningerweg 13, 7981 LA Dieverbrug	C.4.1
136.	O.157.	<i>22 januari 2004</i>	Breeland VOF, De Bulten 2-4, 9468 TD Annen	C.4.1
137.	O.158.	<i>22 januari 2004</i>	S.J. Gerrits, de Haandrik 9, 7787 EA Holthene	C.9.5
138.	O.159.	<i>22 januari 2004</i>	IVN Vereniging voor natuur- en milieu- educatie, Afdeling Norg, Zuidveldigerweg 2, 9334 TL Peest en Afdeling Roden, Statenlaan 37, 9301 RJ Roden	C.4.1
139.	O.160.	<i>22 januari 2004</i>	Kerspel Norg, Tweede Laan 6, 9331 BJ Norg	C.10.2
140.	O.161.	<i>22 januari 2004</i>	A.H. Turksema Kroon, Markeweg 11, 9307 PC Steenberg	C.2.4, C.4.1

Nummer	Datum ontvangst	Afzender	Reactie
141. O.162.	22 januari 2004	D. Arends, Driebergendijk 1, 9321 XZ Peize	C.2.4, C.4.1
142. O.163.	22 januari 2004	diverse zienswijzen Een, Veenhuizen, Zuidvelde - Maatschap Berends-Reitsema, p.a. Hoofdstraat 66, 9342 PD Een - R. Feringa, Hoofdstraat 52, 9342 PD Een - E. de Jong, Ds. Germweg 17, 9341 TD Veenhuizen - J. Wieland, Oosteinde 17, 9301 ZP Roden - G.J. Groenwold, De Fledders 6, 9335 TH Zuidvelde - Maatschap J. en H. Vos, De Fledders 2, 9335 TH Zuidvelde - Maatschap Weites, De Fledders 8, 9335 TH Zuidvelde - Maatschap R.W. Brink en M. Brink-Veerman, Meerweg 16, 9312 TD Nietap - G. Barelds, Hoofdweg 36, 9307 PB Steenberg - Maatschap T. en J. Brink, Markeweg 12, 9306 TE Alteveer - P.J. Oosterhof, Roderwolderweg 27, 9314 TB Foxwolde - Oldenkamp, niet geadresseerd - D. Bouw, Een, niet geadresseerd - ongeadresseerde zienswijze	C.2.4, C.4.1
143. O.164.	22 januari 2004	A. en E. van Burgsteden, Vennootweg 8, 9342 TE Een	C.2.4, C.4.1
144. O.165.	22 januari 2004	H. de Vries, Norgeweg 17, 9301 JM Roden	C.4.1, C.2.4
145. O.166.	22 januari 2004	Maatschap D. en J.R. Kroon, Vossegatsweg 15a, 9321 XX Peize	C.2.4, C.4.1
146. O.167.	22 januari 2004	A.W.M. Geijssel, Schansweg 16, 9343 TE Een West	C.2.4
147. O.168.	22 januari 2004	Maatschap M.H. en W. Martens, Schoolstraat 26, 9337 PC Westervelde	C.2.4, C.4.1
148. O.169.	22 januari 2004	H. Boelens, Bongveenweg 1, 9496 TE Bunne	kaart 9
149. O.170.	22 januari 2004	W.A. Kievit, Bongveenweg 4, 9496 TE Bunne	kaart 9

Nummer	Datum ontvangst	Afzender	Reactie
150. O.171.	<i>22 januari 2004</i>	diverse zienswijzen Donderen, Vries, Zeijen - Maatschap Hartlief-Lammers, Zeijerlaar 3, 9491 TC Zeijen - Maatschap J. en A. Hoving, Roozand 2, 9497 TD Donderen - J.H. Brouwer, Hoojdijk 1-3, 9491 TG Zeijen - F. Holtrop, Zeijerlaar 4, 9491 TC Zeijen - VOF H.J.A. en S.S.C. Schoenmakers, Noordscheveld 2, 9491 TB Zeijen - Maatschap Hartlief-Lammers, Roozand 1, 9497 TD Donderen - Firma Struik, Zeijerlaar 1, 9491 TC Zeijen - H.J. Stevens, Scheperijen 1, 9497 TE Donderen - P. v.d. Wijst, Oosterweg 2, 9491 AH Zeijen - Maatschap H.J. en J.A. Noteboom, Norgerweg 217, 9497 TC Donderen - G. Emmens, Roozand 3, 9497 TD Donderen - H.J. Siegers, Noordeinde 10, 9497 PL Donderen - G. Brink, Zeijerlaar 2, 9491 TC Zeijen - M. Boerma, Noordeinde 6, 9497 PL Donderen - J. Brouwer, Noordscheveld 3, 9491 HB Zeijen	C.2.4, C.4.1
151. O.172.	<i>22 januari 2004</i>	P. Feijen, Oranjekanaal 227, 9433 TG Zwiggelte	C.3.3, C.3.4, C.4.1 en bijlage C, C.8.7, C.9.1
152. O.173.	<i>22 januari 2004</i>	Maatschap G.B. en J.A. Baardink, Oranjekanaal NZ 59, 9441 TD Orvelte	C.3.3, C.4.1 en bijlage C, C.8.7, C.9.1
153. O.174.	<i>22 januari 2004</i>	J. Sijbring, Oostereind 10, 9444 XD Grolloo	C.2.4
154. O.175.	<i>22 januari 2004</i>	J.M.L. Wolken, Europaweg 233, 7766 AH Nieuw-Schoonebeek	C.2.4, C.8.7, C.11.2, D, kaarten
155. O.176.	<i>22 januari 2004</i>	J. Speelman, G. Speelman-Bos, Anderenseweg 2, 9467 PG Anloo	C.2.4

Nummer	Datum ontvangst	Afzender	Reactie
156. O.177.	22 januari 2004	Drenthe Signaal, Bezembinderstraat 5, 9403 VT Assen namens H. Wieldraaijer, Kerkbrink 18, 9467 PH Anloo	C.2.4
157. O.179.	22 januari 2004	Maatschap IJken, Middendorp 17, 7754 MA Wachtum	C.4.1
158. O.180.	22 januari 2004 en 23 januari 2004	A. Koops, Drijber 60, 9419 TD Drijber	C.2.4
159. O.181.	22 januari 2004	Stichting Rechtsbijstand, Postbus 10100, 5000 JC Tilburg, namens H.J. Sloots, G. Sloots-Dekker, Spijkerboorsdijk 14, 9468 TB Annen	C.4.1
160. O.184.	22 januari 2004	M.F. Moret Wessel Boer, Dijkhuizen 17, 7961 AE Ruinerwold	C.4.1, kaart 11
161. O.185.	22 januari 2004	H. van der Struik, Kibbelveen 7, 7848 TA Schoonoord	C.9.6
162. O.186.	22 januari 2004	Bierens & Van Boven, Torenlaan 5, 9401 HN Assen, namens Maatschap Nieuwenhuis, Smeenholteweg 2, 7975 RC Uffelte	C.8.7
163. O.187.	22 januari 2004	E. Dekker, Johan Hilbinglaan 17, 9462 RV Gasselte en L.J. Pasman, Julianalaan 42, 9462 PH Gasselte	C.6.4
164. O.188.	22 januari 2004	M. Bodestaff, Bergakker 17, 9451 JH Rolde en W. Bijsterveld, Bergakker 13, 9451 JH Rolde	C.10.1
165. O.189.	22 januari 2004	Maatschap H.L. en G.A. Smeenge, Nijlandseweg 11, 9304 TR Lieveren	C.2.4
166. O.190.	22 januari 2004	K.J. Zuiderveld, Scheperij 4, 9312 VH Terheyl	
167. O.191.	22 januari 2004	Maatschap Mulder, Roderweg 1, 9331 TD Norg	C.2.4, C.4.1, C.11.2
168. O.192.	22 januari 2004	Maatschap J. en Tj. Kuipers-Pieters, Wiltenkamp 1, 9333 TA Langelo	C.2.4, C.4.1
169. O.193.	22 januari 2004	Maatschap Barkhuis-Boelens, Koelenweg 2a, 9336 TG Huis ter Heide	C.2.4, C.4.1
170. O.195.	22 januari 2004	H.E. Speelman, Gasselternijveen 7, 9514 BR Gasselternijveen	C.11.2
171. O.196.	22 januari 2004	G. Scheiberlich-Speelman, Hoofdweg 21, 9483 PA Zeegse	C.8.7
172. O.197.	22 januari 2004	Maatschap Platje-Versloot, Hospitaallaan 58, 9341 AH Veenhuizen	C.2.4

Nummer	Datum ontvangst	Afzender	Reactie
173. O.198.	<i>22 januari 2004</i>	Maatschap Riedstra, Eikenlaan 10, 9341 AL Veenhuizen	C.2.4
174. O.199.	<i>22 januari 2004</i>	H.R. Schuiling, Bergveenweg 1, 9341 TE Veenhuizen	C.2.4
175. O.200.	<i>22 januari 2004</i>	Drenthe Signaal, Bezembinderstraat 5, 9403 VT Assen, namens J.A. Dekker, Torenweg 2, 9463 TR Eext	C.2.4
176. O.201.	<i>22 januari 2004</i>	B.W. Kuiper, Camping Bos en Ven, Dorpsstraat 76, 7975 AR Uffelte	C.4.1
177. O.202.	<i>26 januari 2004</i>	K. Jipping, Mr. J.B. Kanweg 80, Witteveen	C.4.1
178. O.203.	<i>22 januari 2004</i>	SITA Nederland, Mr. E.N. van Kieffensstraat 6, 6801 HA Arnhem	C.9.5, POV
179. O.204.	<i>22 januari 2004</i>	Kienhuis Hoving, Postbus 109, 7500 AC Enschede, namens Ontwikkelings- maatschappij Apeldoorn BV, Laan van de Mensenrechten 370, 7331 VX Apeldoorn	C.4.1, C.8.6
180. O.205.	<i>22 januari 2004</i>	Vereniging Natuurlijk Norg, p.a. Bonhagen 2, 9331 TA Norg	C.6.4, C.9.6
181. O.206.	<i>22 januari 2004</i>	IVN Aa en Hunze, De Zaalsteden 18, 9461 CT Gieten	C.11.2
182. O.207.	<i>23 januari 2004</i>	Bouw Ned, Postbus 33, 7963 ZG Ruinen	C.7.3
183. O.208.	<i>23 januari 2004</i>	NAM BV, Postbus 28000, 9400 HH Assen	C.9.5
184. O.209.	<i>23 januari 2004</i>	Pro Rail, Postbus 2038, 3500 GA Utrecht	C.5.2, C.5.4
185. O.210.	<i>23 januari 2004</i>	Nederlandse Spoorwegen, Postbus 255, 8000 AG Zwolle	C.5.2
186. O.211.	<i>23 januari 2004</i>	de Vier Eiken, Oosteinde 14, 8351 HB Wapserveen	C.4.1
187. O.212.	<i>23 januari 2004</i>	De Blauwe Haan, Weg achter de Es 11, 7975 PZ Uffelte	C.4.1
188. O.213.	<i>23 januari 2004</i>	Biogas Internationaal Advies BV, Zepelinstraat 7, 7903 BR Hoogeveen	C.8.7, C.9.1
189. O.214.	<i>23 januari 2004</i>	Hendrix UTD, Postbus 1, 5830 MA Boxmeer	C.3.4, C.4.1
190. O.215.	<i>23 januari 2004</i>	A. Cats, Steenuil 82, 7827 GK Emmen	C.8.7

Nummer	Datum ontvangst	Afzender	Reactie
191. O.216.	<i>23 januari 2004</i>	Bond Heemschut, secretariaat Stationsstraat 11, 9401 KV Assen	C.4.1, C.6.4, C.8.2, C.9.3, C.10.2, C.11.2
192. O.217.	<i>23 januari 2004</i>	Plaatselijk Belang Broekstreek, p.a. Meulenkamp 1, 9437 TG Balinge	C.6.2
193. O.218.	<i>23 januari 2004</i>	Maatschap De Graaf en Maatschap Torensma, respectievelijk Westeinde 1 en 3, 9313 TJ Leutingewolde	C.2.4
194. O.219.	<i>23 januari 2004</i>	W. Koerts, Alting 31, 9411 XK Beilen	C.3.3
195. O.220.	<i>23 januari 2004</i>	R. Brands, Dongelsdijk 2, 9451 TG Rolde	C.2.4
196. O.221.	<i>23 januari 2004</i>	Boermarke Geuzinge-Armweide, p.a. J. Bergman, Armweide 37, 7963 RS Ruinen	C.4.1
197. O.222.	<i>23 januari 2004</i>	C.P.S.M. Backx, Hoofdstraat 23, 9433 PA Zwiggelte	C.3.3, C.4.1 en bijlage C, C.8.7, C.9.1
198. O.223.	<i>23 januari 2004</i>	L. Niemeijer, Ydermade 4, 9493 TD De Punt	C.3.4
199. O.224.	<i>23 januari 2004</i>	Scholtenszathe, Scholtenskanaal OZ 72, 7884 VD Barger-Compasuum	C.8.6
200. O.225.	<i>23 januari 2004</i>	VTV Zuid-Es, P. Bremer-Jakobs, De Holtakkers 8, 9472 VP Zuidlaren	C.6.4.
201. O.226.	<i>23 januari 2004</i>	Maatschap Wierbos, Lunssloten 3a, 7921 VG Zuidwolde	C.3.3
202. O.227.	<i>23 januari 2004</i>	J. Pieters, Osbroeken 2, 9471 TZ Zuidlaren	C.8.7
203. O.228.	<i>23 januari 2004</i>	J. Tonckens, Hoofdweg 19, 9337 PA Westervelde	C.2.4, C.4.1, C.11.2
204. O.229.	<i>23 januari 2004</i>	Maatschap Barelds, Achtersteweg 5, 9331 TC Norg	C.2.4, C.4.1
205. O.230.	<i>23 januari 2004</i>	H. Buist, Meerweg 9, 9312 TC Nietap	C.2.4, C.4.1
206. O.231.	<i>23 januari 2004</i>	A.E. Ensing, Lieverseweg 30, 9321 XN Peize	C.2.4, C.4.1, C.11.2
207. O.232.	<i>23 januari 2004</i>	Maatschap Ensing, Roderweg 22, 9321 TS Peize	C.2.4, C.4.1
208. O.233.	<i>23 januari 2004</i>	H. Wiering, Hoofdstraat 43, 9342 PB Een	C.2.4, C.4.1
209. O.234.	<i>23 januari 2004</i>	Maatschap Boer-Kool, Santeeweg 100, 9312 TB Nietap	C.2.4, C.4.1
210. O.235.	<i>23 januari 2004</i>	J. Tip, Hoofdstraat 31, 9342 PB Een	C.2.4, C.4.1

Nummer	Datum ontvangst	Afzender	Reactie
211. O.236.	23 januari 2004	J. Hulshof-Santes, Meent 104, 9331 EB Norg	C.2.4, C.4.1
212. O.237.	23 januari 2004	A. de Weerd, Nummer 1, 9419 TA Drijber	C.3.3, C.3.4, C.4.1 en bijlage C, C.8.7, C.9.1
213. O.238.	23 januari 2004	Maatschap Brink-Alberts, Halerweg 7, 9433 TE Zwiggelte	C.3.3, C.3.4, C.4.1 en bijlage C, C.8.7, C.9.1
214. O.239.	23 januari 2004	Maatschap Wolbers-Brands, Oelmersweg 3, 9442 TL Elp	C.3.3, C.3.4, C.4.1 en bijlage C, C.8.7, C.9.1
215. O.240.	23 januari 2004	H. de Weerd, Kanaal OZ 5a, 9419 TJ Drijber	C.3.3, C.3.4, C.4.1 en bijlage C, C.8.7, C.9.1
216. O.241.	23 januari 2004	Maatschap S. en H.J. Schutmaat, Berkenweg 23, 9419 TE Drijber	C.3.3, C.3.4, C.4.1 en bijlage C, C.8.7, C.9.1
217. O.242.	23 januari 2004	W. Bos, Zwiggelterweg 4, 9442 TK Elp	C.3.3, C.3.4, C.4.1 en bijlage C, C.8.7, C.9.1
218. O.243.	23 januari 2004	Maatschap H. en J.T. Strijk, De Hammen 2, 9431 TB Westerbork	C.3.3, C.3.4, C.4.1 en bijlage C, C.8.7, C.9.1
219. O.244.	23 januari 2004	H.W. Draaijers, Hoofdstraat 5, 9433 PA Zwiggelte	C.3.3, C.3.4, C.4.1 en bijlage C, C.8.7, C.9.1
220. O.245.	23 januari 2004	H. Hingstman, Drijberseweg 45, 9418 TL Wijster	C.3.3, C.3.4, C.4.1 en bijlage C, C.8.7, C.9.1
221. O.246.	23 januari 2004	G. Warringa en J. Warringa-Smit, Hoornse Bulten 4, 9449 PC Nooitgedacht	C.2.4, C.11.2
222. O.247.	23 januari 2004	J.A. Kamp, Siberië 1, 7636 TA Tiendeveen	C.2.4, C.4.1, C.11.2, kaart 6, kaart D
223. O.248.	23 januari 2004	Toeplah, secretariaat De Pol 15, 9444 XE Grolloo	C.4.1, C.8.6
224. O.249.	Zie O.12		

	Nummer	Datum ontvangst	Afzender	Reactie
225.	O.250.	23 januari 2004	Bedrijven Bunne/Winde - Maatschap B. en J. Egberts, Peizerweg 3, 9496 PC Bunne - Maatschap M. en R. Braders, Paasveen, 9496 TA Bunne - Maatschap J. en E.L. v.d. Berg, Horstemerweg 3, 9495 PC Winde - Maatschap L. en R. en M. Brands-Bosma, Burchtweg 11, 9496 PD Bunne - Maatschap T. en B. Ensing, De Steeg 1, 9495 PJ Winde - E.K.P. Bolhuis, Peizerweg 109, 9495 PA Winde - Maatschap J. en J.H. Brink, Peizerweg 14, 9496 PC Bunne	C.2.4, C.4.1
226.	O.251.	23 januari 2004	Sluyter Advocaten, Postbus 605, 9400 AP Assen, namens L. Vaartjes, Carstensdijk 23a, Elim	C.8.7
227.	O.254.	23 januari 2004	Quartz Werk BV, Postbus 20, 9636 ZG Zuidbroek	C.9.3
228.	O.255.	23 januari 2004	Maatschap Zelhorst, Sjoert 4, 7921 XH Zuidwolde Maatschap Boer Feijen, Sjoert 6, 7921 XH Zuidwolde	C.2.4, C.4.1, C.11.2
229.	O.256.	25 januari 2004	W. Wassen, Carstensdijk 50, 7916 TS Elim	C.7.3
230.	O.257.	26 januari 2004	J.S., H.J. en G. Oldenwening, Oranjekanaal ZZ 1, 9433 TC Zwiggelte	C.3.3, C.3.4, C.4.1 en bijlage C, C.8.7, C.9.1
231.	O.258.	26 januari 2004	R. Timmermans, De Fledders 3, 9335 TH Zuidwolde	C.2.4, C.4.1
232.	O.259.	26 januari 2004	Dorpenoverleg Midden-Drenthe, Kanaal ZZ 1, 9414 TM Hooghalen	C.6.2, C.7.1, C.8.6
233.	O.260.	26 januari 2004	H. v.d. Schans, Damweg 2, 9313 TK Leutingewolde	C.2.4, C.4.1
234.	O.261.	26 januari 2004	Maatschap W.J. Kroeze, Asserstraat 93a, 9335 TA Zuidvelde	C.2.4, C.4.1
235.	O.262.	26 januari 2004	Landbouwwerenging Zuidlaren, Lageweg 4, 9472 TE Zuidlaren	C.2.4, C.3.3
236.	O.263.	26 januari 2004	J. Hadders, Spijkerboersdijk 7a, 9468 TB Annen	C.2.4
237.	O.264.	26 januari 2004	A. Meijer, Middendrift 1a, 9307 TB Steenberg	C.11.2

Nummer	Datum ontvangst	Afzender	Reactie
238. O.265.	26 januari 2004	R. Strietman, Bronnegerstraat 3, 9528 TB Buinen	C.8.3, E.9
239. O.266.	26 januari 2004	Natuur- & Milieugroep Midden-Drenthe, Marcelisstraat 9, 9423 RS Hoogersmilde	C.9.1
240. O.267.	26 januari 2004	Kampeerberderij de Broekse Hoeve, Broek 40, 9511 Gieterveen	C.4.1
241. O.268.	26 januari 2004	GIBO Groep, Postbus 20, 6660 AA Elst, namens de heer Ter Braak, Laaghalerveen 33a, 9414 VJ Hooghalen	C.11.2
242. O.269.	27 januari 2004	J. Hoving, Kanaal OZ 3, 9419 TJ Drijber	C.3.3, C.3.4, C.4.1 en bijlage C, C.8.7, C.9.1
243. O.270.	27 januari 2004	J. van Hijum, Amen 12, 9446 PC Amen	C.7.3
244. O.271.	27 januari 2004	G. Wiechers, Beilerstraat 8, 9431 TA Westerbork	C.3.3, C.3.4, C.4.1 en bijlage C, C.8.7, C.9.1
245. O.272.	27 januari 2004	Het Nolderwoud, Ommerweg 59, 7921 TB Zuidwolde	C.4.1
246. O.273.	27 januari 2004	A. v.d. Veen, Sandebuurt 17, 9315 TG Roderwolde	C.2.4, C.4.1
247. O.274.	27 januari 2004	IVN afdelingen Vries en Eelde, p.a. secr. J. Roesink, Zeijerstroeten 23, 9492 TD Ubbena	B, C.9.1, C.11.2, kaarten
248. O.275.	28 januari 2004	Maatschap Tienkamp, Borgveenweg 3, 9496 TE Bunne	kaart 9
249. O.276.	28 januari 2004	Belangenvereniging Oosteinde, Scholtieskamp 3, 7961 DA Ruinerwold	C.5.5
250. O.277.	2 februari 2004	R. Brunsting, Beilerstraat 2, 9431 TA Westerbork	C.4.1 en bijlage C, C.8.7, C.9.1
251. O.278.	23 februari 2004	Remix, Droge Mortel BV, Postbus 3, 9530 AA Borger	C.9.3

2. SAMENVATTING EN BEANTWOORDING ZIENSWIJZEN/BEDENKINGEN

A. Inleiding

Nummer G.9

Op onderdelen gaat de detaillering van regelgeving nog te ver, met het oog op een goede rolverdeling tussen gemeente en provincie. Er wordt aandacht gevraagd voor de in voorbereiding zijnde structuurvisie van de gemeente, die na de vaststelling van het POP wordt vastgesteld.

Antwoord

De onderlinge samenhang en verwevenheid tussen beleidsterreinen wordt steeds sterker. Dit heeft er onder meer toe geleid dat geen enkele overheid haar beleid op haar eigen territorium nog geheel zelf kan afbakenen. Ook wij hebben in het kader van het POP gezocht naar een goede rolverdeling en taakafbakening. De rode draad daarbij was om ons beleid minder gedetailleerd op te schrijven. Voorbeelden hiervan vindt u in de regeling voor het gemeentelijk woonplan en in de regeling voor voormalige agrarische bebouwing en werken.

Aldus wordt de vrijheid vergroot in de wijze waarop de provincie, de gemeenten en de waterschappen gezamenlijk doelen willen bereiken. Verder zijn wij bereid in positieve zin mee te denken over de ontwikkelingen die u voorziet in het kader van de nog vast te stellen structuurvisie voor uw gemeente.

Nummer G.18

De thans gehanteerde werkwijze van de terinzagelegging is niet zorgvuldig. Van de gegeven tijd (in theorie zes weken) blijven er, na aftrek van alle bijzondere dagen en vrije perioden, daadwerkelijk maar vier weken over.

Antwoord

Nadat wij op 3 november 2003 de POP-documenten hebben vastgesteld, zijn deze stukken direct op onze website geplaatst. Via een persbericht hebben wij hieraan ruime bekendheid gegeven.

Verder hebben wij bij de bepaling van de reactietermijn rekening gehouden met de door u aangehaalde overwegingen en de reactietermijn bepaald op zes weken. Dit als uitbreiding van de wettelijke termijn van vier weken.

Ook hebben wij u, de andere overheden en de doelgroepen, direct na 3 november 2003 op de hoogte gebracht van de ophanden zijnde procedure voor het ontwerp-POP II en de ontwerp-POV. Wij menen op deze wijze voldoende zorgvuldig te hebben gehandeld.

Nummers W.1 tot en met W.4

De waterschappen geven een positief wateradvies met inachtneming van de gemaakte opmerkingen over de afstemming met de Stroomgebiedvisies WB21 en het kader voor het gewenst grond- en oppervlaktewaterregiem (GGOR).

Antwoord

Er is met instemming kennisgenomen van de betrokkenheid van de waterschappen in de tot nu toe gevoerde procedure en de instemming met de door ons als wateradvies beschouwde reactie op het voorontwerp.

Dit op basis van uw zienswijzen op het ontwerp en de van het waterschap Reest en Wieden ontvangen brief van 25 november 2003. Zie voor de waterparagraaf onder C.3.1, de afstemming op de Stroomgebiedvisies WB21 onder C.3.3 en het kader voor het GGOR onder C.3.4.

Nummers L.6 en L.20

De omvang van het POP (250 bladzijden) is voor menig burger een te hoge drempel om duidelijk te maken wat er met zijn omgeving gaat gebeuren. Kritiek op de uitputtende beschrijvingen en de op onderdelen gedetailleerde regelingen.

Gepleit wordt voor een minder uitgebreid en vooral globaler omgevingsbeleid, waarin de provincie zich zoveel mogelijk beperkt tot het aangeven van de belangrijke kaders, voornamelijk door het vaststellen van kwaliteitsdoelstellingen. Daarbinnen zou aan gemeenten en marktpartijen (bedrijven en burgers) de ruimte moeten worden gegeven voor eigen uitwerkingen en keuzes.

De belangrijke provinciale kaders voor het landelijk gebied zijn: versterking van de identiteit van het landelijk gebied, versterking van de agrarische infrastructuur in het landelijk gebied en van de economische positie van landbouwbedrijven, concentratie van stedelijke ontwikkelingen in grotere kernen, ontwikkeling en versterking van de ecologische hoofdstructuur (EHS) en een evenwichtige doorvoering van nieuwe inzichten in het waterbeheer als beschreven in de Nota waterbeheer 21e eeuw.

Antwoord

Bij de totstandkoming van het POP I is reeds besloten de plannen op het gebied van waterhuishouding, milieu, ruimtelijke ordening en verkeer en vervoer in één plan onder te brengen.

Dit heeft geleid tot een aanmerkelijke planverdunding en een daarmee samenhangende versterking van de integraliteit van en de inzichtelijkheid in het Drentse omgevingsbeleid.

De lezer van het POP heeft daarbij de mogelijkheid om aan de hand van de inhoudsopgave en het trefwoordenregister gericht te zoeken naar voor hem/haar relevante tekstonderdelen. Verder is er naast de tekst ondersteuning in de vorm van kaarten, brochures en een cd-rom.

Feit blijft echter dat wij in een complexe samenleving leven, waarin veel instanties, zowel overheden, organisaties als burgers, hun doelen stellen en proberen te realiseren. De complexiteit doet zich ook voor tussen beleidsvelden, waarbij de onderlinge samenhang en verwevenheid steeds groter wordt. Dit heeft er onder meer toe geleid dat geen enkele overheid haar beleid op haar eigen territorium nog geheel zelf kan afbakenen.

Binnen deze gegevens biedt het POP op een zo overzichtelijk en gestructureerd mogelijke wijze inzicht in wat de provincie de komende jaren wil met de Drentse leefomgeving. Daarbij hebben wij ons zoveel mogelijk beperkt tot het aangeven van kaders. Daarnaast is op een aantal terreinen het beleid minder gedetailleerd beschreven en zijn de daarbijbehorende verantwoordelijkheden neergelegd bij anderen.

Nummers O.12 en O.249

Het college dreigt haar bestuurlijke integriteit te verliezen, wanneer het niet onmiddellijk zijn visie op genoemde punten, het weglaten van essentiële, typische groenlocaties tussen Assen en Vries op de kaarten herziet.

Antwoord

Voor de inhoudelijke beantwoording van de zienswijze wordt verwezen naar de onderdelen C.6.4 en C.11.2. De toonzetting van uw brief en de verwijten van uw kant over onze bestuursgeest hebben ons onaangenaam getroffen.

Wij zijn van mening op een open en constructieve manier gewerkt te hebben aan het (voor)ontwerp-POP II en daarbij burgers alle en de juiste informatie te hebben gegeven die daarbij nodig was. Uit tal van zienswijzen blijkt dat dit ook inderdaad zo wordt ervaren.

Uw opmerking dat onze werkwijze de schijn oproept de werkelijkheid te vervalsen en te manipuleren, om daarmee de expansiedrift van Assen te sanctioneren, betreuren wij dan ook ten zeerste.

Nummer O.72

De dikte van het POP plus de veelheid aan kaarten, de gedetailleerdheid in de uitwerking en het taalgebruik, maken het plan niet toegankelijk. Gepleit wordt voor transparanten die over elkaar gelegd kunnen worden. Vraagt zich af of het niet verstandiger en goedkoper is met deelplannen en deelaanpassingen te werken. Het laatste vergroot de rechtszekerheid.

Antwoord

Deze suggestie is al verwerkt in de bij het voorontwerp uitgebrachte cd-rom. Die biedt namelijk de mogelijkheid om de kaarten laag voor laag op te bouwen voor een bepaald gebied. Na vaststelling van het POP zullen wij de beleidstekst met kaarten, zowel digitaal als analoog, algemeen verkrijgbaar stellen.

Wij vinden dat een integraal document een belangrijke meerwaarde heeft boven afzonderlijke deelplannen. De rechtszekerheid wordt niet vergroot door te werken met deelplannen. Integendeel, wanneer sprake is van meerdere plannen voor een bepaald gebied zullen onduidelijkheden over de onderlinge samenhang tussen de plannen, de rechtszekerheid in het geding brengen.

Nummers G.19 en O.92

Er wordt van uitgegaan dat de (nog definitief) vast te stellen afspraken in het Stedelijk Netwerk Groningen-Assen corresponderen met het beleid in het POP. De burger staat vrijwel buitenspel als het gaat om de afspraken in het kader van de regiovisie. De provinciale omgevingsplannen, met hun daarbijbehorende democratische procedures, zullen daarom altijd leidend dienen te zijn binnen het regiovisieverband.

Antwoord

Over de afstemming POP en regiovisie staat in onderdeel A.3 het volgende aangegeven. De afspraken die worden gemaakt in regionale samenwerkingsverbanden als voor de regio Groningen-Assen en de regio Zuid-Drenthe/Noord-Overijssel, ontberen een wettelijke grondslag. Dit soort afspraken krijgen derhalve pas een wettelijke status na een "vertaling" in het POP (en vervolgens binding na doorvertaling in bestemmings- en waterbeheersplannen). Omdat de provincie partij is in beide regio's, is de provinciale inzet om gemaakte afspraken onverkort over te nemen in het POP.

B. Visiedeel

Nummer P.2

Het is van groot belang de ambities, zoals neergelegd in de geactualiseerde Regiovisie Groningen-Assen 2030, op hoofdlijnen in het visiedeel op te nemen, zodanig dat daarmee in POP II een voldoende basis wordt gegeven voor het gezamenlijk uitvoeren van de regiovisie.

Antwoord

De hoofdlijn van de geactualiseerde regiovisie is verwoord in D.4, Specifieke aspecten per regio, onderdeel Noordwest.

Wijziging ontwerp

Bladzijde 209

Noordwest

Opgaven

"De opgaven in dit kader zijn: het bevorderen van stedelijke woon- en werkmilieus en topvoorzieningen, alsmede het geschikt houden en maken van steden voor de netwerkeconomie. Hierbij is een belangrijke plaats weggelegd voor stedelijke vernieuwing, centrumvorming, bereikbaarheid en de ontwikkeling van de stationsgebieden in Groningen en Assen. De ruimtelijke hoofdkeuze is dat de ontwikkeling van het vervoersnet en de ruimtelijke inrichting op elkaar worden afgestemd zodanig dat beide elkaar ondersteunen in de vorm van de T-structuur. Binnen die structuur wordt de verstedelijking gebundeld in de steden Groningen en Assen en in de schragende kernen Roden, Leek en Hoogezand-Sappemeer. Deze ruimtelijke hoofdkeuze draagt bij aan een beheersing van de mobiliteit en van het energiegebruik, genereert vervoerswaarde voor hoogwaardige vervoerssystemen en voorkomt verstedelijking in het landelijk gebied.

Dit maakt verdergaande afstemming van locatiekeuzen en inrichting van woon- en werklocaties op bestaande infrastructuur, alsmede op maximale benutting van nieuw te realiseren vervoerssystemen, noodzakelijk.

Dat is de inzet van het regioproject Kolibri openbaar vervoer(OV)-netwerk. Daarbij zullen de potenties van de locaties in de kernen Assen, Vries/Tynaarlo en Roden/Leek zorgvuldig worden onderzocht en afgewogen. De ruimtelijke hoofdkeuze is ook de variatie aan landschappen te handhaven en de wisselwerking tussen de watersystemen en de functies natuur en landbouw te vergroten. Het landelijk gebied is te beschouwen als de contramal van de T-structuur.

Watersystemen geven in belangrijke mate de ruimtelijke inrichting aan en zijn sturend voor de manier waarop natuur- en landbouwfuncties zich verder kunnen ontwikkelen binnen de landschappelijke mogelijkheden. Groningen en Assen ontwikkelen stedelijke en groen-stedelijke woon- en werkmilieu's, waarbij Assen een intensivering van het bestaand bebouwd gebied realiseert.

Nummer O.66

Er wordt voor gepleit een lijst op te nemen met een overzicht van plannen die nog niet concreet zijn uitgevoerd, maar die, gehouden tegen de uitstekende doelstellingen van het POP, de verwezenlijking daarvan bemoeilijken.

Antwoord

Meer dan in het verleden is in POP II ingegaan op het verhogen van de effectiviteit en de efficiency van het beleid en de wens om de beleidsprestaties en effecten van het beleid zichtbaar te maken. In onderdeel E.4 wordt uitgebreid ingegaan op de monitoring die ons daarbij voor ogen staat.

Ten aanzien van de door u aangehaalde voorbeelden over realisatie en ook met betrekking tot andere onderwerpen, verwijzen wij u naar de in maart 2001 verschenen Omgevingsbalans Drenthe 2000 Monitoring Provinciaal omgevingsplan.

Nummer O.72

Het plan is geschreven vanuit behouden en koesteren en gaat voorbij aan de economische realiteit.

Antwoord

Wij zijn het met u eens dat het POP voor een belangrijk deel is gericht op het beschermen en behouden van waardevolle zaken in onze provincie. Er is nu eenmaal veel dat het beschermen waard is en dat dient tevens een economisch belang. Daarnaast zien wij ook het belang van nieuwe ontwikkelingen.

Nummer O.79

De duurzame ontwikkeling van de aanwezige Drentse waarden, vooral ecologie, archeologie, cultuurhistorie en de natuurwaarden, wordt te veel ondergeschikt gemaakt aan andere belangen. Het behoud van de eigen identiteit van de Drentse samenleving komt door uitbreidingen van de kernen maar ook door de toeristische ontwikkelingen en de mobiliteitstoename, ten gevolge van toerisme in het landelijk gebied en in de kernen, onder grote druk te staan. Vooral de Hondsrug wordt genoemd.

De cultuurhistorie wordt gemist bij de doelstellingen voor een duurzame ontwikkeling. Voorgesteld wordt de grondslagen uit te breiden met cultuurhistorische, ecologische en natuurkwaliteiten.

Antwoord

Een van de zes grondslagen voor het omgevingsbeleid in Drenthe is de landschappelijke kwaliteit. Uit de omschrijving blijkt al dat Drenthe een eigen kenmerkende kwaliteit heeft. Deze kwaliteit staat centraal in hoofdstuk C.2. Dat hoofdstuk beschrijft waar Drenthe zich in het bijzonder onderscheidt van andere gebieden in Nederland. Voor 291 gebieden in Drenthe wordt inzicht gegeven in de aanwezigheid van diverse kenmerken (bijlage C) en staan de kaarten 6 tot en met 10 ook welke kwaliteiten waar in Drenthe aanwezig zijn. Ook wordt concreet beschreven hoe landschappelijke kwaliteit als sturende grondslag wordt toegepast. Dit heeft vervolgens zijn doorwerking in de integrale zonering voor het landelijk gebied (C.4.1.). Deze zonering geeft per zone aan hoe de belangen in de verschillende zones worden gewogen ten opzichte van elkaar. Hiermee zijn de cultuurhistorische, ecologische en natuurkwaliteiten voldoende in de uitgangspunten voor het Drentse omgevingsbeleid vastgelegd. De beleidskeuzen voor de planperiode staan in de hoofdstukken C.10 en C.11.

Nummer O.92

Er ontbreken een duidelijke missie en visie van de provincie Drenthe in het POP. Voorgesteld wordt een duidelijke missie en visie van de provincie op te nemen in het POP Drenthe.

Antwoord

Onze missie is verwoord in de hoofddoelstelling van POP II: "Het tot stand brengen van een evenwicht tussen enerzijds ontwikkeling en anderzijds handhaving en vergroting van de kwaliteiten van Drenthe".

Onze visie is verwoord in ontwikkelingsrichtingen voor het stedelijk gebied en het landelijk gebied. Onze missie en visie ontbreken dus niet, maar wij willen bewust geen blauwdruk geven hoe Drenthe er in een bepaald jaartal uit moet zien.

De complexiteit en dynamiek van onze samenleving, waarin de sturingsmogelijkheden van de overheid ook zijn grenzen kent, maakt het in onze ogen gewenst om voor initiatieven van organisaties en individuen ruimte te laten voor discussie. Waar wij discussie niet gewenst vinden, geven wij via de kaderstellende functie van dit plan de randvoorwaarden aan.

Nummer O.274

Indieners zijn heel tevreden over het streven om vanuit de grondslagen in het omgevingsbeleid duurzame ontwikkeling een centrale plaats te geven in besluitvormingsprocessen. Dit streven zal van harte worden ondersteund.

Antwoord

Wij nemen kennis van uw toezegging.

C. GEWENSTE ONTWIKKELING VOOR FUNCTIES EN GEBIEDEN

C.1. Samenhang duurzame ontwikkeling, grondslagen en algemene en bijzondere omgevingskwaliteit

Nummer O.92

Het gebied van de regiovisie aan een brede maatschappelijke inventarisatie onderwerpen, vergelijkbaar met de werkwijze van de projectgroep MER Rondweg Leek, teneinde gebieden te vinden waar met de minste negatieve gevolgen ruimte is voor woningbouw en het aanleggen van de bijpassende infrastructuur. Bij functieverandering de werkwijze van een Milieueffectrapport(MER)-onderzoek hanteren. Mocht deze zienswijze niet worden overgenomen, dan als grondslagen in het visiedeel de cultuurhistorie, de archeologie en de flora en fauna opnemen.

Antwoord

De uitwerkingsopdracht die de geactualiseerde Regiovisie Groningen-Assen voor het gebied Roden/Leek meegeeft, is het vertrekpunt voor verdere discussie over de gewenste ruimtelijke ontwikkeling. Wij vinden, met u, dat die discussie niet alleen intensief met de overheden moet worden gevoerd, maar ook met groeperingen die veel kennis van en een visie op dit gebied hebben. De eerste verantwoordelijkheid op dit punt ligt echter bij de gemeente(n). Cultuurhistorie, archeologie, flora en fauna zijn niet als grondslag benoemd in het POP. Uit de hoofdstukken C.10 en C.11 blijkt dat deze aspecten wel degelijk van belang zijn in het Drentse omgevingsbeleid. Cultuurhistorie krijgt overigens voor een belangrijk deel haar beslag via de invulling van de grondslag Landschap.

Nummer N.1

In het POP II opnemen dat bij nieuwe planvorming in de beginfase duurzaamheidsaspecten in kaart moeten worden gebracht. Uitwerkingen van het POP en bepaalde toekomstige beleidsnota's onderwerpen aan een (vrijwillige) milieueffectrapportage (m.e.r.).

Antwoord

De wijze waarop duurzaamheidsaspecten, via een matrix, een leidraad vormen voor nieuw provinciaal beleid, is beschreven in onderdeel C.1. De formele procedure voor een m.e.r. passen wij in beginsel alleen toe als wettelijke bepalingen dit voorschrijven. Overigens geldt vanaf 21 juli 2004 ook een Europese richtlijn die een milieubeoordeling van bepaalde plannen en programma's voorschrijft.

Nummers O.72, O.28, O.129

Geadviseerd wordt de passage over de algemene omgevingskwaliteit (AOK), in relatie tot normopvulling, te schrappen. Het is zodanig geformuleerd dat elke vorm van belasting van de omgeving verboden is.

De normopvulling die het gevolg zal zijn van baanverlenging vliegveld Eelde is strijdig met de doelstelling van het POP II.

Antwoord

Niet elke vorm van belasting van de omgeving is verboden. Echter, in situaties waarin de feitelijke belasting van de omgeving lager is dan de algemeen geldende norm, is het niet de bedoeling zonder meer toe te staan dat de belasting wordt opgevoerd tot deze algemene norm.

Voor een baanverlenging van vliegveld Eelde is de politieke keuze gemaakt een normopvulling, voorzover op onderdelen concreet aan de orde, te accepteren.

Nummers O.22, O.79

De aspecten Flora en Fauna, alsmede de aanwezige cultuurhistorische en archeologische kwaliteit (waaronder de archeologische landschapselementen) toevoegen aan matrix B. Dit om de kaderstellende uitgangspunten te aan te vullen.

Antwoord

De kaderstellende uitgangspunten in matrix B zijn de grondslagen. Dit zijn de Drentse uitgangspunten om het streven naar een duurzame ontwikkeling een centrale plaats te geven in besluitvormingsprocessen. Ze vloeien voort uit de specifieke kenmerken, kwaliteiten en waarden in onze provincie. Cultuurhistorie en archeologische kwaliteit zijn niet als grondslag benoemd. Uit hoofdstuk C.10 blijkt echter dat deze aspecten wel degelijk van belang zijn in het Drentse omgevingsbeleid. Cultuurhistorie speelt overigens ook een belangrijke rol bij de invulling van de grondslag Landschap.

C.2. Drentse omgevingskenmerken en een bijzondere omgevingskwaliteit

Nummer N.1

Corridorontwikkeling, verstening, verglazing en barrièrewerking langs de vervoersassen tegengaan en waakzaam zijn ten aanzien van de som der delen. De stedelijke ontwikkeling, zoals die nu langs de gehele A28 plaatsvindt, is niet in overeenstemming met het denken in mal en contramal.

Antwoord

Het is een feit dat de as Hoogeveen - Groningen de meeste stedelijke dynamiek laat zien, mede door de ligging van de (sub)streekcentra Assen, Beilen en Hoogeveen aan de spoorlijn en aan de A28. Deze centra hebben een belangrijke taakstelling in de verstedelijking en krijgen derhalve ook de daarvoor benodigde ruimte. Het beeld dat u oproept van aaneenrijgende bebouwing, vinden wij te zwaar aangezet, maar heeft onze aandacht. Uiteraard zijn de spoorlijn en de A28 hindernissen voor verbindingen in het ecologisch netwerk.

C.2.1. Omgevingskenmerken

Nummers O.22, O.79

Een nadere invulling van de cultuurhistorische hoofdstructuur (CHHS) en de gebiedsbegrenzungen opnemen in het POP. Kaart 10 leent zich hiervoor.

Antwoord

In het POP wordt op vele verschillende manieren de CHHS beschreven en geduid. Onder meer noemen wij de beschrijvingen onder B.6.2, Drentse waarden en onder C.2.1, de CHHS.

Tevens zijn onderdelen op de volgende kaarten weergegeven.

- Kaart 7, Ecologische structuur, met daarop onder andere houtwallen en veentjes.
- Kaart 8, Aandachtsgebieden archeologie (de verborgen cultuurhistorie).
- Kaart 9, Aandachtsgebieden bodem, met daarop de cultuurhistorisch waardevolle essen.
- Kaart 10, Cultuurhistorische gaafheid.
- Tabel C, Gebiedskenmerken, met waarden als openheid, beplanting en historische geografie.

Al dit materiaal bijeen biedt, naast de POP-teksten in het algemeen, de beschrijving van de zonering in het bijzonder, inzicht in de ligging van de CHHS. Verfijning van deze structuur vindt plaats in het bestemmingsplan.

C.2.4. Milieubeschermingsgebieden: een bijzondere omgevingskwaliteit

Nummer G.12

De aanduiding van het bos/golf complex, nabij Ter Aard als milieubeschermingsgebied/bruto-EHS laten vervallen op de kaarten 3 en 5.

Antwoord

De zonegrenzen zijn globaal aangegeven op kaart 1. De nadere detaillering vindt plaats in het bestemmingsplan. Dit biedt volgens ons voldoende mogelijkheden om, op basis van de waarden en omstandigheden ter plekke, tot de invulling te komen die u voor het gebied in gedachten hebt. Terzijde merken wij op dat golfterreinen nu expliciet op kaart 1 zijn vermeld. Dit betekent dat het desbetreffende zone-VI-gebied c.q. milieubeschermingsgebied nu kleiner op kaart is aangegeven.

Wijziging ontwerp

Kaart 1

De golfterreinen zijn toegevoegd.

Nummer D.2

Graag meer duidelijkheid over het project Bedreven bedrijven Drenthe (BBD) in relatie tot de nitraatnorm. De aandacht richten op het zo snel mogelijk behalen van de streefwaarden in kwetsbare grondwaterbeschermingsgebieden, bijvoorbeeld die van Havelterberg.

Antwoord

Het project BBD is het Speerpuntproject vanuit het plan van aanpak (PvA) regionaal mest- en ammoniakbeleid Drenthe (september 2000). Het PvA zelf is een uitwerking van POP I. In het eerste deel van het project hebben veertig Drentse melkveehouders een nieuwe aanpak doorgevoerd, waardoor de stikstofverliezen op hun bedrijven zijn terug gedrongen. De positieve resultaten van het project zijn aanleiding geweest voor uitbreiding van het project (BBD2) met nog eens ruim zestig melkveehouders, eind 2003. In totaal zijn nu elf studiegroepen actief, waarvan één in een grondwaterbeschermingsgebied en betaald door de Waterleidingmaatschappij Drenthe (WMD).

In de seizoenen 2002 en 2003 zijn op twaalf percelen de nitraatconcentraties gemeten, op dezelfde wijze als in het provinciale bodemkwaliteitsmeetnet. De gemiddelde nitraatconcentratie in het ondiepe grondwater van de deelnemers uit het project is 50% lager (34 mg/l) dan het gemiddelde van het provinciale meetnet (78 mg/l). Met de bedrijfsvoering uit het project BBD kan dus de doelstelling voor de AOK uit het POP worden gerealiseerd.

Voor de milieubeschermingsgebieden blijft het streven voor nitraat gericht op de inspanningsverplichting voor de bijzondere omgevingskwaliteit (BOK) van 25 mg/l.

Nummers L.6, O.64, O.67, O.178, O.189, O.197, O.198, O.199, O.220, O.246

Het ontwerpplan geeft weliswaar meer duidelijkheid over het ambitieniveau ten aanzien van de milieunormen voor ammoniak en nitraat. Het blijft echter onduidelijk wat de betekenis is van de inspanningsverplichting die gedeputeerde staten (GS) zichzelf in dezen opleggen. Uitspreken dat alleen landelijk beleid en regelgeving en geen eigen Drentse normen uitgangspunt zijn voor het omgevingsbeleid. De inspanningsverplichting voor de nitraatconcentratie strookt niet met de Europese norm. De ammoniakdoelstellingen zijn onvoldoende onderbouwd. De norm voor de nitraatconcentratie voor de BOK gelijkstellen aan de concentratie voor de AOK, te weten 50 mg/l.

Antwoord

Het landelijk beleid richt zich op het realiseren van een maximale ammoniakemissie van 128 kton in 2010 (tussendoelstelling), omdat hiervoor internationale resultaatsverplichtingen zijn afgesproken. In het Nationaal Milieubeleidsplan 4 is echter al duidelijk gesteld dat een verdere inspanningsverplichting van 100 kton uitgangspunt is van beleid en dat het bereiken daarvan een maximale inspanning vereist. De provincie zal de effecten van het generieke beleid in Drenthe actief monitoren (zie opgenomen monitoringsprogramma POP II) en toetsen aan de geformuleerde doelstellingen.

Naast de bekende generiek maatregelen (onder andere Algemene maatregel van bestuur (AMvB) Huisvesting) is vanuit het Rijk met de Wet ammoniak en veehouderij (WAV) de stap gezet naar het aanvullend gebiedsgericht ammoniakemissiebeleid. Doel van deze wet is een emissie-standstill rondom de verzuring gevoelige delen van de EHS. Zoals vanuit het POP I in het PvA regionaal mest- en ammoniakbeleid Drenthe (september 2000) is uitgewerkt, is de inzet van de provincie Drenthe gericht op het verder terugdringen van de ammoniakemissies in en rondom de verzuringsgevoelige delen van de EHS.

De komende planperiode zal worden gebruikt om de systematiek uit het PvA regionaal mest- en ammoniakbeleid Drenthe verder uit te werken. Inzet is een integrale benadering van stikstofgerelateerde milieuproblemen, met als doel geen overschrijdingen meer van de draagkracht van de natuur en/of belasting van het grondwater. Een dergelijke benadering voorkomt een verschuiving van problemen naar andere milieuthema's of in de tijd. Hierdoor kunnen oplossingen worden gekozen die effectiever en kostenefficiënter zijn. Met het project BBD wordt op praktijk-schaal al ervaring opgedaan met een dergelijke aanpak.

Voor de milieubeschermingsgebieden blijft voor nitraat een inspanningsverplichting gelden van 25 mg/l (BOK) overeenkomstig het POP I.

Nummers L.3, L.4, L.6, L.10, L.12, L.13, L.14, L.18, L.19, O.64, O.67, O.68, O.149, O.152, O.161, O.162, O.163, O.164, O.165, O.166, O.167, O.168, O.171, O.191, O.192, O.193, O.228, O.229, O.230, O.231, O.232, O.233, O.234, O.235, O.236, O.250, O.258, O.260, O.261, O.262, O.273

Bezorgdheid over de ligging en invulling van milieubeschermingsgebieden en koppeling met bruto-EHS. Waar worden deze gebieden gesitueerd, welke omvang hebben ze en wat is de feitelijke status? In hoeverre kunnen in de milieubeschermingsgebieden nog boerderijen worden ingeplaatst, uitruil van gronden moet mogelijk blijven en is er een relatie met ecologische verbindingzones (EVZ's) en robuuste verbindingen. Landinrichtingsprocessen worden eindeloos gefrustreerd. Er wordt gewezen op schaduwwerking.

In Drenthe heeft de term bruto-EHS geen ruimtelijke relevantie meer. Het is onacceptabel ze op de ontwikkelingskaart op te nemen.

Antwoord

Eén van de doelen van het POP is het integreren van sectoraal beleid. Uit de zienswijzen blijkt dat de samenloop van het beleid voor milieubeschermingsgebieden en het natuurbeleid nog onvoldoende duidelijk is. Daarom wordt de betekenis van en het beleid voor milieubeschermingsgebieden hierna nader toegelicht, alsmede de samenloop met de EHS, ruime jas-gebieden, EVZ's en robuuste verbindingen.

De milieubeschermingsgebieden in het POP zijn de gebieden in de zones IV, V en VI en de gebieden Ontwikkeling natuurwaarde en Ontwikkeling natuurwaarde en waterwinning op kaart 3. Voorop staat dat in de milieubeschermingsgebieden het zoneringsbeleid het toetsingskader is.

Een aanduiding als milieubeschermingsgebied leidt dus niet tot een aanvullende provinciale bescherming.

De tekst is in het POP op dit punt verduidelijkt.

De betekenis van milieubeschermingsgebieden zit vooral in het ontwikkelen van een (bijzondere) omgevingskwaliteit die ondersteunend is aan de in deze gebieden na te streven natuurdoeltypen en andere bijzondere waarden. Dit gebeurt op basis van landelijk en internationaal geldende normen en overigens op basis van stimuleringsbeleid, inspanningsverplichtingen en vrijwilligheid. Inhoudelijk bestaat een duidelijke relatie met de realisatie van de EHS.

De EHS is in het ontwerp-POP II gedefinieerd als Grotere bestaande natuur- en bosgebieden, de gebieden concreet begrensd in het Integraal Gebiedsplan Drenthe (IGD, 6 november 2003), de EVZ's en de robuuste verbindingen. Milieubeschermingsgebieden en de EHS vallen op hoofdlijnen samen.

De milieubeschermingsgebieden Ontwikkeling natuurwaarde/waterwinning zijn in het algemeen ruimer dan de ter plekke aanwezige EHS. In het ontwerp-POP II is opgenomen dat milieubeschermingsgebieden het zoekgebied zijn voor de gebieden die deel kunnen uitmaken van de EHS. In dit opzicht fungeren de milieubeschermingsgebieden als een soort bruto-EHS. Dit heeft geleid tot het opnemen op kaart 3 en 5 van de term milieubeschermingsgebied/bruto-EHS.

Op grond van het laatst vastgestelde IGD kan worden geconcludeerd dat de ligging van de Drentse EHS nu voor een belangrijk deel is ingevuld. De praktische betekenis van een milieubeschermingsgebied als zoekgebied c.q. bruto-EHS is dus beperkt. Dit geldt des te meer als in het kader van landinrichting afspraken zijn gemaakt over de ligging en omvang van natuurgebieden. Deze afspraken worden vanzelfsprekend gerespecteerd.

De term bruto-EHS is daarom van de kaarten 3 en 5 verwijderd en de tekst in het POP is op dit punt verduidelijkt.

In een aantal begrensde gebieden is het aantal hectares dat beschikbaar is voor het afsluiten van beheersvergoedingen niet gebiedsdekkend (ruime jas). Deze gebieden behoren niet tot de EHS als het aantal in te zetten beheershectare's kleiner is dan 20% van het begrensde gebied. Ruime jas-gebieden leiden op zich niet tot een aanwijzing als milieubeschermingsgebied. De zonering is het toetsingskader.

EVZ's behoren tot de EHS, maar zijn in het algemeen dermate kleinschalig qua invulling, gezien vanuit de optiek van het POP dat dit in het algemeen niet leidt tot een aanpassing van de zonering. Ze worden wel in een bestemmingsplan opgenomen, maar leiden op zich niet tot een aanwijzing als milieubeschermingsgebied. De zonering is het toetsingskader.

De robuuste verbindingen behoren tot de EHS. Op enkele uitzonderingen na liggen de robuuste verbindingen in de milieubeschermingsgebieden Ontwikkeling natuurwaarde/waterwinning. Ook robuuste verbindingen leiden op zich niet tot een aanwijzing als milieubeschermingsgebied en de zonering is ook hier het toetsingskader. In de komende periode wordt de ligging van de robuuste verbindingen in overleg met betrokkenen bepaald.

Bij het zoeken naar inplaatsingsmogelijkheden voor landbouwbedrijven worden aspecten van omgevingskwaliteit in samenhang gewogen. Op basis hiervan kunnen inplaatsingslocaties worden verkend. De milieubeschermingsgebieden zijn derhalve niet uitgezonderd als mogelijke locatie voor inplaatsing van boerderijen; hiervoor geldt de integrale zonering.

Wijziging ontwerp

Bladzijde 50

"In feite omvatten de aldus aangeduide milieubeschermingsgebieden de belangrijkste gebieden in onze provincie met hoge bodem- en waterafhankelijke natuurwaarden (flora en fauna) en intrinsieke bodemwaarden (aardkundige, geologische, bodemkundige en geohydrologische waarden). Ook komt in een aantal van deze gebieden van nature nog stilte en duisternis voor en is er sprake van een goede luchtkwaliteit.

De gebieden die vallen onder de zogenaamde Habitat- en Vogelrichtlijnen ~~en op grond van de zogenaamde vogelrichtlijnen~~ liggen in de milieubeschermingsgebieden. Dit geldt ook voor de Nationale Parken Dwingelderveld en Drents-Friese Wold en grote delen van het Nationaal beek- en esdorpenlandschap Drentsche Aa."

~~"Daarnaast is de ligging en de kwaliteit van de milieubeschermingsgebieden mede bepalend voor het toestaan van uitbreidingen van bebouwd gebied, recreatie en infrastructuur, alsmede voor het toestaan van andere activiteiten die aantastingen veroorzaken van de onderliggende waarden.~~

~~Ten derde wordt~~ In het POP II wordt daarnaast een belangrijke inhoudelijke koppeling aangebracht met de invulling van de EHS (zie C.11.2.). Er bestaat namelijk een sterke relatie tussen de kwaliteit van het milieu en de aanwezigheid van natuurwaarden. Een goede milieukwaliteit is ondersteunend voor een waardevolle natuur. De milieubeschermingsgebieden spelen daarom ook een belangrijke rol bij het instandhouden en verbeteren van de biodiversiteit."

Bladzijde 51

"Anderzijds spelen zijn de milieubeschermingsgebieden, in het bijzonder de gebieden met de aanduiding Ontwikkeling natuurwaarde en Ontwikkeling natuurwaarde en waterwinning een rol bij het zoekgebied voor de invulling gebieden die deel kunnen uitmaken van de EHS. In dit opzicht fungeren de milieubeschermingsgebieden als een soort "bruto"EHS. Dit betekent niet dat alle milieubeschermingsgebieden tevens deel van de EHS gaan uitmaken, maar wel dat, enkele uitzonderingen daargelaten, de EHS daarbinnen in hoofdzaak haar beslag krijgt. Een aanduiding als milieubeschermingsgebied leidt niet tot een aanvullende provinciale bescherming. Voorop staat dat het zoneringsbeleid (zie C.4.1.) het toetsingskader is.

Daarom wordt voor de milieubeschermingsgebieden ingezet op een zogenaamde BOK. Deze BOK heeft vooral betrekking op de kwaliteit van het milieu. Daarnaast worden de algemene milieudoelen overal nagestreefd, maar met voorrang in de milieubeschermingsgebieden. De invulling vindt plaats op basis van landelijk en internationaal geldende normen en overigens op basis van stimuleringsbeleid, inspanningsverplichtingen en vrijwilligheid. Inhoudelijk bestaat een duidelijke relatie met de invulling van de EHS."

Kaart 3 en kaart 5

De term milieubeschermingsgebied/bruto-EHS is vervangen door milieubeschermingsgebied.

Nummers L.15, L.16, L.17

Diverse voorbeelden waaruit blijkt dat de kaarten 3 en 5 niet in overeenstemming zijn met de tekst op bladzijde 50 van het ontwerp.

Antwoord

In het ontwerp is een onjuiste selectie gemaakt van de gebieden die op kaart 3 en 5 zijn aangemerkt als milieubeschermingsgebied/bruto-EHS. De kaarten zijn aangepast. De term milieubeschermingsgebied/bruto-EHS is overigens vervallen (zie de beantwoording hiervoor).

Wijziging ontwerp*Kaart 3 en 5*

De begrenzing van de milieubeschermingsgebieden is aangepast.

Nummers L.14, O.64, O.149, O.152, O.161, O.162, O.163, O.164, O.165, O.166, O.168, O.171, O.189, O.191, O.192, O.193, O.197, O.198, O.199, O.218, O.228, O.229, O.230, O.231, O.232, O.233, O.234, O.235, O.236, O.250, O.258, O.260, O.261, O.273

Er is meer gebied aangewezen als milieubeschermingsgebied, in tegenstelling tot het POP I. Vanwaar deze wijziging. Gewezen wordt op de gemaakte afspraken in kader van de landinrichting Roden-Norg over scheiding van natuur en landbouw. Tevens is er sprake van bruto-EHS.

Liggen bedrijven daarmee in de EHS of niet. Er zijn twijfels over de aangekondigde realisering van 2.750 ha nieuwe natuurgebieden. De vraag is of sprake is van een aankoopplicht. Er ontstaat grote waardevermindering voor landbouwbedrijven.

Antwoord

De milieubeschermingsgebieden worden gevormd door de zones IV, V en VI op kaart 1 en de op kaart 3 vermelde gebieden met de aanduiding Ontwikkeling natuurwaarde en Ontwikkeling natuurwaarde en waterwinning.

Dit is overeenkomstig de systematiek in het POP I, met uit-zondering van de waterwingebieden, grondwaterbeschermingsgebieden en gebieden tegen fysische bodemaantasting die in het POP II niet meer zijn aangeduid als milieubeschermingsgebied. In het POP II zijn deze gebieden op kaart gezet (3 en 5). In het POP I is alleen een opsomming gegeven van de desbetreffende gebiedscategorieën. Het voorgaande betekent dat alleen daar sprake is van een ruimere aanduiding van milieubeschermingsgebieden, indien de onderliggende categorieën ook ruimer zijn aangeduid. Dit is alleen aan de orde voor de zones IV, V en VI, wanneer de feitelijke omstandigheden daartoe aanleiding hebben gegeven.

Het POP gaat uit van de continuïteit van de planvorming en de inrichting van bestaande landinrichtingsprojecten. De bestaande afspraken en plannen/planonderdelen binnen een landinrichtingsproject zijn in het POP overgenomen.

De EHS wordt in het POP als volgt gedefinieerd. Grotere bestaande natuur- en bosgebieden, de gebieden die concreet begrensd zijn in het IGD (laatst vastgesteld in november 2003), de EVZ's en de robuuste verbindingen. De genoemde EVZ's op kaart 3 zijn onderdeel van de te realiseren EHS. De Landinrichtingscommissie Roden-Norg heeft een inspanningsverplichting op dit punt.

De term bruto-EHS blijkt tot verwarring te leiden (zie ook de beantwoording hiervoor onder de nummers L.14, O.64 etc.) en is daarom op de kaarten 3 en 5 geschrapt en de bijbehorende tekst in het POP is aangepast.

De aankoopverplichtingen zijn gekoppeld aan de begrenzing, zoals weergegeven in het IGD. De begrenzing, zoals afgesproken in het kader van de herinrichting Roden-Norg, wordt gerespecteerd. Er is geen sprake van extra aankopen voor natuurontwikkeling.

Nummer O.14

Bezwaar tegen de ligging van het milieubeschermingsgebied ter plaatse van een landbouwbedrijf te Papenvoort.

Antwoord

In het huidige POP staat dit gebied ook al aangegeven als milieubeschermingsgebied. Voor de betekenis daarvan verwijzen wij u naar de beantwoording onder C.2.4 van de nummers L.3, L.4, L.6 etc.

Nummers O.67, O.68

De aanduiding van het boerenbos als milieubeschermingsgebied is in strijd met gemaakte afspraken wat betreft beperkingen voor de landbouw en het uitstralings-effect. Ook de publiek-vriendelijkheid en recreatieve toegang is niet in overeenstemming met gemaakte afspraken.

Antwoord

Het door u bedoelde bos, nabij Gasselternijveen, is als zone VI (multifunctioneel bos) per definitie milieubeschermingsgebied. Deze koppeling was ook in het POP I gemaakt. De betekenis van deze aanwijzing is in C.2.4 nader toegelicht. Gemaakte afspraken met de landbouw staan hiermee niet op gespannen voet.

De inrichting en ontsluiting van het gebied wordt geregeld door de beheerder. In het kader van het Boerenbosproject heeft de eigenaar toegezegd een passende recreatieve ontsluiting te ontwikkelen.

Nummer O.174

Bezwaar tegen de milieubeschermingsgebieden, de richtlijnen voor de nitraatconcentratie en de EVZ's. Het instandhouden van het agrarisch bedrijf komt door genoemde zaken ernstig in gevaar.

Antwoord

De Nitraatrichtlijn is een verplichtende Europese regeling. Het is vertaald naar een AOK van 50 mg nitraat/l in het grondwater. In de milieubeschermingsgebieden blijft het streven, als inspanningsverplichting, een BOK van 25 mg/l te realiseren. Dit op basis van vrijwilligheid en stimuleringsbeleid. EVZ's behoren tot de EHS en komen ook tot stand op basis van vrijwilligheid. De EVZ Gasselterveld - Boswachterij Grolloo is globaal op kaart aangegeven. De definitieve ligging komt tot stand in nauw overleg met betrokkenen. Ze leiden op zich niet tot een aanwijzing als milieubeschermingsgebied en de zonering blijft het toetsingskader.

Nummers O.176, O.177, O.200

Bezwaar tegen het milieubeschermingsgebied/stiltegebied ter plekke van de gronden van het agrarisch bedrijf.

Antwoord

Een aanwijzing als stiltegebied leidt niet tot beperkingen voor de landbouw. In de POV is op dit punt expliciet een uitzondering opgenomen.

Nummer O.180

De aanwijzing van een milieubeschermingsgebied is niet aanvaardbaar, mede gezien het Integraal Gebiedsplan, waarin aan het bedrijf geen natuurstatus is gegeven. Verder is sprake van schaduwwerking die leidt tot waardevermindering. Op voorhand moet sprake zijn van flankerend beleid, waarin oplossingen worden geboden, zoals is toegezegd tijdens de inspraak rond de WAV.

Antwoord

In het POP wordt een globale zonering aangegeven voor het landelijk gebied. Deze zonering is globaal, met een ondergrens van enige tientallen hectares. Dit in tegenstelling tot de begrenzing in het IGD. In dit plan is de begrenzing op perceelsniveau uitgevoerd.

In het kader van het IGD worden gebieden begrensd als natuurgebied of beheersgebied. Deze begrenzing leidt op zich niet tot wijziging van de zonering van het landelijk gebied. Pas als sprake is van een overwegende functieverandering in een gebied heeft dit zijn weerslag in de zonering c.q. in het gemeentelijk bestemmingsplan. Er is dus geen directe relatie tussen het IGD en de zonering van het landelijk gebied in het POP. Realisatie van de EHS gebeurt op vrijwillige basis. Begrenzing in het IGD heeft op zich geen planologische gevolgen.

Het perceel in het Zwiggelerveld ligt binnen de Boswachterij Hooghalen en was in het streekplan en in het huidige POP al zone V.

Nummer O.246

De aanwijzing van De Hoornsche Bulten als milieubeschermingsgebied is niet correct. Het is prima landbouwgrond zonder veen. Gepleit wordt voor aanwijzing in zone II en geen bodembeschermingsgebied.

Antwoord

Het gebied De Hoornsche Bulten is al ingedeeld in zone II. Op basis van een andere ingediende zienswijze is een deel van dit gebied ingedeeld in zone I. Bodembeschermingsgebieden komen in het provinciaal beleid niet meer voor.

Nummers O.262, O.263

Bezwaar tegen een aanduiding als milieubeschermingsgebied van het Hunzedal, c.q. het gebied ten oosten van de Hondsrug. Dit gebied is het landbouwgebied van Drenthe bij uitstek. Bij niet overnemen zienswijze 100% schadeloosstelling van waardevermindering.

Antwoord

Dit gebied is al in het POP I aangewezen als milieubeschermingsgebied. Inmiddels is de uitvoering van het voorgestane beleid ter hand genomen, in overleg met gebiedsorganisaties en bewoners. Er zijn geen redenen het in gang gezette beleid te beëindigen en de klok terug te draaien.

Investerings die in het gebied gedaan worden zijn naast het verbeteren van de milieukwaliteit ook gericht op het versterken van economie en leefbaarheid. Van schadeloosstelling kan om deze redenen geen sprake zijn.

Nummers O.175, O.247, O.255

De kaarten voor nitraatuitspoeling en fosfaatbinding zijn niet reëel. Dit hangt af van de omstandigheden en is dus nooit met zekerheid aan te geven.

Bezwaar tegen de inkleuring op de kaart. De Europaweg is de scheiding tussen de verschillende gronden.

De gehanteerde klassering voor een groot deel van het bedrijf is vreemd. Verwezen wordt naar onderzoeksverslagen van het bedrijf, waarin is aangetoond dat de fosfaattoestand van de gronden voldoende tot hoog is.

Antwoord

Bedoelde kaarten geven respectievelijk de mate van kwetsbaarheid voor nitraatuitspoeling en fosfaatverzadiging weer. Inderdaad geven deze kaarten niet de werkelijke veldomstandigheden weer. Daarvoor is aanvullend onderzoek nodig, zoals bijvoorbeeld in het kader van het provinciaal bodemkwaliteitsmeetnet. Daarom hebben deze kaarten vooral een signalerende functie.

Nummer N.1

In de POV voor de Reest een vaarverbod opnemen (vergelijkbaar met de bescherming van de Drentsche Aa).

Antwoord

Wij zien op dit moment geen aanleiding tot het instellen van een vaarverbod voor de Reest. Bij ons zijn geen problemen bekend die rechtstreeks een gevolg zijn van vaaractiviteiten op de Reest. Indien daar aanleiding toe zou zijn, zijn wij uiteraard bereid hierover met alle betrokken partijen van gedachten te wisselen.

C.3. Water

C.3.1. Inleiding

Nummers W.1 tot en met W.4, M.3

Gewezen wordt op het ontbreken van een (verplicht) onderdeel over de financiën.

Antwoord

Op basis van de door de waterschappen Reest en Wieden en Velt en Vecht aangedragen gegevens voor de uitwerking van WB21 is een indicatie gegeven van het verloop van de waterschapsheffingen. Dit is tevens gebeurd op basis van de verwachtingen ten aanzien van het verloop van de grondwaterheffing. Op deze wijze ontstaat een goed totaalbeeld van de kosten van het waterbeheer in de planperiode.

Aan onderdeel E, Doorwerking en inzet instrumenten, is paragraaf E.10, Financiële instrumenten waterbeheer toegevoegd.

Wijziging ontwerp

Bladzijde 230

E.10, Financiële paragraaf waterhuishouding

Kosten WB21

Totale kosten voor de periode 2003–2015

In de Stroomgebiedsvisies Vecht-Zwarte Water en Groningen/Noord- en Oost-Drenthe is een indicatie gegeven van de totale kosten van de maatregelen in het kader van de extra wateropgave. Hierbij verschillen de stroomgebiedsvisies aanzienlijk van elkaar. In onderstaande tabellen zijn de cijfers uit de stroomgebiedsvisies weergegeven. De bedragen gelden voor het gehele stroomgebied.

Stroomgebiedsvisie Vecht–Zwarte Water

Type maatregel	Kosten (miljoen €) 2003-2050	Kosten (miljoen €) 2003-2015 (naar rato)
Vasthouden/bergen	432	110
Bergen in extreme situaties	85	24
Verwerking in ruimtelijk beleid	p.m.	p.m.
Aanpassing bestaand stedelijk gebied	1.000	250
Onderzoek	2	2
Communicatie	p.m.	p.m.
Totaal	1.519	386

Stroomgebiedsvisie Groningen/Noord- en Oost-Drenthe

Type maatregel	Kosten (miljoen €) 2003-2015
Vasthouden	14
Kleinschalig bergen	59
Grootschalig bergen	21
Afvoeren	81
HOWA I	331
Zeespiegelstijging	p.m.
Riolering stedelijk gebied	p.m.
Watertekorten	p.m.
Planvorming	18
Totaal	524

De totale investering voor beide stroomgebiedsvisies voor de periode 2003-2015 is ingeschat op € 900 miljoen. Een paar pro memorie posten zijn hierbij nog niet inbegrepen, maar aan de andere kant is het een tamelijke ruime schatting en geeft dus redelijk een orde van grootte weer. Op basis van de verhouding in oppervlakte is in Drenthe € 330 miljoen voor de periode 2003-2015 nodig.

Verdeling van de kosten in Drenthe

Op basis van de verdeling van de kosten in het Nationaal Bestuursakkoord Water voor de periode 2003-2015 kan uitgegaan worden van de onderstaande verdeling van de kosten.

Organisatie	Aandeel (%)	Kosten (miljoen €) 2003-2015
Waterschappen	52	172
Rijk (100 miljoen tot en met 2007)	8	25
Provincie, gemeente en subsidies (waaronder ook andere rijks-subsidies)	40	132
Totaal	100	330

Uit bovenstaande tabel blijkt dat de provincie een belangrijke rol zal moeten spelen bij het mobiliseren van middelen uit de verschillende subsidies. Ook zal de nodige afstemming tot stand moeten worden gebracht tussen gemeente en waterschappen. Op regionale schaal zullen nadere afspraken gemaakt worden over de uitvoering van de wateropgave en de financiering daarvan.

Ontwikkeling waterschapslasten

De zuidelijke waterschappen hebben een inschatting gemaakt van de toename van de waterschapslasten als gevolg van de maatregelen voor WB21. Naar verwachting zullen de waterschapslasten tussen de 2% en 2,5% extra gaan stijgen.

Grondwaterheffing

Binnen de bestedingsmogelijkheden van de grondwaterheffing heeft de provincie ruimte om accenten te leggen. In grote lijnen gaat het om de volgende ontwikkelingen, die mede de basis vormen voor de kostenopzet van het Grondwaterfonds.

- Actief grondwaterbeheer door optimaliseren verbrede inzet grondwaterheffing.
- Uitwerking GGOR.
- Verdrogingsbestrijding en monitoring.
- Ambitieonderzoek droogte.
- Kaderrichtlijn Water.

Daarnaast zijn er vaste posten in het fonds, namelijk: gegevensbeheer, onderzoek en schadezaken.

Kostenopzet Grondwaterfonds

Post	Begroting (€ per jaar)
Actief grondwaterbeheer	380.000
Onderzoeken	320.000
Commissie van deskundigen	20.000
Openbaar register	10.000
Projecten	70.000
Schade uitkeringen	p.m.
Totaal	800.000

Een eventuele schadeuitkering uit het fonds kan voldaan worden uit de reserve. Deze bedraagt ongeveer € 480.000,- (niveau 2003).

Op basis van de kostenopzet is de grondwaterheffing bepaald op € 1,01 per 100 m³ grondwater. Jaarlijks zal de heffing stijgen met de gemiddelde prijsindex (in 2003 is dat 1,5%).

Nummers N.1, M.3, W.1 tot en met W.4

Voorgesteld wordt om in het POP II een waterparagraaf op te nemen, waarin is aangegeven in hoeverre het wateradvies van de waterschappen is opgevolgd.

Welke onderdelen van de stroomgebiedvisies blijven naast het POP nog over voor de watertoets?

Antwoord

De stroomgebiedvisies zijn integraal vertaald in het POP. Dit betekent dat de stroomgebiedvisies geen rol meer spelen bij de watertoets. In C.3.1 zijn de hoofdlijnen van de ruimtelijke vertaling van de wateropgave beschreven.

Wijziging ontwerp

Bladzijde 54

In C.9.4 wordt het kader voor de vergunningverlening voor grondwateronttrekking uitgewerkt.

De Stroomgebiedvisies Vecht - Zwarte Water en Groningen - Noord-/Oost-Drenthe en de zienswijzen van de waterschappen zijn te beschouwen als het wateradvies in het kader van de watertoets. In hoofdlijnen is de wateropgave als volgt opgenomen in het POP.

- In het noorden van de provincies zijn bergingsgebieden aangegeven.
- Voor het zuiden van de provincie is het aanwijzen van bergingsgebieden een uitwerkingsopdracht.
- Voor de beekdalen geldt het "Nee, tenzij"-beleid.
- Het kader voor het GGOR is gekoppeld aan de zonering.
- Hydrologische aandachtgebieden zijn op kaart 1 vermeld.
- Het POP is de ontwerprichtlijn in het kader van de watertoets.

C.3.2. Oppervlaktewaterkwaliteit

Nummer N.1

Voorgesteld wordt het kwalitatieve waterbeheer beter uit te werken in het POP II.

Antwoord

Al in het Waterhuishoudingsplan (1993) is uitgegaan van integraal waterbeheer. Vanaf het POP I zijn de waterstromen een van de grondslagen voor het omgevingsbeleid. De sturende rol van water komt tot uitdrukking in de watersysteembenadering. Zowel voor de oppervlaktewater-systemen als de grondwatersystemen. Hierbij is zowel waterkwantiteit als kwaliteit van belang. Dit is onder meer van invloed geweest op de ruimtelijke rangschikking van functies. Ook de ligging van de milieubeschermingsgebieden is mede gebaseerd op stroomgebieden. In het POP I is aan de waterschappen opgedragen de BOK voor oppervlaktewater uit te werken in de ecologische normering.

Hiervan is in de planperiode van het POP I weinig terechtgekomen. Vanwege het feit dat inmiddels de Europese Kaderrichtlijn Water (kaderrichtlijn) sterk bepalend is geworden voor het waterhuishoudkundige beleid in de toekomst, is besloten nu aan te haken bij het landelijk beleid in de Vierde nota waterhuishouding en daarna bij de uitwerking van de kaderrichtlijn.

Nummer W.2

Een aanpak van verontreiniging van het oppervlaktewater uit diffuse bronnen wordt gemist.

Antwoord

In ons antwoord op uw reactie op het voorontwerp hebben wij aangegeven dat wij nauwelijks instrumenten hebben om de diffuse belasting te voorkomen. Zeker als de diffuse verontreiniging een regionaal of landelijk karakter heeft, zoals depositie van stoffen uit de lucht. Een generieke bescherming is daarvoor de enige mogelijkheid. In onze gebiedsgerichte aanpak wordt wel aandacht besteed aan de verbetering van de oppervlaktewaterkwaliteit. Deze aanpak is de laatste jaren met name succesvol geweest voor het verminderen van de belasting uit riooloverstorten en andere ongezuiverde lozingen. Ook zijn er spoel- en vulplaatsen voor landbouwmachines aangelegd in verschillende gebieden. De provincie is voornemens om deze gebiedsgerichte aanpak voort te zetten. Dit is echter niet toereikend om ook andere vormen van diffuse belasting te verminderen. Het waterschap heeft overigens zelf ook een instrument voorhanden en dat is het handhaven van spuitvrije zones in het kader van het Lozingenbesluit open teelten en veehouderij.

Nummers W.1 tot en met W.4, N1

Een enkele formulering in de tekst is onjuist. De Vogel- en Habitatrictlijngebieden zijn bij de Europese Unie (EU) aangemeld en daarom voor de kaderrichtlijn gekenmerkt als beschermd gebied. Dat betekent dat de normen voor een goede chemische en ecologische oppervlaktewaterkwaliteit in 2015 moeten zijn bereikt. Het zal overigens heel lastig worden om de gestelde doelen te realiseren.

Een voorstel om de laatste twee alinea's (na Bargerveen) als volgt aan te passen.

"De Vogel- en Habitatrictlijngebieden zijn bij de EU aangemeld en daarom voor de kaderrichtlijn gekenmerkt als beschermd gebied. Dat betekent dat de normen voor de goede chemische en ecologische oppervlaktewaterkwaliteit in 2015 moeten zijn bereikt. Met het huidige grondgebruik in de provincie is dat echter voor veel van deze gebieden niet mogelijk. De normen die horen bij een goede ecologische toestand zijn nog in ontwikkeling. Wij streven voor de beschermde gebieden naar gedifferentieerde normen die passen bij de bijzondere kenmerken van het gebied.

Totdat die normen zijn vastgesteld hanteren wij de normen van het maximaal toelaatbaar risico (MTR) uit de Vierde nota waterhuishouding. In een volgend POP leggen wij de nadere uitwerking en de mogelijke gevolgen voor het grondgebruik vast."

Antwoord

Wij onderschrijven uw opmerking dat de Vogel- en Habitatrictlijngebieden in de kaderrichtlijn aangemerkt worden als beschermd gebied. De tekst is op dit punt aangepast.

Wijziging ontwerp*Bladzijde 55*

~~"In Drenthe zijn onder andere de volgende Vogel- en Habitatrictlijngebieden aangewezen en gemeld bij de EU. : omgeving Matsloot en Leekstermeer, Drentsche Aa, Fochtoerveen, Witterveld, Drents-Friese Wold, Dwingelderveld, Ooster- en Westersand en het Bargerveen. Pas als blijkt dat de bescherming van deze gebieden in belangrijke mate afhankelijk is van het behoud of verbetering van de watertoestand, worden deze gebieden beschouwd als "beschermd gebied" als bedoeld in de kaderrichtlijn. Dit kan betekenen dat de normen voor de oppervlakte waterkwaliteit in 2015 moeten zijn bereikt. Met het huidige grondgebruik in de provincie is dat echter voor veel van deze gebieden niet mogelijk.~~

~~De gevolgen van de kaderrichtlijn voor het huidige waterkwaliteits- en emissiebeleid zijn op dit moment nog niet helder. Pas als de stroomgebiedsbeheersplannen gereed zijn, is duidelijk wat de consequenties voor het provinciaal beleid zijn. Deze zullen worden verwerkt in een volgend POP. Tot die tijd worden de kwaliteitsdoelstellingen uit de 4^e Nota Waterhuishouding gehanteerd, zoals in het begin van deze paragraaf vermeld.~~

Deze zijn daarom voor de kaderrichtlijn gekenmerkt als beschermd gebied. Dat betekent dat de normen voor de goede chemische en ecologische oppervlaktewaterkwaliteit in 2015 moeten zijn bereikt. De normen die horen bij een goede ecologische toestand zijn nog in ontwikkeling. Wij streven voor de beschermde gebieden naar gedifferentieerde normen die passen bij de bijzondere kenmerken van het gebied. Totdat die normen zijn vastgesteld hanteren wij de MTR-normen uit de Vierde nota waterhuishouding. In een volgend POP leggen wij de nadere uitwerking vast."

Nummers W.1 tot en met W.4, N.1

Gewezen wordt op de relatie regelgeving: de Europese Kaderrichtlijn Water. Het is zeker niet uit te sluiten dat het noodzakelijk is de watergerelateerde regelgeving aan te passen om de doelen van de kaderrichtlijn te kunnen bereiken. Gevraagd wordt hierop voor te sorteren.

Daarom in C.2.4 een zin toevoegen.

"Als blijkt dat als gevolg van de Europese Kaderrichtlijn Water aanvullende watergerelateerde regelgeving nodig is, wordt dit zo mogelijk in een partiële herziening van de Provinciale milieuverordening (PMV) geregeld. Eventueel kan dit, zo nodig met een partiële herziening van het POP, ook leiden tot een wijziging in de ligging van de milieubeschermingsgebieden."

Antwoord

De wijze waarop de kaderrichtlijn zal doorwerken is nu nog niet bekend. Hierbij hoeft niet alleen gedacht te worden aan een aanpassing van de provinciale regelgeving, maar ook aan een aanpassing van functies of een technische aanpassing in het watersysteem. Ook is niet duidelijk of de kaderrichtlijn op termijn een doorwerking krijgt in de landelijke regelgeving. Kortom, wij kunnen op dit moment niet teveel vooruitlopen op deze ontwikkelingen.

Nummers W.1 tot en met W.4

Verzocht wordt de symbolen op kaart 2, die de aanduiding zijn van "in te richten plas met meervoudige recreatieve functie", niet op de kaart te vermelden.

Vanuit de Europese Kaderrichtlijn Water (zwemwater is een beschermd gebied) is het niet verstandig deze plassen op de kaart aan te duiden. De eisen in de zwemwaterrichtlijn kunnen daar namelijk niet worden gehaald.

Antwoord

Wij zijn het met u eens dat de aanduiding "in te richten plas met meervoudige recreatieve functie" verward kan worden met de functie zwemwater.

De betekenis van deze aanduiding is daarom in C.8.6 over recreatie en toerisme nader toegelicht. Tevens is een passender symbool op kaart 2 gebruikt.

Wijziging ontwerp

Bladzijde 153

"Waar nodig en waar mogelijk wordt concentratie van voorzieningen en de aanleg van transferia nagestreefd.

Op kaart 2 staan de zwemplassen en in te richten plassen met meervoudige recreatieve functie. Voor de zwemplassen geldt een bescherming voor de waterkwaliteit en het voorzieningenniveau (zie C.3.2, Overige oppervlaktewaterfuncties). Deze bescherming is niet van toepassing voor de plassen met een meervoudige recreatieve functie."

Kaart 2

Gewijzigde aanduiding voor "In te richten plas met meervoudige recreatieve functie".

C.3.3. Wateroverlast en watertekort

Nummers W.1 tot en met W.4, M.3

Er wordt kennisgenomen van het niet overnemen van de "Ja, mits"-gebieden uit de stroomgebiedvisies. Voorlopig wordt dit geaccepteerd. Wel wordt gewezen op het onderzoek dat momenteel wordt uitgevoerd naar een betere begrenzing van deze gebieden.

Gevraagd wordt de bestanden voor de begrenzing van de beekdalen te laten overeenkomen met de bestanden die gebruikt zijn bij de begrenzing van de beekdalen uit de stroomgebiedvisies.

Ook wordt gevraagd het "Nee, tenzij"-beleid ook van toepassing te verklaren op de overige gebieden waar vaker dan eens in de honderd jaar wateroverlast verwacht mag worden.

Ten slotte wordt verzocht in de tekst te vermelden dat het "Ja, mits"-beleid van toepassing is in de gebieden waar tussen eens in de 100 jaar en eens in de 250 jaar wateroverlast is te verwachten. Zie hiervoor de vlekken uit de stroomgebiedvisies. De gebieden kunnen via een partiele herziening van het POP II zichtbaar worden gemaakt, zodra de waterschappen de begrenzing van die gebieden nader hebben gedetailleerd.

Antwoord

In de stroomgebiedvisies is het volgende opgenomen over het "Ja, mits"-beleid.

- Het risico op wateroverlast mag in gebied en omgeving of binnen het stroomgebied niet vergroot worden.
- Bij bouwen het verlies aan berging compenseren en schadevrij ontwikkelen.
- Milieugevaarlijke stoffen hoogwatervrij opslaan.
- Nabijheid van water verhoogt woon- en werkkwaliteit.
- Risico op wateroverlast niet vaker dan eens per 250 jaar voor stedelijk gebied en eens per 100 jaar voor individuele (bedrijfs)gebouwen.

In het POP II hanteren wij de volgende algemene uitgangspunten voor geheel Drenthe.

- Normering wateroverlast moet voor het stedelijk gebied in 2005 duidelijk zijn. In 2015 moet al het stedelijk gebied aan de norm voldoen.
- Geen afwenteling van wateroverlast (niet meer dan 1,2 l/s/ha, geen hogere extreme afvoer).
- Nieuw stedelijk gebied moet ook problemen oud stedelijk gebied oplossen.
- Berging in plan voor stedelijke gebied opnemen en slechts in uitzonderingsgevallen buiten het stedelijk gebied ruimte voor berging inruimen.
- Water gebruiken voor aantrekkelijke woonomgeving.
- Schoon water schoonhouden.

Hieruit blijkt dat het "Ja, mits"-beleid uit de stroomgebiedvisie niet veel toevoegt aan de algemene waterhuishoudkundige uitgangspunten bij ruimtelijke vraagstukken. Dit is de reden waarom het "Ja, mits"-beleid niet is overgenomen.

De begrenzing van de beekdalen is grotendeels gelijk aan de begrenzing van de beekdalen op de visiekaart in de stroomgebiedsvisie. De grenzen in het POP zijn alleen globaler. Dit past beter bij het karakter van het POP. Bij Meppel en in het brongebied van het Oude Diep zijn enkele grotere afwijkingen. Kaart 2 is hierop aangepast.

Gebieden die een hoog risico hebben op wateroverlast en niet in de beekdalen liggen zijn niet overgenomen in het POP. Het gaat hier vaak om gebieden die te beschouwen zijn als afvoer-loze laagten.

Deze gebieden zijn niet opgenomen vanwege onderstaande overwegingen.

- Een duidelijke hanteerbare ruimtelijke grens ontbreekt.
- Kleine gebiedjes vallen af vanwege de schaal van het POP.
- Ingrepen in deze gebieden hebben minder vergaande consequenties voor het watersysteem dan vergelijkbare ingrepen in de beekdalen.

Naar verwachting komen deze gebieden weer in beeld als er meer duidelijkheid is over de normering van wateroverlast.

In C.6.4, Stedelijk waterbeheer is opgenomen dat nieuw stedelijk gebied vanaf heden minimaal aan de norm moet voldoen, waarbij voorlopig uitgegaan wordt van de werknormen, zoals deze in de bijlage van het Nationaal Bestuursakkoord Water zijn opgenomen.

Wijziging ontwerp

Bladzijde 112

"In het Nationaal Bestuursakkoord Water (2 juli 2003) is afgesproken dat in 2005 voor al het stedelijk gebied duidelijk moet zijn wat de huidige kans op wateroverlast is. In 2015 moet al het stedelijk gebied voldoen aan de norm. Vanaf heden zal nieuw stedelijk gebied aan de norm moeten voldoen. Voorlopig kan hiervoor worden uitgegaan van de werknormen uit het Nationaal Bestuursakkoord Water. Als gevolg van de klimaatverandering zullen ook in de toekomst maatregelen noodzakelijk blijken om aan de norm te blijven voldoen."

Kaart 2

Aanpassing begrenzing beekdalen nabij Meppel en in het brongebied van het Oude Diep.

Nummer N.1

Op kaart 3 aangeven in welke delen van Drenthe (tijdelijk) vasthouden van water in de zones I, II en III mogelijk is.

De waterschappen opdracht geven om in hun beheersplannen maatregelen op te nemen die gericht zijn op het (tijdelijk) vasthouden van water op de hogere gronden.

Antwoord

Het beleid van de provincie is er in het algemeen op gericht om zoveel mogelijk water vast te houden binnen de randvoorwaarden van de bestaande functies. De waterschappen dienen in het beheersplan aan te geven hoe ze dit in de praktijk aanpakken. Het is niet ons beleid om tijdelijk water vast te houden op de hogere gronden als maatregel om wateroverlast te voorkomen.

U geeft aan dat uit een onderzoek van Alterra is gebleken dat dergelijke maatregelen in het Drentsche Aa-gebied effectief zouden zijn. Er zijn echter ook onderzoeken die dat bestrijden en daarnaast is het de vraag of in genoemd onderzoek wel echt naar een extreme situatie is gekeken. Feit is dat zone I, II en III in het algemeen landbouwgebieden zijn. De mogelijkheden voor het vasthouden van water zijn dan beperkt.

Met het beleid dat nu in het POP II is ingezet, kan op korte tot middellange termijn worden voldaan aan de wateropgave. Voor de langere termijn zal mogelijk aanvullend beleid nodig zijn. In de Stroomgebiedsvisie Groningen/Noord- en Oost-Drenthe wordt ingezet op natuurlijk ingerichte beekdalen. Dit past goed in de aanduiding Ontwikkeling natuurwaarde op de ontwikkelingskaart (kaart 3). Voorwaarde is wel dat er ook instrumenten beschikbaar zijn voor het bereiken van een functieverandering. Al met al geeft de ontwikkelingskaart ons voldoende ruimte ons voor te bereiden op de wateropgave voor de langere termijn.

Nummer W.2

U verzoekt de juiste begrenzing van bergingsgebieden op kaart 2 op te nemen.

Antwoord

Wij beschikken inmiddels over de juiste grens en kaart 2 is aangepast.

Wijziging ontwerp

Kaart 2

De begrenzing van de bergingsgebieden is gewijzigd.

Nummer G.1

Het dorp Drogeropslagen ligt op kaart 2 volledig in het beekdal van de Reest. Drogeropslagen verdient een "normale" ontwikkelingsruimte, waarbij de wateraspecten uiteraard wel de nodige aandacht verdienen.

Antwoord

Nadere bestudering van de waterhuishoudkundige situatie rond het dorp Drogeropslagen brengt ons tot de conclusie dat de aanduiding beekdal ten noorden van het dorp niet nodig is. Ook in de Stroomgebiedsvisie Vecht-Zwarte Water is hier geen verhoogd risico voor wateroverlast vastgesteld. De grens van de beekdalaanduiding is zodanig gewijzigd, dat het gebied ten zuiden van het dorp wel en ten noorden van het dorp niet in de aanduiding beekdal ligt. De betekenis van de aanduiding beekdal kunt u vinden in C.3.3 van het POP.

Wijziging ontwerp

Kaart 2

Wijziging grens beekdal nabij Drogeropslagen.

Nummer G.3

Er wordt van uitgegaan dat aanwijzing van bergingsgebieden, qua inrichting en gebruik, geen nadelige gevolgen heeft voor naastgelegen gronden. Gewezen wordt op onderzoek en overleg naar de gevolgen voor de nieuwe woonwijk Ter Borch.

Antwoord

De provincie is ambtelijk betrokken bij het onderzoek naar de hydrologie in en om de nieuwe woonwijk Ter Borch. In een van de scenario's is het effect van hogere waterstanden in de Eelder- en Peizermeden doorgerekend. Het blijkt dat er geen grote effecten optreden in de woonwijk. Hogere peilen in de Eelder- en Peizermeden voor het bergen van water in extreme natte perioden zullen slechts zeer sporadisch voorkomen en zullen ook van korte duur zijn. Er worden kaden aangebracht om de woonwijk in extreem natte perioden te vrijwaren van overlast.

Nummer N.1

Het beleidsuitgangspunt opnemen dat waterberging in beekdalen zoveel mogelijk in overeenstemming moet zijn met natuurlijke processen en daarom bij voorkeur een seizoensgebonden karakter moet hebben.

De waterschappen adviseren om, samen met de terreinbeheerders, vooral oplossingen te zoeken voor waterberging die de natuurlijke situatie zo goed mogelijk benaderen.

Antwoord

In het ontwerp-POP II staat vermeld: "Voor de bergingsgebieden geldt een dubbelbestemming. Naast een functie als landbouw- of natuurgebied is het tevens bergingsgebied. In de aan te wijzen bergingsgebieden zijn kapitaalintensieve functies, zoals bebouwing, ongewenst. De landbouwkundige en ecologische waarden zijn mede bepalend voor de inrichting en het gebruik.

Bergingsgebieden worden ingezet als onderdeel van het normale waterhuishoudkundige systeem of als overloopgebied in tijden van extreme neerslag. De wijze waarop de verschillende gebieden worden ingezet is onderwerp van overleg tussen grondeigenaren en het waterschap. Het waterschap is uiteindelijk verantwoordelijk voor de inzet van bergingsgebieden."

Nummer O.30

Voorkomen moet worden dat onzuiver water een milieubeschermingsgebied binnendringt. In de stukken over waterberging wordt dit gemist.

Het is onbegrijpelijk dat het gebied Matsloot wordt uitgesloten van waterberging.

De voeding vanuit het IJsselmeer komt in gevaar door klimaatverandering. Waterberging versterkt dit.

Het in de directe nabijheid van het woongebied periodiek of permanent verhogen van het waterpeil is onbespreekbaar.

Lozingen op het oppervlaktewater en in de bodem zijn in principe niet toegestaan. Betekent dit dat bij elke waterberging een waterzuivering wordt aangebracht?

Antwoord

In het ontwerp-POP II staat nu het volgende over de inrichting van waterberging: "De landbouwkundige en ecologische waarden zijn mede bepalend voor de inrichting en het gebruik. Bergingsgebieden worden ingezet als onderdeel van het normale waterhuishoudkundige systeem of als overloopgebied in tijden van extreme neerslag. De wijze waarop de verschillende gebieden worden ingezet is onderwerp van overleg tussen grondeigenaren en het waterschap. Het waterschap is uiteindelijk verantwoordelijk voor de inzet van bergingsgebieden."

Dit betekent dat, waar mogelijk, bergingsgebieden ingericht worden als onderdeel van het natuurlijk watersysteem. Van een lozing van water is dan ook geen sprake. Vroeger verzamelde het water zich ook in de overstromingsgebieden van de benedenlopen.

Vandaar dat deze gebieden goed als milieubeschermingsgebied c.q. onderdeel van de EHS gehandhaafd kunnen blijven.

Bij de inrichting van de bergingsgebieden geldt als randvoorwaarde dat woongebieden, verspreide bebouwing en wegen geen schade ondervinden (zie ook de beantwoording hierna onder nummer O.99).

Het gebied Matsloot is uitgesloten, vanwege het feit dat het ophogen van het gebied met tarra recent in een bestemmingsplan is vastgelegd.

U geeft in uw reactie aan dat het beter zou zijn het water in de bodem en anders in het IJsselmeer op te slaan. Wij zijn het met u eens dat het opslaan van water in de bodem verreweg de voorkeur geniet. Ons beleid is er dan ook op gericht om zoveel mogelijk water vast te houden in de grond. Dit water komt ten goede van landbouwgewassen in drogere perioden en is ook beter voor de natuur. Dit neemt niet weg dat ook water afgevoerd zal moeten worden. Er valt in Nederland nu eenmaal meer neerslag dan dat er water verdampt. In het zuiden van de provincie wordt het water afgevoerd naar het IJsselmeer.

Dit water kan gedeeltelijk in de zomer via ons wateraanvoerstelsel weer aangevoerd worden. Het is niet mogelijk om meer water in de provincie zelf vast te houden, omdat boeren dan in het voorjaar niet op het land kunnen en wegen en stedelijk gebied daarvoor onvoldoende drooglegging hebben.

In het noorden van de provincie wordt het water afgevoerd naar de Waddenzee. Dit water kan, technisch gezien, het IJsselmeer nooit bereiken (het moet over de bult heen). De bergingsgebieden zijn nodig om het water in perioden met extreme neerslag gecontroleerd naar de Waddenzee te laten stromen.

Nummer O.61

De indiener is niet van plan het bedrijf beschikbaar te stellen als waterberging.

Antwoord

Wij nemen uw standpunt voor kennisgeving aan. Op dit moment wordt gewerkt aan de plannen voor de inrichting van de bergingsgebieden. Uw bedrijf kan gewoon een landbouwbedrijf blijven. Mocht het bergingsgebied, waarin uw gronden liggen, worden gebruikt voor berging, dan wordt eventuele schade als gevolg van de inundatie vergoed.

De daadwerkelijke inrichting vindt plaats na wijziging van het geldende bestemmingsplan en van het beheersplan van het waterschap, dan wel besluitvorming in het kader van de landinrichting.

Nummer O.99

Het is maatschappelijk niet verantwoord de bewoners van de aangewezen bergingsgebieden onevenredig te belasten. De inrichtingsmaatregelen zullen zeer belastend zijn. De schade-regeling van het waterschap is onvoldoende en biedt geen vertrouwen op een goede afloop. Gevraagd wordt de mogelijkheid van bovenstroomse berging nog eens te bezien. Met name het beekdal in de omgeving van Lieveren en Langelo lijkt uitermate geschikt als waterberging-gebied.

Antwoord

De bergingsgebieden zullen zodanig worden ingericht dat er geen schade aan woningen optreedt. Als de Eelder- en Peizermeden op de boezem worden aangesloten en permanent natter worden bestaat het risico dat ook de grondwaterstand in de omgeving zal stijgen. Voor de aanleg van de nieuwe wijk Ter Borch is hieraan gerekend.

Hieruit blijkt dat er slechts een gering effect optreedt. Dit komt door de hoge weerstand van het veen in het gebied. Hierdoor is het mogelijk dat heel natte en droge gebieden aan elkaar grenzen, zonder dat over en weer beïnvloeding optreedt.

Als de Eelder- en Peizermeden als zogenaamde meebewegend bergingsgebied worden ingericht gelden dezelfde randvoorwaarden en uitgangspunten als bij natuurontwikkelingsprojecten. Het POP gaat hier nader op in onder C.3.4.

In de praktijk betekent dit dat schade aan woningen moet worden voorkomen c.q. dat technische maatregelen worden genomen. Bij een definitief besluit van het waterschap over de inrichting van het gebied moet duidelijk zijn hoe de schade aan woningen wordt voorkomen. In C.3.3 is daarom een verwijzing naar C.3.4 opgenomen.

De schaderegeling van het waterschap geldt alleen voor bergingsgebieden die gecontroleerd worden ingezet bij extreme neerslag. Mocht de inundatie van een bergingsgebied leiden tot schade aan opstallen (woningen) wordt de schade volledig vergoed. Natuurlijk wordt dit in de praktijk voorkomen door het nemen van inrichtingsmaatregelen, zoals de aanleg van kaden. De schaderegeling van het waterschap is niet bedoeld voor de bestaande woningen in een gebied dat ingericht wordt voor meebewegende berging.

Ten aanzien van het bergen in bovenstrooms gelegen gebieden het volgende. Het beleid van de provincie is er in het algemeen op gericht om zoveel mogelijk water vast te houden binnen de randvoorwaarden van de bestaande functies. De waterschappen geven in het beheersplan aan hoe ze dit in de praktijk doen.

In het onderzoek Hoogwater fase 1, 2001 is uitgebreid gekeken naar de beste locaties voor de bergingsgebieden. Dit onderzoek ligt ten grondslag aan de aanduiding van de bergingsgebieden in het POP.

In het onderzoek is ook gekeken naar het bergen van water in de meer bovenstrooms gelegen beekdalen. Uit dit onderzoek blijkt dat dit onvoldoende bijdraagt aan het oplossen van de knelpunten in extreme situaties. De hoger gelegen beekdalen zijn namelijk smaller en liggen onder een groter verhang. Dit betekent dat er niet zoveel water in kan worden vastgehouden. De benedenlopen van beken liggen vlakker en zijn veel breder. Dit zijn de plekken waar het water zich ook vroeger van nature verzamelde. Vandaar dat deze gebieden verreweg het geschiktst zijn voor waterberging.

Wijziging ontwerp

Bladzijde 61

"De schaderegeling is opgenomen in een door de waterbeheerder op te stellen verordening, op basis van een in noordelijk verband opgesteld model. De schade die ontstaat bij de inzet van de bergingsgebieden wordt conform de schaderegeling vergoed.

De schaderegeling geldt alleen voor bergingsgebieden die gecontroleerd worden ingezet bij extreme neerslag. De schaderegeling is niet bedoeld voor een gebied dat ingericht wordt voor meebewegende berging. Voor zo'n gebied gelden dezelfde randvoorwaarden en uitgangspunten als bij natuurontwikkelingsprojecten. Het POP gaat hier nader op in onder C.3.4."

Nummers B.4, B.6

Het beschikbaar houden van beekdalen voor waterberging bij intensieve neerslag mag het risico op wateroverlast voor bestaande bedrijvigheid niet vergroten. Uit een kostenoogpunt wordt er voor gepleit de afvoercapaciteit van de bestaande waterlopen te optimaliseren en daarbij de mogelijkheden van aanvullende technische maatregelen te benutten.

Antwoord

Het risico voor wateroverlast is afhankelijk van vooral de hoogteligging. Het POP II volgt hierin de afspraken die in het Nationaal Bestuursakkoord Water zijn gemaakt. Hierin is vastgelegd dat in 2005 duidelijk moet zijn hoe groot de kans op wateroverlast in het stedelijk gebied is. Hieronder vallen tevens de bedrijventerreinen. In 2015 moeten de terreinen aan de norm voldoen. Hiervoor kunnen nog technische maatregelen worden genomen, waarbij wel als randvoorwaarde geldt dat de waterafvoer niet mag worden afgewenteld op benedenstroomse gebieden.

Bedrijven mogen erop rekenen dat het waterschap er voor zorgt dat het watersysteem op orde is, conform de afgesproken norm. Wateroverlast die statistisch gezien minder vaak voorkomt dan deze norm, is voor risico van de eigenaar. Schade aan opstal en inboedel is sinds 2001 verzekeraar.

Nummer L.6

Het voorgestelde beleid betekent niet dat op voorhand een optimale inrichting voor de landbouw in gevaar komt. Verbetering ervan door waterafvoer te versnellen is echter uitgesloten. Voorts wordt wateroverlast in beekdalen als een risico beschouwd dat moet worden aanvaard. Maatregelen om dit tegen te gaan worden niet genomen. Onderstreept wordt dat ook in beekdalen een op de landbouw afgestemd en geoptimaliseerde waterhuishouding mogelijk moet zijn door goed onderhoud te plegen, maar ook door inrichtingsmaatregelen.

Verzocht wordt andermaal om de waterschappen op te dragen beekdalen aan te wijzen die expliciet een functie in beheer, conform de trits kunnen vervullen. De aanwijzing van alle beekdalen hiervoor leidt tot een ambitie die welhaast onhaalbaar moet zijn. Het ontbreken van een tijdpad en een financieringsplan onderstreept dit.

De indiener vindt dat de aanduiding Beekdal geen reden is om een gebied aan te duiden in zone III of IV. De indeling in zone IV van enkele beekdalen dient daarom te vervallen.

Eveneens geldt dit voor de aanduiding Ontwikkeling natuurwaarde, met betrekking tot de beekdalen die niet in het Integraal Gebiedsplan zijn begrensd als natuur in de EHS.

Verzocht wordt het ontwerp-POP II te wijzigen in die zin dat voor bestaande agrarische bedrijfslocaties in beekdalen geen extra beperkingen gelden ten aanzien van bebouwing en dergelijke.

Antwoord

De beekdalen hebben niet echt een functie in de trits vasthouden - bergen - afvoeren, maar zijn een uitwerking van het principe dat extreme afvoer niet afgewenteld mag worden op benedenstroomse gebieden. Daarnaast is het de erkenning van het feit dat wateroverlast nu eenmaal een normaal verschijnsel is in de beekdalen. De trits vasthouden - bergen - afvoeren is, in kort bestek, als volgt opgenomen in het provinciaal beleid.

- Vasthouden in de hele provincie binnen de randvoorwaarden van de functie.
- Bergingsgebieden in Noord-Drenthe op kaart 2 en voor Zuid-Drenthe een uitwerkingsopdracht.
- Enkele maatregelen in het afvoerstelsel (her en der kaden verhogen).

Een aanduiding beekdal is op zich geen aanleiding voor een indeling in zone III of IV. Bij de indeling in zones zijn het feitelijk gebruik en beheer, in combinatie met de aanwezige kwaliteiten en ruimtelijke samenhang, het uitgangspunt. Zone IV is toegekend aan gebieden die waterhuishoudkundig gezien een sterke samenhang vertonen met zone V of VI. In de milieubeschermingsgebieden Ontwikkeling natuurwaarden/waterwinning gaat het primair om waarden die in potentie aanwezig zijn, als onderdeel van een (groter) beekdalsysteem.

In het antwoord onder de zienswijze hierna wordt nader ingegaan op de aanduiding Beekdal en de gebruiksmogelijkheden van de beekdalen.

Nummers L.6, L.7, O.65, O.67, O.72, O.93, O.103, O.106, O.107, O.172, O.173, O.68, O.222, O.237, O.238, O.239, O.240, O.241, O.242, O.243, O.244, O.245, O.257, O.269, O.271

Er wordt voor gepleit de beekdalen niet te gebruiken voor waterberging. Er is onduidelijkheid over de doorwerking van het beleid in de beekdalen (de mate waarin kapitaalsintensieve investeringen kunnen plaatsvinden).

Antwoord

De beekdalen zijn en worden niet aangewezen voor waterberging. De zoekgebieden voor waterberging, zoals deze in het voorontwerp voorkwamen zijn geschrapt. Het zoekgebied was namelijk erg groot ten opzichte van de daadwerkelijke oppervlakte aan berging die in het zuiden van de provincie nog nodig is. Vandaar dat het aanwijzen van bergingsgebieden, indien nodig, als uitwerkingsopdracht in het POP is opgenomen.

Via de aanduiding Beekdal op kaart 2, in combinatie met het "Nee, tenzij"-beleid, worden de zogenaamde kapitaalintensieve functies in de beekdalen zoveel mogelijk geweerd.

Hiervoor zijn twee redenen.

1. Het gaat om gebieden met een grote kans op wateroverlast. Bij kapitaalintensieve functies kan hierdoor aanzienlijke schade optreden. Ook onderdelen van de landbouw, zoals letterlijk in het POP genoemd: glastuinbouw, kwekerijen en intensieve veehouderij, vallen onder deze zogenaamde kapitaalintensieve functies. De kaart is grotendeels gebaseerd op de wegzijgings-, overgangs- en kwelgebieden op kaart 3. Door middel van berekeningen is hier aangetoond dat het risico op wateroverlast reëel is.
2. Ingrepen in deze gebieden om wateroverlast te voorkomen hebben grote gevolgen voor de rest van het stroomgebied, zoals het versnellen van de afvoer en een toename van de verdroging.

Alleen als er sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang, er geen alternatieven zijn, er geen belemmering ontstaat om in de toekomst de afvoer- en bergingscapaciteit van het regionale watersysteem te vergroten en de waterhuishoudkundige effecten ter plaatse worden gecompenseerd, zijn kapitaalintensieve functies mogelijk. Er worden geen werken uitgevoerd die de waterafvoer versnellen.

Bij de inrichting en het beheer van het beekdal zal met mogelijke wateroverlast rekening gehouden moeten worden. Dit werkt door in een aantal praktische zaken, zoals de vloerhoogte van een nieuwe stal of de constructie van een weg. Aan de ontwikkeling en nieuwvestiging van een grondgebonden landbouwbedrijf (zonder kapitaalintensieve tweede tak) worden geen beperkingen opgelegd, waarbij het voor de hand ligt niet in de laagste delen van het beekdal te bouwen en bij de hoogteligging van de bedrijfsgebouwen rekening te houden met mogelijke wateroverlast. Het waterschap heeft hierin een adviserende rol. Het is uiteindelijk de eigen verantwoordelijkheid van de ondernemer welke voorzorgsmaatregelen worden genomen om wateroverlast te voorkomen.

In C.3.3 wordt een zinsnede over de gebruiksmogelijkheden voor de grondgebonden landbouw opgenomen.

Wijziging ontwerp

Bladzijde 59

- "De functie op de locatie geen feitelijke belemmering vormt om in de toekomst de afvoer- en bergingscapaciteit van het regionale watersysteem te vergroten en
- compensatie van het negatieve effect op het watersysteem deelt uitmaakt van het plan.

Bij de inrichting en het beheer van het beekdal zal met wateroverlast rekening gehouden moeten worden. Dit werkt door in een aantal praktische zaken, zoals de vloerhoogte van een nieuwe stal of de constructie van een weg. Aan de ontwikkeling van een grondgebonden landbouwbedrijf (zonder kapitaalintensieve tweede tak) worden geen beperkingen opgelegd. Ook kunnen nieuwe grondgebonden landbouwbedrijven opgericht worden, waarbij het voor de hand ligt niet in de laagste delen van het beekdal te bouwen en bij de hoogteligging van de bedrijfsgebouwen rekening te houden met mogelijke wateroverlast. Het waterschap heeft hierin een adviserende rol. Het is uiteindelijk de eigen verantwoordelijkheid van de ondernemer welke voorzorgsmaatregelen worden genomen om wateroverlast te voorkomen."

Nummer N.1

In ieder geval de beekdalen in de zones IV en V en de beekdalen met de aanduiding natuurontwikkeling, uitsluiten van bebouwing. Dus een "Nee"-beleid, zonder uitzonderingsmogelijkheden.

Op kaart 3 alle beekdalen die nu deels zijn aangeduid als natuurontwikkelingsgebied, van bovenloop tot en met benedenloop, als zodanig te bestemmen.

Op kaart 3 ook de beken die door landbouwgebieden lopen aanduiden als EVZ.

Antwoord

De vraag of ergens bebouwing is toegestaan hangt niet alleen af van de aanduiding Beekdal op kaart 2, maar van het gehele omgevingsbeleid. De beekdalen waar u op doelt, vallen in het algemeen in een hoge zoning, hebben bijzondere gebiedskenmerken en zijn ook aangeduid als beekdal. Deze optelsom maakt dat bebouwing in deze beekdalen niet aan de orde is en derhalve is aanvullende bescherming, vanuit het onderdeel Water, niet nodig.

De aanduiding Ontwikkeling natuurwaarden is voor vrijwel alle beekdalen van bovenloop tot en met benedenloop opgenomen. Uitzonderingen zijn het Loo- en Drostendiep en de Wold Aa. Hier is door de provincie, ook voor de langere termijn, niet gekozen voor natuurontwikkeling. Er is ook niet voor gekozen om alle beken aan te duiden als EVZ.

Nummer O.86

Onduidelijk is hoe de beekdalen zijn gekozen (nu er in het POP II niet langer sprake is van blauwe contouren). Gevraagd wordt een eenduidige definitie van beekdalen te geven.

Op kaart 2 van het ontwerp-POP II staat het in ontwikkeling zijnde industrieterrein Europark (Coevorden) in beekdalen aangegeven. Hoe gaat de provincie in het geval Europark om met de wateropgaven, de watertoets en het "nee, tenzij"-beleid.

Antwoord

Over de beekdalen is in het POP opgenomen: "In perioden van intensieve neerslag kan over de gehele lengte van het beekdal wateroverlast verwacht worden." De begrenzing van de beekdalen is grotendeels gebaseerd op de wegzijgings-, overgangs- en kwelgebieden op kaart 3.

Goedgekeurde bestemmingsplannen, zoals het industrieterrein Europark worden niet teruggedraaid. Bij de inrichting zal echter een extra inspanning nodig zijn om aan de wateropgave te voldoen. Dit betekent vooral het bieden van voldoende ruimte voor berging. Het terrein moet zodanig worden ingericht dat er geen wateroverlast optreedt bij een extreme neerslag die eenmaal in de honderd jaar (werknorm) verwacht mag worden, waarbij de afvoer niet mag toenemen ten opzichte van de afvoer uit een landbouwgebied. In 2005 moet definitief duidelijk zijn welke norm gehanteerd wordt voor industrieterreinen.

Nummer O.95

Door het verbieden van kapitaalintensieve functies in de beekdalen ontstaat er een bevoordeeld recht bij ondernemers die niet gelegen zijn in beekdalen. De concurrentiepositie van een ondernemer in een beekdal verslechtert.

Antwoord

In beekdalen bestaat een relatief grote kans op wateroverlast. Dit is inherent aan de ligging van de beekdalen. Dit betekent dus een risico op schade aan kapitaalintensieve functies.

Het is de taak van de overheid om terzake duidelijke keuzes te maken. Dit leidt tot verschillen in het beleid tussen een beekdal en gebieden die geen beekdal zijn, maar ook bijvoorbeeld tussen de zones I en III.

Nummer O.121

Bezwaar tegen de indeling van gronden aan de v.d. Sluisweg 4 te Uffelte in zone V en als bergingsgebied. Gevreesd wordt voor een hogere grondwaterstand en uitspoeling van meststoffen, zonder vergoeding. Een geldelijke regeling ontbreekt.

Antwoord

In Zuid-Drenthe zijn nog geen bergingsgebieden aangewezen. Indien aanwijzing plaatsvindt zal gelijktijdig een schaderegeling worden ingesteld. Zie voor de betekenis van deze aanduiding de antwoorden hiervoor.

Nummer O.219

Bezwaar tegen verhoging van het waterpeil in de Beilerstroom. Bij verhoging van het peil worden de gronden in het beekdal ongeschikt voor akkerbouw en zullen er jaren met grote oogsterving of misoogsten zijn. Ook is sprake van waardedaling van de grond.

Antwoord

De gronden van uw bedrijf liggen tussen de weg Emmen - Drachten en de spoorlijn Beilen - Assen, in het beekdal van de Beilerstroom. Deze gronden vallen in de zones I en II van het POP. Zie voor het aspect water, onder C.4.1 bij de zones I en II.

Het peil van de Beilerstroom wordt als gevolg van het beleid in het POP-II niet verhoogd.

Uw gronden vallen tevens binnen de aanduiding Beekdal. Zie voor de betekenis van deze aanduiding de antwoorden hiervoor.

Nummer O.226

Bezwaar tegen de aanwijzing van het gebied langs de Hoogeveensche Vaart en aan de Lunssloten als beekdal. De aanwijzing past niet bij zone II.

Antwoord

De aanduiding Beekdal heeft geen consequenties voor de huidige landbouwbedrijven, maar alleen voor eventuele nieuwe activiteiten. Zie voor de gebruiksmogelijkheden van de landbouw de hiervoor gegeven antwoorden.

Nummer O.262

Er is geen draagvlak voor het waterbergingsgebied Tusschenwater. Het advies van de Stuurgroep Water 2000+ is niet positief over dit bergingsgebied.

Antwoord

Het gebied Tusschenwater is maar gedeeltelijk meegenomen in het advies van de Stuurgroep Water 2000+, omdat men ervan uitging dat het gebied niet voor 2010 gerealiseerd kon worden. Bij de uitwerking van het Hunzeproject is echter gebleken dat de ontwikkeling hier een stuk sneller gaat. Het bergen van water kan heel goed gecombineerd worden met het compenseren van de effecten van de waterwinning en van de natuurontwikkeling. Ook is het mogelijk een aanzienlijk volume water te bergen.

Uw opmerking dat er totaal geen draagvlak voor dit bergingsgebied is, delen wij niet. Ons is juist in het Hunzeproject gebleken dat er veel draagvlak is voor waterberging in dit gebied.

C.3.4. Gewenst grondwater- en oppervlaktewaterregiem**Nummers W.1 tot en met W.4, N.1**

Verzocht wordt het kader voor het gewenst grond- en oppervlaktewaterregiem (GGOR) duidelijker in het POP op te nemen door het beleid uit de stroomgebiedvisies over te nemen. Dit betekent dat het dagelijkse waterbeheer in de zones I, II en III in de beekdalen overwegend is afgestemd op optimale productieomstandigheden voor het grondgebruik grasland.

Het feitelijk realiseren van het GGOR gaat langer duren dan wordt genoemd in het ontwerp.

De waterschappen willen voortvarend aan de slag om het GGOR te realiseren. Gevraagd wordt de faciliterende rol van de provincie nader aan te geven en welke procedurele en financiële instrumenten van provinciezijde zullen worden ingezet.

Tekstvoorstel

"Het jaartal 2020 vervangen door 2030 en als slotzin toevoegen: De provincie besluit voor 1 januari 2005 welke procedurele en financiële instrumenten het gaat inzetten om te bevorderen dat het GGOR eerder wordt gerealiseerd."

Antwoord

Zoals in de tekst onder C.4.1, bij de zones I, II en III is vermeld, kiezen wij er niet voor de waterhuishouding in de beekdalen alleen af te stemmen op grasland. In de zone I- en II-gebieden zijn ook andere grondgebonden en niet-kapitaalintensieve vormen van landbouw mogelijk in de beekdalen. De grondgebruikers kunnen er echter niet op rekenen dat de afvoer uit het gebied wordt vergroot, maar maaiveldaling kan worden gecompenseerd. In de praktijk gaat het om de beekdalen van de Oude Vaart en het Loo- en Drostendiep. Voor de beekdalen in zone III komt het kader voor het GGOR in de praktijk neer op een waterhuishoudkundige inrichting voor hogere grondwaterstanden. Het gaat hierbij om de beekdalen van de Hunze, Wapserveense Aa (voor de samenvloeiing met de Vledder Aa), Oude Diep, Wold Aa en Mars- en Westerstroom. De overige beekdalen vallen in zone IV of hoger.

Uw opmerking over het jaar waarin het GGOR moet zijn gerealiseerd wordt door ons overgenomen.

Wij zijn niet voornemens om apart te besluiten over de inzet van extra instrumenten. Wij zien het realiseren van het GGOR als een reguliere taak van de waterschappen, waarbij de op dat moment beschikbare subsidies kunnen worden ingezet.

Wijziging ontwerp

Bladzijde 62

"Het daadwerkelijk realiseren van het GGOR (het uitvoeren van concrete maatregelen) gaat zeker tot ~~2020~~ 2030 duren."

Nummers W1 tot en met W4, L.6, L.7, O.65, O.72, O.93, O.103, O.107, O.172, O.222, O.237, O.238, O.239, O.240, O.241, O.242, O.243, O.244, O.245, O.257, O.269, O.271

Gevraagd wordt de hydrologische aandachtsgebieden ook voor de zones IV, V en VI zichtbaar te maken.

Op landbouwgrond dienen deze gebieden te worden beperkt tot een zone van maximaal 50 m tot 100 m rondom bos/natuurgebieden. De hydrologische aandachtsgebieden dienen niet te leiden tot meer beperkingen voor de landbouw. De verantwoordelijkheid voor vergunningen voor drainage ligt bij de gemeente. Voorkom een dubbele vergunningplicht.

Verzocht wordt de buitenste zone van de bos en natuurgebieden als een bufferzone in te stellen, waarmee de negatieve schaduwwerking naar de aangrenzende landbouwgebieden wordt vermeden. Deze zone, of het gehele natuur- of bosgebied, dient tevens als hydrologisch aandachtsgebied aangewezen te worden. Gevraagd wordt verder de beschrijvingen van water uit het POP I te handhaven.

Verzocht wordt het GGOR voor de zones III en IV af te stemmen op de functie landbouw en de algemene milieukwaliteit van toepassing te laten zijn.

Antwoord

Het beleid voor de hydrologische aandachtsgebieden is een voortzetting van het beleid uit het POP I en daarvoor het provinciaal Waterhuishoudingsplan. Het provinciale standpunt is dat ingrepen in een bepaald gebied niet mogen leiden tot een negatieve beïnvloeding van andere gebieden. In andere woorden: hydrologische aandachtsgebieden werken naar twee kanten. Dit betekent dat ingrepen in de zones I, II of III niet zodanig mogen worden uitgevoerd dat hiermee gebieden in de zones IV, V of VI negatief worden beïnvloed. Omgekeerd geldt echter ook dat bij het treffen van anti-verdrogingsmaatregelen in de zones IV, V of VI, schade aan functies als landbouw en recreatie in de zones I, II of III moet worden voorkomen.

De volgende stappen worden gezet indien bij herstelprojecten ongewenste vernatting elders kan optreden.

1. Voorkomen.
2. Ondervangen door technische maatregelen.
3. Ondervangen met behulp van kavelruil, aankoop van natuurontwikkelingsgebieden en bosuitbreiding.
4. Compenseren met geld en/of grond.
5. Indien schadecompensatie niet mogelijk is, of te duur blijkt te zijn, dan is bestuurlijke heroverweging van het hersteltempo/wijze of natuurambitie nodig.

Deze werkwijze is geïntroduceerd in het Convenant verdrogingsbestrijding 1998 en nog steeds van toepassing.

Voorzover het ingrepen betreft aan waterschapswerken, zijn deze steeds onderworpen aan een openbare procedure, waarbij alle belanghebbenden hun inbreng kunnen hebben.

Wij zijn van mening dat het waterschap bij uitstek in staat is een goede beoordeling te maken van een vergunningsaanvraag voor de aanleg van drainage. Het beheer van het water en het realiseren van het zogenaamde GGOR is juist een taak van het waterschap.

Een dubbele vergunningsplicht moet zo veel mogelijk worden voorkomen. Voor bepaalde gronden zal dit echter niet altijd lukken, omdat de gemeente een taak heeft om bepaalde landschappelijke en aardkundige waarden te beschermen. Het gaat hierbij om bijvoorbeeld essen en beekdalen. Het is aan de gemeente om te bepalen welke instrumenten zij inzet om deze waarden te beschermen. Een aanlegvergunningstelsel kan daarvan deel uitmaken. Wij gaan ervan uit dat dan afstemming plaats vindt tussen waterschap en gemeente, zodat de bureaucratie voor de burger zo beperkt mogelijk blijft. De tekst in het plan is op dit punt verduidelijkt. De vergunningsplicht voor het lozen van water uit drainage in het kader van artikel 25 van de Wet op de waterhuishouding is wat anders dan een lozing in het kader van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren. Het gaat hier in het eerste geval alleen om een kwantitatieve beoordeling van de vraag wat de aanleg van een drainage betekent voor de grondwaterstanden. Een dergelijk vergunningsstelsel zal niet leiden tot een verhoging van waterschapslasten.

De provincie stelt het kader voor het GGOR vast. Hiermee geeft de provincie in grote lijnen richting aan de waterhuishoudkundige inrichting en het beheer. De provincie heeft dit kader gekoppeld aan de zonerings.

In zone III is de doelstelling: "In deze zone zijn landbouw, recreatief gebruik en de waarden van natuur, landschap en cultuurhistorie gelijkwaardig. Daarbij staat de samenhang tussen landbouwkundige, abiotische, cultuurhistorische, landschappelijke en archeologische waarden voorop."

Op basis van deze doelstelling wordt als kader voor het GGOR uitgegaan van een landbouwkundig grondgebruik, met de kanttekening dat de samenhang tussen landbouwkundige, abiotische, cultuurhistorische, landschappelijke en archeologische waarden behouden blijft.

Dit zit vooral in de van nature aanwezige verschillen tussen nat en droog. Dit betekent dus dat de meer natte gebieden nat moeten blijven.

In zone IV is de doelstelling: "In deze zone zijn doeleinden van landbouw, natuur, landschap en cultuurhistorie van belang. De onderlinge verhouding verschilt per gebied. In deze gebieden bestaat vaak een grote samenhang tussen vooral natuur, milieu en water.

Het beleid richt zich erop om de samenhang tussen de functies landbouw en natuur te versterken. De waterhuishouding en de BOK hebben vooral een ondersteunende rol voor het behoud en de ontwikkeling van natuurwaarden."

Hier geldt dus dat het kader voor het GGOR veel meer door de omgeving, en dan met name de natuur in de omgeving, wordt bepaald.

Daarom is in de tekst onder zone IV alsnog aangegeven dat het GGOR wordt afgestemd op de natuurdoelen.

Wijziging ontwerp

Bladzijde 63

"In het overleg tussen de gemeente en het waterschap over bestemmingsplannen, in het kader van het toepassen van de watertoets, maken gemeente en waterschap afspraken over het opnemen van een aanlegvergunning voor de aanleg en het dempen van sloten en de aanleg van drainage. Hierbij gaat het bijvoorbeeld over een ruimtelijke bescherming van beekdalen. Indien sprake is van zowel een vergunning in het kader van de keur van het waterschap, als een aanlegvergunning in het kader van het bestemmingsplan, maken het waterschap en de gemeente afspraken over het eerste aanspreekpunt voor de burger. ~~Het is daarnaast niet meer noodzakelijk dat drainage in de overige hydrologische aandachtgebieden in het bestemmingsplan onder een aanlegvergunning worden gebracht.~~ De gemeente geeft in de waterparagraaf aan hoe deze afspraken doorwerken in het bestemmingsplan."

Bladzijde 72

"De waterhuishouding ~~Het GGOR~~ wordt afgestemd op de natuurdoelen. ~~Binnen die randvoorwaarde kunnen de overige gronden landbouwkundig beter worden verkaveld.~~ Waar mogelijk blijft de bestaande waterhuishoudkundige inrichting afgestemd op de landbouw en wordt voor de landbouw niet actief verslechterd."

Nummer N.1

Aan beheersplannen van de waterschappen de voorwaarde stellen dat daarin maatregelen worden opgenomen voor de hydrologische aandachtsgebieden, teneinde de verdrogende invloed op de EHS te verminderen.

In het kader van de WB21 wordt wel over vasthouden - bergen - afvoeren gesproken met betrekking tot wateroverlast, maar er is nauwelijks aandacht voor het probleem verdroging. Er is een bijlage toegevoegd met een uitwerking van de strategie van de terreinbeheerders en de milieufederatie voor het vasthouden van water. In deze bijlage wordt ingegaan op het vernatten van bepaalde gebieden die daarvoor geschikt kunnen zijn.

Antwoord

De hydrologische aandachtsgebieden zijn niet bedoeld als gebied waar maatregelen worden genomen om de verdroging in aangrenzende gebieden op te lossen. Aan de waterschappen is de taak opgedragen om het GGOR verder uit te werken. Dan zal blijken of de zonering toereikend is om het GGOR te realiseren en daarmee de verdroging aan te pakken. Lukt dat onvoldoende, dan wordt de natuurambitie of de zonering aangepast. Dit vergt een nieuw provinciaal besluit. Uw bijlage met de vernattingsstrategie nemen wij voor kennisgeving aan.

Nummer O.136

Naast de beperkingen die een hydrologisch aandachtsgebied voor de aanwezige landbouw geeft, is een dergelijke zone ook onnodig. Verwezen wordt naar het uitgevoerde eco-hydrologisch onderzoek in 2000, waarbij is gebleken dat er geen kwel is vanuit het natuurgebied naar het landbouwgebied. Er is dus geen sprake van wederzijdse beïnvloeding van de twee gebieden. Gevraagd wordt de aanduiding te schrappen.

Er wordt op gewezen dat de indieners niet zitten te wachten op een (natte) natuurfunctie van de huidige landbouwpercelen.

Antwoord

Het is de taak van het waterschap om de hydrologische aandachtsgebieden nader te begrenzen. Zij kan, op basis van kennis van de lokale hydrologie, besluiten het door u bedoelde hydrologisch aandachtsgebied niet over te nemen. Het vergunningstelsel voor de aanleg van drainage wordt ingevoerd als de begrenzing van het hydrologisch aandachtsgebied door het waterschap is vastgelegd.

Nummer O.214

Waarom is voor het bedrijf een hydrologisch aandachtsgebied aangegeven? In het POP I was hier geen sprake van. Wat is er veranderd en welke consequenties heeft het?

Antwoord

Ingrepen in de waterhuishouding hebben niet alleen effect in de directe omgeving, maar ook in aangrenzende gebieden. Vanwege deze hydrologische samenhang tussen gebieden zijn in het POP hydrologische aandachtgebieden aangegeven. In deze gebieden is de aanleg van sloten en drainage aan een vergunningstelsel gebonden.

Dit betekent niet automatisch een verbod op de aanleg van drainage, maar wel de mogelijkheid voor het waterschap om nadere regels te stellen aan de aanleg. Het hydrologische aandachtsgebied was ook in het POP I al van toe-passing in het gebied van uw bedrijf.

Nummer O.223

Verzoek tot aanpassing van het hydrologisch aandachtsgebied ter hoogte van het viaduct in de A28 over het Noord-Willemskanaal, zoals ook is gebeurd in het Bestemmingsplan buitengebied Vries.

Antwoord

In het POP I was het aan de gemeente om het hydrologisch aandachtsgebied nader te begrenzen. Dit is in het bestemmingsplan van de gemeente Vries gebeurd. In het POP II is het nader begrenzen van de hydrologische aandachtsgebieden een taak van het waterschap. Het ligt in uw situatie voor de hand dat het waterschap dezelfde grens aanhoudt. De globale aanduiding in het POP heeft dus geen rechtstreekse consequenties voor u bedrijf. Het vergunningstelsel voor de aanleg van drainage wordt ingevoerd als de begrenzing van het hydrologisch aandachtsgebied door het waterschap is vastgelegd.

C.4. Ontwikkeling landelijk gebied

C.4.1. Integrale zonering landelijk gebied

Nummer G.9

Verzocht wordt het gebied ten westen van de Schoonhovenweg aan te merken als zone II, de aanduiding ruime jas-gebied te laten vervallen en de EVZ in zuidelijke richting te verschuiven.

Antwoord

De zone-indeling en de ruime jas-gebieden zijn globaal aangeduid (zie ook het POP, onder A.2). De zonering volgt in de meeste gevallen niet de aanwezige infrastructuur.

De EVZ's zijn globaal op kaart weergegeven. Het definitieve tracé wordt in overleg met betrokkenen vastgesteld.

Nummer G.18

De recreatievijver nabij Tweede Exloërmond ligt in zone VI. Realisatie van kleinschalige horeca en verblijfsruimten voor cultuur, recreatie en educatie is dan niet mogelijk. De zonering aanpassen om de gewenste plannen mogelijk te maken.

Antwoord

De zonegrens is globaal aangegeven op kaart 1. De nadere detaillering vindt plaats in het bestemmingsplan. Dit biedt volgens ons voldoende mogelijkheden om, op basis van de waarden en omstandigheden ter plekke, tot een invulling te komen.

Nummers W.1 tot en met W.4

In de tekst van het POP II opnemen dat de waterschappen in hun waterbeheersplannen het beleid van de provincie verder hebben vertaald en uitgewerkt en dat gemeenten in hun bestemmingsplannen gehouden zijn deze uitwerking over te nemen.

Antwoord

In onderdeel A.2 van het POP II wordt de verhouding beschreven met gemeenten en waterschappen. Daarin is onder meer opgenomen dat het globale POP een nadere uitwerking behoeft, bijvoorbeeld in bestemmings- en waterbeheersplannen. Dit is niet een eenmalige actie, maar meer een beleidsmatige opdracht voor gemeenten en waterschappen tot het regelmatig actualiseren van hun plannen. Daarbij bestaan verschillen tussen een bestemmingsplan en een waterbeheersplan, zowel qua reikwijdte als qua binding voor derden.

Dit kan er in de praktijk toe leiden dat een gemeente, op grond van een ruimtelijke afweging in het kader van een bestemmingsplan, tot andere keuzes komt dan een waterschap op grond van haar afweging in het kader van een waterbeheersplan. Het ligt voor de hand dat terzake, in het kader van artikel 10 van het Besluit op de ruimtelijke ordening, overleg plaats vindt tussen beide instanties en zoveel mogelijk rekening wordt gehouden met elkaars keuzes. Het kan echter niet zo zijn dat wij de gemeenten verplichten de uitwerking door het waterschap, zonder nadere afweging, over te nemen.

Nummer N.2

De provincie moet en kan op planologisch gebied een steentje bijdragen aan de bescherming van weidevogels. Dit is gebaseerd op maatschappelijke discussies in de afgelopen jaren, waarin zorg is uitgesproken over de teloorgang van de weidevogels. Graag de volgende aanpassingen van de zonering op de functiekaart:

- Beekdal Drostendiep (zone II/III, beslist geen zone I; zeker bij het "oude" Drostendiep, aansluitend op Dalen).
- Omgeving Nijeveen (vanwege waarden, aansluitend op belangrijke natuurgebieden in Overijssel is een keuze voor zone I niet logisch; onderbrengen in zone II).
- Benedenloop Wapserveensche Aa (bij provinciegrens; onderbrengen in zone I).
- Hunzedal bij de Exloosche Landen (onderbrengen in zone II).

Antwoord

Wij onderkennen het belang van weidevogels en zetten ons in op een aantal fronten om de weidevogelstand te bevorderen (onder meer beheersinstrumentarium en ondersteuning vrijwillig weidevogelbeheer). De door u genoemde gebieden zullen wij daarbij betrekken. De zonering van het landelijk gebied komt tot stand na weging van verschillende van belang zijnde elementen, waaronder waarden van natuur en landschap, met inbegrip van de instandhouding van weidevogels. Wij zien geen aanleiding voor een herwaardering van de door u genoemde gebieden.

Nummer L.6

De bijlage C, met bijbehorende kaart, waarin 391 gebiedsdelen met specifieke kenmerken staan, heeft, zo blijkt uit de praktijk van de afgelopen jaren, een strikte betekenis. De betekenis van bijlage C is de zones I en II ondergeschikt maken aan landbouwontwikkeling en in de zones III en IV meer ruimte voor afwegingen ten gunste van landbouwontwikkeling te bieden, bijvoorbeeld openheid versus plaatsing achter het lint.

De volgende voorstellen:

- bestaande intensieve veehouderijbedrijven in de zones III en IV dezelfde ontwikkelingsruimte bieden als in de zones I en II;
- meer ruimte bieden voor inplaatsing van intensieve veehouderijbedrijven vanuit knelsituaties in Drenthe;
- grondgebonden ontwikkeling van varkens en kippen meer ruimte geven door een tweede tak toe te staan in zone I en II;
- landbouwpercelen, waarvan in het Integraal Gebiedsplan de natuurbegrenzing is ingetrokken, weer aanduiden als zone II.

Antwoord

De aanbevelingen van de Klankbordgroep intensieve veehouderij (IVH), die is ingesteld naar aanleiding van het POP I, zijn in dit POP verwerkt. De feitelijke belasting van het Drentse milieu spitst zich onder meer toe op de thema's Verzuring en Vermesting (zie ook het POP II, C.2.1, Het fysieke milieu), waarvoor vooral de hogere zandgronden erg gevoelig zijn. Verder blijkt dat de ammoniakbelasting nog steeds de draagkracht in vrijwel alle natuurgebieden overschrijdt. Daarom houden wij vast aan de uitbreidings- en vestigingsmogelijkheden, zoals deze in het ontwerp-POP II zijn opgenomen.

Dit betekent dat in de zones III en IV geen uitbreidingsmogelijkheden zijn voor IVH, tenzij behoefte is aan fysieke uitbreiding (bijvoorbeeld om redenen van dierenwelzijn), zonder dat daarbij de totale fokcapaciteit wordt uitgebreid. De inplaatsingsmogelijkheden, in geval van het oplossen van een knelpuntsituatie elders, blijven beperkt tot de Veenkoloniën.

Op 3 november 2003 heeft de minister van landbouw, natuurbeheer en voedselkwaliteit (LNV) de Tweede Kamer per brief de koers aangegeven van het nieuwe mestbeleid. Hij ambieert een eenvoudig en robuust stelsel dat niet alleen integraal voldoet aan de nitraatrichtlijn, maar ook de administratieve en uitvoeringslasten sterk reduceert. Per 1 januari 2006 zal dit nieuwe stelsel moeten ingaan. De minister heeft in het kader van het kabinetsstandpunt over Toekomst intensieve veehouderij, d.d. 19 december 2003, aanbevolen in Nederland meer ruimte te scheppen voor duurzame varkens- en pluimveehouderijbedrijven. De minister geeft aan dat er meer mogelijkheden voor nieuwvestiging op nieuwe locaties gecreëerd kunnen worden, alsmede meer mogelijkheden voor duurzame gemengde bedrijven "nieuwe stijl" (akkerbouw met varkens of kippenbedrijven).

Meer mogelijkheden voor nieuwvestiging op nieuwe locaties is voor Drenthe geen optie, gezien eerdere provinciale rekensommen over de mestplaatsingsmogelijkheden. Voordat een oordeel kan worden geveld over duurzame gemengde bedrijven "nieuwe stijl" is het gewenst dat de minister eerst komt met een nadere uitwerking van zijn beleid.

Overigens zullen wij rijksvoornemens terzake bezien in relatie tot het hiervoor gestelde over de belastbaarheid van het Drentse milieu.

Nummer L.6

Voor zone I de volgende voorstellen.

- De doorwerking van bijlage C beperken tot nieuwvestiging van bedrijven. De zinsnede (bladzijde 65) "Waar openheid... kan zijn" kan vervallen. Op voorhand moet de vestiging van een nieuw bedrijf in open gebied niet worden uitgesloten als er belangrijke landbouwkundige motieven zijn (bijvoorbeeld vanwege de verkaveling en ontsluiting) om een bedrijf daar te vestigen.
- De toets aan bijlage C voor inrichtingsmaatregelen en nieuwe bebouwing op bestaande locaties kan vervallen.

-
- In het kader van een grondgebonden bedrijfsontwikkeling de toevoeging van een tak van intensieve veehouderij aan een grondgebonden bedrijf toestaan.
 - De vestiging van nieuwe intensieve bedrijven toe te staan in samenhang met de verplaatsing van een bestaand intensief veehouderijbedrijf dat door ruimtelijke plannen, EHS en/of milieuregelgeving op de oude locatie geen reëel toekomstperspectief heeft.
 - In de beekdalen zoveel mogelijk streven naar het voorkomen van wateroverlast en een optimale inrichting voor de landbouw handhaven of realiseren.
 - De bepaling betreffende bijlage C en de vier bijbehorende kaarten voor de inrichting van waterlopen laten vervallen.

Antwoord

De indeling van het buitengebied van de provincie in slechts zes zones ontbeert vanwege de globaliteit vanzelfsprekend een aantal nuances. Nuances die recht doen aan de veelheid aan typen gebieden en gebiedskenmerken die in onze provincie voorkomen. Daarom is bij de beschrijving van de verschillende zones rekeninggehouden met een soort bandbreedte. Bijlage C en de vijf bijbehorende kaarten vervullen een aanvullende rol bij de invulling van deze bandbreedte. Daarom wordt in de beschrijving van de afzonderlijke zones regelmatig verwezen naar deze tabel en kaarten. De betekenis ervan is mede afhankelijk van het type zone: variërend van "rekeninghouden met" in zone I tot "afgestemd op" in zone IV. Dit betekent dat de invloed in de "hogere" zones groter is dan in de "lagere". De tekst in het POP is op dit punt verduidelijkt, waarbij de toepassing van bijlage C in zone I beperkt is tot de vestiging van nieuwe bouwpercelen en de door u aangehaalde zin is geschrapt.

Met betrekking tot de intensieve veehouderij verwijzen wij naar de beantwoording hiervoor.

U vraagt zoveel mogelijk te voorkomen dat in de beekdalen wateroverlast zal optreden. Dit zal in de praktijk ook gebeuren, maar wel binnen bepaalde grenzen. Deze grenzen worden via de normen voor wateroverlast en het GGOR vastgelegd. Hiermee geeft de provincie invulling aan de afspraken die hierover in het Nationaal Bestuursakkoord Water zijn gemaakt. Dit betekent bijvoorbeeld dat in de natte gebieden niet meer tot in lengte van jaren werken uitgevoerd worden die de afvoer uit een gebied versnellen en hiermee een wateroverlastprobleem verplaatsen naar benedenstrooms gelegen gebieden. Zie verder voor het kader van het GGOR het antwoord in C.3.4, onder de nummers W.1 tot en met W.4, N.1.

De waterhuishoudkundige inrichting van een gebied is vaak een belangrijk gebiedskenmerk dat bepalend is voor de landschappelijke of cultuurhistorische waarde. Vandaar dat de gebiedskenmerken mede bepalend zijn voor de inrichting van waterlopen. Het gaat hierbij alleen om het profiel van een waterloop en het graven of dempen van waterlopen. Het peilbeheer wordt vastgelegd in het GGOR.

Wijziging ontwerp

Bladzijde 66

"Inrichting

Inrichtingsmaatregelen die in deze zone in het algemeen kunnen worden toegepast, zijn verbetering van de verkaveling, de ontsluiting, het bodemprofiel en de hoogte van het maaiveld. Bij inrichtingsmaatregelen en het oprichten van nieuwe bebouwing dient te worden nagegaan vestigen van een nieuw bouwperceel wordt rekeninggehouden met bijlage C en de vijf bijbehorende kaarten. ~~rekening kan worden gehouden.~~

Bij vestiging of uitbreiding van toeristisch/recreatieve bedrijven wordt nadrukkelijk aandacht besteed aan een zo kort mogelijke aansluiting op het hoofd- en ontsluitend wegennet, in relatie tot de omvang van het bedrijf."

~~Op grond van bijlage C en de vijf bijbehorende kaarten kan het noodzakelijk zijn bij de bouw van nieuwe bedrijven aan te sluiten op bestaande bebouwing. Waar openheid kenmerkend is, betekent dit dat nieuwe bebouwing aan de randen wordt gesitueerd. Dit geldt ook voor de beekdalen, waar bovendien kwel een bepalende factor kan zijn "~~

Nummer L.6

Voor zone II de volgende voorstellen.

- Met betrekking tot de paragraaf Inrichting (bladzijde 67) de betekenis van de bijlage C en de vijf bijbehorende kaarten wijzigen door vast te leggen dat nagegaan moet worden of hiermee rekening kan worden gehouden (in plaats van de dwingende formulering dat de kwaliteiten moeten worden gehandhaafd waardoor een evenwichtige afweging van belangen op voorhand niet mogelijk is.
- Ten aanzien van nieuwe bebouwing nagaan of rekening kan worden gehouden met de instandhouding van open ruimten. Uitbreiding van bestaande agrarische bedrijven (in plaats van in het algemeen) is mogelijk.
- Ten aanzien van bestaande intensieve veehouderijen en uitbreiding van grondgebonden bedrijven met een tak van veehouderij dezelfde regeling vaststellen als wordt voorgesteld voor zone I.
- Met betrekking tot milieu en water gelden landelijke milieunormen.

Antwoord

Wij zijn met u van mening dat alleen de wettelijke normen voor milieu en water gelden. Dit doet overigens niet af aan ons beleid om in bepaalde gebieden, op basis van vrijwilligheid en stimuleringsbeleid, te streven naar een BOK. Zie voor uw reactie over intensieve veehouderij de beantwoording hiervoor. De tekst is verduidelijkt met betrekking tot bijlage C en de bijbehorende kaarten.

Wijziging ontwerp

Bladzijden 67 en 68

"Inrichting

Inrichtingsmaatregelen voor de landbouw en de recreatie zijn in deze zone mogelijk, zolang de waarden van natuur en landschap en de CHHS, zoals weergegeven in bijlage C en de vijf bijbehorende kaarten, alsmede het aanwezige reliëf, in hoofdzaak gehandhaafd blijven. Dit geldt ook voor het vestigen van een nieuw bouwperceel. ~~Dit betekent dus ook handhaving in hoofdzaak van de kwaliteiten, weergegeven in bijlage C en op de vijf bijbehorende kaarten en voorts van het reliëf.~~

Recreatief gebruik binnen deze zone wordt bevorderd. Bij vestiging of uitbreiding van toeristisch/recreatieve bedrijven wordt nadrukkelijk aandacht besteed aan een zo kort mogelijke aansluiting op het hoofd- en ontsluitende wegennet, in relatie tot de omvang van het bedrijf.

Bebouwing

~~Voor de vestiging en~~ uitbreiding van bebouwing, ten behoeve van de grondgebonden landbouw en de recreatie, geldt eenzelfde benadering als voor de inrichting. Een agrarisch bouwperceel voor een grondgebonden agrarisch bedrijf en een intensieve veehouderij is niet groter dan 1,5 ha. Bij gebleken noodzaak kan een grotere oppervlakte worden aangehouden.

Nieuwe bungalowcomplexen zijn alleen toegestaan, voorzover deze aansluiten op de (sub)-streekcentra en in de nabijheid liggen van de hoofdinfrastructuur en de OV-voorzieningen, alsmede in de "voorkeursgebieden nieuwe verblijfsrecreatie", als vermeld op kaart 4.

~~Sterker dan in zone I wordt nieuwe bebouwing opgericht, aansluitend op bestaande bebouwing. Ook worden open ruimten instandgehouden, in het bijzonder bij open stroomdalen, open veldontginningen, essen en in gebieden waar kwel aanwezig is.~~

Vestiging van nieuwe bedrijven voor de intensieve veehouderij wordt niet toegestaan. Ook de toevoeging van een tak van intensieve veehouderij aan een bestaand grondgebonden bedrijf is niet toegestaan.

Uitbreiding van bestaande intensieve veehouderijen is mogelijk ~~binnen~~ voorzover dit kan worden ingepast in de landschappelijke hoofdstructuur. Tevens geldt als voorwaarde dat deze uitbreiding verenigbaar is met de milieuwetgeving en de mestafzet op het eigen bedrijf kan plaatsvinden, dan wel in de nabije omgeving."

Bladzijde 69

"De waterhuishoudkundige gevolgen van maaiveldddaling door oxidatie en klink kunnen worden gecompenseerd, als hierdoor geen overwegende schade wordt aangebracht aan de waarden die zijn aangegeven ~~mits de waarden, aangegeven~~ in bijlage C en de vijf bijbehorende kaarten, niet worden aangetast."

Nummer L.6

Voor zone III de volgende voorstellen.

- Aan de eerste zinsnede van de paragraaf Inrichting toevoegen dat inrichtingsmaatregelen ook worden afgestemd op verbetering van de structuur van de landbouw. Daarmee wordt de nevenschikking van landbouw en andere waarden tot uitdrukking gebracht. De huidige formulering gaat uit van onderschikking van de landbouw. Dit is in tegenspraak met de doelstelling van zone III.
- De formulering betreffende de betekenis van de bijlage C en bijbehorende kaarten nuanceren; met bijlage C en de bijbehorende kaarten rekeninghouden. Hierdoor blijft er ruimte voor een afweging van de gelijkwaardige belangen van natuur, landschap en landbouw.
- Voor de toegankelijkheid voor gemotoriseerd verkeer een uitzondering maken voor agrarisch verkeer.
- Ook aan bestaande intensieve veehouderijbedrijven een bouwvlak van 1,5 ha toekennen en reële uitbreidingsmogelijkheden te bieden.

Antwoord

De betekenis van bijlage C en de mogelijkheden voor intensieve veehouderij zijn hiervoor toegelicht.

De tekst is verduidelijkt om bedoelde nevenschikking beter tot uitdrukking te brengen. Voor zone III is geen beleid opgenomen voor de toegankelijkheid van gemotoriseerd verkeer.

Wijziging ontwerp

Bladzijde 69

"Inrichting

Inrichtingsmaatregelen binnen deze zone dienen te worden afgestemd op behoud, herstel en ontwikkeling van de waarden van natuur, landschap en cultuurhistorie, alsmede op het landbouwkundig en recreatief gebruik. In het bijzonder gaat het hierbij over bijlage C en de vijf bijbehorende kaarten, alsmede over het aanwezige reliëf. ~~Daarnaast gaat het om het handhaven en versterken van de geïnventariseerde kwaliteiten in bijlage C en van de landschappelijke structuur. Bij de inrichting dient tevens rekening te worden gehouden met het landbouwkundig en recreatief gebruik.~~ Een en ander betekent dat de mogelijkheden voor de landbouw en de recreatie per gebied kunnen verschillen, waarbij aandacht bestaat voor ~~De nadruk ligt op de~~ continuïteit van de recreatie en van de landbouw. ~~Bij de landbouw gaat het met name om de verbetering van de verkaveling. Bij de recreatie gaat het vooral om een kwaliteitsverbetering van het bedrijf."~~

Nummer L.6

Voor zone IV de volgende voorstellen.

- Gelet op de doelstelling waarin een verweving van functies, onder andere van landbouw, wordt voorgestaan ligt het voor de hand dat onder de paragraaf Inrichting inrichtingsmaatregelen voor de landbouw wordt toegevoegd als belang waarmee ook afstemming moet plaats vinden. Met betrekking tot bijlage C geldt hetzelfde voorstel als bij zone III.
- Ten aanzien van water het GGOR afstemmen op bestaand agrarisch en niet-agrarisch grondgebruik in plaats van op natuurdoelen. De huidige formulering impliceert een onderschikking in plaats van een nevenschikking van landbouw.
- Maaiveldddaling van landbouwgronden door oxidatie en klink kan worden gecompenseerd.
- Terugdringing van wateraanvoer geldt niet voor gronden die in agrarisch gebruik zijn.
- Met betrekking tot de toegankelijkheid van het gebied en intensieve veehouderij als onder zone III is voorgesteld.

Antwoord

Ook in het POP I was in zone IV de waterhuishouding primair afgestemd op de natuur. In die zin is er dan ook geen sprake van een nevenschikking. Dit is een consequentie van de watersysteembenadering die voor het eerst in het Waterhuishoudingsplan van 1993 is toegepast. Het gaat namelijk over het algemeen over lager gelegen gebieden die sterk bepalend zijn voor de hydrologische basis van het gehele gebied. In het Waterhuishoudingsplan van toen was aan deze gebieden een natuurfunctie toegekend.

In het POP I is voor de gronden die nog in landbouwkundig gebruik zijn een uitzondering gemaakt. Voor deze gronden zal de waterhuishoudkundige inrichting in principe niet worden verslechterd voor de landbouw. In gevallen waarin een vermindering van het voorzieningenniveau niet te voorkomen is, wordt in overleg met de betrokkenen een regeling getroffen. Dit is nu ook in het POP II verwoord.

De tekst is verduidelijkt met betrekking tot de positie van de landbouw en de toepassing van bijlage C en de bijbehorende kaarten.

Gelet op de doelstelling van zone IV voor de waterhuishouding, namelijk een waterhuishouding die primair afgestemd wordt op natuurdoelen, is het logisch om maaiveldddaling niet te compenseren. De hoofddoelstelling wordt anders immers negatief beïnvloed.

De wateraanvoer wordt, indien mogelijk, beperkt. Deze tekst onder zone IV moet als volgt uitgelegd worden. Over het algemeen wordt de wateraanvoer voor gronden die in agrarisch gebruik zijn, niet beperkt. Er kan een uitzondering worden gemaakt als er relatief weinig agrarische percelen in een gebied liggen en er natuurwaarden bedreigd worden. Alleen in het kader van een waterschapsbesluit zou in zo'n geval besloten kunnen worden om de wateraanvoer te beperken. Een regeling met de betrokken grondgebruikers moet onderdeel van zo'n besluit zijn.

Voorzover de toegankelijkheid van een gebied voor het gemotoriseerd verkeer wordt beperkt, worden uitzonderingen gemaakt, indien dit nodig is vanwege het gebruik of het beheer van een gebied.

De intensieve veehouderij is hiervoor aan de orde geweest.

Wijziging ontwerp

Bladzijde 71

"Inrichting

Inrichtingsmaatregelen binnen deze zone dienen te worden afgestemd op het behoud, het herstel en de ontwikkeling van de waarden van de natuur, het landschap en de cultuurhistorie, waarbij rekening wordt gehouden met het landbouwkundig gebruik. In het bijzonder gaat het hierbij over bijlage C en de vijf bijbehorende kaarten, alsmede over het aanwezige reliëf. ~~Tevens betekent dit handhaving en versterking van de kwaliteiten die zijn opgenomen in bijlage C en van de landschappelijke structuur.~~

~~Bij de inrichting dient rekening te worden gehouden met het landbouwkundig gebruik.~~

Een en ander betekent dat de verbeteringsmogelijkheden voor de landbouw per gebied kunnen verschillen, waarbij aandacht bestaat voor ~~De nadruk dient te liggen op~~ de verbetering van de verkaveling."

Bladzijde 72

"Water

Het grondgebruik bestaat veelal uit natuurgebieden, beheersgebieden en laaggelegen landbouwgronden. Bij het bepalen van de meest optimale waterhuishoudkundige situatie is de lage ligging bepalend. Het GGOR wordt afgestemd op de natuurdoelen. ~~Binnen die randvoorwaarde kunnen de overige gronden landbouwkundig beter worden verkaveld.~~

Waar mogelijk blijft de waterhuishoudkundige inrichting afgestemd op de landbouw, maar wordt daarvoor niet actief verbeterd."

Nummers L.7, L.10, O.65, O.67, O.93, O.103, O.106, O.107, O.172, O.173, O.68, O.222, O.237, O.238, O.239, O.240, O.241, O.242, O.243, O.244, O.245, O.257, O.269, O.271, O.277

De agrarische ontwikkelingsmogelijkheden van bedrijven in de zones I en II dienen niet beperkt of gehinderd te worden door overige activiteiten in deze zones.

Voor de zones I en II blijven bijlage C en de bijbehorende kaarten ondergeschikt aan de landbouwkundige ontwikkeling. Landbouwpercelen, waarvan in het IGD de natuurbegrenzing is ingetrokken, weer aanduiden als zone II.

Antwoord

De uitoefening van de grondgebonden landbouw op bedrijfseconomische grondslag staat binnen de zones I en II voorop. Dit is ook letterlijk in de doelstellingen voor deze zones opgenomen. Dit sluit echter niet uit dat er ook mogelijkheden zijn voor andere functies, zoals verblijfsrecreatie. Deze zijn echter alleen mogelijk als de landbouwkundige hoofdfunctie niet wezenlijk wordt aangetast. De aanduiding van de "voorkeursgebieden nieuwe verblijfsrecreatie" op kaart 4 bieden op dit punt mogelijkheden voor maatwerk.

De concrete ontwikkelingsmogelijkheden in een bepaalde situatie worden overigens ook voor een belangrijk deel bepaald door wettelijke regels, zoals op het gebied van het milieu.

Vanuit de recreatiesector zijn zienswijzen ingediend om juist het belang van recreatie in de zones I en II sterker in het POP te benadrukken. Al met al is er voor ons onvoldoende aanleiding het POP op dit punt aan te passen.

Het IGD heeft op zich geen invloed op de zone-indeling. Pas nadat een overwegende functieverandering in het gebied heeft plaatsgevonden, wordt de zonering aangepast.

Nummer L.10

Bezwaar tegen het in concrete situaties omgaan met de grenzen, die globaal zijn, doch in de praktijk zeer hard. De grenzen van de zoneringen geven veel onduidelijkheden. Gevraagd wordt zonegrenzen te leggen op harde afscheidingen, zoals wegen.

Antwoord

In onderdeel A.2 van het POP wordt ingegaan op de globaliteit van het POP. Dit houdt in dat een aantal beleidsonderwerpen nader wordt ingevuld door de gemeente, het waterschap en de provincie in respectievelijk een bestemmingsplan, een waterbeheersplan en een milieuvergunning.

Deze onderwerpen zijn dan ook per definitie met een zekere beleids marge weergegeven in het POP en moeten ook als zodanig worden gezien. Dit geldt bijvoorbeeld voor de zonering.

Wanneer de zonering niet globaal in het POP was opgenomen, zou sprake zijn van een miskenning van de specifieke rol en de positie van de gemeente en het waterschap in dit geval. Tevens is een precieze invulling van de zone pas mogelijk aan de hand van de lokale situatie ter plekke, hetgeen qua detaillering en schaal niet aansluit op de provinciale schaal van het POP.

Voorzover een zonegrens uit het POP in de praktijk hard wordt uitgelegd, is dus sprake van een onjuiste interpretatie van het POP op dit punt. Overigens is het natuurlijk mogelijk dat lokale omstandigheden ter plekke, in combinatie met de afwegingsruimte van gemeente en waterschap, tot een zonegrens leiden die overeenkomt met de (uitvergroete) zonegrens op kaart 1. De zonegrenzen worden in het algemeen in het POP alleen aangepast als op grotere schaal (globaal) sprake is van een functiewijziging die beter aansluit op een andere zone.

Nummers O.64, O.149, O.152, O.161, O.162, O.163, O.164, O.165, O.166, O.168, O.171, O.191, O.192, O.193, O.228, O.229, O.230, O.231, O.232, O.233, O.234, O.235, O.236, O.250, O.258, O.260, O.261, O.273

Gewezen wordt op de gemaakte afspraken in kader van de landinrichting Roden-Norg voor scheiding van natuur en landbouw, waarbij harde afspraken gemaakt zijn over de inrichting van het gebied en het ruimte bieden aan functies. Het provinciale beleid vormt een bedreiging voor de agrarische functie in het gebied en staat haaks op de gemaakte afspraken.

Antwoord

Het POP gaat uit van de continuïteit van de planvorming en de inrichting van bestaande landinrichtingsprojecten. De bestaande afspraken en plannen/planonderdelen binnen een landinrichtingsproject zijn in het POP overgenomen.

Nummer O.1

Ondanks begrip voor de uitleg van de zonerings en dat de zandwinning niet in gevaar komt, is het merkwaardig dat de aangeduide zonerings niet de functie betreft die het gebied in de relevante planperiode zal vervullen.

Antwoord

De functie waarop u doelt, is zandwinning vanuit een omvangrijke plas. Zandwinning leidt op zich niet tot een wijziging van de zone, maar is een activiteit die kan plaatsvinden binnen de ter plekke aanwezige zone. Overigens dienen kaart 1 en 2 met elkaar in verband te worden gezien. Mede afhankelijk van de functie en het gebruik van het gebied na afronding van de winning, kan alsnog worden besloten tot een ander zone-indeling.

Nummers O.22, O.79

Zone III is ten opzichte van het POP I verzwakt door het schrappen van de frase "handhaving en versterking van de gebiedskenmerken". Graag ook in het POP II dit zo helder en duidelijk mogelijk formuleren. Onduidelijk wat onder "recreatief gebruik" en "economische continuïteit van de recreatie" wordt verstaan.

Antwoord

Aangezien in het POP II de gebiedskenmerken vermeld zijn in bijlage C en op vijf bijbehorende kaarten, hebben wij niet de indruk dat de tekst op dit punt wezenlijk is gewijzigd, ten opzichte van het POP I. Overigens is om andere redenen de toepassing van bijlage C en de kaarten in enkele zones verduidelijkt (zie de beantwoording hiervoor).

Onder "recreatief gebruik" worden dagrecreatie, recreatief medegebruik en verblijfsrecreatie begrepen.

Onder "economische continuïteit van de recreatie" wordt verstaan de instandhouding van een economisch gezonde recreatiesector.

Nummers O.28, O.73, O.129

Het gebied ten noorden van Luchtvaartterrein Eelde op kaart 1 aanduiden als zone III. Dit doet meer recht aan de werkelijke situatie ter plekke.

Antwoord

Het gebied tussen de kern Eelde en het vliegveld Eelde heeft landschappelijke elementen die een opwaardering naar zone II ondersteunen. De zonerings is evenwel gebaseerd op een brede afweging van de kwaliteiten van een gebied. Daartoe behoort ook de aanwezige bedrijvigheid en de ligging van het gebied, ten opzichte van de omgeving. Op grond van deze afweging is een opwaardering van dit gebied naar een hogere zone onvoldoende te beargumenteren.

Nummer O.30

De Peizermade is goeddeels in zone IV en voor het overige in zone V ingedeeld. Maatregelen die ingrijpen in ieder geval financieel compenseren.

Antwoord

De integrale zones IV en V geven de hoofdfunctie van de gebieden weer. Voor bergingsgebieden geldt een dubbelfunctie. Op basis van deze functies worden maatregelen en consequenties gewikt en gewogen. Tevens worden daarbij de financiële gevolgen betrokken.

Nummer O.38

De schaalgrootte van de landbouw leidt er toe dat de maat van 1,5 ha voor het bouwblok op zeer korte termijn wordt bereikt. Bevreemding dat de willekeurig gekozen oppervlakte van 1,5 ha niet wordt vergroot tot 2 ha.

Antwoord

In het POP is gekozen voor een maximum van 1,5 ha, met extra mogelijkheden bij gebleken noodzaak. In de praktijk betekent dit dat in het bestemmingsplan een grotere oppervlakte kan worden toegestaan na toepassing van een vrijstellings- of wijzigingsbevoegdheid door de gemeente. Deze vrijstelling c.q. wijziging biedt de mogelijkheid om een nadere toetsing uit te voeren. Deze toetsing heeft vooral betrekking op de ruimtelijke en milieukwaliteit. De toegevoegde waarde van een nadere toetsing en de daarmee beoogde kwaliteitsverbetering, is het argument om dit koppelen aan een overschrijding van een bepaalde oppervlakte. Overigens spelen deze kwaliteiten ook een rol bij het invullen van bouwblokken die kleiner zijn dan genoemd maximum.

Nummers O.39, O.50

Bezwaar tegen het vaststellen van een zonegrens over een perceel aan de Heetharen (kwekerij Vreugdenhil). Het perceel wordt verdeeld in de zone II en IV, waardoor vestiging van een bedrijfswoning onmogelijk is geworden.

De in het POP aangegeven globaliteit van de zonegrens staat op gespannen voet met een uitspraak van de Raad van State. De zonegrenzen meer langs wegen en dergelijk leggen.

Antwoord

In onderdeel A.2 van het POP wordt ingegaan op de globaliteit van het POP. Dit houdt in dat een aantal beleidsonderwerpen nader wordt ingevuld door de gemeente, het waterschap en de provincie in een bestemmingsplan, een waterbeheersplan en een milieuvergunning. Deze onderwerpen zijn dan ook per definitie met een zekere beleidsmarge weergegeven in het POP en moeten ook als zodanig worden gezien. Dit geldt bijvoorbeeld voor de zonering. De uiteindelijke afweging van een concrete aanvraag voor vestiging vindt plaats op basis van het vigerende bestemmingsplan. Voorzover een zonegrens uit het POP in de praktijk hard wordt uitgelegd, is dus sprake van een onjuiste interpretatie van het POP.

Nummer O.43

De grens tussen de zones II en IV, ter plaatse van het agrarisch bedrijf van W. Wagter te Eldersloo, aanpassen en in overeenstemming brengen met de feitelijke situatie in het veld.

Antwoord

De zonering is globaal van aard (zie ook de beantwoording hiervoor onder de nummers O.39 en O.50). Er is geen aanleiding om deze globale zonering in uw situatie aan te passen. De uitwerking en verfijning van de zonering vindt plaats in het kader van de heroverweging van het Bestemmingsplan buitengebied Rolde.

Nummer O.51

De gronden van Maatschap Valkenhoef zijn, in tegenstelling tot het POP I, ingedeeld in zone V. In het POP I was dat zone II. Dit levert beperkingen op in de toekomst.

Antwoord

De zonering is globaal, met een ondergrens van enige tientallen hectares. De zonewijziging heeft betrekking op gronden langs de Dieverse Weg, die in het verleden zijn aangekocht voor natuurbeheer. Deze gebieden zijn ook begrensd in het IGD. Deze overwegende functiewijziging hebben wij vertaald naar de zonering.

Nummer O.61

Bezwaar tegen indeling van een bedrijf in zone IV. Zone IV is een belemmering voor de bedrijfsvoering. Aan de westkant van de Hooiweg is dezelfde grondsoort in zone II ingedeeld.

Antwoord

De zonering aan de westkant van de Hooiweg is ten opzichte van het huidige POP niet gewijzigd. Er zijn geen recente ontwikkelingen die reden geven de zone-indeling te herzien.

Nummer O.64

Tegenover Markeweg 17 ligt 6 ha grasland dat is aangeduid als zone V. Een wijziging naar zone III is reëel. Daarom kaart 1 aanpassen.

Antwoord

De zonering is globaal, met een ondergrens van enige tientallen hectares. Dit betekent dat de door u genoemde 6 ha als zone V zijn aangewezen. In het bestemmingsplan worden de bestemmingen op perceelsniveau weergegeven. Ten opzichte van het huidige POP is de zonering niet gewijzigd.

Nummers O.67, O.68

Bij de zonering wordt de integrale afweging door uitgebreide nuanceringen en verwijzing naar kaarten (sectorale benadering) opzij gezet. De vergroting van het bouwblok moet ook gelden voor de IVH. De IVH moet kunnen als tweede tak.

Antwoord

De vestigings- en uitbreidingsmogelijkheden voor de IVH komen hiervoor bij nummer L.6 aan de orde, alsmede de betekenis van de zonering en de toepassing van bijlage C en bijbehorende kaarten.

Voor grondgebonden en intensieve landbouwbedrijven geldt in het POP dezelfde maatvoering voor het bouwblok.

Nummer O.72

Er ontstaan conflicten tussen recreatie en landbouw als gevolg van inplaatsing van recreatiebedrijven in de zones I en II. De beperking van de omvang van de agrarische bouwpercelen is onterecht.

Antwoord

De landbouw krijgt in de zones I en II veel ruimte. Dit is in de zonering vastgelegd. Voorwaarde voor de vestiging van recreatiebedrijven is dat de landbouwkundige hoofdfunctie niet wezenlijk wordt aangetast. Bij het beoordelen van verzoeken wordt ook getoetst of een nieuw recreatiebedrijf een belemmering vormt voor een naburig agrarisch bedrijf.

De aanduiding van de "voorkeursgebieden nieuwe verblijfsrecreatie" op kaart 4 bieden in dit geval mogelijkheden voor maatwerk. De milieuwetgeving geeft daarnaast kaders aan. Voor de omvang van agrarische bouwpercelen verwijzen wij u naar de beantwoording hiervoor onder nummer O.38.

Nummer O.121

Bezwaar tegen de indeling van gronden aan de v.d. Sluisweg 4 te Uffelte in zone V.

Antwoord

In dit gebied zijn in het kader van het IGD percelen begrensd als beheersgebied. Zij worden beschouwd als onderdelen van de EHS. Nu belangrijke delen ervan in eigendom zijn van een terreinbeherende organisatie, kan deze functie ook doorwerken in de zonering. De manier waarop het terrein wordt beheerd is niet doorslaggevend voor de zonering.

Nummer O.122

In het POP mogelijkheden bieden voor vestiging van grotere melkveehouderijen, buiten het lint. Dit in aansluiting op de plannen van de heer/mevrouw R. Bakker. Dit ter ontlasting van het lint.

Antwoord

Om knelpuntsituaties in de veenkoloniale linten op te lossen, wordt nu reeds de mogelijkheid geboden om verdiepte bouwpercelen te benutten. Dat wil zeggen dat men op grotere afstand van het lint c.q. woonbebouwing, in het achterliggende open gebied, agrarische bebouwing kan plaatsen. Afstandsmaten uit het milieubeleid kunnen zo worden gehaald.

Dit biedt echter geen oplossing voor de vestiging van nieuwe grootschalige (melkveehouderij)-bedrijven, als vermeld op de kaart 3. Tevens blijft de leefbaarheid onder druk staan vanwege bijvoorbeeld transportbewegingen.

Daarom bieden wij ook ruimte voor de vestiging van nieuwe bedrijven buiten het lint, voorzover dit onderdeel is van een planmatige aanpak (geen incidentele vestiging), zoals in het kader van het projectplan en het uitvoeringsplan voor de inplaatsing van melkveehouderijen in de Veenkoloniën. De tekst in het POP is op dit punt aangepast.

Wijziging ontwerp

Bladzijde 156

"Open gebieden, zoals essen, stroomdalen en sommige veld- en veenontginningen, dienen open te blijven. Ook de vormgeving van dergelijke bebouwing dient aan te sluiten bij de omgeving. De vestiging van nieuwe agrarische bedrijven buiten bestaande lintbebouwing in de Veenkoloniën is mogelijk, indien dit onderdeel is van een planmatige aanpak."

Nummer O.131

Intensieve veehouderijbedrijven in zone III die door willen en toekomst hebben, ruimte geven om de bedrijven in stand te houden. Hierdoor kunnen ze de leefbaarheid mede instandhouden, temeer daar er in de provincie ook veel mensen in de toeleverende en afnemende industrie werkzaam zijn. Door nieuwe ammoniakuitstoot verminderende technieken en de aanwezigheid van voldoende landbouwgrond voor een verantwoorde mestafzet, kan uitbreiding zonder aantasting van het milieu plaatsvinden.

Antwoord

Wij verwijzen voor een antwoord op uw zienswijze over de intensieve veehouderij naar het antwoord hiervoor bij nummer L.6.

Nummer O.159

Twijfel over een evenwichtige opbouw van de zones III en IV qua doelstellingen.

Voorstellen tot aanpassing van de zonering.

- Het gebied Terheijl hoort thuis in zone III, dit geldt ook voor het gebied Roderesch - Alteveer, ten zuiden van Mensinge bij Roden.
- Het is eindelijk tijd voor een zone-IV-verbinding langs de oostzijde van het Lieverse Diep tussen Mensinge en het Oostervoortse Diep.
- Waarom de smalle zone langs het Oostervoortse Diep, vanaf het Broekland tot aan de Donderseweg niet indelen in zone V, dit geldt ook voor een stuk grond ten westen van Broekland.
- Het Peesterveld in zone II opnemen, vanwege het ontginningspatroon en de bijbehorende singels.
- Het agrarische gebied in Veenhuizen (zone II) moet in zone III worden opgenomen, de gronden ten oosten daarvan, richting Huis ter Heide en tussen de bovenloopjes van de Slokkert, horen thuis in zone II.
- De Tonckensbossen horen thuis in zone II of IV.

Antwoord

Abusievelijk is een stukje tekst weggefallen onder de doelstelling voor zone IV. De tekst is hersteld.

Zone IV is een verwevingsgebied voor landbouw en natuur. De waterhuishouding en de BOK hebben vooral een ondersteunende rol voor het behoud en de ontwikkeling van natuurwaarden. De door u aangehaalde begrenzing van de gebieden in het kader van het IGD, hebben geen planologische gevolgen. Verwerving van gronden is gebaseerd op vrijwilligheid.

De huidige functies zijn in het bestemmingsplan vastgelegd. Pas nadat begrensde gebieden zijn aangekocht, kan een planologische doorvertaling plaatsvinden. De doelstelling landbouw is dus in zone IV van belang.

Gebied Terheijl/Roderesch - Alteveer

De genoemde gebieden hebben landschappelijke kwaliteiten en zijn mede op grond daarvan ingedeeld in zone II. Deze indeling is globaal. Een ondergrens van enige tientallen hectares wordt gehanteerd. Dit betekent dat er onderdelen kunnen voorkomen die extra aandacht verdienen.

Het bestemmingsplan is daarvoor het geldende kader. De zonering is gebaseerd op een brede afweging van de kwaliteiten van een gebied. Op grond daarvan is een wijziging van dit gebied naar zone III niet gehonoreerd.

Lieversche Diep

De zonering langs het Lieversche Diep, naast het Mensingebosch, is aangepast.

Oostervoortse Diep

Het gebied is nu ingedeeld in zone IV. Een indeling in zone V is mogelijk als de functie van het gebied in overwegende mate is gewijzigd door bijvoorbeeld aankopen van terreinbeherende organisaties en deze aankopen beleidsmatig worden gesteund door de begrenzing in het kader van het IGD. Aan deze voorwaarden wordt hier nog niet voldoende voldaan.

Peesterveld/agrarisch gebied Veenhuizen/Slokkert/westzijde Norg/Tonckensbossen

De zone-indeling is niet alleen gebaseerd op landschappelijke kwaliteiten. De door u genoemde aspecten zijn destijds betrokken bij de zone-indeling. Er zijn nu geen overwegende redenen om de zonering aan te passen.

Wijziging ontwerp

Bladzijde 71

"Doelstelling

In deze zone zijn doeleinden van landbouw, natuur, landschap en cultuurhistorie van belang. De onderlinge verhouding verschilt per gebied."

Kaart 1

De zones II en III langs het Lieversche Diep worden zone IV.

Nummer O.181

Gronden achter huiskavel in zone II in plaats van zone V. Graag een bevestiging dat zone V minimaal op 250 m van het bedrijf ligt. Voor de bedrijfsgebouwen is indeling in zone II van belang.

Antwoord

De begrenzing van zone V is op uw verzoek in het ontwerp reeds aangepast. Voorzover wij kunnen nagaan zijn uw gronden niet meer ingedeeld in zone V. Verzuringgevoelige natuur is op de kaart WAV (kaart F) weergegeven. Dit gebied behoort daar niet toe.

Nummer O.184

Ten noorden van Hoogeveen en ten westen van de spoorlijn zijn de kleuren groen en bruin op kaart 1 aangegeven. Hiertussen een strook zone II opnemen. Ten oosten van Zuidwolde is het ontwerp aangepast ten opzichte van het voorontwerp. Dit geeft teveel belemmeringen voor de landbouw.

Antwoord

Ten opzichte van het huidige POP zijn geen zonewijzigingen doorgevoerd in het door u bedoelde gebied. Tussen het Spaarbankbosch en de Boerenveense Plassen ligt een relatief klein landbouwgebied. De zonering is echter globaal en heeft een ondergrens van enige tientallen hectares. In het bestemmingsplan wordt op perceelsniveau de bestemming bepaald. Kaart 1 is ten oosten van Zuidwolde niet gewijzigd. Op kaart 3 is wel een robuuste verbinding opgenomen. Deze verbinding wordt niet meer als zodanig op kaart 3 vermeld.

Nummer O.202

Het bedrijf omvat 36 ha akkerbouw met intensieve tak (50/50) in zone en wil graag doorgroeien naar intensief. Daarvoor in het POP mogelijkheden bieden.

Antwoord

Voor een antwoord op uw zienswijze over de vestigingsmogelijkheden van een intensieve veehouderij verwijzen wij u naar het antwoord hiervoor bij L.6.

Nummer O.214

De indeling in zone II heeft de bouw van een tweede vleeskuikenstal belemmerd. Feitelijke omstandigheden maken een indeling in zone I verantwoord. Wat wordt bedoeld met uitbreiding alleen binnen de landschappelijke hoofdstructuur?

Antwoord

De zonering is globaal van aard (zie ook het POP, onder A.3). Er is geen aanleiding de globale zonering in uw situatie aan te passen. Overigens wijzen wij u erop dat er ook in zone II volgens het POP II mogelijkheden zijn voor uitbreiding van intensieve veehouderijen.

Naar aanleiding van uw vraag over uitbreiding alleen binnen de landschappelijke hoofdstructuur, is bedoelde passage gewijzigd (zie de beantwoording hiervoor onder L.6).

Nummer O.216

Het beekdal van de Kleine Vecht in een hogere zone indelen. Dit gebied in samenhang met de aangrenzende Grote Scheere bekijken.

Antwoord

Het gebied Kleine Vecht is ingedeeld in zone II. Bij planbeoordeling dienen ook de onderliggende kaarten 6 tot en met 10 te worden betrokken.

Op kaart 6 en 7 zijn voor dit gebied enkele kwaliteiten benoemd. Ten opzichte van de vorige planperiode hebben zich geen overwegende veranderingen voorgedaan. Wij vinden dat in de huidige plansystematiek zone II de best passende zone is. Ook zijn er geen redenen voor een andere waardering op kaart 10.

Nummer O.221

Bezwaar tegen de wijziging van de zonering ter plaatse van de Boermarke Geuzinge Armweide van zone IV naar zone V. De huidige inrichting en het beheer van de gronden vinden haar oorsprong in het landbouwkundige gebruik, op de overgang van de esgronden naar het beekdal, met daarin broekbos voor geriefhout.

Antwoord

Op grond van de begrenzing in het IGD en ter plekke gerealiseerde aankopen, is in dit gebied sprake van een overwegende functieverandering. Het betreft in hoofdzaak gebieden die begrensd zijn als natuurgebied. De best passende zone voor dit gebied is volgens ons zone V. Deze zone-aanduiding hoeft de goede verstandhouding en de samenwerking tussen de Boermarke en de terreineigenaar niet in de weg te staan. De uiteindelijke bestemming van deze gebieden op perceelsniveau, wordt geregeld in het gemeentelijk bestemmingsplan.

Nummer O.179

Het POP is zeer terughoudend met betrekking tot de IVH. Problemen met een tak van de IVH in zone II. Pleidooi voor het openhouden van mogelijkheden voor deze tak.

Gewezen wordt op het feit dat de IVH inmiddels een grondgebonden sector is.

Antwoord

Voor een antwoord op uw zienswijze over de IVH verwijzen wij u naar het antwoord hiervoor bij nummer L.6.

Nummer O.247

Gezien de aard en de werking van het bedrijf en de directe omgeving ter plekke van Siberie 1, is zone I beter passend.

Antwoord

De zonering is globaal van aard (zie ook het POP, onder A.3). Er is geen aanleiding om deze globale zonering in uw situatie aan te passen. De uitwerking en verfijning van de zonering vindt plaats in het kader van de heroverweging van het bestemmingsplan.

Nummer O.255

Het gebied aan de westzijde van Sjoert is aangeduid als zone II. Het gebied aan de oostzijde is aangegeven als zone III en aangemerkt als milieubeschermingsgebied. Pleidooi voor de hoofd-functie landbouw, waarbij groei mogelijk is.

Antwoord

De zonering op kaart 1 is het toetsingskader voor ontwikkelingen in het landelijk gebied. In het POP is de EHS nader gedefinieerd. Ook zijn globaal de EVZ's en de robuuste verbindingen aangegeven. De uiteindelijke ligging van deze zones wordt in overleg met betrokkenen en op basis van vrijwilligheid vastgesteld.

De robuuste verbinding ten oosten van Zuidwolde is op kaart 3 vervangen door een indicatieve aanduiding. In een milieubeschermingsgebied is de zonering het toetsingskader en is dus geen sprake van een aanvullend beschermingsregime. De zone-indeling in het door u genoemde gebied is overeenkomstig het huidige POP. Er zijn geen overwegende redenen om dit nu te herzien.

Nummers G.18, R.2, R.3, R.4, O.40, O.130, O.132, O.133, O.137, O.142, O.144, O.150, O.151, G.1, G.14, O.90, O.153, O.154, O.155, O.156, O.157, O.201, O.204, O.211, O.212, O.248, O.267, O.272

Er wordt gepleit voor meer ruimte in de zones IV en V voor de verblijfsrecreatie en het verder uitwerken van oplossingsrichtingen in het Uitwerkingsplan ontwikkelingsmogelijkheden recreatiebedrijven in kwetsbare gebieden. Het regime van zone VI toepassen op de zones IV en V zou een discussie mogelijk maken over uitbreidingswensen van een ondernemer. In de beschrijving van deze zones opnemen dat het uitwerkingsplan, analoog aan zone III, nadere standpunten kan bevatten over uitbreidingsmogelijkheden voor verblijfsrecreatie. In het uitwerkingsplan voor de recreatie criteria opnemen voor uitbreidingsmogelijkheden in de zones III tot en met VI. Gevraagd wordt nogmaals te bezien of door middel van een regeling/vrijstelling of iets dergelijks mogelijkheden kunnen worden gecreëerd voor bestaande recreatiebedrijven in kwetsbare gebieden, zoals de Hondsrug.

Gepleit wordt voor een heroverweging van de gevallen waarin een zonewijziging heeft plaatsgevonden (zie verschillenkaart), waardoor recreatiebedrijven minder ontwikkelingsmogelijkheden krijgen (naar zone IV of V). De bedrijfseconomische component daarbij betrekken. De volgende tekstvoorstellen.

Zone I en II

Binnen deze zone staan de uitoefening van de grondgebonden landbouw op bedrijfseconomische grondslag, recreatief medegebruik en de ontwikkeling van de toeristisch/recreatieve bedrijven voorop. Daarbij mag de landbouwkundige hoofdfunctie niet wezenlijk worden aangetast.

Zone II, (bladzijde 68, tweede alinea)

Sterker dan in zone I wordt nieuwe agrarische bebouwing opgericht, aansluitend op bestaande agrarische bebouwing.

Antwoord

De zones V en VI zijn onderdeel van de EHS, zone IV grotendeels. Op basis van het Structuurschema groene ruimte (SGR) geldt een stringent rijksbeleid, ter bescherming van de EHS. Dit betekent dat ingrepen in en in de onmiddellijke nabijheid van de kerngebieden (lees: zones IV, V en VI) niet worden toegestaan, indien deze de wezenlijke kenmerken of waarden aantasten. Alleen bij een zwaarwegend maatschappelijk belang kan hiervan worden afgeweken. Hiervoor is onderzoek vereist, waarin tevens moet worden nagegaan of aan dit belang niet elders of anderszins kan worden tegemoetgekomen. Compensatie is vereist.

Een deel van de zones IV, V en VI valt tevens onder de Europese Habitat- of Vogelrichtlijn, dan wel onder de Natuurbeschermingswet. Ook deze richtlijnen en wet kennen een eigen beschermingsregime. Slechts in uitzonderlijke gevallen is uitbreiding mogelijk.

De provinciale bescherming in het ontwerp-POP II voor de zones IV en V (absoluut verbod) gaat verder dan het SGR voor de EHS en de Europese Vogel- en Habitatrichtlijnen. Voor zone VI kent het ontwerp-POP II "eigen" provinciale criteria voor uitbreidingen in deze zone, naast de rijks- en Europese beschermingscriteria.

Bij nader inzien vinden wij een "eigen" provinciaal regiem voor zones IV, V en VI niet nodig. Dit vanwege de reeds toereikende rijks- (en soms Europese) bescherming. Tevens zijn wij van mening dat twee, drie of vier verschillende beschermingsregiems naast elkaar, voor hetzelfde terrein, leiden tot extra onduidelijkheid en bureaucratie.

Daarom is het ontwerp-POP II aangepast, zodat nu voor de zones IV, V en VI alleen nog de bescherming op grond van het SGR voor de EHS geldt, alsmede in voorkomende gevallen, de bescherming op grond van de Vogel- en Habitatrichtlijnen en de Natuurbeschermingswet.

Over de heroverweging van de gevallen, waarin een zonewijziging heeft plaatsgevonden het volgende.

- Op de ontwikkelingskaart van het POP I is een aantal bossen aangegeven als "ontwikkeling bos met accent natuur". Inmiddels is in een aantal bosgebieden het beheer in overeenstemming gebracht met deze functie. Het gevolg hiervan is dat een aantal bossen op de functiekaart is aangegeven als zone V en een aantal bossen zone VI behoudt.
- Bosuitbreidingen zijn op de kaart weergegeven.
- Als in een gebied grondaankopen zijn gerealiseerd, ten behoeve van natuurontwikkeling en dit past binnen ons beleid, is de zonering aangepast.

De veranderingen hebben betrekking op wijzigingen in de hoofdfunctie van het gebied op het schaalniveau van het POP. Het bedrijfseconomisch belang van een recreatiebedrijf is daarbij veelal niet doorslaggevend.

Het is binnen deze systematiek mogelijk dat bijvoorbeeld binnen een zone V kleinere gebieden liggen of zijn komen te liggen, die feitelijk in een andere zone thuis-horen. Op het niveau van het bestemmingsplan kan, binnen de bandbreedte van de desbetreffende zone, een nadere afweging gemaakt worden op basis van onder andere bestaande of te ontwikkelen waarden in het gebied en/of in samenhang met de aanwezige en/of potentiële waarden van de omgeving. Het gaat daarbij om de wezenlijke kwaliteiten en waarden van het gebied en de omgeving.

Op grond van binnengekomen zienswijzen/bedenkingen zijn de zone-aanpassing, ten opzichte van het POP I, nogmaals gewogen.

Langs de Appelschase Weg (O.137.) is de zonering niet gewijzigd ten opzichte van het huidige POP. U stelt terecht dat aan de westzijde van de weg een deel ingekleurd is als zone V. De zonering van het landelijk gebied is evenwel globaal met een ondergrens van enige tientallen hectares. Infrastructuur is bij de begrenzing in het algemeen niet als grens aangehouden.

In het bestemmingsplan wordt op perceelsniveau de bestemming aangegeven (zie ook het POP, onder A.2.). Tijdelijke aankopen (meestal ruilgronden) van terreinbeherende organisaties zijn niet van betekenis voor de zonering.

De zonering is globaal en heeft een ondergrens van enige tientallen hectares. Verwerving van een aantal gronden voor natuurdoelen, alsmede de begrenzing in het IGD, is in het door u (O.151.) genoemde gebied onvoldoende aanleiding de globale zonering aan te passen.

Voor ons antwoord op uw voorstel tot aanpassing van de doelstellingen voor de zones I en II verwijzen wij naar ons antwoord hiervoor onder de nummers L.7, L.10, O.65 etc.

De tekst op bladzijde 68, waarvoor u een wijziging voorstelt, is in zijn geheel geschrapt (zie ook hiervoor onder nummer L.6).

Wijziging ontwerp

Bladzijde 71

~~"Vestiging en uitbreiding van verblijfsrecreatie is niet toegestaan.~~ Vestiging en uitbreiding van verblijfsrecreatie wordt getoetst aan het beleid voor de EHS, zoals dat is verwoord in het SGR en, in voorkomende gevallen, aan het beleid dat geldt voor de gebieden die vallen onder Europese Habitat- en Vogelrichtlijnen en de Natuurbeschermingswet. Recreatief medegebruik is mogelijk wanneer de waarden van natuur, landschap en cultuurhistorie niet worden aangetast."

Bladzijde 72

"Recreatief medegebruik is mogelijk voorzover dit past binnen de doelstelling van natuurbehoud. Vestiging en uitbreiding van verblijfsrecreatie wordt getoetst aan het beleid voor de EHS, zoals dat is verwoord in het SGR en, in voorkomende gevallen, aan het beleid dat geldt voor de gebieden die vallen onder Europese Habitat- en Vogelrichtlijnen en de Natuurbeschermingswet."

Bladzijde 73

"In sommige delen van deze zone kan een inrichting voor recreatief medegebruik acceptabel zijn, in andere, afhankelijk van de concreet na te streven natuurwaarden, juist niet. Vestiging en uitbreiding van verblijfsrecreatie wordt getoetst aan het beleid voor de EHS, zoals dat is verwoord in het SGR en, in voorkomende gevallen, aan het beleid dat geldt voor de gebieden die vallen onder Europese Habitat- en Vogelrichtlijnen en de Natuurbeschermingswet."

Bladzijde 74

"Bebouwing

~~Uitbreiding van recreatiebedrijven kan uitsluitend als het gaat om de economische continuïteit van een bedrijf en voorzover aanwezige en potentiële natuurwaarden niet worden aangetast. Bij de beoordeling van een uitbreiding is kwaliteitsverbetering van het bedrijf en het compenseren van aantastingen onderdeel van de besluitvorming. Het uitwerkingsplan Ontwikkelingsmogelijkheden recreatiebedrijven in kwetsbare gebieden kan op dit punt aanvullend beleid bereiken.~~

De vestiging van nieuwe bebouwing is slechts mogelijk, voorzover dit noodzakelijk is voor het beheer van het bos."

Bladzijde 151

"Het streven is om het uitwerkingsplan eind 2004 af te ronden. ~~In POP II zijn, vooruitlopend hierop, mogelijkheden gegeven voor uitbreiding van bestaande recreatiebedrijven in de zones III en VI.~~ Voor de beoordeling van initiatieven ~~binnen deze zones~~ kan het uitwerkingsplan aanvullende handvatten aanleveren."

Nummer O.124

Het recreatiebedrijf ligt in zone VI. Het bedrijf grenst aan het Industrierrein Zuiderkerkes, nabij de N48 en de rondweg/verbindingsweg van de Ommerweg naar de Rijksweg. Door de ontwikkeling van het industrierrein en de toename van de mobiliteitsdruk is het bedrijf onaantrekkelijk geworden voor de recreant. Vraag is of gezien de geschetste ontwikkelingen de aanwijzing van zone VI ter plekke nog gerechtvaardigd is. Daarom een "lichtere" zone, met mogelijkheden voor beperkte, landschappelijk in te passen woningbouw.

Antwoord

De zone-indeling voor het door u bedoelde gebied is ten opzichte van het POP I niet gewijzigd. De aangegeven zone VI, multifunctioneel bos, blijft de meest voor de hand liggende zone. De door u vermelde achteruitgang van waarden van natuur en landschap zijn op zich geen reden om de zone-indeling te wijzigen. In het bestemmingsplan wordt de voor u bindende bestemming nader gedetailleerd.

C.5. Verkeers- en vervoersinfrastructuur

Nummer N.1

Het voorstel is bij de doelstelling voor de vermindering van de reistijd per OV en per spoor uit te gaan van de totale transporttijd, dus inclusief voor- en natransport.

Antwoord

Deze doelstelling is in het POP opgenomen om aan te geven dat wij in noordelijk verband een nadrukkelijke wens hebben Noord-Nederland hoogwaardig met de Randstad te verbinden. In meer algemene zin zijn wij het met u eens bij de reistijd uit te gaan van, zoals al eerder aangegeven, een "deur-tot-deur"-benadering.

Nummer N.1

Het voorstel is in het POP II geen keuze te maken voor de Zuiderzeelijn (ZZL) of de Hanzelijn+, maar deze keuze afhankelijk te maken van de besluitvorming die daar naar verwachting het komende jaar over zal plaatsvinden. Daarbij doen wij de suggestie een vorm van burgerraadpleging te organiseren, zodat niet alleen de Friese burgers extra inspraakmogelijkheden worden aangeboden maar ook Drentse burgers.

Het voorstel is verder de aanduiding Ontwikkeling spoorweg, die verband houdt met de ZZL op de Ontwikkelingskaart (stad), te schrappen en in relatie daarmee de tekst die uitgaat van het sowieso realiseren van de ZZL te laten vervallen. De ruimtelijke reservering voor de Hanzelijn+ achten wij wel zeer van belang, omdat Hoogeveen momenteel plannen voor het stationsgebied ontwikkelt op de plaats waar aanpassingen van het huidige spoortracé nodig zijn om de "plus" op de Hanzelijn mogelijk te maken.

Antwoord

In het POP II houden wij, gezien de afspraken met het kabinet, beide opties open en maken daarin geen keuze. In de tekst spreken wij nadrukkelijk van een en/of situatie. Uw voorstel om kaart 4 en de tekst aan te passen, nemen wij dan ook niet over.

Voor de bevolking zijn in de verdere besluitvorming rond de ZZL uitgebreide inspraakmogelijkheden voorzien. Deze procedure wijkt daarmee niet af van die in de andere provincies.

Nummer N.1

Voor het fietsbeleid wordt voorgesteld:

- in het POP II uit te gaan van radiale fietsverbindingen met een lengte van 10 km;
- in het Uitwerkingsprogramma verkeer en vervoer tijd en middelen te reserveren voor verbetering van de voorzieningen voor fietsverkeer in Drenthe.

Antwoord

De opgenomen waarde van 7,5 km is een landelijk kengetal dat bijvoorbeeld ook door de Fietzersbond wordt gehanteerd (zie onder andere de presentatie van de Fietzersbond met uw federatie aan de Statencommissie Ruimte, Infrastructuur en Mobiliteit in oktober 2003).

Wij vinden uw voorstel een interessante optie om bijvoorbeeld in een van de corridors te onderzoeken wat de consequenties zijn van het eventueel verlengen van deze radiaal en welk substantieel extra aantal fietsverplaatsingen daarmee worden gegenereerd. Zoals reeds met u besproken maken wij graag van uw expertise gebruik bij de uitwerking van de pilotcorridors rond Assen.

In het Uitwerkingsprogramma verkeer en vervoer komt een nadere uitwerking van het in het POP geformuleerde fietsbeleid. Uiteindelijk moet dit ook leiden tot een prioritering in beschikbare tijd en middelen.

Nummer O.86

Maak een PvA voor de ontwikkeling van het stationsgebied en spoorwegen in en rond Coevorden met inachtneming van de vestingstructuur.

Antwoord

Een PvA als door u bedoeld is geen onderwerp dat in het POP wordt geregeld. Het initiatief op dit punt ligt primair op het terrein van de gemeente.

C.5.1. Een mobiele samenleving**Nummer R.1**

De ANWB is verheugd over het realistisch mobiliteitsbeleid in het POP II en stemt in grote lijnen in met het beoogde beleid.

Antwoord

Wij nemen kennis van uw instemming. Daarbij willen wij opmerken dat voor een organisatie als de ANWB, als vertegenwoordiger van een brede maatschappelijke doorsnede van de "mobilisten", een belangrijke rol is weggelegd om te komen tot een integrale afweging van belangen. De meer mensgerichte benadering van zowel de infrastructurele als gedragsmaatregelen, is de komende jaren een belangrijke invalshoek voor een veilige bereikbaarheid.

Nummer M.3

Gevraagd wordt bij de monitoring, naast inzicht in de effecten van het beleid, tevens vooraf de mobiliteitseffecten en ontwikkelingen in kaart te brengen. Specifiek ook voor de rijkswegen. Aangegeven wordt dat, ter voldoening aan een verplichting in de Nota mobiliteit, op termijn volstaan kan worden met een supplement op het POP.

Antwoord

Voor dit onderwerp verwijzen wij naar hoofdstuk E.4 in het POP II. Voor de doelstellingen uit het POP wordt een speciaal monitoringsprogramma opgezet.

Voor de mobiliteitseffecten van grote ruimtelijke plannen kunnen wij opmerken dat in C.6.4 een verplichting tot het opstellen van een Verkeersprestatie op Locatie is opgenomen. Ook wordt een mobiliteitseffectsignalering ontwikkeld.

In SNN-verband wordt samen met uw directie gewerkt aan een netwerkstudie in Noord-Nederland (zie C.5.2.). Ook deze studie moet meer inzicht gaan bieden in mobiliteits-effecten en regelstrategieën. Uw rijkswegen maken daar specifiek deel van uit.

Nummer N.1

Voorgesteld wordt in de tekst duidelijk te maken dat het verlaten van de oude provinciale (cijfermatige) doelstelling gericht op reductie van automobiliteit niet betekent dat het belang van vermindering van de automobiliteit niet langer wordt onderschreven. Verminderen van de sterke groei van de automobiliteit behoort juist omwille van een duurzame bereikbaarheid een belangrijke leidraad te blijven in het provinciale beleid.

Antwoord

In het Structuurschema verkeer en vervoer en het vigerende Provinciaal verkeers- en vervoersplan (PVVP) Drenthe zijn nadrukkelijk doelstellingen over het terugdringen van de automobiliteit opgenomen. Er is de laatste jaren een duidelijke kentering te constateren dat het verminderen van de groei geen reële optie is. Veelal wordt gesproken over de beheersing van de groei. De Conceptnota mobiliteit gaat daar ook vanuit. In het POP II volgen wij die lijn en hebben wij doelstellingen opgenomen voor bereikbaarheid en toegankelijkheid (zie onder C.5.1.). Dat wil niet zeggen dat wij het belang van de vermindering van de automobiliteit niet langer onderschrijven. Wij zetten juist op die momenten waarop en in die gebieden waarin de bereikbaarheid in het geding komt, in op een belangrijke rol voor andere vervoersmodaliteiten. In de corridors-gewijze benadering van de stedelijke gebieden wordt dat in het Uitwerkingsprogramma verkeer en vervoer vormgegeven.

Nummer N.1

Voorgesteld wordt in de tekst duidelijk te maken dat niet alleen hinder en veiligheid maar ook duurzaamheid (en dan met name de energiedoelen uit het POP II) en de milieukwaliteit (onder andere fijn stof) randvoorwaarden stellen, waarbinnen de behoefte aan mobiliteit en bereikbaarheid worden vervuld.

De rol en aanpak ten aanzien van de fijn stof-problematiek in het POP II verduidelijken. Door het toetsen van bestemmingsplannen op gevolgen voor de luchtkwaliteit en het stimuleren en financieren van duurzame alternatieve vervoerwijzen, kan de provincie een bijdrage leveren aan de verbetering van de luchtkwaliteit.

Antwoord

Onder C.5.1 is beschreven dat bereikbaarheid en toegankelijkheid nu als uitgangspunt zijn gekozen. De mate waarin het autogebruik of andere vervoerswijzen worden ondersteund, zoals OV en fiets, hangt direct af van de mogelijkheden en eisen vanuit de desbetreffende omgeving. Een afweging tussen kosten (zuinig met ruimte, schone techniek, OV-aanbod, milieudruk, slachtoffers) en baten (bereikbaar, sociaal) is daarbij van belang. Hierbij is het beperken van onveiligheid en omgevingshinder onverminderd de leidraad. Wij zien genoemde elementen als belangrijke onderdelen van een duurzame ontwikkeling.

Voor het realiseren van energiedoelen wordt voor een belangrijk deel geleund op de ontwikkeling van nieuwe, zuinige (en schone) voertuigen.

De problematiek van fijn stof wordt in onze provincie grotendeels bepaald door het achtergrondniveau. Dit betekent dat vooral het generieke rijks- en Europese beleid in dezen bepalend is voor een effectieve aanpak. Daarnaast gebruiken wij vanzelfsprekend het instrument van de milieuvergunning om de uitstoot van bedrijven in Drenthe te beperken.

De toetsing van bestemmingsplannen aan de luchtkwaliteit vindt plaats op basis van het binenkort te verwachten Besluit luchtkwaliteit en ruimtelijke ordening.

Nummer N.1

Voorgesteld wordt de (lange termijn) consequenties van de gekozen normen (bij voortgaande groei) voor de besluitvorming in het POP II duidelijk te maken en de norm filevrij te laten vervallen.

Antwoord

Het POP is een beleidsprogramma op hoofdlijnen. Vanwege economische ontwikkelingen en de negatieve effecten (milieu, geluid, veiligheid) bij de belasting van het onderliggende wegennet wordt aangegeven dat files op het hoofdwegennet in principe niet acceptabel zijn. Willen wij een goede en veilige bereikbaarheid waarborgen dan is, zoals hierboven reeds aangegeven, een integrale benadering van de problematiek een vereiste. Een momenteel lopende netwerkstudie in noordelijk verband moet meer duidelijkheid geven hoe regelstrategieën via hoofd- en onderliggend wegennet, maar ook de inzet van andere vervoersmodaliteiten tot een goede bereikbaarheid leiden.

Filevrij is dan ook geen norm in het POP II. Wij accepteren, zoals u ook in het POP II kunt lezen, heel realistisch, op bepaalde momenten filevorming rond de stedelijke gebieden. Maar wij spreken nadrukkelijk wel uit dat de bereikbaarheid niet in het geding komt door te streven naar een bepaalde intensiteit/capaciteitverhouding. Hierbij zijn ook positieve effecten te verwachten op duurzaamheid en milieukwaliteit.

De doelstellingen voor de bereikbaarheid van de stedelijke centra zijn geen ook geen normen, maar indicatieve waarden voor de bereikbaarheid met verschillende vervoersmodaliteiten. Mocht in spitsperioden de bereikbaarheid zwaar in het geding komen dan wordt bijvoorbeeld extra ingezet op vraaggestuurd OV. In de corridorsgewijze aanpak met een "deur tot deur"-benadering wordt dit samen met betrokken wegbeheerders verder uitgewerkt. De nog op te stellen mobiliteitseffectsignalering kan daarbij een hulpmiddel zijn.

Het tijdsbeslag waarin vanuit elke locatie een stroomweg bereikt moet kunnen worden, is een waarde die toegepast wordt in een Duurzaam Veilig opgebouwd wegennet. Het zegt iets over de kwaliteit en toegankelijkheid van het landelijk gebied.

Nummer N.1

Voorgesteld wordt geen uitspraken in het POP II op te nemen over welke concrete maatregelen (zoals wegverbreding) worden voorzien voor de aanpak van mogelijke knelpunten in de doorstroming. Onder meer worden genoemd de fysieke verruimingen van de A28 en N33.

Antwoord

Het POP is het beleidskader om gewenste ontwikkelingen tot stand te brengen. Naast economische zijn dat ook, zoals u aangeeft, duurzame bereikbaarheid, verbeterde doorstroming en veiligheid. Betere benutting, verkeersgeleiding en, zo mogelijk, innovatieve maatregelen, zijn hierbij toe te passen. Wij ontkomen er echter niet aan, naast deze maatregelen, ook werkelijk te gaan bouwen. Dit kan zowel aan het wegen-, als aan het spoor- en waterwegennet zijn. In het POP II worden de maatregelen genoemd die op grond van studies bijdragen aan de oplossing van knelpunten, die ook als zodanig worden ervaren. Een belangrijke ontwikkeling hierin is dat uiterlijk in 2007 wordt gestart met de tweede fase benuttingsmaatregelen tussen Meppel en Zwolle en de ombouw van het knooppunt Lankhorst, ten zuiden van Meppel. In 2004 wordt gestart met de planstudie naar de structurele maatregelen (de fysieke verruiming van de A28) tussen Meppel en Hattemerbroek. De tekst in het POP is op dit punt aangepast.

Wijziging ontwerp

Bladzijde 77

"De verbetering van de doorstroming van de A28 tussen Zwolle en Meppel is daarbij een centraal doel.

Uiterlijk in 2007 is gestart met de tweede fase benuttingsmaatregelen tussen Meppel en de afslag Ommen, alsmede de ombouw van het knooppunt Lankhorst, ten zuiden van Meppel (ook wel de kortsluiting tussen de A28 en de A32 genoemd)."

"Fysieke verruimingen van de wegen zijn hier nodig. Voor de A28 (Meppel - Hattemerbroek) is de planstudie naar de fysieke verruiming in 2004 gestart."

C.5.2. Netwerken verkeer en vervoer**Nummer M.3**

Rijkswaterstaat wil functies van wegen graag bezien in het kader van de noordelijke netwerkstudie. De evaluatie van de Wet herziening wegen, in het kader van de Nota mobiliteit, kan tot aanpassing van de functies van wegen leiden. Genoemd worden de N34 en N48. Hierbij merkt Rijkswaterstaat op dat het behoren tot de categorie Landelijke stroomwegen nog niet betekent dat de weg de passende vormgeving krijgt.

Ombouw van de N33 tot autosnelweg is wegens de (te) geringe verkeersintensiteit niet aan de orde.

De in het POP genoemde ontsluiting rond Meppel op de A32 roept vragen op. Rijkswaterstaat wil graag meer inzicht in de mobiliteitsontwikkelingen van de plannen rond Meppel en de effecten op de A32.

Antwoord

De netwerkstudie Samenwerkingsverband Noord-Nederland (SNN), die gezamenlijk met u wordt uitgevoerd, zal de basis zijn voor afstemming tussen hoofd- en ontsluitend wegennet. In dit POP zijn wij reeds van een dergelijke indeling van het wegennet uitgegaan. In het Uitwerkingsprogramma verkeer en vervoer/POP II wordt een nadere functie en inrichtingsvorm van de wegen vastgesteld. Zoals bekend voeren wij momenteel in het kader van de Wet herziening wegen overleg met u over een eventuele overdracht van de N34.

In onze optiek maakt deze weg deel uit van het hoofdwegennet in Drenthe, met een functie als regionale stroomweg. De N48 is volgens ons dé verbinding tussen de noordelijke kernzones en Twente en dit vereist een functie als stroomweg.

Wij doen hier nog geen uitspraak over de verschijningsvorm. Wij zijn van mening dat, wilt u uw gedane aanbod als wegbeheerder en partner in de regio daadwerkelijk invulling geven, u ook moet voldoen aan landelijk gemaakte afspraken (Nationaal mobiliteitsberaad) over inrichtingsvormen. We denken hierbij onder meer aan de afspraken rond de essentiële herkenbaarheidskenmerken.

Op termijn zien wij een verdubbeling van de N33 als een duidelijk optie. Zoals bekend wordt in SNN-verband naar creatieve mogelijkheden gezocht die met u worden besproken.

De eerder genoemde studie A28, Zwolle - Meppel zal naar onze mening inzicht geven in mobiliteitsontwikkelingen rond Meppel en de effecten op de A32.

Nummer G.1.

De gemeente wil deel gaan uitmaken van de werkgroep die de aansluiting op de A28, ter hoogte van de Willem Moesweg gaat bestuderen. De aanduiding van de route Echtenseweg - Hoogeveenseweg als ontsluitende weg, ontgaat de gemeente en het voornemen dient te worden geschrapt.

Antwoord

In de beantwoording van de reacties op het voorontwerp hebben wij met deze studie de studie bedoeld die uw gemeente uitvoert naar de verkeersstructuur in en rond Zuidwolde, in relatie met de N48 en A28. De aansluiting met de Willem Moesweg is daarvan een onderdeel.

Wij hebben daarbij aangegeven dat uw studie naar de verkeersstructuur van Zuidwolde moet leiden tot de meest ideale aansluiting voor Zuidwolde en Hoogeveen op de A28. Daarbij is ook de ontsluiting van zandwinlocaties van belang. In de beantwoording van de reacties op het voor-ontwerp was al aangegeven dat het door u aangeduid stukje ontsluitende net niet meer op de kaart zou worden opgenomen, maar helaas is het per abuis op de kaart blijven staan. Kaart 2 is daarom alsnog aangepast.

Wijziging ontwerp

Kaart 2

Ontsluitende weg Zuidwolde - A28 is verwijderd.

Nummer G.1.

Kortsluitende verbinding tussen de Kerkweg en Haakswold in Ruinerwold. Het standpunt dat genoemde verbinding niet nodig is wordt niet gedeeld. Deze voorziening is absoluut noodzakelijk. Dit gelet op de toenemende hinder en verkeersdruk.

Antwoord

De ontsluiting van het bedrijventerrein Hoge Akkers aan de zuidkant van Ruinerwold dient naar onze mening, zoals wij ook in de beantwoording van de reacties op het voorontwerp hebben aangegeven, via de Kerkweg en de N375 te lopen. Grote verkeersaantrekkende bedrijven zullen een plaats moeten vinden op daarvoor meer geschikte locaties, direct gelegen aan het hoofdwegennet. Wij zien geen zodanige ontwikkelingen voor de Hoge Akkers die een kortsluitende verbinding tussen de Kerkweg en Haakswold noodzakelijk maken.

Nummer G.2

Wanneer er ontwikkelingen zijn, ten aanzien van de aanpassing van de N381 en/of westelijke uitbreiding van Smilde, zal hierop worden teruggekomen.

Het gemeentelijke standpunt, ten aanzien van de oostelijke omleidingsroute bij Westerbork, blijft ongewijzigd.

Antwoord

In de beantwoording van de reacties op het voorontwerp zijn wij ingegaan op de uitkomsten van de MER/Tracéstudie N381 van de provincie Fryslân en uw eigen structuurschets Smilde. Wij vinden daarin onvoldoende argumenten om in het POP II de westelijke omleiding van de N371 opnieuw op te nemen.

Wij nemen er in het kader van dit POP II kennis van dat u wilt insteken op het verbreden en opknappen van de Brandenweg, als onderdeel van een oostelijke omleidingsroute om Westerbork. Op basis van het gezamenlijk uitgevoerd verkeersonderzoek blijft ons standpunt dat een omleidingsroute nauwelijks de verkeersproblematiek van Westerbork verlicht. De maatregelen die u aan de Brandenweg wilt verrichten, zoals u dat verwoordt met verbreden en opknappen, staan daarom in geen enkele verhouding tot de inbreuk die dat tot gevolg heeft op de landschappelijke en cultuurhistorische waarden van de es. Daarnaast leidt dat ook verkeers-technisch tot een ongelukkige situatie, onder meer met de aansluiting op de weg Westerbork - Schoonloo.

In het ontwerp-POP II is in bijlage B abusievelijk de zinsnede weggevallen uit het voorontwerp dat een oostelijke omleiding om Westerbork op het probleem van landschappelijk inpassing stuit. Ook in het POP I staat al dat wij niet met de aanleg van een omleidingsroute kunnen instemmen. Wij blijven bereid, samen met u, na te denken over de totaal aanpak van de verkeersproblemen in Westerbork.

Wijziging ontwerp

Bladzijde 240

"N374 (Westerbork - Borger)

Het is gewenst dat er inrichtingsmaatregelen worden getroffen die de weg, als onderdeel van de netwerkstructuur, versterken. Bijzondere aandacht is nodig voor de situatie in Westerbork en bij Elp om de hinder van het doorgaande verkeer in de kern te beperken. Een oostelijke omleiding om Westerbork stuit op het probleem van de landschappelijke inpassing."

Nummers G.3, R.1

Er wordt zeer gehecht aan de realisering van een directe aansluiting van Tynaarlo op het hoogwaardige openbaarvervoersysteem dat in de regio Groningen - Assen in ontwikkeling is. De realisering van deze voorziening is voor de gemeente essentieel in het kader van de samenwerking binnen de regio.

Geen voorstander van een station Tynaarlo, vanwege de aantrekkende werking voor nieuwe bedrijvigheid en woningbouw.

Antwoord

Voor een goede bereikbaarheid in het Stedelijk Netwerk Assen - Groningen is de spoorverbinding de centrale vervoersas. De realisatie en keuze van extra stations zijn voorwaarde voor een efficiënte exploitatie van deze vervoersas. Een station bij Tynaarlo is een van de opties om aan deze voorwaarde te voldoen.

Nummer G.5

De infrastructurele maatregelen die gekoppeld zijn aan de verstedelijkingsopgave dienen niet alleen meegenomen te worden in het Uitwerkingsprogramma verkeer en vervoer, maar ook in het integrale basisdocument POP II.

Antwoord

Het POP is een beleidsvisie op hoofdlijnen. De nadere uitwerking vindt onder meer plaats in het Uitwerkingsprogramma verkeer en vervoer/POP Drenthe. Aan dit programma wordt ook een regionaal investeringsprogramma gekoppeld. Dat is naar onze mening de plaats om infrastructurele maatregelen, die gekoppeld zijn aan de verstedelijkingsopgave, op te nemen. In hoofdstuk E.3, "Meer samenhang in de uitvoering" is onder "Samenwerking bij uitvoering verkeers- en vervoersbeleid" verwezen naar de verstedelijkingsafspraken.

Wijziging ontwerp

Bladzijde 219

"Mogelijke convenanten of uitbreiding van bestaande convenanten op verkeers- en vervoersgebied zijn:

- aanleg Zuiderzeespoorlijn;
- vervoerscorridor Emmen - Groningen (N34);
- vervoerscorridor Roden - Peize - Groningen;
- bereikbaarheidsplan Nationaal stedelijk netwerk Groningen-Assen, inclusief bereikbaarheidsplan Assen;
- regionaal stedelijk netwerk Emmen - Coevorden en Hoogeveen - Meppel - Steenwijk, inclusief bereikbaarheidsplan en verstedelijkingsafspraken met Emmen en bereikbaarheidsplan Hoogeveen - Meppel;
- diverse bereikbaarheidsplannen voor landelijke gebiedsdelen vanuit natuur en recreatie en vanuit de vormgeving van het concept-Duurzaam Veilig."

Nummer G.5

Voorgesteld wordt de tekst onder "Uitwerking transportassen" aan te passen. Het belang wordt benadrukt van ruimte reservering voor de verdubbeling N381 om via N381/A28 een alternatieve verbinding te realiseren voor de N34. Aangeraden wordt ten aanzien van de N391/N366 aan te sluiten bij de naamgeving van het project Eindbeeld N366/N91/Rondweg Emmen.

Antwoord

In Noord-Nederland wordt een netwerkstudie verricht die naast het netwerk van hoofdwegen ook onderzoekt op welke wijze het ontsluitende net een rol vervult in de bereikbaarheid. Uit dit onderzoek moet blijken of een eventuele route via de N381 een optie is en of verdubbeling dan noodzakelijk is. In het kader van dit POP vinden wij een reservering te prematuur.

Nummer G.5

Gevraagd wordt de doelstelling Woonwijken, bedrijventerreinen en centra, op basis van draagvlak bij directe gebruikers, in 2015 obstakelvrij en toegankelijk voor brandweer, ambulances, politie en OV te laten vervallen.

Antwoord

In het POP II wordt aan de orde gesteld dat de acceptatiegrenzen van bepaalde (fysieke) verkeersveiligheidsmaatregelen bereikt gaan worden. Negatieve maatregelen, zoals drempels en chicanes kennen een groeiende weerstand bij de weggebruikers, maar ook bij hulpverleningsdiensten.

De inspraak rond de invoering van deze maatregelen kennen steeds meer expliciete voor- en tegenstanders. De effecten op het weggedrag worden minder positief. Publieksreacties op handhaving van gedrag rond maatregelen zijn soms zelfs ronduit agressief.

Met bedoelde doelstelling is bedoeld dat actief gezocht moet worden naar alternatieve (innovatieve) verkeersmaatregelen, maar ook dat de weggebruiker zelf meer verantwoordelijkheid dient te nemen voor een veilig rijgedrag. De inrichting van de weg is een onvoldoende harde voorwaarde aan het worden om een veilig rijgedrag te kunnen afdwingen bij de gebruiker. Een meer intensieve samenwerking met de gebruikers, in de vormgeving van hun "eigen" verblijfs- en verkeersruimte, is geboden. Omdat dit een nieuwe nog onbekende beleidsrichting is, is een aantal pilots voorgesteld, om hiermee ervaring op te doen.

De nieuwe beleidslijn houdt dus niet meer een intensieve inspraak oude stijl in, doch veel meer initiatief van de weggebruikers en aanwonenden om de eigen verantwoordelijkheid waar te kunnen maken.

Wanneer bewoners en weggebruikers gezamenlijk vinden dat drempels nodig zijn, is de noodzaak voor deze maatregelen aanwezig, conform de bestaande praktijk. De operationele doelen voor verkeersveiligheid zijn geformuleerd op basis van de zichtbare grenzen in de huidige uitvoering van beleid. Er is geen sprake van een breuk met de inzet voor Duurzaam Veilig. Er is sprake van een kritische benadering van de toepassing van infrastructurele maatregelen. Een kritische benadering, die op termijn een sanering van de recente weginrichtingen kan inhouden wanneer de wensen van de betrokkenen daartoe aanleiding geven.

Nummer G.5

De volgende tekst toevoegen: "In de stedelijke gebieden wordt het beleid betreffende het opheffen van black-spots voortgezet."

Antwoord

Voor het terugdringen van het aantal dodelijke slachtoffers en het aantal ziekenhuisgewonden zijn doelstellingen in het POP II opgenomen. In de aanpak buiten de bebouwde kom is een verschuiving te zien naar ongevallen op wegvakken (veelal de zogenoemde rijongevallen). Bij de uitwerking van de verkeersveiligheid is aangegeven dat de beveiliging van kruispunten op ontsluitende wegen, een belangrijke maatregel voor het bereiken van de verkeersveiligheidsdoelstelling blijft. In de tekst is een aanvulling opgenomen over de aanpak van de black-spots in stedelijke omgeving.

Wijziging ontwerp*Bladzijde 84*

"Deze infrastructurele investeringen in en naar de stedelijke centra versterken zowel de verkeersveiligheid als de bereikbaarheid. Op ontsluitende wegen blijft de beveiliging van kruispunten een belangrijke maatregel voor het bereiken van de verkeersveiligheidsdoelstelling. In de stedelijke omgeving wordt het beleid betreffende het opheffen van black-spots voortgezet."

De aandacht zal echter vooral uitgaan naar het beveiligen van gehele routes en wegvakken. Het beveiligen van autowegen en wegen die gesloten zijn voor langzaam verkeer (breedte aanpassing, middenbermbeveiliging en dergelijke) zijn dan aan de orde."

Nummer G.5

De corridor Emmen - Schoonebeek is niet vergelijkbaar met de andere corridors. Er wordt gevreesd dat de prioritaire status van de verstedelijkingsafspraken verloren gaat.

Antwoord

In bijlage B, de gewenste ontwikkelingen voor hoofd- en ontsluitende wegen, wordt onder "Bereikbaarheid van Emmen" een opsomming gegeven van de maatregelen die overeenkomen met de maatregelen in de door u genoemde verstedelijkingsafspraken. Dit zijn afspraken die tussen het Rijk en de regio gemaakt zijn. Nadere uitwerking en prioritering vindt plaats in het Uitwerkingsprogramma verkeer en vervoer/POP Drenthe en het gemeentelijk verkeers- en vervoersbeleid.

Nummer G.5

De sturende werking van het OV is meer een wensbeeld, dan werkelijk waar te maken. Als reden wordt het ontbreken van middelen gegeven.

Antwoord

Met een sturende werking van het OV hebben wij niet de intentie, zoals u dat stelt, de stedelijke ontwikkelingen te belemmeren. Wel vinden wij dat bij een visie op bereikbaarheid, het OV een nadrukkelijke rol speelt die verder gaat dan facilitering. Juist een vraaggestuurd OV geeft mogelijkheden voor een goede bereikbaarheid op die momenten dat de vervoersvraag groot is.

Nummer G.5

Pleidooi om op kaartbeeld A dezelfde status aan de N381 en N391/N366 te geven als aan de A28 en A32.

Antwoord

Kaartbeeld A is een weergave van de economische kernzones in Noord-Nederland. In principe zijn de aangegeven wegen de hoofdverbindingen tussen die kernzones onderling en de (inter)-hoofdverbindingen van en naar Noord-Nederland.

Aan het al dan niet voorkomen op deze kaart kan geen status worden ontleend. De werkelijke functie van de wegen wordt in het Uitwerkingsprogramma verkeer en vervoer geregeld. Op kaart 2, Functiekaart overige aanduidingen, staat het netwerk van hoofdwegen en ontsluitende wegen. De N381, evenals de N391/N366, maar ook de A28, A32 en A37 zijn onderdeel van dat netwerk van hoofdwegen.

Nummer G.6

Gelet op de positie van Coevorden en de verkeersintensiteiten wordt gevraagd om een onderzoek naar de verdubbeling van de N34 tussen Holsloot en Coevorden.

Antwoord

Op grond van de huidige inzichten, rekeninghoudend met een eventuele directe aansluiting van een nieuwe zuidelijke ringweg, vinden wij een verdubbeling van de N34 niet noodzakelijk.

De huidige intensiteit ligt rond de 14.000 motorvoertuigen per dag. Rijkswaterstaat hanteert, als wegbeheerder van de N34, voor verdubbeling een norm van 23.000 motorvoertuigen/etmaal. Momenteel wordt, in samenspraak met Rijkswaterstaat, een netwerkstudie verricht naar bereikbaarheid via hoofd- en ontsluitende wegen. Mogelijk dat deze studie voor de N34 Holsloot - Coevorden meer aanknopingspunten gaat geven.

Nummers G.9, R.1

Op de ontwikkelingskaart wordt de maatregel om de N48 als hoofdweg te laten functioneren gemist.

Stelt voor in het POP op te nemen dat de provincie Drenthe initiatieven neemt om een volwaardige route vanaf Hoogeveen naar Twente te realiseren.

Antwoord

De N48 is, in combinatie met een omleiding om Ommen en de N36, de verbinding van Noord-Nederland met de regio Twente. In bijlage B staat aangegeven dat een inrichting van de N48 tot (hoogwaardige) autoweg met ongelijkvloerse kruisingen gewenst is.

Uw reactie heeft er toe geleid dat wij nog eens kritisch naar kaart 4 hebben gekeken. Op ontwikkelingskaart 4 worden nu alleen nog die wegen aangegeven waarvan de aanpassingen verdergaand zijn dan de aanpassingen die nodig zijn in het kader van Duurzaam Veilig, fase 2. Daarbij blijft het uitgangspunt dat de ontsluitende wegen, met name in het landelijk gebied, in beginsel geen functie hebben voor het doorgaande verkeer. In het Uitwerkingsprogramma verkeer en vervoer/POP II Drenthe worden de functie en inrichting volgens Duurzaam Veilig nader vastgelegd.

Wijziging ontwerp*Bladzijde 82*

"Een intensief traject van samenwerking met gemeenten, inwoners van de onderscheiden gebieden en gebruikers van de wegen, is hiervoor op diverse locaties reeds gaande. Het ontsluitende wegennet vormt, samen met het hoofdwegennet, een gesloten netwerkstructuur. Het ontsluitende net heeft daarbij een ontsluitende functie voor het landelijk gebied, maar geen functie voor het doorgaande verkeer."

Kaart 4

Alleen de wegvakken, waarvan de inrichting verder gaat dan de gewenste aanpassingen in het kader van Duurzaam Veilig, fase 2, zijn aangegeven.

Nummer G.9

Er wordt met klem aangedrongen op het doen opnemen van de rondweg Hollandscheveld in het POP II.

Er wordt gepleit ruimte te laten voor ontwikkelingen rond de verbinding Mr. Cramerweg - N48. Er is een aantal provinciale wegen op kaart 3 aangegeven die per 1 januari 2003 naar de gemeente Hoogeveen zijn overgegaan.

Antwoord

Tekstueel in hoofdstuk C.5 en visueel op kaart 2, is de structuur van een samenhangend hoofd- en ontsluitend wegennet aangegeven. Aan de door u gewenste rondweg, zoals opgenomen in het Bestemmingsplan Buitenvaart II is door ons gedeeltelijk goedkeuring onthouden. Wij nemen uw suggestie dan ook niet over.

Uw suggestie om een verbinding te maken tussen de Mr. Cramerweg en de N48 is mede afhankelijk van de ontwikkeling van bedrijvigheid aan de zuidkant van de A37.

Uw visie op de verkeersstructuur van Hoogeveen is naar onze mening op bepaalde onderdelen nog in een zodanig stadium dat opname in het POP II te prematuur is. Mogelijk is in het, samen met de gemeenten op te stellen, Uitwerkingsprogramma verkeer en vervoer/POP Drenthe ruimte voor de door u geschetste ontwikkelingen.

Kaart 3 is de ontwikkelingskaart voor blauwe en groene infrastructuur. Hierop staan niet specifiek provinciale wegen aangegeven. Ook op de kaarten 2 en 4 staan niet specifiek provinciale wegen aangegeven. Wel is op beide kaarten het samenhangende net van hoofd- en ontsluitende wegen opgenomen, zonder de wegbeheerder aan te geven.

Nummer G.9

Gevraagd wordt in het POP aan te geven dat het vliegveld ook na 2015 op de huidige locatie blijft.

Antwoord

De tekst over dit onderwerp is aangepast. Hierbij merken wij op dat het vliegveld op de huidige locatie een belemmering is om de verkeersstructuur te realiseren die de gemeente voor ogen staat.

Wij gaan er derhalve vanuit dat u ook de consequenties van het raadsbesluit voor de verkeersinfrastructuur en de totale ontwikkeling van Hoogeveen in de structuurvisie zichtbaar maakt.

Wijziging ontwerp

Bladzijde 89

"De raad van de gemeente Hoogeveen heeft in 2003 besloten het vliegveld op de huidige locatie te willen handhaven, ook al leidt dit tot beperkingen. ~~Op dit moment voert de gemeente Hoogeveen een discussie over de toekomst van het vliegveld, omdat per 2014 de erfpachtovereenkomst afloopt. Uit het verkennende onderzoek van de gemeente blijkt het vliegveld beperkingen te geven voor de ruimtelijk-economische ontwikkelingsmogelijkheden. Verplaatsing van het vliegveld blijft is bespreekbaar, mits er ruimtelijk-economisch, milieuhygiënisch en veiligheidstechnisch een aantoonbare verbetering wordt bereikt.~~"

Nummer G.9

In het POP worden de capaciteitsproblemen van wegen zoveel mogelijk opgevangen met een groei van het gebruik van de fiets en het OV. De investeringen voor fietsvoorzieningen zijn moeilijk terug te vinden.

Antwoord

Uw constatering is terecht dat in het POP investeringen in fietsvoorzieningen niet zijn terug te vinden. Wel is in het POP een aantal duidelijke doelstellingen voor het gebruik van de fiets in de stedelijke omgeving opgenomen. Via een in het POP voorgestelde corridorsgewijze benadering moet in het Uitwerkingsprogramma verkeer en vervoer/POP Drenthe hieraan nader invulling worden gegeven. Dit Uitwerkingsprogramma verkeer en vervoer wordt in samenspraak met de gemeenten opgesteld en leidt tot een regionaal uitvoeringsprogramma. Prioriteit van maatregelen in tijd en middelen, worden daarin aangegeven. In de corridors is ruimte voor een "deur tot deur"-aanpak, waarin ook een rol voor de fiets is weggelegd.

Nummer G.9

De gemeente spreekt haar zorg uit dat, ondanks diverse maatregelen, toch de kans bestaat dat het onderliggende wegennet wordt belast met sluipverkeer.

Antwoord

Wij delen uw zorg over het oneigenlijk gebruik van bepaalde wegen. Ten opzichte van het nu nog vigerende PVVP hebben wij met een netwerk van hoofd- en ontsluitende wegen een duidelijker opbouw van het wegennet willen aangeven. Een momenteel lopende netwerkstructuurstudie moet duidelijkheid geven over de (toekomstige) belasting van deze wegen. In het Uitwerkingsprogramma verkeer en vervoer moeten dan gezamenlijke afspraken worden gemaakt over te treffen maatregelen die aansluiten bij de wens van bewoners en gebruikers.

Nummer G.9

De gemeente verzoekt om haar inspanningen, om voor het station Hoogeveen de status intercitystation te verkrijgen, te ondersteunen.

Antwoord

In het POP II is het station aangegeven als knooppunt personenvervoer. In het kader van benutten en bouwen wordt gesproken over een hogere frequentie op het traject Zwolle - Groningen. Dit biedt mogelijkheden voor het station Hoogeveen.

Nummer G.12

De bezwaren tegen de op kaart 4 aangeduide bochtverruiming over het industrieterrein van Assen, worden gehandhaafd. De beoogde verruiming is een niet acceptabele doorsnijding van het Stadsbedrijvenpark, waarvoor nog zeer recent een revitaliseringplan en een bestemmingsplan zijn opgesteld.

Antwoord

In het SNN worden de ZZL en/of de Hanzelijn+ als belangrijke structuurdragers gezien voor de ruimtelijke ontwikkelingen in Noord-Nederland. In het POP II houden wij, gezien de afspraken met het kabinet, beide opties open en maken geen keuze. Dit past ook in de behoefte die door de gezamenlijk partners in de regiovisie is uitgesproken om het collectief vervoer te versterken. De bochtverruiming is nadrukkelijk onderdeel van de verbetering van de spoorlijn Zwolle - Groningen (de Hanzelijn+). Wij handhaven dan ook de aangeduide bochtverruiming op kaart 4. In het verlengde daarvan gaan wij ervan uit dat de gemeente hiermee rekeninghoudt in haar planvorming.

Nummer G.13

Gevraagd wordt de onderlinge verbindingen tussen de stedelijke netwerken c.q. de economische kernzones in het POP te benoemen bij de doelstellingen voor de lange termijn.

Antwoord

Onder de doelstellingen voor de lange termijn wordt bij Bereikbaarheid economische kernzones en Bereikbaarheid stedelijke gebieden, in meer algemene zin ingegaan op bereikbaarheid. In de uitwerkingsparagrafen van C.5 wordt nader ingegaan op de gewenste verbindingen.

Nummer G.16

De gemeente merkt op dat op kaart 2 het tracé van de N851 bij Rogat niet juist is ingetekend.

Antwoord

De kaart is aangepast.

Wijziging ontwerp*Kaart 2*

Het tracé van de N851 bij Rogat is aangepast.

Nummer G.17

Het blijft onduidelijk of het verbeteren van de doorstroming, veiligheid en capaciteit op de N33 valt binnen de corridorbenadering naar Assen. Gepleit wordt voor een spoedige verdubbeling van de N33.

Er wordt nadrukkelijk aandacht gevraagd voor het OV buiten de corridorgebieden. Er moet meer aandacht worden geschonken aan vervoer op maat, respectievelijk vraagafhankelijk. Gepleit wordt voor een pilot. De gemeente is bereid hierin een actieve rol te vervullen. Er is veront-rusting over het uitblijven van voldoende stimulerende financiële maatregelen.

Antwoord

De N33 maakt deel uit van de corridor Borger - Gieten - Rolde - Assen (zie kaart 4). Op deze kaart is, evenals in de tekst van het POP, aangegeven dat een verdubbeling gewenst is. De bereikbaarheid van platteland en in de stille uren (sociale bereikbaarheid) wordt in toenemende mate vormgegeven door het vraaggestuurde aanbod. Specifieke wensen van bewo-nersgroepen, bedrijven en dergelijke zullen steeds meer in samenspraak met de vervoerder tot een meer gericht OV leiden. De haalbaarheid van de exploitatie zal daarbij centraal staan. Momenteel onderzoeken wij op welke wijze een corridorbenadering moet worden opgezet. Er bestaat een lichte voorkeur een pilot op te zetten voor de corridor Assen - Zuidlaren als onderdeel van de corridor Assen - Groningen.

Nummer G.17

In principe wordt ingestemd met de aanduiding van De Drentse Horn op kaart 4, zolang dat geen negatieve ontwikkelingen in de vorm van verhoogde intensiteiten met zich meebrengt voor de N378 en/of het onderliggende wegennet. De N374 en de N379 dienen wel de huidige (ont-sluitende) functie te behouden.

Antwoord

De N374, N378 en N379 maken deel uit van het ontsluitende wegennet dat samenhangt met het hoofdwegennet in de netwerkstructuur. In bijlage B van het POP II staat aangegeven dat de ontwikkelingen aan de westkant van Stadskanaal geen extra belasting op de kom van Borger en de N34 mag betekenen.

Nummer G.18

Er wordt vastgehouden aan de geuite zorg voor wat betreft de handhaving en verbetering van het OV in Drenthe. Staat gereserveerd tegenover de genoemde mogelijkheid van "vraag-gebonden aanbod". Dit wordt een teruggang in de kwaliteit van het OV geacht.

Antwoord

Wij nemen kennis van uw zorg. Wij zijn daarbij van mening dat juist het vraaggestuurde aanbod, waar rekening wordt gehouden met de specifieke wensen van (potentiële) gebruikers en bedrijven in samenspraak met de vervoerder, tot een kwaliteitsverbetering van het OV leidt.

Nummer G.18

Het belang van de Mondenweg wordt niet op waarde geschat. Juist deze weg is een parallelvoorziening ten aanzien van de Rijksweg 34, maar dan dwars door het gehele veengebied heen. Deze weg leent zich uitstekend voor zwaar verkeer en heeft een regionaal ontsluitende functie. Er is in het POP onvoldoende oog voor de dagelijkse praktijk.

Het lager waarderen van de belangrijke ontsluitingsfunctie voor het dorp Borger en de gemeente Borger-Odoorn van de weg Rolde-Borger, als gevolg van de ligging door het bosgebied, strookt niet met de werkelijkheid.

Met het neerleggen van de verkeers- en vervoersstromen over slechts enkele aders in Drenthe wordt de lokale bereikbaarheid van de provincie Drenthe aangetast en ingeval van groot schalige ongevallen op de hoofdadars, is Drenthe in no-time verstoep. De overige dan beschikbare wegen kunnen door de veelal aanwezige verkeersremmende voorzieningen in dat soort situaties de verkeersstromen niet meer opvangen.

Gepleit wordt te komen tot een herschikking van de wegenstructuur, maar dan uitgaande van de huidige feitelijke praktijk, in plaats van de theoretische benadering.

Verwacht wordt dat de provincie in positieve zin zal gaan meewerken aan het oplossen van de problematiek in het dorp Borger en het in financiële zin te participeren in het geheel.

Antwoord

In het voorontwerp-POP II is een wegennetwerkstructuur opgenomen die overeenkomt met de indeling in het vigerende PVVP. Hierbij is uitgegaan van een gecategoriseerd wegennet met stroom-, gebiedsontsluitings- en erftoegangswegen, op basis van het concept Duurzaam Veilig. Deze indeling is gemaakt naar de gewenste gebruiksfunctie. Feitelijk gebruik, dus ook sluiptverkeer, is daarmee echter niet altijd in overeenstemming.

Wij hebben geconstateerd dat de samenhang tussen het hoofd- en onderliggende wegennet niet meer duidelijk is.

In het ontwerp-POP II zijn wij dan ook overgestapt naar een wegennet dat is opgedeeld in een samenhangend netwerk van hoofd- en ontsluitende wegen. Op kaart 2 is dit gevisualiseerd. Wij denken dat hiermee, binnen de context van dit POP, tegemoet wordt gekomen aan uw zorg.

In het Uitwerkingsprogramma verkeer en vervoer/POP Drenthe wordt in overleg met gemeenten, een nadere functietoekenning en inrichting van de wegen vastgesteld.

De Mondenweg is op kaart 2, als onderdeel van het ontsluitende wegennet, opgenomen.

Daarmee wordt naar onze mening het belang van deze weg voor de regio aangegeven.

Voor de weg Rolde - Borger is een duidelijk alternatief via het hoofdwegennet N33/N34. De weg zelf maakt in onze optiek geen deel uit van de samenhangende netwerkstructuur. Wij vinden met u, dat het feitelijk gebruik momenteel anders is, mede vanwege het niet optimaal ingerichte hoofdwegennet. De weg Rolde - Borger (N857) is daarom weer opgenomen als onderdeel van het ontsluitende wegennet op kaart 2. Op kaart 4 is aangegeven dat de weg te zijner tijd, mede afhankelijk van de aanpassingen aan de N33/N34, heringericht wordt.

Wijziging ontwerp**Kaart 2**

De weg Rolde - Borger is opgenomen als onderdeel van het ontsluitende wegennet.

Kaart 4

De weg Rolde - Borger is opgenomen, als onderdeel van het ontsluitende wegennet, met de toevoeging dat te zijner tijd een aanpassing van de inrichting noodzakelijk is.

Nummer O.79

De weg Borger - Rolde is een belangrijke ontsluitingsweg, waar dagelijks meer dan 6.000 motorvoertuigen gebruik van maken. Ontbreekt in het overzicht en op kaart 2 (groen). Nog altijd is er een sterk stijgende trend waar te nemen. Omleiding via Gieten is economisch en milieutechnisch discutabel, daar 14 km (vice versa) omgereden moet worden.

Deze weg dient als belangrijke ontsluiting, met als doel het stedelijke gebied Assen, zowel forensen als zakelijk. Ook de toenemende bezoekersstroom van het Boomkroonpad en twee grote recreatieparken maken gebruik van deze ontsluitingsweg.

Antwoord

Zie de beantwoording hiervoor van de zienswijze/bedenking van de gemeente Borger-Odoorn, onder nummer G.18.

Nummer G.18

De gemeente spreekt de verwachting uit dat de provincie in positieve zin gaat meewerken aan het oplossen van de problematiek in het dorp Borger en ook financieel participeert.

Antwoord

In de beantwoording van de reacties op het ontwerp is de problematiek in Borger reeds onderkend. Dit wordt onderdeel van het samen met gemeenten op te stellen Uitwerkingsprogramma verkeer en vervoer/POP Drenthe. Eventuele nadere financiële afspraken zullen worden opgenomen in het regionale investeringsprogramma, dan wel in ons provinciaal Meerjaren-uitvoeringsprogramma.

Nummer O.79

Onderzoek in hoeverre een aanpassing van het N374 tracé door de kern van Borger de leefbaarheid van Borger kan verbeteren (plein/tunnel-project). Vooral de hoge (> 9.000 motorvoertuigen/etmaal) intensiteit van het transitoverkeer van en naar Stadskanaal speelt daarbij een grote rol. De nieuw geplande uitbreiding Drentse Horn - aan de rand van Stadskanaal - zal naar verwachting een negatieve invloed hebben op de verkeersintensiteit door Borger.

Antwoord

De passage in bijlage B over de N374, Borger - Stadskanaal, alsmede ons antwoord hiervoor bij G.18, komen naar onze mening tegemoet aan uw zorg.

Nummer M.3

Voorgesteld wordt de ontwikkeling van regionale overslagcentra in breed Noordelijk verband te bezien en in het POP daarbij aan te sluiten en dat er implementatie plaatsvindt van de Regiovisie Goederenvervoer Noord-Nederland.

Antwoord

Dit wordt opgenomen in het Uitwerkingsprogramma verkeer en vervoer/POP Drenthe.

Nummer M.3

Er wordt ingestemd met de Drentse visie op de N381. Gevraagd wordt inzicht te geven in de mobiliteitsontwikkelingen van de ruimtelijke plannen rond Meppel en de effecten daarvan op de A32. Gevraagd wordt de mobiliteitseffecten, die verband houden met het opnemen van Steenwijk in de stedenband Zuid-Drenthe in beeld te brengen.

Antwoord

In Zuid-Drenthe is door een aantal gemeenten een Koers voor het Stedelijk Netwerk Zuid-Drenthe opgesteld. Hier wordt in het POP naar verwezen. Deze koers splitst het stedelijk netwerk in twee delen. Aan het westelijk deel is Steenwijk toegevoegd. Het genoemde stedelijk netwerk heeft (nog) geen mobiliteitseffecten van haar keuzes in beeld gebracht. De eerder genoemde netwerkstudie kan hieraan mogelijk een bijdrage leveren. Maar ook de verkeersstudie van uw eigen organisatie rond de structurele maatregelen A28, Meppel - Zwolle, is een mogelijke ingang.

Nummer M.3

Geattendeerd wordt op een in gang gezette beleidsontwikkeling op interdepartementaal niveau die gericht is op een bebouwingsvrije zone langs de hoofdinfrastructuur. In dat verband wordt aandacht gevraagd voor de betekenis van de T-structuur, gevormd door de A7 en de A28.

Antwoord

Wij hebben kennisgenomen van uw opmerking. De door u bedoelde ontwikkeling is nog onvolgende uitgewerkt, om daar nu al op te kunnen reageren.

Nummer P.3

Opgemerkt wordt dat Heerenveen niet wordt genoemd als halteplaats, terwijl Heerenveen in alle gevallen, ook als de ZZL als magneetzweefbaan wordt uitgevoerd, een halteplaats wordt. Voor Lemmer is dat niet het geval.

Antwoord

Deze omissie is hersteld.

Wijziging ontwerp

Bladzijde 77

"Uitwerking spoorwegen

De hoofdas in oostwestrichting wordt de Zuiderzeespoorlijn (Schiphol - Lelystad - Lemmer - Heerenveen - Drachten - Groningen) Voor de Zuiderzeespoorlijn wordt een kwaliteitssprong in voertuigtechniek (zweefbaan) in 2015 voorzien, zodat een snelheid van 300 km/uur bereikt wordt de reistijd aanmerkelijk wordt teruggebracht. De doortrekking van Groningen naar Hamburg is een doel voor 2030."

Nummer B.4

Er ontbreekt een visie op de realisering van de onderkende noodzaak van een fysieke verruiming van de N33. Gepleit wordt voor het opnemen van een ruimtelijke reservering.

Antwoord

Het POP is een beleidsprogramma op hoofdlijnen. Op kaart 4 is aangegeven dat een herinrichting/aanpassing van de N33 gewenst is. In SNN-verband wordt gezocht naar creatieve mogelijkheden de N33 op termijn te verdubbelen.

Nummer B.6

Om de bereikbaarheid en mobiliteit in de regio Groningen - Assen te kunnen garanderen wordt er voor gepleit om vroegtijdig meer nadruk op de verbetering en benutting van de hoofdwegenstructuur te leggen. Aangedrongen wordt op een concrete prioritering van projecten.

Antwoord

Het POP is een beleidskader op hoofdlijnen. In de Regiovisie Groningen - Assen en Kolibri wordt een nadere afweging gemaakt van het maatregelenpakket voor deze regio. Belangrijke drager in de bereikbaarheid is het OV. Via een vraaggestuurd aanbod van het OV, in combinatie met de verbetering en benutting van de hoofdwegenstructuur, zien wij mogelijkheden de bereikbaarheid in de regio Groningen - Assen te waarborgen. In het Uitwerkingsprogramma verkeer en vervoer/POP Drenthe wordt een nadere uitwerking gegeven van de corridorsgewijze aanpak van de problematiek. Hier wordt een "deur tot deur"-benadering voorgestaan die vanzelfsprekend getoetst moet worden op het probleemoplossend vermogen.

Een op dit moment in uitvoering zijnde netwerkstudie voor geheel Noord-Nederland en een op stapel staande Architectuur voor Verkeersbeheersing voor Groningen - Assen, moeten handvatten bieden om tot een weloverwogen pakket van maatregelen te komen.

Nummer R.1

De visie in het POP II dat de alternatieve routes voor de N34 versterkt moeten worden, worden onderschreven. Dit betekent dat de N34 in de categorie-indeling van wegen een wijziging moet krijgen van stroomweg B naar gebiedsontsluitingsweg A.

Antwoord

In het POP II wordt onderscheid gemaakt naar een hoofd- en ontsluitend wegennet. Bij deze indeling maakt de N34 deel uit van het hoofdwegennet, zij het niet tot het landelijk hoofdwegennet, maar zeker tot het regionale hoofdwegennet. Een momenteel uitgevoerde netwerkstudie zal meer inzicht geven in de samenhang tussen het hoofd- en ontsluitende wegennet. In het Uitwerkingsprogramma verkeer en vervoer/POP Drenthe wordt, in overleg met de Drentse wegbeheerders, een nadere functie toegekend, met een daaraan gekoppelde inrichtingsvorm. Inzet van de provincie is dat er zeker alternatieve routes zijn voor de verbinding Emmen - Groningen, maar dat de N34 voor de tussenliggende bestemmingen onderdeel is van het hoofdwegennet.

Nummer R.1

Beleid opnemen voor goede verhardingen naast de kantlijn, om te voorkomen dat eenzijdige ongevallen ontstaan.

Antwoord

Landelijk zijn in het Nationaal mobiliteitsberaad afspraken gemaakt over de invoering van essentiële kenmerken. Voor drie typen wegen is een vaste figuratie van markering vastgelegd.

In Drenthe koppelen wij deze gewenste kenmerken aan het terugdringen van het aantal eenzijdige ongevallen en de Arbo-wetgeving. In het Uitwerkingsprogramma verkeer en vervoer worden beleidsregels opgenomen over dit onderwerp.

Nummer O.20

Pleidooi om de Spieringerweg/N855 aan te duiden als gebiedsontsluitingsweg en niet, zoals in tekst en op tekeningen, als erftoegangsweg.

Antwoord

In het POP II wordt niet meer gesproken van gebiedsontsluitings- en erftoegangswegen. Bij de opstelling is geconstateerd dat het met het PVVP 1996 in gang gezette beleid van een gecategoriseerd wegennet in drie typen wegen niet meer duidelijk was hoe de samenhang in de opbouw van dat wegennet was. In dit POP II hebben wij dan ook gekozen om aan te geven wat het hoofd- en ontsluitende wegennet is. Dit moet een samenhangend geheel zijn.

Zoals in de eerdere beantwoording is aangegeven is de verbinding Dieverbrug - Dwingeloo - A28 onderdeel van dit ontsluitende wegennet. Wij hebben daarbij wel het voorbehoud gemaakt dat voor delen van de N855 (door het Nationale Park Dwingelderveld) alternatieven qua route bespreekbaar zijn.

Nummer O.30

Er wordt verzocht de bewoners van Peizermade een duidelijk perspectief te bieden voor de verkeersproblematiek.

Antwoord

Het POP is een beleidskader op hoofdlijnen. In het kader van dit POP kunnen wij u geen oplossing bieden. In het Uitwerkingsprogramma verkeer en vervoer/POP Drenthe en het daarbij behorende uitvoeringsprogramma worden prioriteiten qua tijd en middelen gesteld.

Nummer O.79

De stichting stelt voor in 8.6, onder Recreatieve ontsluiting een tekst toe te voegen dat verkeersaantrekkende ontwikkelingen, onafhankelijk of het nu gaat om industrie, detailhandel of recreatie, gevestigd worden aan goede ontsluitingswegen en waar mogelijk in de nabijheid van OV.

Antwoord

Wij onderschrijven uw visie op de bereikbaarheidsproblematiek rond verkeersaantrekkende ontwikkelingen. Dit is een belangrijke basis voor een integraal omgevingsbeleid. Op diverse plaatsen in het POP II hebben wij dit verwoord. Wij verwijzen u onder meer naar C.2.3, Sturing vanuit de grondslagen. Onder het kopje De fysieke infrastructuur wordt in voldoende mate, zij het in iets andere bewoordingen, ingegaan op de door u gewenste aanvulling.

Nummer O.99

Het is onbegrijpelijk dat de stad Groningen de gelegenheid krijgt een transferium te gaan bouwen in het gebied van het Peizer- en Eelderdiep. Dit geldt eveneens voor het bizarre idee woningen te bouwen in Eelderwolde in de directe omgeving van het Eelderdiep.

Er zijn grote zorgen over de overmatige en vaak onnodige toepassing van verlichting van wegen, zoals de A7, van verlichting van bedrijventerreinen etc.

Bij een eventuele realisatie van een transferium en plan Ter Borch zal de duisternis verdwijnen in het gehele gebied van de Peizermaden, met desastreuze gevolgen voor de natuur.

Antwoord

In de Regiovisie Groningen - Assen is voor een goede bereikbaarheid een weloverwogen maatregelenpakket opgesteld. Een van de maatregelen is de opvang van het autoverkeer aan de westkant van Groningen. Vandaar uit kan dan met goed OV naar de stad worden gereisd. Het bepalen van een goede locatie heeft na diepgaand onderzoek plaatsgevonden.

In C.5.2, onder Uitwerking lichthinder, wordt ingegaan op ons beleid met betrekking tot lichthinder. Gezien de situering van het transferium en de wijk Ter Borch, aan de randen van de Peizermaden, delen wij niet uw mening dat hierdoor in de gehele Peizermaden de duisternis zal verdwijnen.

Nummer O.110

Gevraagd wordt bij beoordeling van bestemmingsplannen aandacht te besteden aan lichthinder, ook in de stedelijke gebieden.

Antwoord

Voorzover in het kader van een bestemmingsplan bestemmingen worden geregeld, waarbij sprake kan zijn van lichthinder, is dat onderdeel van de beoordeling in het kader van de goedkeuring van een bestemmingsplan. Lichthinder wordt echter voor een belangrijk deel veroorzaakt door de nadere invulling en het feitelijk gebruik van een bepaald gebied en valt buiten de regeling in een bestemmingsplan. Overigens vindt, voorzover aan de orde, ook een beoordeling plaats in het kader van een milieuvergunning.

Nummer O.146

Tekst en bijlage B gaan zeer gedetailleerd in op het beleid, ten aanzien van verkeer en vervoer. Het valt op dat geen aandacht wordt besteed aan de situatie op de Groningerweg in Eelderwolde, waarop in verontrustende mate sluipverkeer van de A28 optreedt.

Ook de voortgaande bouw van Groningse woonwijken draagt bij aan deze drukte. De geluidsoverlast is aanzienlijk en de veiligheid is slecht, bovendien is het voor de aanwonenden regelmatig vrijwel onmogelijk hun erf te verlaten. Maatregelen zijn nodig.

Antwoord

In noordelijk verband wordt een netwerkstudie gedaan naar de benutting en het gebruik van dat hoofd- en onderliggend wegennet. Met name de problematiek van de A28 met het sluipverkeer op het onderliggende wegennet, worden daarin onderzocht. Dit moet tot gezamenlijke plannen van het Rijk, de provincie en de gemeenten leiden om een veilige bereikbaarheid in de regio Assen - Groningen te realiseren, ook voor het door u genoemde wegvak.

Nummers O.209, O.210

De bereikbaarheidsaanpak voor de stedelijke gebieden wordt onderschreven.

Er bestaat nog veel onduidelijkheid met betrekking tot de ZZL. Wanneer deze niet zal worden aangelegd, komt mogelijk de Hanzelijn+ in beeld. Het is daarom goed dat er door middel van ruimtelijke reserveringen rekeninggehouden wordt met boogverruiming in het bestaande spoor.

Er wordt gesproken over een spoorverdubbeling op het traject Zwolle - Emmen en nieuwe spoorverbindingen. Opgemerkt wordt dat er momenteel geen middelen zijn om een en ander te realiseren. Geen bezwaar tegen de ruimtelijke reserveringen.

Het is positief dat de vanuit de ruimtelijke ordening de mogelijkheid voor het openen van nieuwe stations open wordt gehouden.

Antwoord

Wij stellen het op prijs dat u onze visie op de bereikbaarheidsaanpak voor de stedelijke gebieden onderschrijft.

Met het oog op de gewenste ontwikkeling van de economie in het Noorden is een hoogwaardige aansluiting op economische centra van Nederland en Duitsland noodzakelijk.

De beperkte rijksmiddelen zijn ons bekend. Dit weerhoudt ons echter niet om ambitieuze doelstellingen te formuleren. Zeker op die momenten en in die gebieden dat de bereikbaarheid in het geding komt, kan het OV een sturende en dragende rol toegedeeld worden. Betere benutting maar ook uitbreiding van bestaande infrastructuur en nieuwbouw zijn daarbij oplossingsrichtingen. Creatieve mogelijkheden zullen worden onderzocht. Graag maken wij van uw expertise daarin gebruik.

C.5.3. Veilig mobiliteitsgedrag

Nummer G.3

De gemeente is er niet voor al in het kader van Duurzaam Veilig genomen verkeersmaatregelen terug te draaien. Voordat dergelijke maatregelen in overweging kunnen worden genomen dient aangetoond te zijn dat de verkeersveiligheid daardoor niet verslechterd. Ook wordt gewezen op de financiële consequenties.

Antwoord

In het POP II verwoorden wij voor dit onderdeel een beleidsvisie voor 2015. Wij zijn met u van mening dat nieuwe maatregelen pas na gebleken effectiviteit breed kunnen worden toegepast. Er is zeker geen sprake van een breuk met de reeds gedane inzet voor Duurzaam Veilig. Het is een visie die dwingt tot het zoeken naar vernieuwende maatregelen die een effectieve bijdrage kunnen leveren aan een veilige bereikbaarheid.

C.5.4. Goederenvervoer

Nummer O.209

Vraagtekens bij de voorgestelde verviervoudiging van het goederenvervoer per spoor. Eigen capaciteitsplanning prognosticeert een verdubbeling van en naar Noord-Nederland.

Antwoord

De doelstelling voor het goederenvervoer per spoor is overgenomen uit de Regiovisie Goederenvervoer. Uw prognose voor Noord-Nederland totaal zal een goed beeld geven. Wij zijn echter ook van mening dat op bepaalde trajecten, gezien het huidige vervoersvolume, een ambitieuzere doelstelling gesteld mag worden.

C.5.5. Luchtvaart**Nummer N.1**

Opnemen dat de provincie de mogelijkheid van opheffing van vliegveld Hoogeveen in beeld blijft houden bij de beoordeling van de structuurvisies en de ontwikkelingsplannen voor dit gebied.

Antwoord

De gemeenteraad van Hoogeveen heeft gekozen voor het openhouden van het vliegveld op de huidige locatie. Aangezien vliegveld Hoogeveen in hoofdzaak beschikbaar is voor recreatief vliegverkeer en een lokaal-economische betekenis heeft, is het besluit van de raad voor ons het uitgangspunt. Ook wij constateren dat het vliegveld op de huidige locatie een belemmering is om de verkeersstructuur te realiseren die de gemeente voor ogen staat. Wij gaan ervan uit dat de gemeente de consequenties van het raadsbesluit voor de verkeersinfrastructuur en de totale ontwikkeling van Hoogeveen, in hun structuurvisie zichtbaar maakt. Zie in dit verband ook de beantwoording hiervoor onder G.9.

Nummers N.1, O.28, O.73, O.98, O.129, O.276

Stellen voor de passage over de baanverlenging in 2005 te schrappen en de baanverlenging opnieuw ter discussie te stellen. De formuleringen rond de baanverlenging van Eelde aanpassen, het aanwijzingsbesluit is namelijk nog niet onherroepelijk vastgesteld. Op deze wijze wordt gesuggereerd dat de uitbreiding gewenst is, dat de provincie streng moet zijn en het belang van milieu en landschap voorop moet stellen. Niet akkoord dat de provincie de baanverlenging blijft ondersteunen. Gepleit wordt voor een heroverwegingsdoelstelling van bestaand beleid dat nog niet is uitgevoerd, doch in aanmerking komt om terug te draaien. Als voorbeeld geldt dat de toename van het luchtverkeer leidt tot een toename van de uitstoot van CO₂, NO_x en fijn stof en tot aantasting van het klimaat, zaken die het POP juist wil terugdringen.

Tekstvoorstel: "vliegveld Eelde is een goed geoutilleerde luchthaven die de regionale behoefte aan zakelijk, lijn- en charterverkeer kan vervullen. Gezien de onzekere ontwikkelingen op de luchtverkeersmarkt zijn toekomstige financiële resultaten moeilijk in te schatten."

Antwoord

Het besluit tot baanverlenging en de aanwijzingsprocedure zijn bevoegdheden van het Rijk. Provinciale staten (PS) hebben eerder besloten te kunnen instemmen met een baanverlenging. Wij zien in het besluit van de Raad van State, waarin het aanwijzingsbesluit werd vernietigd, geen aanleiding voor een heroverweging van de provinciale besluitvorming terzake. De opmerking dat het aanwijzingsbesluit nog niet onherroepelijk is vastgesteld, is correct. De desbetreffende teksten zijn aangepast.

Op een aantal andere punten is het beleid in het POP heroverwogen c.q. bijgesteld met de vaststelling van het POP II.

Wijziging ontwerp*Bladzijde 78*

"De positie van de regionale luchthaven Eelde wordt ~~is~~ versterkt, ~~doordat~~ een baanverlenging ~~is~~ uit te voeren. ~~gevoerd in 2005~~. Daarmee wordt ~~is~~ een basisvoorwaarde vervuld voor de luchthaven om meer bedrijfsmatig te kunnen opereren binnen de randvoorwaarden voor milieu en veiligheid. De groeimogelijkheden van het luchtverkeer zijn hierdoor bepaald."

Bladzijde 89

"De luchthaven Groningen Airport Eelde (GAE) kan bedrijfseconomisch gezond functioneren binnen voorwaarden voor milieu en veiligheid die in wetgeving en in een aanwijzingbesluit zijn en worden ~~het Aanwijzingsbesluit 2001~~ zijn vastgesteld. Daarmee draagt het bij aan een beter regionaal-economisch vestigingsklimaat."

Bladzijde 90

"Op basis van de Luchtvaartwet stelt het Rijk regels vast voor het gebruik van de regionale en kleine luchtvaartterreinen. Dit is en wordt vastgelegd in aanwijzingsbesluiten. Voor ~~Eelde en~~ Hoogeveen is het aanwijzingsbesluit ~~zijn deze~~ in 2001 aangepast. Voor Eelde is de procedure nog niet afgerond.

In een ~~de~~ aanwijzingsbesluit zijn bepalingen opgenomen ter voorkoming van overschrijding van de geluidszones en bepalingen ter beperking van de vermijdbare hinder voor de omgeving. De bepalingen hebben betrekking op het baangebruik, types vliegtuigen en op de aard en tijdstippen van de vluchten."

"~~Voor de drie laatst genoemde uitgangspunten zijn ook bepalingen opgenomen in het aanwijzingsbesluit.~~"

"Op kaart 2 zijn de geluidscontouren rond de luchtvaartterreinen in Eelde en Hoogeveen weergegeven. Voor Eelde is dit overeenkomstig de meest recente plannen terzake en voor Hoogeveen is dit overeenkomstig het aanwijzingsbesluit. ~~conform de thans voor de respectievelijke~~ ~~luchthavens geldende aanwijzingsbesluiten.~~ Voor Eelde zijn zogeheten tolerantiegebieden, ~~die de aan- en uitvliegroutes markeren, aangegeven in het aanwijzingsbesluit van mei 2001.~~ ~~Afwijkingen van deze vliegroutes binnen de vastgestelde tolerantiegebieden worden getoleerd.~~ Voor het aan- en uitvliegen gelden verkeersleidingprocedures die op de luchtvaartwetgeving zijn gebaseerd."

Bladzijde 91

"Op grond van de hoge omgevingskwaliteit in Noord-Drenthe zijn op het luchtvaartterrein GAE specifieke militaire activiteiten, zoals de stationering van militaire helikopters of het uitvoeren van circuitvluchten voor les-, test- of oefendoeleinden door militaire toestellen niet acceptabel. Incidenteel worden militaire transportvliegtuigen en helikopters (tot een maximum van 400 bewegingen per jaar) toegelaten binnen de voorwaarden die het Rijk, via een ontheffing, heeft verstrekt (2002) en die passen binnen de ~~vastgestelde~~ geluidszone."

Nummer R.1

Vraagt zich af of de provincie heeft voorzien wat de gevolgen zijn van het gezond maken van vliegveld Eelde, zoals een drastische kostenverlaging of een forse tariefsverhoging.

Vraagt zich tevens af waarom er nog zoveel lawaaiige toestellen in de omgeving van vliegveld Eelde rondcirkelen, ondanks het uitgangspunt dat lawaaiige toestellen worden geweerd.

Antwoord

Het omgevingsbeleid in het POP richt zich op de functie, de inpassing en de consequenties voor de omgeving van het luchtvaartterrein Eelde. Een gezonde exploitatie heeft alles te maken met GAE NV, de NV die het luchtvaartterrein exploiteert. Overeenkomstig de wijze waarop wij met andere bedrijven rekeninghouden in ons beleid, is dit niet een onderwerp waarop het POP zich richt. Dat de provincie ook aandeelhouder is van de NV doet daar niet aan af.

Een terugblik op de afgelopen decennia leert dat de geluidsemissie van vergelijkbare vliegtuigen aanzienlijk is afgenomen. Vooral door nieuwe technologie, maar ook door te sturen via gedifferentieerde havengelden, is in de loop der tijd een aanzienlijk aantal lawaaiige vliegtuigen vervangen door stillere exemplaren. Dit proces is nog niet afgerond.

Gezien de levensduur van een doorsnee vliegtuig kost het vervangen door stillere exemplaren, het uifaseren, overigens verscheidene jaren.

Nummers O.28, O.129

Eens met het beleid geen medewerking te verlenen aan de realisering van een derde vliegveld in Drenthe.

Voorgesteld wordt, om redenen van zorgvuldigheid, aan de tekst op bladzijde 90 toe te voegen:

"Het aanwijzingsbesluit voor vliegveld Eelde is nog niet onherroepelijk vastgesteld."

Bezwaar tegen de plannen tot baanverlenging van 1.800 m naar 2.500 m en bovendien tegen onduidelijk impliciete wijze van formuleren van deze vliegvelduitbreiding.

Voorstel voor tekstwijziging: "De verlenging van de start- en landingsbaan van vliegveld Eelde van 1.800 m naar 2.500 m zal, gezien de thans lopende procedures, het belang van een goede procesvoering en de in dit POP geformuleerde doelstellingen op het gebied van duurzaamheid-, natuur-, milieu- en klimaatbeleid onderwerp zijn van heroverweging."

Ter motivering wordt verwezen naar de lopende procedures, een goede procesvoering, de duurzaamheidsdoelstelling, natuurbeleid, milieu- en klimaat.

Tekstvoorstel: "Het Rijk zal in deze planperiode de zeggenschap over de regionale luchthavens overdragen naar de regio. Gezien de uitgangspunten van het POP zullen in de opvolger van de Commissie milieuhygiëne luchtvaartterrein (Commissie 28) de belangen van natuur, milieu en woonomgeving ruim vertegenwoordigd worden."

Antwoord

De tekst in het POP is aangepast aan het gegeven dat er nog geen geldend aanwijzingsbesluit is (zie ook de beantwoording hiervoor onder N.1, etc.).

PS hebben eerder besloten te kunnen instemmen met een baanverlenging. Wij zien in het besluit van de Raad van State, waarin het aanwijzingsbesluit werd vernietigd, onvoldoende aanleiding voor een heroverweging van de provinciale besluitvorming terzake.

Het is dit moment nog niet duidelijk hoe een eventuele opvolger van de Commissie 28 eruit gaat zien. In ieder geval vinden wij het passend dat een invulling plaatsvindt in nauw overleg met betrokkenen. Daarin past niet om nu reeds uw tekstvoorstel over te nemen.

Nummer O.98

In het POP wordt aangegeven dat er geen derde luchthaven voorzien is, en dat de landingsbaan van Eelde niet langer mag worden dan 2.500 m. Dit wekt de suggestie dat dergelijke uitbreidingen door sommigen gewenst worden. Verzocht wordt de formuleringen aan te passen. Als de provincie echt de belangen van milieu en landschap voorop stelt, dan wordt Hoogeveen gesloten en de baan in Eelde niet verlengd. Bezwaar tegen de ondersteuning van de baanverlenging.

Antwoord

Het is op dit moment niet goed in te schatten hoe de luchtvaart zich in het algemeen en vliegveld Eelde in het bijzonder, in de toekomst zal ontwikkelen. Omdat een maximale baanlengte van 2.500 m voor de provincie Drenthe het maximum is, lijkt het ons goed dit ook als zodanig in het POP op te nemen.

Met betrekking tot vliegveld Hoogeveen verwijzen wij u naar de beantwoording hiervoor onder N.1 en voor besluitvorming rond de baanverlenging van vliegveld Eelde naar de beantwoording onder N.1, O.28 etc.

C.5.6. Communicatienetwerken

Nummer O.190

Bij aanleg of onderhoud van infrastructuur, het realiseren van nieuwe woningbouwgebieden of bedrijventerreinen en bij onderhoud aan rioolstelsels zullen grote kabelgoten, voorzien van inspectiegaten, in de onderlaag aangebracht moeten worden. Hierin kunnen diverse soorten kabels en leidingen worden gelegd.

Antwoord

Op bladzijde 91 van het ontwerp is aangegeven dat dergelijke voorzieningen geen onderwerp zijn voor het POP. De inrichting van een dergelijk stelsel vindt plaats bij de inrichting van een bestemmingsplan. Uw opmerking kan door gemeenten worden opgepakt.

C.6. Kernontwikkeling

C.6.1. De verstedelijkingsstructuur

Nummer G.6

De positie die Coevorden inneemt in Drenthe en de opgaven waarvoor Coevorden zich gesteld ziet maken dat zij veeleer als streekcentrum dan als substreekcentrum gezien moet worden. Gevraagd wordt de status van Coevorden te heroverwegen en te komen tot de aanwijzing van streekcentrum. In aansluiting hierop dient Coevorden in het kader van woonmilieutypen (bladzijde 124) te worden ingedeeld bij kleinstedelijke (-groene) woonmilieus.

Antwoord

Uw herhaald verzoek om Coevorden de status van streekcentrum toe te kennen, nemen wij wederom niet over. Nogmaals willen wij benadrukken dat op objectieve gronden, als inwonertal, arbeidsplaatsen en voorzieningenniveau er een duidelijk verschil is tussen Coevorden en de streekcentra als Emmen en Hoogeveen. Dat Coevorden een substreekcentrum is, betekent niet dat daarmee een rem staat op ontwikkelingen die passen bij de schaal van Coevorden en de regio waar Coevorden in ligt. Wij zien zeker opgaven voor Coevorden, bijvoorbeeld de stedelijke en logistieke ontwikkeling en willen u daarin ook behulpzaam zijn.

Via de Programmaliijn stedelijke ontwikkeling, een uitwerking van ons Collegeprogramma, krijgt Coevorden naast de streekcentra ook prioriteit.

De ontwikkelingsmogelijkheden voor Coevorden beoordelen wij mede in relatie tot de nabijheid van Emmen en Hoogeveen. Selectiviteit en taakverdeling tussen kernen is een belangrijk element van ons verstedelijkingsbeleid.

Nummer G.13

Gevraagd is om een eenduidig beleid te voeren en de stad Coevorden net als Emmen, Hoogeveen en Meppel de status van streekcentrum toe te kennen. Er wordt op vertrouwd dat er voldoende ondersteuning is voor een verdere stedelijke en logistieke ontwikkeling. Het streven van Coevorden om de status van streekcentrum te verwerven wordt ondersteund.

Antwoord

In ons antwoord hiervoor onder G.6 kunt u lezen dat wij het verzoek om Coevorden de status van streekcentrum toe te kennen, niet overnemen. Een eenduidig beleid betekent volgens ons dat verschillen in potenties en functie worden onderkend, in plaats van kernen met verschillen in potenties kunstmatig onder een noemer te plaatsen. Wij hebben onze steun voor de stedelijke en logistieke ontwikkelingen van Coevorden hiervoor uitgesproken. U zou in onderling verband kunnen bekijken met welke taakspecialisaties Coevorden het stedelijk netwerk kan versterken.

Nummer G.17

Met klem wordt gepleit voor een waardering van Gieten als "streekcentrum plus", omdat de ligging op het kruispunt van N33/N34 bovenlokale potenties biedt en er feitelijk al bedrijven gevestigd zijn die, qua typering, verder gaan dan lokaal.

Antwoord

Uw zienswijze is een herhaling van uw reactie op het voorontwerp. Wij hebben de potenties van Gieten beoordeeld in relatie tot de geografische ligging ten opzichte van grotere plaatsen als Assen en Veendam en de kwaliteiten van de Hondsrug. Gieten heeft in onze optiek geen regionale functie en om die reden wijzen wij Gieten niet als "streekcentrum plus" aan. De feitelijke aanwezigheid van ondernemingen, die op regionale schaal opereren, is een gegeven, maar ook niet meer dan dat. Het is onze inzet dat Gieten een voorzieningenniveau biedt dat past bij de functie van hoofdkern.

Nummer G.18

Niet de functie, doch de ligging van een dorp is bepalend om al dan niet een hogere inkadering te kunnen verkrijgen, van hoofdkern naar substreekcentrum.

Het dorp Borger vervult, naast de woonopvang voor mensen met en zonder rechtstreekse binding, de functie van winkelhart voor een grootschalige regio.

Het winkelvoorzieningenniveau is voor een dergelijke kern grootschalig te noemen en thans bestaan plannen om het oude dorps hart terug te verkrijgen door onder andere het terugdringen van het primaire doorgaande verkeer.

De ligging op de Hondsrug geeft wellicht enige beperking voor wat betreft dorpsuitbreidingen etc. doch de potenties van de huidige kern blijven zonder meer aanwezig. Tevens blijft de economische regionale functie, bijvoorbeeld voor het winkelbestand, aanwezig en is er groei voorhanden (bijvoorbeeld door inbreiding nieuwe bebouwing). Andermaal wordt bepleit het dorp Borger als substreekcentrum aan te duiden.

Antwoord

In ons eerdere antwoord op uw verzoek om Borger als substreekcentrum aan te wijzen, hebben wij aangegeven dat niet alleen naar objectieve maatstaven is gekeken. Wij hebben de potenties van Borger ook beoordeeld in relatie tot de geografische ligging, ten opzichte van grotere plaatsen, en de kwaliteiten van de Hondsrug. Borger heeft in onze optiek geen regionale functie, maar het is ook onze inzet dat het een voorzieningenniveau biedt dat past bij de functie van hoofdkern. Om die reden wijzen wij Borger niet als substreekcentrum aan.

Nummer O.92

Regiovisie Groningen - Assen 2030 in relatie tot het POP. Er is geen parallelle besluitvorming. De enige manier om als burger bezwaar te maken tegen de regiovisie was het indienen van zienswijzen met betrekking tot het ORG en het POP Drenthe.

Het komt er op neer dat de fasering en samenhang van de plannen op interprovinciaal en intergemeentelijk niveau slecht op elkaar afgestemd zijn. De uitvoering van een ingewikkeld plan als de regiovisie wordt gehinderd door het ontbreken van een door de provincies gezamenlijk overeengekomen vertrekpunt.

Niet parallelle besluitvorming inzake de uitgangspunten versterkt dit probleem. De burgerrechten qua inspraak worden op deze manier door de al in gang gezette procedures ernstig geschaad.

Door het ontbreken van goede afstemming en samenhang tussen de verschillende plannen die in het gebied van de Regiovisie Groningen - Assen van invloed zijn, ontstaan er problemen op de volgende punten.

- De weging en borging van provinciale plannen is niet gelijkwaardig.
- Onevenwichtige verdeling woningbouwcontingenten en bereikbaarheid en ontsluiting (voornamelijk rond de stad Groningen).
- Er is discrepantie tussen plannen Regiovisie en Volkshuisvestingsnota van de gemeente Noordenveld.

Antwoord

In aanvulling op ons antwoord aan u onder deel A, over de verhouding tussen afspraken in het kader van de actualisering Regiovisie Groningen - Assen en de vertaling daarvan in het POP II, is uw constatering juist dat de omgevingsplannen van Groningen en Drenthe niet gelijktijdig op de afspraken over de regiovisie worden aangepast. Wij zijn het niet met u eens dat daaruit problemen voortvloeien, zoals u ze verwoord.

Voor de weging en borging is van belang allereerst te constateren dat de huidige regiovisie is verankerd in de geldende omgevingsplannen van de provincies Groningen en Drenthe. Het gaat er nu om te beoordelen waar het proces van actualisatie van de regioafspraken tot een beleidswijziging leidt, waarvoor vervolgens een herziening van het omgevingsplan nodig is. Voor Drenthe lopen de actualisatie regiovisie en Herziening POP parallel en de ideevorming in beide plantrajecten beïnvloedt elkaar dus.

Het ontwerp-POP II is in overeenstemming met de uitgangspunten voor de nieuwe regiovisie en ieder heeft daarop kunnen reageren. De provincie Groningen zal een noodzaak voor aanpassing van het eigen omgevingsplan zelf moeten beoordelen.

In tegenstelling tot de regiovisie, die nadrukkelijk kiest voor de T-structuur, met accenten op Roden/Leek en Hoogezand-Sappemeer, pleit u voor onderzoek naar andere alternatieven voor ruimtelijke ontwikkeling buiten de economische kernzone Groningen - Assen, die schragend zouden kunnen zijn voor deze zone. Het gaat dan om alternatieven die leiden tot een betere spreiding van woon- en werklocaties, waardoor de verkeersstromen naar de stad Groningen ook beter worden gespreid. Nu komt er teveel druk op de zuidkant. Wij erkennen dat de keuze voor de T-structuur, naast de voordelen, ook nadelen kent, doordat de toeleidende routes naar de stad zwaarder worden belast.

Een spreidingsmodel heeft evenwel ook zijn voor- en nadelen en leidt naar ons idee niet tot een wezenlijk andere situatie op de toeleidende routes naar en in de stad. De keuze voor de T-structuur biedt wel de beste mogelijkheden om de bereikbaarheid van de stad via een kwalitatief goed systeem van OV te garanderen.

De gemeente Noordenveld zal als partij in de regionale samenwerking ook de gevolgen voor het eigen beleid in beeld moeten brengen, zoals dat van iedere deelnemende partij wordt verwacht.

Of de ontwerpogave voor de gemeente als geheel en Roden (samen met Leek) in het bijzonder, uitvoerbaar is, moet blijken uit de ontwerpogaven die worden opgesteld en de structuurvisie waarmee de gemeente bezig is.

Nummer O.92

Er is geen sprake meer van een dubbelkern Roden/Leek. Men oppert dan ook de term "dubbelkern Roden/Leek" uit de boeken te schrappen.

Antwoord

Met het woord dubbelkern is alleen bedoeld dat het om een samenhangende opgave gaat voor de kernen Leek en Roden. In feitelijke zin is geen sprake van twee kernen die aaneen zijn gegroeid, zoals dat wel geldt voor Zweeloo/Aalden en Roden/Nieuw-Roden. Het woord dubbelkern kan de suggestie wekken dat op voorhand vast moet staan dat Roden en Leek naar en eventueel aan elkaar moeten groeien. In de huidige regiovisie was dat wel de optie en het geldende POP laat die mogelijkheid ook toe. Wij hebben er kennis van dat de gemeente in het voorontwerp voor de structuurvisie een ander voorstel voor de uitbreidingsrichting van Roden heeft opgenomen. In het kader van de geactualiseerde regiovisie is een heroverweging aangegeven. Het woord dubbelkern wordt geschrapt.

Wijziging ontwerp

Bladzijde 209

"Daarbij zullen de potenties van de locaties in de kernen Assen, Vries/Tynaarlo, en Roden en Leek zorgvuldig worden onderzocht en afgewogen. Groningen en Assen ontwikkelen stedelijke en groen-stedelijke woon- en werkmilieus, waarbij Assen een intensivering van het bestaand bebouwd gebied realiseert.

~~De dubbelkern~~ Roden en Leek hebben (evenals Hoogezand-Sappemeer) in de Regiovisie Groningen-Assen een schragende functie."

Nummer O.92

De gemeente Noordenveld is primair verantwoordelijk voor het invullen van haar eigen grondgebied en zal daarin, met inachtneming van de kernkwaliteiten van dit grondgebied door middel van een nog vast te stellen structuurvisie, voorzien. De gemeente Noordenveld zal daarin aan dienen te geven in hoeverre zij kan voldoen aan de in de regiovisie vastgelegde plannen qua woningbouw, ontsluiting en bedrijventerreinen. Vooralsnog zal zij daarbij niet als economische kernzone dienen te worden beschouwd, maar, net als Beilen, een bijzondere positie innemen.

Antwoord

Een gemeente is uiteraard primair verantwoordelijk voor de invulling van haar eigen grondgebied, maar bindt zich ook aan afspraken die zij in vrijwilligheid maakt, zoals in de Regiovisie Groningen-Assen. Het regiovisiegebied valt voor een belangrijk deel samen met de economische kernzones van het Kompas voor het Noorden.

De structuurvisie is bij uitstek een instrument om tot een brede afweging te komen van de verschillende belangen en opgaven en daartussen samenhang aan te brengen. Dus ook voor afspraken die in regiovisieverband worden gemaakt.

C.6.2. Het Drentse gezicht van de kernen

Nummer G.9

Er wordt op aangedrongen de vraag naar dorps c.q. landelijk wonen vanuit een positieve grondhouding te benaderen en ruimte te geven, om na de vaststelling van de structuurvisie daarover nadere afspraken te kunnen maken. Zeker in de Hoogeveense situatie zijn er gebieden die een kwaliteitsimpuls kunnen krijgen door de bouw van nieuwe (clusters) van woningen. In dat verband wordt aandacht gevraagd voor de dorpen Nieuwlande en Pesse.

Ook wordt aangedrongen voor het bieden van ruimte voor de ontwikkeling van een gebied tot een woon- werklandschap, wanneer de specifieke kenmerken van dat gebied zich daarvoor lenen.

Antwoord

Wij blijven vanuit een ontwikkelingsgerichte benadering met u in gesprek over de mogelijkheden voor dorps c.q. landelijk wonen, ook na vaststelling van het POP II. In welke mate dat tot concrete afspraken kan leiden in het kader van de discussie over het structuurplan, zal te zijner tijd blijken.

Nummer Z.2

Gevraagd wordt alsnog te reageren op de in de reactie op het voorontwerp gedane voorstellen voor een meer offensieve aanpak van de ruimtelijke kwaliteit van nieuwe dorpsuitbreidingen. Gepleit wordt voor een stedenbouwkundige en landschappelijke toetsing van uitbreidingsplannen en een regionaal experiment voor landschappelijk bouwen.

Antwoord

Inderdaad hebben wij per abuis uw voorstellen voor een meer offensieve aanpak van de ruimtelijke kwaliteit van dorpsuitbreidingen laten liggen. Uw vrees is dat al hetgeen het POP zegt over de gewenste kwaliteit van dorpsuitbreidingen door de provincie wordt doorgeschoven naar de verantwoordelijkheid van de gemeenten. Nu is het ook gewoon zo dat gemeenten als eerste aan zet zijn om beleid te formuleren voor welstand en beeldkwaliteit. Wij willen toepassing van kwaliteitsdenken stimuleren door bijvoorbeeld projecten te steunen als dorpsomgevingsplannen of zelf projecten als Landschappelijk bouwen te starten.

Wij zijn het met u eens dat creatief samenspel nodig is om kwaliteit te bereiken. Uw voorstel voor een sterkere kwaliteitstoetsing voor uitbreidingsplannen voor dorpen vinden wij niet passen in de bestuurlijke verhouding tussen de gemeente en de provincie. Er zijn wel mogelijkheden voor de gemeenten om deze toets zelf te laten doen, door de stedenbouwkundige commissie van het Drents Plateau en ook door hierover zelf passages op te nemen in de eigen welstandsnota's. Wel willen wij doorpraten over de mogelijkheid om samen met een Drentse gemeente een regionaal experiment landschappelijk bouwen op te zetten.

Nummer O.217

Er wordt speciale aandacht gevraagd voor huisvesting van starters en senioren in de Broekstreek. Verwezen wordt naar het Dorpsomgevingsplan en de aanmelding voor het project Landschappelijk bouwen.

Antwoord

In het woonplan geeft de gemeente aan voor wie er waar en wanneer gebouwd wordt, onder andere voor starters en senioren. Via de knelpuntenpot zijn extra woningen beschikbaar voor onder andere wonen met een zorgarrangement, voor starters en voor herstructurering.

Deze extra woningen worden in 2005 verdeeld op basis van de woonplannen die de gemeenten indienen. Wij hebben er kennis van genomen dat u zich bij de Vereniging Brede Overleggroep Kleine Dorpen hebt aangemeld voor het project Landschappelijk bouwen. De gemeente moet nu eerst bepalen welk dorp volgens haar in aanmerking komt voor een project Landschappelijk bouwen. Ze kan besluiten dit zelf met het dorp uit te voeren of een verzoek te doen aan de provincie om een project Landschappelijk bouwen met haar op te starten.

Nummer O.259

Wat woningbouw betreft wordt graag gezien dat kwaliteitseisen aan de wens van dorpsbewoners voor aantallen en zogenoemde rode contouren worden gesteld. Het overnemen van de principes van landschappelijk bouwen is een goede zaak. Daarnaast is speciale aandacht nodig voor de doelgroepen starters en senioren op het platteland.

Antwoord

Wij sturen op aantallen woningen en rode contouren om kwaliteiten van het voorzieningsaanbod en woonomgeving te behouden en te versterken. De principes van landschappelijk bouwen zijn vanuit onze optiek vooral van belang bij de overgang van kern naar landelijk gebied. Het woonplan is bij uitstek het instrument voor de gemeente om aandacht te geven aan doelgroepen als starters en senioren. Tevens maakt het inzichtelijk hoe het gemeentelijk woonbeleid daarop inspeelt om voldoende mogelijkheden voor huisvesting te creëren.

C.6.4. Evenwichtige opbouw van de kern**Nummers G.1, O.94**

Verwacht wordt dat het handhaven van het contourenbeleid het ten uitvoer brengen van het woonplan bemoeilijkt.

Verzocht wordt:

- de contourlijn bij Zuidwolde naar het oosten en westen van de kaart te halen;
- de contourlijn bij Ruinen naar het noorden van de kaart te halen;
- de contourlijn bij De Wijk naar het noorden van de kaart te halen.

Ook andere contouren moeten, mits goed onderbouwd, opgeschoven kunnen worden.

Antwoord

Het woonplan van de gemeente zien wij nadrukkelijk als kader voor de discussie over verdere ontwikkeling van de kernen. Voor de door u gewenste woningbouwontwikkeling in relatie tot de kadertelling van het POP, waaronder het contourenbeleid, verwijzen wij u naar hetgeen onder C.6.4 over contouren en onder C.7.3 over woonplannen en knelpuntenpot is gesteld. In deze laatstgenoemde paragraaf is met name het gegeven van belang dat realisatie van de door de gemeente gewenste woonontwikkeling de voorkeur kan krijgen, mits aan de daarvoor genoemde voorwaarde wordt voldaan.

Nummer G.2

Gevraagd wordt naar duidelijkheid over de inzet van financiële instrumenten voor realisering van het waterplan.

Antwoord

Er worden geen instrumenten ingezet om te bereiken dat elke gemeente een waterplan heeft in 2006. Ook de provinciale bijdrage is inmiddels beëindigd.

Wij beschouwen het opstellen van een waterplan namelijk als gemeentelijke taak. Het jaar 2006 is ontleend aan de afspraak over gemeentelijke waterplannen in het Nationaal Bestuursakkoord Water.

Nummer G.3

Gewezen wordt op de conceptstructuurvisie en de afspraken uit de actualisatie regiovisie. Aangenomen wordt dat de contour bij Tienelwolde nader wordt bepaald in het kader van het overleg, ex artikel 10 van het Besluit op de Ruimtelijke Ordening. Er wordt ruimte en flexibiliteit gevraagd om woningen voor de lagere marktsegmenten te realiseren in De Groeve, in aanvulling op de reeds gemaakte afspraak voor 25 woningen in het kader van het project Zuidoevers Zuidlaardermeer.

Antwoord

Dank voor uw instemming met de uitleg van het begrip Lokale bedrijventerreinen. Wij zien uw structuurvisie met verwerking van regionale en gemeentelijke opgaven met belangstelling tegemoet.

Het precieze verloop van de contour wordt inderdaad in het kader van het overleg over het bestemmingsplan vastgelegd. Met het woonplan heeft de gemeente de ruimte om met voorstellen te komen voor de spreiding van de woningbouw over de kernen.

Nummer G.5

Gelet op de heldere toekomstvisie voor het centrumgebied en de brede afweging die in dit kader is gemaakt, wordt verzocht de POP-contouren, conform het Masterplan Emmen-centrum 2020, Ruimte voor verandering, vast te stellen.

Verzocht in het POP II op te nemen dat het bestaande woonwagencentrum De Ark, vanwege onder andere veiligheidsoverwegingen, opnieuw moet worden ingericht en dit mogelijk ook ruimtelijke consequenties heeft.

Antwoord

In uw reactie op het voorontwerp gaf u aan tegelijk bezig te zijn met een toekomstvisie op Emmen-centrum (Masterplan) en een structuurplan voor de gehele gemeente. In onze optiek is het Masterplan een opmaat is voor het structuurplan.

In dat verband willen wij afspraken met u maken over de verdere planontwikkeling en de doorwerking van de grondslagen van ons omgevingsbeleid. Daarin zal de ontwikkeling van het centrum van Emmen uiteraard een plaats krijgen. Vooruitlopend op deze discussie hebben wij de contour, ter plaatse van de bouw van de bioscoop, hoek Frieslandroute/Hondsrugweg, aangepast, omdat wij voor de realisatie ervan de verklaring van geen bezwaar hebben afgegeven. In het kader van het overleg over het toekomstige herstructurerings- of bestemmingsplan voor het woonwagencentrum De Ark worden eventuele ruimtelijke consequenties beoordeeld.

Wijziging ontwerp**Kaart 1**

Wijziging contour bij Emmen ter plaatse van hoek Hondsrugweg/Frieslandroute.

Nummer G.9

Omdat C.6.4 specifiek handelt over de opbouw van kernen is het van belang dat in het geciteerde op bladzijde 35, inzake kernuitbreidingen, wordt verwezen naar bladzijde 126.

Antwoord

Uw voorstel om in de tekst van C.6.4 te verwijzen naar hetgeen is opgenomen in C.7.3 hebben wij overgenomen. Aangezien dit ook geldt voor hetgeen staat in C.6.1, onder Streekcentra en substreekcentra, wordt hier ook van en naar verwezen.

Wijziging ontwerp*Bladzijde 94*

"Indeling in eenzelfde categorie betekent niet dat elke kern in die categorie een gelijke ontwikkeling zal of moet doormaken. De kernen verschillen onderling namelijk in potentie. Daarnaast bepaalt de functie van een kern mede het belang van ontwikkelingsmogelijkheden, in relatie tot belangen in het landelijk gebied. In C.7.3 is aangegeven dat voor de uitvoering van het woonplan, in voorkomende gevallen, meer ruimte voor woningbouw kan worden geboden bij een kern, dan op grond van de indeling in de kernenstructuur in het vervolg van deze paragraaf passend is."

Bladzijde 109

"Deze contourlijnen zijn op kaart 1 aangegeven. De praktische betekenis van een contourlijn is dat, gerekend vanuit de kern, uitbreiding van de kernbebouwing voorbij deze lijn niet wordt toegestaan, behalve wanneer een gewenste ontwikkeling, met inachtneming van de genoemde voorwaarden, de voorkeur krijgt, zoals beschreven in C.6.1, Streek- en substreekcentra en C.7.3, Uitvoering van het woonplan. Om een goede overgangssituatie van kern naar omliggend gebied mogelijk te maken is verder een stedenbouwkundige afronding van de kern toegestaan. In dit verband kan een uitbreiding of realisatie van een individueel object ook passend zijn. In het kader van het overleg over een bestemmingsplan wordt, in relatie tot de omstandigheden ter plekke, de definitieve begrenzing van de kern bepaald."

Nummer G.9

Voorgesteld wordt de op kaart 1 aangegeven contourlijn, ten zuiden van de percelen aan het Hollandscheveldse Opgaande te leggen en de contourlijn aan de noordoostzijde van Pesse, in overeenstemming te brengen met het voorontwerp voor het Bestemmingsplan dorpsrand Pesse.

Antwoord

De contourlijn bij Buitenvaart is aangepast in de zin dat de contourlijn van het POP I is doorgetrokken langs het zuidelijk blok Buitenvaart II, zodat het tussenliggende gebied niet binnen de contour komt te liggen. Het gebied tussen het noordelijke en zuidelijke blok van Buitenvaart II is geen waardevol gebied, waarvoor de bescherming door een contourlijn bedoeld is. Over een dorpsafronding bij Pesse zijn bestuurlijke afspraken gemaakt. Het overleg over het bestemmingsplan biedt het kader om tot een definitieve begrenzing van het dorp Pesse aan de noordoostzijde te komen. Dorpsafrondingen vallen binnen de marge van de globale contour en dus is er vooruitlopend op een goedkeuringsbesluit geen aanleiding om de contourlijn voor Pesse te verleggen.

Wijziging ontwerp*Kaart 1*

De contourlijn bij Buitenvaart is aangepast, waarbij de contourlijn van het POP I is doorgetrokken langs het zuidelijk blok Buitenvaart II.

Nummer G.17

Het "in contouren denken" is nog te veel gebaseerd op het "oude" denken en sluit tevens niet aan bij de aangekondigde Nota ruimte.

Antwoord

Op meerdere momenten hebt u naar voren gebracht dat de contourensystematiek in het POP door de Stellingnamebrief nationaal ruimtelijk beleid, en straks de Nota ruimte achterhaald zou zijn. De Stellingnamebrief was een reactie van het kabinet Balkenende I op de concepten voor de Vijfde nota ruimtelijke ordening van het kabinet Kok II. In de Vijfde nota werd een contourensystematiek geïntroduceerd die tot doel had de groei van dorpen sterk te beteugelen. Deze systematiek is niet te vergelijken met de systematiek in het POP die tot doel heeft de BOK te behouden en te versterken. De Nota ruimte trekt de lijn van de Stellingnamebrief op dit punt door, maar laat provincies en gemeenten veel ruimte om tot een eigen invulling te komen.

Nummer G.18

De contourlijn bij Borger heeft tussen de Koesteeg en de Strengenweg een inham. In deze inham is de ontwikkeling van het natuurtransferium gepland en deze valt derhalve buiten de contourlijn. Stelt voor dat het gepland natuurtransferium binnen de contourlijn komt te liggen.

Antwoord

In het kader van het overleg over het ontwerpbestemmingsplan voor het natuurtransferium heeft de Commissie Afstemming Ruimtelijke Plannen (CARP) in beginsel positief geadviseerd (d.d. november 2001). De CARP heeft wel aangegeven dat hiervoor, gelet op de situering buiten de contourlijn, een afwijkingsprocedure POP moet worden gevolgd. Dit is nog niet gebeurd. Hieraan kan op een praktische wijze invulling worden gegeven door in het kader van het POP II de contourlijn te verleggen naar de zuidzijde van de Koesteeg. Door de geplande verlegging van de N34 in westelijke richting, met als gevolg een nieuwe en aanzienlijke doorsnijding van de Koesteeg, is een verlegging van de contourlijn naar de zuidzijde van Koesteeg ook minder bezwaarlijk.

Wijziging ontwerp*Kaart 1*

De contourlijn aan de noordwestkant van Borger is aangepast.

Nummer P.1

Bedrijventerrein Kranenburg II aan de A7 ontbreekt op de functiekaart.

Antwoord

In het kader van de Regiovisie Groningen-Assen is afgesproken het terrein langs de A7 te benutten voor hoogwaardige bedrijvigheid en kantoren voor de functie van de stad Groningen. Voor het terrein Kranenburg II is er reden om het als een terrein met een regionale functie op kaart 1 aan te duiden.

Wijziging ontwerp*Kaart 1 tot en met 4*

Het terrein Kranenburg II is als regionaal terrein op kaart 1 aangeduid.

Nummer N.1

Voorgesteld wordt voor nieuw stedelijk gebied te eisen dat afvoerpieken beter worden opgevangen dan in de huidige situatie.

Antwoord

Voor het stellen van strengere eisen aan nieuw stedelijk gebied, dan de huidige eisen aan het landelijke gebied, is totaal geen draagvlak aanwezig bij zowel de gemeenten als de waterschappen. Dit zijn toch de organisaties die dit beleid moeten uitvoeren en om die reden is het beleid enigszins versoepeld, maar wel met de kanttekening dat de afvoer niet mag toenemen, ook niet in extreme situaties. Daarnaast ligt er een opgave voor de gemeenten om in nieuw stedelijk gebied eventuele afvoerproblemen van bestaand stedelijk gebied op te lossen. Dit kan bijvoorbeeld betekenen dat extra berging wordt gerealiseerd met het oog op de afvoer uit het aangrenzende bestaande stedelijk gebied.

Nummer O.9

Verzoek om het gebied ten noordwesten van de stad Assen niet aan te duiden als ontwikkeling stadsrandzone. Dit gebied heeft nu nog een fraai en landelijk karakter, er komen veel broedvogels voor die op de rode lijst staan en het is aangemerkt als een zeer belangrijke archeologische eenheid. Bij Rhee en Ter Aard bevinden zich waardevolle essen. Een bevolkingsprognose van 80.000 inwoners voor Assen is niet reëel en dient naar beneden te worden bijgesteld. Indien er toch moet worden uitgebreid, dient een uitbreiding aan de zuidkant van Assen serieus te worden onderzocht.

Antwoord

Zoals in de Nota van beantwoording in het kader van het voorontwerp is aangegeven, is het gebied ten noordwesten van Assen meegenomen in het project Stadslandschap Assen-West met het doel alle ontwikkelingen voor Assen op een rij te zetten en te zoeken naar een invulling. In die studie wordt aangegeven waarom dit gebied een mogelijke toekomstige invulling is voor de functies wonen, bedrijven en/of recreatie. Ook is bij de ontwikkeling van de Structuurvisie Assen-West aandacht besteed aan de landschappelijke waarden, flora en fauna, archeologie, watertoets en dergelijke. De bevolking is en wordt regelmatig hiervan op de hoogte gehouden. Uitbreiding aan de zuidkant van Assen is in ieder geval voor de woningbouw uitgesloten vanwege de geluidzone tengevolge van het TT-Circuit, een militair oefenterrein en de ligging van natuurgebieden. Het aantal van 80.000 inwoners als bevolkingsprognose voor Assen komt overeen met de gemeentelijke Woonnota en met de langetermijnvisie in de hiervoor genoemde Structuurvisie. Hierin is een vertaling opgenomen van het aantal te bouwen woningen, afgestemd op de Regiovisie Groningen-Assen. Het gaat om 7.000 woningen, tot 2030.

Nummers O.12, O.249

Om een groene bufferzone in stand te houden tussen Assen en Vries is het gewenst een rode contour op kaart 1 aan te brengen langs de Oudemolense Weg. In een dergelijke buffer past niet de aanduiding Versterken woonfunctie in combinatie met veel groen, als aangegeven op kaart 4.

Antwoord

Uw verzoek om de ontwikkeling van Assen-Noord te begrenzen met een contour nemen wij niet over. Met het project Stadslandschap Assen-West werken wij samen met de gemeente Assen aan de invulling van de regionale taakstelling voor de stadsrand westelijk van de spoorlijn/A28.

Met het project worden alle ontwikkelingen voor Assen op een rij gezet en zoeken wij naar een invulling, rekeninghoudend met de karakteristieken van het gebied en de aanwezigheid van flora en fauna. De gemeente heeft hierover ook voorlichting gegeven. Bewust is gekozen voor de gemeentegrens als begrenzing van het studiegebied.

De aanduiding Versterking woonfunctie in combinatie met veel groen, is een globale aanduiding voor een ruimer gebied.

Nummers O.22, O.79

De gemeenten krijgen een te grote rol bij de bepaling van de locatie van een kernuitbreiding. Verwacht wordt dat niet iedere gemeente bij machte is een evenwichtige keuze te maken. Het economisch en prestigieus belang zullen al snel prevaleren. De provincie moet hiervoor een strakke regelgeving hanteren.

Antwoord

De gemeenten hebben binnen de ruimtelijke ordening een eigen bevoegdheid. Door de gemeenten wordt een afweging gemaakt tussen de verschillende belangen die een rol spelen. De provincie beoordeelt, in het kader van de toetsing van een bestemmingsplan, of de gemeenten gekomen zijn tot een zorgvuldige afweging, alsmede of de afweging gebaseerd is op een goede ruimtelijke onderbouwing. Het POP bevat de criteria en de kaders waarop de provincie de plannen van gemeente beoordeelt. Vooral de paragraaf over de evenwichtige opbouw van een kern (C.6.4.) bevat de criteria die wij voor de beoordeling van verzoeken tot uitbreiding van een kern hanteren.

Nummer O.59

Welke mogelijkheden biedt het POP aan de indiener voor een bestemmingsplanwijziging van zijn perceel aan de Vlintweg in Valthe, mede door nieuwe uitgangspunten van de provincie.

Antwoord

De aanvaardbaarheid van een eventuele herbestemming van uw perceel is vooral afhankelijk van de nieuwe bestemming en de inpassing ervan in de omgeving, in combinatie met de ter plekke feitelijk aanwezige omgevingswaarden.

In uw situatie hebben wij goedkeuring onthouden aan een bouwmogelijkheid, omdat er geen sprake is van een functionele binding met het buitengebied.

Nummer O.63

Na 2010 wil de dorpsgemeenschap graag in zuidelijke richting een bouwblok realiseren. Gevraagd wordt daar de contourlijn te verplaatsen tot aan de bossingel, die een prima overgang vormt met de rest van de omgeving. Er wordt op deze wijze geen afbreuk gedaan aan de omgeving als daar landschappelijk gebouwd wordt.

Antwoord

Het woonplan van de gemeente zien wij nadrukkelijk als kader voor de discussie over verdere ontwikkeling van de kernen. Voor de door u gewenste woningbouwontwikkeling verwijzen wij u naar hetgeen onder C.6.4 over contouren en onder C.7.3 over woonplannen en knelpuntenpot is gesteld. In laatstgenoemde paragraaf is met name het gegeven van belang dat realisatie van de door de gemeente gewenste woonontwikkeling de voorkeur kan krijgen, mits aan de daarvoor genoemde voorwaarden wordt voldaan.

Wij hebben geconstateerd dat uw zienswijze, ten opzichte van uw inspraakreactie, niet is gewijzigd. In die zin volstaan wij met een verwijzing naar onze reactie in de Nota van beantwoording bij het voorontwerp.

Nummer O.79

Voorgesteld wordt om een aantal zinnen in relatie met de contour weg te laten.

Gevraagd wordt, om misverstanden te voorkomen, toe te voegen aan de tekst van het POP: "Alleen bij zwaarwegend maatschappelijk belang mogen contourlijnen overschreden worden." De positie van contourlijnen kan worden vastgelegd door middel van coördinaten/markeringpunten.

Verder worden de uitbreidingsmogelijkheden van Rolde, ten zuiden van de N33, ter discussie gesteld. Verwezen wordt naar de problemen bij Borger.

Antwoord

Uw suggestie om een aantal teksten over de contour niet op te nemen of deze aan te scherpen, nemen wij niet over. Wij hebben wel een verwijzing toegevoegd in C.6.4, naar passages over streek- en substreekcentra (C.6.1.) en woonplannen (C.7.3.). Hiervoor verwijzen wij u naar de beantwoording hiervoor onder nummer G.9. Contouren zijn geen concrete begrenzingen, maar kennen een zekere beleidsmarge. In het kader van het overleg over een bestemmingsplan wordt, in relatie tot de omstandigheden ter plekke, de definitieve begrenzing van de kern bepaald.

Er zijn twee redenen waarom wij met de planontwikkeling voor Rolde-Zuid instemmen. Wij hechten veel belang aan de omgekeerde integratie van de bewoners van Mariëncamp, die de gemeente voorstaat met dit plan. Tegelijk met de ontwikkeling van Rolde-Zuid is afgesproken dat de locatie De Hoorns niet verder wordt ontwikkeld, vanwege de landschappelijke waarden aldaar.

Nummer O.97

Gevraagd wordt duidelijkheid te geven ten aanzien van de ligging van het perceel van de indiener in relatie tot de contourlijn. Indien het perceel buiten de contourlijn valt, bestaat hiertegen bezwaar.

Antwoord

De contourlijn in het POP is geen concrete belijning op perceelsniveau. Het bestemmingsplan en de omstandigheden ter plekke zijn voor u maatgevend (zie A.2. en C.6.4.). Indien het perceel buiten de contourlijn ligt, betekent dit niet per definitie dat er niet gebouwd mag worden. Het bestemmingsplan bepaalt dus de (bouw)mogelijkheden op perceelsniveau.

Nummer O.98

Verzocht de groeicijfers voor Tynaarlo beter af te stemmen op de werkelijke groei van de bevolking.

Antwoord

De groeicijfers voor Tynaarlo zijn gebaseerd op de opvang van de eigen bevolking. De extra woningbouw in het kader van de Regiovisie Groningen-Assen (ca. 700 woningen tot 2020) voor vraag uit de regio naar landelijk wonen, is hierin niet opgenomen en wordt apart uitgewerkt in een gemeentelijke visie.

In bijlage A van het ontwerp zijn beide invalshoeken in de tabellen A1 (opvang eigen bevolking) en A2 (extra opgave) te vinden. Wanneer blijkt dat de ontwikkeling anders verloopt, vindt een actualisatie van de cijfers plaats, zoals dat voor alle gemeenten en voor alle uitkomsten gebeurt.

Nummer O.101

Indiener verzoekt de in het POP I vastgelegde rode contour oostelijk van Roden te handhaven, opdat een binnen de aangegeven randvoorwaarden overeen te komen woningbouwplan blijft congrueren met het in het POP neergelegde contourenbeleid.

Antwoord

Over de realisering van woningbouw op de locatie Parkwijk Achter 't Hout is sinds 1964 veel discussie geweest. Op 10 juli 2001 hebben wij uiteindelijk goedkeuring onthouden aan een bestemming voor woningbouw, omdat de noodzaak daartoe niet was aangetoond en daaraan in onvoldoende mate ecologisch onderzoek ten grondslag was gelegd. De Afdeling bestuursrecht-spraak van de Raad van State heeft op 3 april 2002 de daartegen ingestelde beroepen ongegrond verklaard. Het bestemmingsplan dat, met in achtneming van deze beslissing, voorziet in een agrarische bestemming, hebben wij intussen op 1 juli 2003 goedgekeurd. De begrenzing van bebouwd gebied en de ligging van de contourlijn zijn op basis van deze besluitvorming op elkaar afgestemd. Voor de veronderstelling dat binnen de looptijd van het plan woningbouw in dit gebied wordt voorzien, bestaat geen grond.

Nummer O.119

Bezwaar tegen de gekozen zonering en de rode contourlijn, zoals die is ingetekend om het dorp Sleen. Verzocht wordt om de rode contourlijn langs de provinciale weg en de Oldengaerde te leggen en niet zoals nu, langs het huidige bedrijventerrein.

De rode contour verhindert de gemeente Coevorden het huidige bedrijventerrein aan de Oldengaerde uit te breiden. Aanleg van een nieuw bedrijventerrein is niet urgent en staat haaks op een efficiënt ruimtegebruik op of naast het bestaande terrein. Een rechtstreekse aansluiting op de provinciale weg moet mogelijk zijn. De architectuur van het huidige bedrijventerrein voldoet niet aan een goede landschappelijke inpassing. Aansluiting van bedrijven op het bestaande terrein, waarbij de architectuur meer aansluit op de Drentse maat, zal de aanblik van het dorp ten goede komen.

Antwoord

De gemeente Coevorden heeft in de Structuurvisie Sleen, onder voorwaarden, de mogelijkheid opgenomen voor een kleinschalige uitbreiding van het bedrijventerrein bij Sleen. Hiervoor is geen overschrijding van de contour vereist en dus is er geen aanleiding om de contour en de zonering aan te passen.

Op 15 januari 2004 hebben wij een afschrift ontvangen van een brief die de Dorpsvereniging Sleen-Diphooorn aan u heeft gestuurd.

Daarin geeft de dorpsvereniging aan dat er uitvoerig overleg is geweest met de gemeente en provincie en dat uw voorstel de problematiek niet voldoende oplost. Wij nemen uw voorstel dan ook niet over.

Nummer O.138

Dorpsbelangen Sleen-Diphooorn stuurt een afschrift van een brief aan enkele leden van de vereniging, waarin wordt aangegeven waarom de vereniging het verzoek van de leden om bezwaar te maken tegen het POP II niet heeft uitgevoerd.

Antwoord

De brief wordt voor kennisgeving aangenomen. Een van de leden heeft een reactie op het ontwerp-POP II ingediend. Zie de beantwoording hiervoor onder O.119.

Nummer O.135

Indiener concludeert dat bij een aanvraag voor een bestemmingsplanwijziging voor zijn perceel geen belemmering wordt ondervonden van de rode contourlijnen op kaart 1 van het POP.

Antwoord

De aanvaardbaarheid van een eventuele herbestemming van uw perceel is vooral afhankelijk van de nieuwe bestemming en de inpassing ervan in de omgeving, in combinatie met de ter plekke feitelijk aanwezige omgevingswaarden. De rode contour is met een zekere beleidsmarge aangegeven op kaart 1. Zie hiervoor ook onder A.2.

Nummer O.140

Er worden concrete voorstellen gedaan voor aanpassing van de contourlijn aan de noordzijde, richting Noordharen en aan de zuidzijde bij het huidige nieuwbouwplan Zuides.

De voorstellen worden bepleit gericht op de leefbaarheid van het dorp, de betekenis van uitbreiding voor het midden- en kleinbedrijf en de agrarische sector, de doorstroming en het welzijn van het dorp. Gedacht wordt dat de voorgestelde wijzigingen niet ten koste gaat van natuurwaarden.

Antwoord

De contourlijn geeft aan dat verdere uitbreiding van een kern in de door u bedoelde richting omgevingswaarden aantast. Het gaat om meer dan alleen natuurwaarden. Het gaat ook om landschappelijke en cultuurhistorische waarden. Om die reden zien wij nu geen aanleiding om de contourlijnen bij Ruinen aan te passen in de richting, zoals u die voorstelt. Het woonplan van de gemeente zien wij nadrukkelijk als kader voor de discussie over de gewenste ontwikkelingen, in relatie tot leefbaarheid, doorstroming en welzijn van het dorp. Voor de door u gewenste woningbouwontwikkeling verwijzen wij u naar hetgeen onder C.6.4 over contouren en onder C.7.3 over woonplannen en knelpuntenpot is gesteld.

In deze laatstgenoemde paragraaf is aangegeven dat realisatie van de door de gemeente gewenste woonontwikkeling de voorkeur kan krijgen, mits aan de daarvoor genoemde voorwaarden wordt voldaan. Waar verzoeken voor bedrijventerreinen een overschrijding van de contourlijn betekenen, zijn deze landschappelijk niet inpasbaar (zie C.8.2.). Verder verwijzen wij u naar de beantwoording hiervoor onder nummers G.1 en O.63.

Nummer O.147

Gevraagd wordt de contourlijnen rondom Annen nog eens kritisch te bekijken en zo mogelijk deze aan de oostzijde te verleggen, ten behoeve van uitbreidingsmogelijkheden. Het is niet wenselijk dat de groene longen van het dorp gebruikt worden voor woningbouw, ook het sportveldencomplex mag hier niet voor opgeofferd worden. Er worden mogelijkheden gezien om in de toekomst aan de oostzijde van het dorp uit te bereiden. Gezien de huidige ontwikkelingen op de woningmarkt wordt ervoor gepleit in toekomstige uitbreidingsplannen meer ruimte te bieden aan starters op de woningmarkt.

Antwoord

Bij de vaststelling van deze contourlijnen heeft een afweging plaatsgevonden tussen het belang van de kern zelf en functies van en in het aangrenzende buitengebied.

Rond de kern Annen zijn aan alle kanten waarden aanwezig. Er is voor gekozen om deze waardevolle gebieden te vrijwaren van bebouwing. Aan de oostzijde van de kern bevindt zich de overgang van de Hondsrug/het Drents Plateau naar het Hunzedal. Ook dit gebied is aangewezen als waardevol gebied voor kwel en sloten.

Door de functies van het buitengebied is het moeilijk om een uitbreidingsrichting voor Annen aan te wijzen en derhalve is Annen volledig omringd door een contour. Gezien de aanwezige waarden is er echter geen aanleiding om de contour rond Annen aan te passen. Voor een nadere beschrijving van de betekenis van de contourlijn wordt verwezen naar C.6.4 en C.7.3.

Nummer N.1

Voorgesteld wordt de huidige woningbouwplannen voor Ter Borch aan te passen en de randvoorwaarden van het POP I te handhaven.

Gevraagd wordt de opgave van Roden voor regionale woningbouw, inclusief de westelijke omleiding naar de A7 nogmaals kritisch te bezien, waarbij de taakstelling moet passen binnen de waarden van het gebied. Als doelstelling in het POP II opnemen dat het gebied tussen Roden en Leek wordt ontwikkeld als een landschappelijke en recreatieve zone.

Antwoord

De zin die u bedoelt is nu opgenomen in de Actualisatie Regiovisie Groningen-Assen. Dit is een beleidsdocument dat onder meer door PS en de gemeenteraad van de gemeente Tynaarlo wordt vastgesteld. Daarmee heeft het POP I ook zijn doorwerking in de regiovisie en vervolgens in de planontwikkeling door de gemeente voor Ter Borch. In het POP II hebben wij de bedoelde zinsnede veralgemeniseerd in C.6.4. In situaties die vergelijkbaar zijn met Ter Borch, is het noodzakelijk om een goede overgangssituatie in landschappelijk, natuurwetenschappelijk en hydrologisch opzicht te realiseren. Dit geldt uiteraard wanneer een ontwikkeling grenst aan de EHS. In onze verdere beslissingen over Ter Borch nemen wij ook aspecten van verkeer en geluid in de beoordeling mee.

Het past bij de hoofdkeuzen voor de Regiovisie Groningen-Assen en de functie van Roden en Leek in het omgevingsbeleid, dat in het kader van een regionale afweging een bepaalde opgave aan deze kernen wordt toegedicht.

Voor de woningbouwaantallen die in de Actualisatie Regiovisie Groningen-Assen worden genoemd, hebben de gemeenten Noordenveld en Leek samen een ontwerpogave, om de mogelijkheden tot realisering te onderzoeken. In dat traject wordt uiteraard kritisch gekeken of de toegedachte opgave ook uitvoerbaar is. Met andere woorden: zijn de genoemde aantallen woningen te realiseren, gegeven de recreatieve, landschappelijke, cultuurhistorische en natuurwetenschappelijke kwaliteiten van het gebied en de moeilijkheden die worden gevonden in de afwikkeling van het verkeer en vervoer.

Voor het gebied tussen Roden en Leek hebben wij geen speciale doelstelling, anders dan de integrale zonering voor het landelijk gebied.

Momenteel wordt een MER opgesteld om zicht te krijgen op mogelijke oplossingen voor de ontsluiting van Roden en Leek, richting de A7.

Nummer O.146

Op de kaarten is het gebied in Eelderwolde aangeduid als Bebouwd gebied, inclusief goedgekeurde bestemmingsplannen. Dit is onjuist, gezien de uitspraak van de Raad van State over het bestemmingsplan Ter Borch.

De verwijzing voor de randvoorwaarden voor bebouwing in het plan Ter Borch naar C.6.4 is te algemeen en biedt weinig houvast. De passages uit C.6.4 kunnen niet in de plaats komen van de randvoorwaarden.

Antwoord

In onze systematiek hebben wij ervoor gekozen goedgekeurde bestemmingsplannen te verwerken in de kaarten. Ons goedkeuringsbesluit over het bestemmingsplan Ter Borch is inderdaad door de Raad van State vernietigd op basis van een procedurefout. Inmiddels heeft de gemeente een nieuw ontwerpbestemmingsplan opgesteld. Voor ons is dit aanleiding het in hoofdzaak voor woningbouw bestemde gebied op de plankaarten te handhaven, omdat wij met de ontwikkeling kunnen instemmen.

U vraagt de randvoorwaarden uit het POP I voor de ontwikkeling van Ter Borch te handhaven. De zin die u bedoelt is nu opgenomen in de Actualisatie Regiovisie Groningen-Assen, een beleidsdocument dat door PS en ook door de gemeenteraad van Tynaarlo wordt vastgesteld. Daarmee heeft het POP I ook zijn doorwerking in de regiovisie en vervolgens de planontwikkeling door de gemeente voor Ter Borch. In het POP II hebben wij de bedoelde zinsnede veralgemeniseert in C.6.4. In alle situaties vergelijkbaar met Ter Borch is het noodzakelijk om een zeer goede overgangssituatie in landschappelijk, natuurwetenschappelijk en hydrologisch opzicht te realiseren in geval negatieve beïnvloeding van waarden en potenties moet worden voorkomen. Dit geldt uiteraard wanneer een ontwikkeling grenst aan de EHS. In onze verdere beslissingen over Ter Borch nemen wij ook aspecten van verkeer en geluid in de beoordeling mee.

Nummer O.187

Het verzoek van de gemeente om de contourlijn bij De Hoefslag aan te passen lijkt het juiste moment om ook de contour ter hoogte van Achter de Brinken/Hoogte der Heide te herzien ter voorkoming van woningbouw ter plaatse op een later moment. Te meer daar er op het terrein van De Hoefslag voor jaren voldoende ruimte is om in de woningbehoefte voor eigen bevolking te voorzien.

Antwoord

De contourlijn van het dorp Gasselte is in het POP II hetzelfde als in het huidige POP. De plannen voor De Hoefslag die door de gemeente bij ons ingediend zullen worden, moeten voldoen aan het provinciaal beleid voor wonen en een evenwichtige opbouw van een kern. Er wordt op dit moment niet gekozen voor aanpassing van de contouren Achter de Brinken en bij De Hoefslag. Voor iedere uitbreiding van een kern geldt, ook wanneer het POP binnen de contourlijn uitbreidingsruimte biedt, dat gemeenten een keuze ruimtelijk moeten onderbouwen. Dat komt in het planologisch beoordelingstraject aan de orde. De woningbehoefte en de relatie met het woonplan spelen hierbij een rol.

Nummer O.205

De woningbouwbehoefte in Norg is niet langer van kwantitatieve aard, maar meer van kwalitatieve aard. De urgentie om over het Oosterveld een contourlijn te trekken is niet langer aanwezig. Verzocht wordt de contourlijn bij Norg weg te laten en de Oosterveldse Es op te schakelen tot de categorie Waardevolle essen.

Antwoord

In ons besluit van 6 juni 2000 hebben wij in het kader van het bestemmingsplan Buitengebied Norg de mogelijkheid open gelaten dat de Oosterveldse Es gedeeltelijk kan worden bebouwd. Wij hebben daarbij onderkend dat deze es over belangrijke landschappelijke-, cultuurhistorische- en archeologische waarden beschikt, maar na afweging van de belangen besloten op een deel van de es woningbouw niet uit te sluiten.

Voor het bestemmingsplan moet de gemeenten wel meer diepgaand onderzoeken welke specifieke waarden ter plaatse in het geding zijn en welke beperkingen dit met zich meebrengt voor woningbouw.

Dat de gemeente tot op heden nog geen ontwerpbestemmingsplan heeft opgesteld, is geen reden om op onze eerdere afweging en besluitvorming terug te komen en dus ook niet om nu de contour van Norg aan te passen in de richting die u voorstelt.

Nummer O.216

Gepleit wordt voor het verschuiven van de contourlijn, ten zuiden van Beilen, in zuidoostelijke richting tot aan het Linthorst Homankanaal, zodat het gebied van Smalbroek Ter Horstermaden, ten westen van het kanaal, gevrijwaard blijft van bebouwing. Verder wordt voorgesteld het bedrijventerrein aan de westkant van Beilen (Ossenbroeken) in te kaderen met een contourlijn om verdere uitbreiding tegen te gaan.

Gepleit wordt voor het beter aangeven van de contourlijn van de uitbreiding van Roden. Een uitbreiding in westelijke richting strookt niet met de aanwezige natuur- en landschapswaarden.

Antwoord

De contourlijn ten zuiden van Beilen loopt nagenoeg evenwijdig aan de grens van het bestemmingsplan Nagtegaal, waarmee wij hebben ingestemd. Dit bestemmingsplan is onherroepelijk goedgekeurd en in uitvoering. Verschuiving van de contour in de richting van het Linthorst Homankanaal is daarom niet realistisch. Met dit bestemmingsplan ligt de rode contour in dit deel nu duidelijk vast en zorgt juist voor een bescherming van de genoemde gebieden die u noemt.

Voor het omkaderen van het Bedrijventerrein Ossenbroeken bestaat bij ons geen aanleiding. Contourlijnen in het POP worden niet gehanteerd om uitbreidingen tegen te gaan als doel op zich, maar als instrument om gebieden met waarden tegen kernuitbreiding te beschermen. Het gebied is ingedeeld in zone I en verder zijn er geen specifieke waarden die een contourlijn rechtvaardigen. Daarbij is ook van belang dat Beilen als substreekcentrum een taakstelling heeft.

Voor de uitvoering van die taakstelling is het belangrijk te constateren dat Beilen ingesloten ligt in hoofdinfrastructuur voor spoor en weg en er rond Beilen een aantal beekdalen liggen waarvoor het POP II nieuw beleid formuleert.

Voor het leggen van een nieuwe contour aan de westkant van Roden is tot dusver geen aanleiding geweest gelet op de zonering van het gebied (zone I/II) en de gebiedskenmerken ter plaatse. Er zijn geen nieuwe inzichten om dat nu wel te doen. Bij de afweging voor een verdere uitbreiding van Roden in westelijke richting dient de gemeente uiteraard rekening te houden met de gebiedskenmerken en aanwezige natuur- en landschapswaarden.

Op kaart 3 is het gebied westelijk van Roden aangewezen als Prioritair gebied voor een ontwikkelingsgerichte benadering.

Verder is van belang dat Roden een regionale taakstelling heeft in het verstedelijkingsproces (zie C.6.1.). Ook de samenwerking in de Regiovisie Groningen-Assen leidt ertoe dat Roden, samen met Leek, een taakstelling heeft (zie D.4, Opgaven Noordwest).

Nummer O.225

Gevraagd wordt het volkstuincomplex, nabij het gebied oostelijk van de N34 ter hoogte van Schuilingsoord, te handhaven.

Antwoord

Het gaat hierbij om een afweging die tot de verantwoordelijkheid behoort van de gemeente.

C.7. Wonen, mobiliteit en voorzieningen

C.7.1. Drentse samenleving: blijvend in beweging

Nummer G.9

Er is bereidheid om van gedachten te wisselen over een pilot in Hoogeveen.

Antwoord

Wij zijn bereid mee te denken in de ontwikkeling van een structuurvisie in Hoogeveen, waarover momenteel, zowel bestuurlijk als ambtelijk, al verkennende gesprekken met u zijn gevoerd. In dat kader kunnen nadere afspraken worden gemaakt over de invulling van een pilot.

Nummer G.17

De gemeente is bereid een actieve rol te spelen bij de aangekondigde pilots.

Antwoord

Wij stellen het op prijs dat u actief betrokken wilt worden bij de pilots. Zodra sprake is van overdracht en verbreding van ervaringen uit de pilots naar de andere gemeenten, zullen wij met u contact opnemen.

Nummer G.18

Verzocht wordt op zo kort mogelijke termijn de geplande sociale agenda op te stellen en duidelijkheid te geven over de provinciale rol, ten aanzien van het handhaven van het voorzieningenniveau op het platteland.

Antwoord

Recent is het eerste sociaal rapport van Drenthe uitgebracht. Dit rapport wordt met gemeenten en maatschappelijke organisaties besproken en is tevens input voor het contourenplan Cultuur, Welzijn en Zorg 2005-2008. Dit contourenplan is de sociale agenda die in het POP II wordt genoemd.

Onze rol bij het voorzieningenniveau op het platteland is vooral ondersteuning te bieden aan initiatieven die gericht zijn op het op peil houden van het voorzieningenniveau. Wij zijn niet verantwoordelijk voor de handhaving, maar zetten ons in voor de instandhouding ervan.

Nummer O.259

Tevreden met de opname van de sociale component. Gevraagd wordt niet alleen in te spelen op problemen, maar ook op kansen of mogelijkheden. Kortom, beleidsruimte voor nieuwe gedachten en ideeën.

Gevraagd wordt de dorpsomgevingsplannen een status te geven, zodat ze serieus worden genomen en gaan dienen als basis voor toekomstig beleid.

Antwoord

Wij zijn met u van mening dat dorpsomgevingsplannen waardevolle instrumenten zijn voor integrale planontwikkeling en om nieuwe gedachten en ideeën van de plaatselijk betrokkenen te ontvangen. Vanwege de nadrukkelijke inbreng vanuit de bevolking, nemen wij deze plannen serieus. In drie pilots wordt geëxperimenteerd met integrale planontwikkeling, zowel in een landelijke als in een stedelijke context. Een bijzondere status, zoals een bestemmingsplan heeft, kan aan dorpsomgevingsplannen niet worden gegeven. Uiteraard kan de gemeente ervoor kiezen het plan de basis te laten zijn voor een bestemmingplan of het woonplan.

C.7.3. Woonprogramma's

Nummer G.1

De uitbreidingsmogelijkheden van het POP zijn minder soepel dan het rijksbeleid. Gewezen wordt op de noodzaak van het kunnen huisvesten van de eigen bevolking, leefbaarheid, druk op de woningmarkt door migratie etc. Inbreiding zou in de contingentering minder zwaar mee moeten tellen dan uitbreiding en de problematiek van pijplijnplannen voor de contingentering moet pragmatisch worden opgelost.

Er is belangstelling voor een pilot ten aanzien van dorpse ontwikkeling in kleine dorpen. Op de eerdere reactie dat de provincie zich moet onthouden van opmerkingen over de fasering van kleinere bestemmingsplannen is niet geantwoord.

Antwoord

Uw veronderstelling dat het rijksbeleid voor dorpsuitbreiding soepeler is, is onjuist. Voor de eigen behoefte gaat het Rijk uit van een "migratiesaldo 0-benadering", dat de gemeente de ruimte heeft om de eigen groei op te vangen binnen haar grondgebied. Dat is ook ons uitgangspunt. Dat uw bevolkingsstatistiek de afgelopen jaren een duidelijk migratieoverschot laat zien, is een gegeven dat op zichzelf geen reden is om beleidsmatig rekening mee te moeten houden. In het kader van het woonplan kan ook over de fasering van kleinere bestemmingsplannen, in relatie tot een sluitende exploitatie, inbreiding en pijplijnplannen worden gesproken.

Nummer G.2

Is van mening dat, ondanks dat de kern Beilen een "bijzondere positie" inneemt, dit niet tot uiting komt in de verhoging van het woningbouwcontingent. Van mening dat er een ophoging van het contingent voor de kern Beilen dient plaats te vinden.

De gemeente zegt toe met haar woonvisie en de actualisering daarvan, in 2005 het woonbeleid en de uitvoerbaarheid daarvan in een vroege fase van de planvorming te zullen afstemmen. Het aantal van 1.000 woningen voor de kleine kernen in bijlage A klopt niet.

Antwoord

Beilen heeft de status van substreekcentrum. Bij de berekening van de woningbehoefte voor Beilen (en Midden-Drenthe) is daarmee rekening gehouden. Naast opvang van natuurlijke groei is ook de opvang van een positief migratiesaldo daarin verwerkt. Dit om de functie van Beilen te stimuleren en de groei op het platteland te beperken.

Een verdere ophoging van de ruimte voor woningbouw op voorhand, is niet evenwichtig in vergelijking met de huidige omvang van Beilen en met de ruimte die, naar verhouding, Coevorden en Roden nodig hebben. Dit sluit niet uit dat er omstandigheden kunnen zijn die, na een afweging, aanleiding geven tot een hogere groei. Bijlage A is aangepast.

Wijziging ontwerp*Bladzijde 235***Tabel A***Midden-Drenthe*

Kleine kern	2.320	130	90	70 4.000	2.610

Nummer G.6

Gevraagd wordt de indeling van Nieuwe Krim als kleine kern ook tot uitdrukking te brengen in het woningbouwcontingent voor Coevorden.

Antwoord

De uitbreiding voor Nieuwe Krim als kleine kern is meegenomen in de ruimte voor woningbouw in de gemeente Coevorden. Vanwege het kleine getal en de afronding in de berekening, is dit niet zichtbaar in de aantallen in bijlage A.

Nummer G.9

Verzocht wordt in tabel A2, als aanvullende opgave, 700 woningen in te vullen. Aangezien het om dorps- c.q. landelijk wonen gaat "kern Hoogeveen" vervangen door "gemeente Hoogeveen".

Antwoord

In tabel A2 gaat het om aanvullende ruimte voor woningbouw voor specifieke taakstellingen tot 2020. Die extra ruimte is bedoeld voor de streekcentra, onder andere om hun functie goed te kunnen waarmaken en dus niet voor de hele gemeente.

Wijziging ontwerp*Bladzijde 236*

"Kern Hoogeveen	700 p m "

Nummer G.14

Positief dat meer beleidsruimte wordt geboden aan de hand van een woonplan. Tegen deze achtergrond is bijlage A overbodig geworden. De opgenomen woningbouwcontingenten zijn veel te laag. Gewezen wordt op de verruiming in de Nota ruimte. Bebouwing buiten de contouren moet mogelijk zijn. De contour mag niet hard zijn. Landschappelijk bouwen moet voorop staan.

Antwoord

Via de woonplannen blijft de provincie sturen op twee doelstellingen van het omgevingsbeleid:

- de bundeling van de groei van bevolking/woningbouw en arbeidsplaatsen in de (sub)streekcentra en
- opvang van de eigen behoefte in de plattelandsgemeenten.

Bijlage A blijft nodig om de woonplannen op deze doelstellingen te kunnen beoordelen.

Landschappelijk bouwen is een goede vorm voor de invulling van woningbouw in kleinere ker-
nen, die gericht is op het bieden van kwaliteit.

Nummer G.17

Er is zorg over het zogenaamd "op slot zetten" en de onaanvaardbare neveneffecten (leefbaarheid) van de dorpen. Niet gerust over de voorgestelde regeling.

De woningbouwaantallen, voor vooral de hoofdkernen, bieden nauwelijks mogelijkheden om nieuwe plannen te maken voor starters, ouderen, herstructurering. Ook wordt gewezen op noodzakelijke functiewijzigingen. Er wordt een nader onderbouwde claim op de beschikbare knelpuntenpot aangekondigd.

Antwoord

De gemeente doet in het woonplan voorstellen hoe de woningbouw over de kernen gespreid wordt en hoe dit de leefbaarheid bevordert. Via de extra woningen uit de knelpuntenpot, die in 2005 verdeeld gaan worden aan de hand van de ingediende woonplannen, zijn extra woningen beschikbaar voor onder andere wonen met een zorgarrangement, starters en herstructurering.

Nummer G.18

Benadrukt wordt dat:

- het van groot belang is om een provinciale en werkbare regeling te maken, gezien de huidige vraag, ook in Drenthe, naar de gecombineerde huisvesting van oude en jonge generaties;
- het gemeentelijke contingent voor realisering van woningbouw in Drentse Horn zal worden gehaald uit het budget voor Nieuw-Buinen en dat ervan uit wordt gegaan dat het resterende woningcontingent door GS uit "andere" potten wordt gehaald, zodat er nadien geen claim komt te liggen op het contingent voor de gemeente Borger-Odoorn, waardoor bijvoorbeeld Daalkampen het met minder woningen moet gaan stellen;
- de bouwoppervlakte op woonpercelen in het buitengebied minimaal is. Zeker daar waar een extra vrijstelling met 50 m², ten behoeve van bedrijvigheid/dieren, niet mogelijk wordt gemaakt.

Antwoord

Wij denken dat we met het woonplan ook voor de vraag naar gecombineerde huisvesting van de oude en jonge generaties, een werkbare regeling hebben gemaakt.

In het woonplan kan de gemeente de verdere ontwikkeling van de Drentse Horn aangeven, mede in relatie tot de andere kernen in de gemeente.

Daarbij is ook de invulling van de Hunzevisie, te weten afwentelen van de druk op de Hondsrug naar nieuwe en aantrekkelijke woonmilieus, ten oosten van de Hunze, aan de orde. In overleg met de betrokken gemeenten en de provincie Groningen zoeken wij invulling voor deze ontwikkeling. Daarbij zullen de contingenten niet een belemmering vormen voor de uitwerking van dit initiatief. Zoals wij ook hebben aangegeven in onze beantwoording van uw reactie op het voorontwerp-POP II, leggen wij voor de situaties tot 250 m² de verantwoordelijkheid nadrukkelijk bij de gemeenten neer. Wij willen geen extra uitbreidingsmogelijkheid voor nevenactiviteiten via een aparte vrijstellingsregeling. Daarom hebben wij de regeling uit het huidige POP vereenvoudigd tot een totale bebouwingsoppervlakte van 250 m², inclusief nevenactiviteiten. Zie ook de beantwoording hierna onder O.38.

Nummers B.4, O.207

Gewezen wordt op de effecten van het woningbouwbeleid op de Bouwsector. Gepleit wordt voor een versoepeling van de strakke bouwcontingentering voor de dorpen. Daarnaast is een flankerend beleid nodig van provincie en gemeenten, om kleine bouwbedrijven een kans te geven op de voor hen moeilijk toegankelijke vervangende markt van woningbouwprojecten in de steden.

Antwoord

De gemeenten zijn de eerst aangewezenen voor de woningbouw in de dorpen. Zij kunnen in hun woonplan rekeninghouden met de verschillende wensen, onder andere met betrekking tot de continuïteit in de bouw. In het woonplan moeten de herstructureringsprojecten ook opgenomen zijn, alsmede de afspraken met woningcorporaties.

Nummer N.1

Gevraagd wordt de totale woningbehoefte nogmaals kritisch te bezien en hierbij ook rekening te houden met een scenario met een lagere economische groei.

Antwoord

Voor de raming van de gewenste woningbouw in Drenthe heeft economische groei geen tot weinig invloed op de totale vraag naar woningen. Het heeft wel invloed op de prijs en het type woning. Ook heeft het invloed op de fasering van de planontwikkeling.

Nummer O.38

In het POP staat geen definitie van het bedrijven van hobbymatige activiteiten.

Een bebouwingsoppervlakte van 200 m² getuigt niet van realiteitszin en sluit niet aan bij de wensen van de burgers die graag hun hobby willen uitoefenen. Gepleit wordt voor een maatvoering van 800 m² (inclusief oppervlakte woonhuis).

Antwoord

Het uitgangspunt in het POP voor de oppervlakte van een burgerwoning in het buitengebied is 250 m². Deze maatvoering komt voort uit het voorbeeldplan Buitengebied Drenthe en is intussen in de meeste bestemmingplannen Buitengebied opgenomen. Ze voldoet in het algemeen voor de woonfunctie. Het komt voor dat voormalige agrarische bebouwing wordt gebruikt als woning, waarvan de oppervlakte meer is dan 250 m².

In het POP II is aangegeven dat er situaties denkbaar zijn dat handhaving van een bestaande, grotere bebouwingsomvang, aanvaardbaar is, zolang het een bebouwingsomvang is die past bij het kleinschalig karakter van het wonen.

In die situaties is het toegestaan de aanwezige oppervlakte bebouwing te vernieuwen of op het perceel te herschikken, waardoor de ruimtelijke samenhang verbetert. Als er alleen een woonhuis/gebouw staat dat al bijna 250 m² beslaat, kent genoemd voorbeeldplan de mogelijkheid om voor hobbymatige doeleinden enige oppervlakte bij te bouwen. De gemeenten voeren dit verder uit in een bestemmingsplan.

Nummer O.249

De in tabel A aangekondigde woningbouw voor Assen in het landelijk gebied dient bijgesteld te worden, omdat van de 360 vermelde data in 2014 een fors deel gepland is in het door ons betwiste gebied.

Antwoord

Het in tabel A opgenomen aantal van 360 woningen voor Assen in het landelijk gebied is het aantal bestaande woningen.

Nummer O.270

Gevraagd wordt op percelen met een woonbestemming meer bouwvolume toe te staan met het oog op het ontwikkelen van een zorgbedrijf. Uit het Ondernemersplan blijkt daartoe de noodzaak.

Antwoord

U verzoekt ruimte te bieden voor bouwmogelijkheden voor de start van een "zorgbedrijf" op een perceel met in dit geval een woonbestemming. Meerdere initiatieven op dit punt zijn bij ons bekend. In de paragraaf over wonen in het buitengebied (C.7.3.) bieden wij ruimte voor voorzieningen voor thuis- of mantelzorg.

Ook voor zorgverlening bij een agrarisch bedrijf, zogeheten zorgboerderijen (C.8.7.), bieden wij ruimte. In het verlengde daarvan willen wij ook tegemoetkomen aan de wens om zorgaccommodatie te realiseren in onder andere voormalige vrijkomende agrarische bebouwing, waarbij naast het wonen sprake is van een geheel op zichzelf staande bedrijfsvoering. Uit het bedrijfsplan moet blijken dat een voorziening getroffen wordt om zorg en dienstverlening aan de bewoners te bieden die in de behoefte voorziet om "zolang mogelijk zelfstandig wonen". Het kan blijken dat voor een sluitende exploitatie meer bebouwing nodig is dan aanwezig. Verzoeken daartoe worden beoordeeld op landschappelijke inpasbaarheid, aansluiting bij de schaal van de reeds aanwezige bebouwing en de ruimtelijke samenhang op het perceel. Hiertoe is de passage over wonen in het buitengebied (C.7.3.) uitgebreid.

Wijziging ontwerp

Bladzijde 130

"Binnen ~~de woonbestemming~~ het hoofdgebouw kan enkele of meervoudige bewoning plaatsvinden, ~~waarbij in ieder geval het hoofdgebouw moet worden bewoond~~. Tijdelijke bewoning van een bijgebouw kan aanvaardbaar zijn, bijvoorbeeld om voorzieningen voor thuis- of mantelzorg mogelijk te maken. Gemeenten wegen af of functieverandering van het bijgebouw noodzakelijk is. Permanente bewoning van een bijgebouw is mogelijk voor een voorziening om zorg en dienstverlening aan bewoners te bieden die in de behoefte voorziet om zo lang mogelijk zelfstandig te wonen. Uit een bedrijfsplan moet blijken dat sprake is van een bedrijfsmatige opzet. Het kan blijken dat voor een sluitende exploitatie meer bebouwing nodig is dan aanwezig. Verzoeken daartoe worden beoordeeld op aansluiting bij de schaal van de reeds aanwezige bebouwing en de ruimtelijke samenhang op het perceel.

Vooraf aan de randen van de kernen zijn ruimere mogelijkheden aanwezig voor meervoudige bewoning. Algemene voorwaarden zijn dat de waarden in de omgeving in stand dienen te blijven, alsook de ontwikkelingsmogelijkheden van de landbouw."

Nummer O.256

Gevraagd wordt af te zien van het op voorhand meewerken aan bouwmogelijkheden voor woningen aan de Carstensdijk, tegenover de bestaande bebouwing.

Antwoord

De gemeente Hoogeveen is verantwoordelijk voor de indeling en het gebruik van haar grondgebied en is bezig met het opstellen van een structuurvisie voor haar gehele grondgebied.

Wij zullen de voorstellen die de gemeente in haar visie doet, bezien vanuit de doelstellingen en criteria van het POP. Wij geven op voorhand geen invulling aan de plannen van de gemeente.

C.8. Werken

C.8.2. Bedrijventerreinen

Nummer G.1

Vooraf in de hoofdkernen Ruinen en Zuidwolde is uitbreiding van het bedrijventerrein niet of nauwelijks mogelijk. De rode contouren dienen, aansluitend aan de bestaande bedrijventerreinen, te worden opgeheven.

Antwoord

De uitbreidingsmogelijkheden voor bedrijventerreinen bij de hoofdkernen Zuidwolde en Ruinen worden inderdaad beperkt door de ligging van de contour. Wij zijn van mening dat de gebieden die aan deze terreinen grenzen, vrij moeten blijven van verdere uitbreidingen. Aangezien er in de nabijheid van Ruinen en Zuidwolde, zowel binnen als buiten de gemeente, alternatieve vestigingsmogelijkheden zijn voor lokale bedrijvigheid, zien wij geen reden om de contouren bij Ruinen en Zuidwolde op te heffen.

Nummer G.2

Opgemerkt wordt dat de beperking "transport en distributie" een beperking zal geven voor de te vestigen bedrijven. Pleit voor het opheffen van deze beperking.

Antwoord

In het voorontwerp is aangegeven dat voor Tweesporenland een zekere verruiming van vestigingsmogelijkheden wordt nagestreefd. Deze verruiming is aan bepaalde criteria gebonden. Het dient bijvoorbeeld te gaan om industriële activiteiten. Activiteiten in de sfeer van transport en distributie worden niet toegestaan.

Uiteraard zorgt het niet toestaan van bepaalde activiteiten, tegelijkertijd voor een begrenzing voor te vestigen bedrijven. Hiervoor is bewust gekozen. De provincie is van mening dat, om in het POP reeds beschreven redenen, een verruiming van vestigingsmogelijkheden gewenst is, maar dat daar tevens selectief mee omgegaan dient te worden. Transport en distributieactiviteiten op Tweesporenland vinden wij daarom niet gewenst. Allereerst vanwege de hiermee gepaard gaande transportstromen en de bijbehorende geluidsoverlast. Ten tweede omdat het terrein daarmee steeds meer van zijn selectieve karakter verliest. Tenslotte is de provincie van mening dat vooral de gemeente Hoogeveen, gezien haar ligging en ontsluiting, een prima vestigingsgemeente is voor transport- en distributieactiviteiten.

Nummer G.9

Er wordt met klem aangedrongen om de vestigingsmogelijkheden op het terrein Tweesporenland nader te concretiseren door een minimum oppervlak voor bedrijfsvestigingen (bijvoorbeeld 5 ha) voor te schrijven, zodat de grootschaligheid expliciet tot uitdrukking wordt gebracht.

Antwoord

In het voorontwerp wordt aangegeven dat voor Tweesporenland een zekere verruiming van vestigingsmogelijkheden wordt nagestreefd. Deze verruiming is aan bepaalde criteria gebonden. Het dient bijvoorbeeld te gaan om industriële activiteiten met een (zeer) grote ruimtevraag. De laatste tien jaar bedroeg de grootte van de kaveltransactie in Drenthe gemiddeld 0,4 ha.

Het zal duidelijk zijn dat de provincie in haar visie denkt aan een veelvoud van deze oppervlakte. Ruimte voor maatwerk is eventueel gewenst. Wij kiezen er daarom voor om in het POP deze grootschaligheid te vertalen naar een relatief hoge terreinquotiënt. Dit wil zeggen, een relatief groot ruimtegebruik per werkzaam persoon.

Nummer G.3

De structuurvisie zal onderbouwde voorstellen geven voor een vindplaats van de zoekruimte voor de lokale bedrijvigheid. Benadrukt wordt dat de zuidzijde van Vriezerbrug nadrukkelijk in beeld is voor uitbreiding. Ook wordt gedacht aan een beperkte uitbreiding van het terreintje bij De Groeve.

Antwoord

In dit stadium nemen wij kennis van de voorstellen die u in uw structuurvisie aan ons zal doen. Over De Groeve merken wij op dat in 1997 goedkeuring onthouden is aan een wijzigingsbevoegdheid in het bestemmingsplan die uitbreiding van het bedrijventerrein mogelijk maakte. De noodzaak van en behoefte aan deze uitbreidingsmogelijkheid kon onvoldoende worden aangetoond. Wij gaan ervan uit dat wij op basis van uw structuurvisie kunnen beoordelen of uitbreiding van het bedrijventerrein bij De Groeve al dan niet noodzakelijk is.

Nummer G.5

Instemming met de beantwoording van de reactie op het voorontwerp.
Bij de verdere ontwikkeling van de plannen voor het bedrijventerrein Nieuw-Amsterdam - Veenoord zal uitgegaan worden van een terrein met een functie die aansluit bij de functie van een (sub)streekcentrum.

Antwoord

In de Nota van beantwoording, in het kader van het voorontwerp-POP II, worden de ontwikkelingsmogelijkheden aangegeven voor het bedrijventerrein De Tweeling te Nieuw-Amsterdam. Met een aanduiding als regionaal bedrijventerrein op kaart 1, wordt ingespeeld op de door u gewenste ontwikkeling voor dit bedrijventerrein.

Nummer G.16

Zowel in de ontwerptekst als op kaarten ontbreekt enig teken van het in de ontwikkelingsvisie genoemde Bedrijfsterrein-Noord 4, aan de oostzijde van de snelweg A32. Gevraagd wordt deze ontwikkelingsrichting te bevestigen.

Antwoord

De op de kaarten aangegeven bedrijventerreinen zijn die terreinen, waarvoor reeds een goedgekeurd bestemmingsplan van toepassing is. Aangezien dit niet het geval is voor het door u genoemde terrein, is deze op de kaart gezet.

In onze reactie op uw ontwikkelingsvisie is aangegeven dat aan de noordoostkant van Meppel wordt ingezet op de ontwikkeling van de beekdalen. Het ontwikkelen van woningbouw en/of bedrijvigheid in deze beekdalen is niet wenselijk. Hiervoor is het "Nee, tenzij"-beleid ontwikkeld. Dit beleid geldt in alle beekdalen, zoals aangegeven op kaart 2 en in C.3.3 nader is uitgewerkt. Bovendien geldt in het zuiden van de provincie nog een uitwerkingsopdracht voor het POP als het gaat om het aanwijzen van bergingsgebieden. Na aanvullend onderzoek door de waterschappen worden deze gebieden, via een uitwerking van het POP II, nader vastgelegd.

Het zal in de praktijk gaan om relatief kleine gebieden en gebieden die vooral benedenstrooms in de beekdalen gevonden moeten worden. Uiterlijk in 2005 is bekend of bergingsgebieden noodzakelijk zijn en waar deze komen te liggen (zie ook C.3.3.).

De aanduiding Stadsrandzone is niet bedoeld om ruimtelijke ontwikkelingen te begrenzen (zie hiervoor onder meer C.7.3, onderdeel Stadslandschappen). Uit de afwezigheid van deze aanduiding mag u dus niet concluderen dat de aanleg van bijvoorbeeld Bedrijfsterrein-Noord 4 al onze instemming heeft.

Nummer G.17

Het POP biedt onvoldoende flexibiliteit om (lokale) bedrijvigheid te vestigen in kleine kernen, aansluitend op de kernbebouwing of net daarbuiten.

Antwoord

Bij kleine kernen willen wij aan vestiging van lokale bedrijvigheid in bestaande bebouwing meewerken als daarmee een knelpuntsituatie in zo'n kern kan worden opgelost. Nieuwbouw in de randen of in de nabijheid van kleine kernen vinden wij niet gewenst, in relatie tot de functies van het buitengebied.

Nummers M.1, N.1

Het bedrijventerrein aan de zuidoostkant van Hoogeveen (zuidelijk blok van Buitenvaart II) is in het POP op kaart en in tekst meegenomen. In afwachting van de uitspraak van de Raad van State, ten aanzien van deze uitbreiding, kan niet met dit onderdeel worden ingestemd. Het ligt in de EHS en er zijn goede alternatieven beschikbaar.

Antwoord

Met de ontwikkeling van Buitenvaart II kunnen wij instemmen en hebben daarom het bestemmingsplan goedgekeurd. De Nota bedrijventerreinen toonde aan dat vooral rond Hoogeveen sprake is van een krap aanbod van bedrijventerreinen. Vanuit economisch perspectief is de ontwikkeling van een bedrijventerrein ter grootte van geheel Buitenvaart II gewenst. Zoals in de legenda bij kaart 1 is aangegeven, zijn "bebouwd gebied, inclusief goedgekeurde bestemmingsplannen" opgenomen op de kaart. Nog lopende procedures, zoals bijvoorbeeld beroepszaken bij de Raad van State, zijn daarbij buiten beschouwing gelaten.

Nummer N.1

Gevraagd wordt de behoefte van bedrijventerreinen te toetsen aan een scenario dat rekeninghoudt met de sterk verminderde economische groei. De raming en ruimtelijke reserveringen tot 2015 moeten worden gefaseerd in drie perioden van vijf jaar.

De verruiming voor het terrein Tweesporenland moet beperkt blijven tot de niet-industriële activiteiten, zoals dienstverlenende, en industriële bedrijvigheid te concentreren op bestaande terreinen (met name in Zuidoost-Drenthe).

Antwoord

Conjuncturele ontwikkelingen en daarmee verwante fluctuaties in het uitgiftepatroon zijn aanleiding tot het faseren van terreinontwikkeling. In de ramingen wordt ook rekeninggehouden met een ijzeren voorraad. Het voortouw bij een gefaseerde planontwikkeling ligt bij de gemeente. Op basis van een nauwgezette monitoring van het uitgiftepatroon beoordelen wij de "economische wenselijkheid" van eventuele aanvragen.

In de Nota bedrijventerreinen is geconstateerd dat Drenthe relatief gescheiden deelmarkten kent en de inspanning vooral gericht moet zijn op de ontwikkeling van voldoende bedrijventerreinen in Zuidwest-Drenthe in de periode tot 2015. In deze context kan de verruiming van de vestigingsmogelijkheden met grootschalige, industriële bedrijvigheid op het Tweesporenland een verlichting bieden in de ruimtevraag. Een bedrijf dat zich op Tweesporenland vestigt, laat namelijk ruimte vrij op andere terreinen bij Hoogeveen en Meppel. Dit is een vorm van zuinig omgaan met beschikbare ruimte, vooral in de regio Zuidwest-Drenthe. Gelet op de beschikbare ruimte en het trage uitgiftetempo, kan Tweesporenland een alternatieve vestigingslocatie zijn voor grote bedrijven in de as Groningen - Assen - Hoogeveen - Meppel. Er is bewust gekozen voor een selectieve benadering, gericht op grootschalige, industriële activiteiten en blijvend ruimte behouden voor MERA-activiteiten.

Nummer G.18

Omdat in het POP is opgenomen dat bedrijvigheid primair in het hoofdgebouw moet plaatsvinden, bestaat de indruk dat grootschalige voormalige veestallen dienen te worden gesaneerd, terwijl daarvoor in het verleden de benodigde bouwvergunningen zijn afgegeven en er ook een positief advies voor is afgegeven door de Welstandscommissie.

Aangegeven wordt dat de gemeenten zich volledig wil inzetten voor een regeling, waarbij in de bestaande losstaande agrarische bedrijfsgebouwen kleinschalige bedrijvigheid mag plaatsvinden, zonder dat afbraak en kleinere herbouw verplicht wordt gesteld.

Antwoord

De regeling die wij in het POP II hebben opgenomen heeft inderdaad het oogmerk om vooral omvangrijke voormalige agrarische bebouwing in het buitengebied te saneren. Dat in het verleden een bouwvergunning en een positief advies door de Welstandscommissie is afgegeven, heeft geen relatie meer met de oorspronkelijke, agrarische bedrijfsvoering. Er bestaat een verband tussen de verschijningsvormen en de functie. De kern van de regeling van het POP II is een kwaliteitsverbetering ter plaatste, onder andere te bereiken door sanering van omvangrijke of ontsierende bebouwing.

In het POP is opgenomen dat "De bedrijfsactiviteiten dienen in het algemeen in het hoofdgebouw plaats te vinden. Voorzover een kwalitatief hoogwaardige situatie gecreëerd kan worden (zie hiervoor de aandachtspunten die hierna worden genoemd) is het mogelijke losstaande schuurgedeelten te benutten voor een bedrijfsfunctie."

Waarschijnlijk leidt de term "kwalitatief hoogwaardige situatie" tot verwarring. Het gaat hier namelijk niet om nieuwbouw, maar om een in de omgeving passend gebruik en inrichting van een bestaande losstaande schuur.

De aandachtspunten die hierbij van belang zijn betreffen dan ook vooral het type bedrijvigheid en het feitelijk gebruik (aantasting milieu, geluidhinder, verkeersaantrekkende werking, parkeren, buitenactiviteiten en ontwikkelingsmogelijkheden buurfuncties). Indien redelijkerwijs aan deze aandachtspunten kan worden voldaan, is het vestigen van bedrijfsactiviteiten mogelijk in een bestaande losstaande schuur.

Wijziging ontwerp

Bladzijde 139

"De bedrijfsactiviteiten dienen in het algemeen in het hoofdgebouw plaats te vinden. Onder hoofdgebouw wordt het gebouw verstaan, waaraan de woonfunctie is gekoppeld.

Voorzover een in de omgeving passende kwalitatief hoogwaardige situatie gecreëerd kan worden (zie hiervoor de aandachtspunten die hierna worden genoemd), is het mogelijk losstaande schuurgedeelten te benutten voor een bedrijfsfunctie."

Nummer G.9

Wij zijn met u in overleg over het vervangen van voormalige agrarische bebouwing door enkele woningen. Ons is niet duidelijk of de ruimte daarvoor ligt opgesloten in hetgeen op de bladzijden 130 en 131 wordt opgemerkt. Indien dat niet het geval is, vragen wij u daarin alsnog te voorzien, met dien verstande dat daarvoor op bestemmingsplanniveau maatwerk kan worden geleverd.

Antwoord

Het doel van de passage over vervanging van bestaande agrarische bebouwing is een kwaliteitsverbetering te realiseren in het landelijk gebied, door een vervangingsmogelijkheid ter plaatse te bieden. Het is niet onze bedoeling, bijzondere omstandigheden daargelaten, dat hierdoor meerdere woningen ter plekke nieuw worden gebouwd.

Nummer N.1

Het provinciale kader voor een zogenaamde "ruimte-voor-ruimte"-regeling op Drentse maat nader uitwerken, waarbij de regeling dient bij te dragen aan een verbetering van de kwaliteit en de duurzaamheid van het landelijk gebied.

Antwoord

Wij beperken ons tot het aangeven van beleidsuitgangspunten, met als doel een vitaal landelijk gebied te stimuleren en te bevorderen dat een overmaat aan bebouwing, of bebouwing die niet past in de karakteristiek van het landschap, verdwijnt. Deze uitgangspunten zijn: waardevolle bebouwing handhaven, geen belemmering landbouw, wonen als hoofdbestemming, hogere landschappelijke kwaliteit en een strenge handhaving. De uitwerking kan het best op gemeentelijk niveau vorm worden gegeven in een bestemmingsplan dat toegesneden is op de specifieke situatie.

Nummer O.72

Bepleit ruimere mogelijkheden voor en rond vrijkomende agrarische bedrijfsgebouwen. Daarmee kan verpaupering en verkrotting van het buitengebied worden tegengaan.

Antwoord

Er is een gewijzigde regeling opgenomen onder C.8.2, die beantwoordt aan uw suggestie.

Nummer B.4

Verzocht wordt de vestigingsmogelijkheden voor lokale bedrijven ook aan de rand van de kern (dat wil zeggen in aansluiting op de bestaande bebouwing) met landschappelijke inpassing mogelijk te maken.

Antwoord

Bij kleine kernen willen wij aan vestiging van lokale bedrijvigheid in bestaande bebouwing meewerken als daarmee een knelpuntsituatie in zo'n kern kan worden opgelost.

Nieuwbouw in de randen of in de nabijheid van kleine kernen vinden wij niet gewenst in relatie tot de functies van het buitengebied.

Nummer B.6

Gevraagd wordt de visie Noord-Nederlandse werklocaties van de toekomst te betrekken bij toekomstig beleid voor bedrijventerreinen. Er wordt aangeboden om over de visie van gedachten te wisselen.

Antwoord

Wij delen uw mening dat voldoende ruimte voor bedrijven een noodzakelijke randvoorwaarde is voor een verdere economische ontwikkeling in Noord-Nederland en Drenthe. Anderzijds moet gewaakt worden voor een situatie waarin sprake is van een te ruim aanbod. Afgezien van de ruimtelijke consequenties, is juist ook vanuit economisch perspectief een dergelijke situatie ongewenst.

Beide uitgangspunten zijn dan ook vertrekpunt geweest voor onze benadering. Bij de inschatting van de behoefte hebben wij rekeninggehouden met mogelijke economische ontwikkelingen en behoeften binnen het bedrijfsleven. Vanuit het POP bezien is een visie tot 2015 afdoende. Met belangstelling is kennisgenomen van de notitie Werklocaties van de toekomst, maar wij zien hierin geen aanleiding om onze visie op bedrijventerreinen bij te stellen.

Nummers O.28, O.129

De formulering op bladzijde 137 "Bij luchtvaartterrein Eelde wordt ruimte geboden" is een verbetering ten opzichte van het POP I. De volgende verbetering wordt mogelijk gevonden. "Bij luchtvaartterrein Eelde wordt ruimte geboden voor activiteiten die aan de luchthaven zijn verbonden en voor aan de luchthaven gebonden zakelijke dienstverlening met een architectuur die recht doet aan de representativiteit en landschappelijke waarde van de omgeving van de locatie."

Antwoord

Met u vinden wij dat de landschappelijke waarde in belangrijke mate de representativiteit van de locatie bepaald en daarom nemen wij op dat punt uw tekstvoorstel over. Wij zijn het niet eens met uw voorstel om de mogelijkheden voor zakelijke dienstverlening te beperken tot die activiteiten die alleen luchthavengebonden zijn. Daarom staan wij, gegeven het bijzondere karakter van deze locatie, ook dienstverlenende bedrijvigheid toe die zich graag willen vestigen omwille van het bijzondere karakter.

Wijziging ontwerp

Bladzijde 137

"Bij luchtvaartterrein Eelde wordt ruimte geboden voor activiteiten die aan de luchthaven zijn verbonden en voor zakelijke dienstverlening met een architectuur, die recht doet aan de representativiteit en landschappelijke waarde van de omgeving van de locatie."

Nummers O.73, O.98, O.216

In de regiovisie is een plan opgenomen voor een nieuw bedrijventerrein bij de luchthaven Eelde van 25 ha. In het POP wordt hiermee geen rekeninggehouden. Gevraagd wordt duidelijkheid te verschaffen over de inpassing.

Op bladzijde 137 bij de locaties onder het derde aandachtsstreepje zijn de woorden "aan de luchthaven verbonden" voor "zakelijke dienstverlening" weggefallen.

Ook wordt gewezen op de mogelijke verkeersstromen in verband met de woon-werk-bewegingen. Bezwaar tegen opnemings van dat bedrijventerrein in het POP na de terinzagelegging.

Bezwaar tegen de omzetting van gronden in zone I voor activiteiten van de luchthaven, althans formuleringen die suggereren dat de landbouwkundige hoofdfunctie niet mag worden aangetast en dat toch gebeurt.

Het bedrijventerrein in Vries is inmiddels ontwikkeld tot een omvang van 40 ha. Niet volgehouden kan worden dat sprake is van lokale bedrijvigheid. Het schaadt de landschappelijke uitstraling. Bezwaar tegen het verdere uitbreiding, waarvoor de gemeente al grond heeft gekocht. Ten aanzien van Vriezerbrug worden garanties gevraagd voor het tegengaan van de onverzadigbare behoefte van de gemeente Tynaarlo aan bedrijfslocaties.

Bezwaar tegen verdere uitbreiding van het Bedrijventerrein Vriezerbrug. Uitbreiding binnen de begrenzing van het Nationaal Beek- en Esdorpenlandschap Drentsche Aa betekent een grote aantasting van het landschap.

Antwoord

In de Regiovisie Groningen - Assen 2030 (juni 1999) is voor GAE een indicatie voor een bedrijventerreinomvang van in totaal 25 ha aangegeven. Deze omvang is overgenomen in de actualisering van de regiovisie en is dus geen nieuwe behoefte.

In het POP is geen concrete raming opgenomen van de behoefte aan bedrijventerrein per kern; alleen een globale raming voor verschillende delen van de provincie. Als de gemeente met plannen of een visie komt voor een uitbreiding van het bedrijventerrein bij de luchthaven, zullen die door ons beoordeeld worden op onder meer behoefte en inpasbaarheid.

In 2002 hebben wij het bestemmingsplan voor het voorterrein goedgekeurd. Daarmee is gedeeltelijk al invulling gegeven aan de mogelijkheid om bij het luchthaventerrein Eelde bedrijvigheid te realiseren. In onze reactie op het voorontwerp is aangegeven dat de ruimte op het voorterrein van de luchthaven in de eerste plaats is gereserveerd is voor luchthaven verbonden activiteiten. Wat de zakelijke dienstverlening betreft willen wij selectief meer ruimte bieden. Dit moet in het bestemmingsplan geregeld worden. Zoals u weet, hebben wij goedkeuring onthouden aan de vrijstellingsbepaling, zoals de gemeente die had opgenomen in het desbetreffende bestemmingsplan, omdat wij die te onbegrensd vonden. Dit betekent niet dat wij van mening zijn dat alleen aan de luchthaven verbonden zakelijke dienstverlening zich daar kan vestigen.

Wij hebben geconstateerd dat de gemeente Tynaarlo behoefte heeft aan nieuw bedrijventerrein. De gemeente wijst in haar reactie erop dat zij daarbij denkt aan een uitbreiding van het bedrijventerrein Vriezerbrug. De locatie ten zuiden van Vriezerbrug is daarvoor in beeld en wordt op voorhand niet door de provincie uitgesloten. Eventuele toekomstige nieuwe bedrijfskavels zullen, wat de provincie betreft, alleen aangewend mogen worden voor lokale activiteiten. (Boven)regionale activiteiten dienen zich bij eventuele nieuwvestiging te oriënteren op gemeenten als Assen en Groningen. Dit beleid zullen wij nadrukkelijk betrekken bij de beoordeling van de plannen voor een bedrijventerrein.

U hebt gelijk dat bij de beschrijving van de zones niet wordt aangegeven dat deze gebieden ook voor uitbreiding van stedelijke functies in aanmerking komen. Bij de doelomschrijving van de integrale zonering staat echter wel vermeld dat deze een belangrijke rol speelt bij de afweging van verschillende belangen in een bepaald gebied, alsmede bij de mogelijkheden voor ontwikkeling van bebouwd gebied en uitbreiding van infrastructuur. Dit geldt voor alle zones.

Nummer O.38

Iemand die het buitengebied wil verfraaien mag niet worden gestraft door de 25%-regeling.

Antwoord

In het ontwerp-POP II is al een andere regeling opgenomen. De regeling in het voorontwerp ging nog uit van een 25%-norm. In de Nota van beantwoording bij het voorontwerp verwezen wij u naar de algemene beantwoording. Ons doel is juist verfraaiing van het buitengebied te stimuleren en daartoe vooral omvangrijke en ontsierende bebouwing te vervangen. Een verdere toename van bebouwingsoppervlakte voor een woonfunctie, waar in totaal al meer dan 250 m² aan bebouwing aanwezig is, vinden wij niet gewenst.

Nummer O.126

Verzoekt het POP zodanig te wijzigen dat een verhuizing van het Bouwbedrijf Lanjouw BV te Eext van de Stationsstraat te Eext naar Hondelweg te Eext mogelijk wordt. Het bedrijf is behoorlijk gegroeid. Het bedrijf ligt aan weerszijden van de doorgaande weg in Eext. Dit levert logistieke en bedrijfsmatige problemen. De continuïteit van de bedrijfsvoering eist meer ruimte en is in het belang van de werkgelegenheid.

Antwoord

Eext is op basis van cultuurhistorische en landschappelijke samenhang aangeduid als cultuurhistorisch waardevol esdorp. Eext is volledig omsloten door een contour. De locatie aan de Hondelweg ligt in het buitengebied, in zone III van het POP en grenst aan een es. Vestiging van bedrijven in het buitengebied wordt alleen toegestaan, als vestiging aldaar functioneel noodzakelijk is. Daarbij gaat het vooral om bedrijven waarvoor het gebruik van de grond een onmisbaar deel is van de bedrijfsvoering. De vestiging van bedrijven die geen functionele binding hebben met het buitengebied, wordt in het buitengebied niet toegestaan. Een bouwbedrijf heeft geen functionele binding met het buitengebied.

C.8.3. Informatie- en communicatietechnologie en radioastronomie**Nummer O.72**

De verwachtingen ten aanzien van de informatie- en communicatietechnologie(ICT)-sector zijn niet realistisch.

Antwoord

Economische ontwikkeling gaat het algemeen gepaard met "ups" en "downs". Dat de ICT-sector nu in een periode van dalende omzetten en winsten verkeert, betekent niet dat daarin op termijn geen kentering gaat plaatsvinden. Op de langere termijn blijft deze sector kansrijk. Daarbij gaat het niet alleen om het belang als economische c.q. werkgelegenheidsfactor, maar ook om nieuwe toepassingen die een bijdrage kunnen leveren aan de leefbaarheid in onze provincie.

Nummer O.265

Er wordt een aantal suggestie gedaan voor de inrichting van het LOFAR-project.

Antwoord

Wij hebben uw suggesties doorgegeven aan de projectorganisatie voor LOFAR.

C.8.5. Detailhandel**Nummer G.9**

Er wordt gevraagd ruimte in het POP II te geven voor ontwikkelingen in de detailhandelbranche, gericht op zogenaamde themalocaties. Het starten van een pilot kan zinvol zijn.

Gevraagd wordt de vrijstellingsregeling, ten behoeve van incidentele detailhandelsvestiging op bedrijventerreinen, op te nemen in het POP II. Ook verdient het aanbeveling deze vorm van bedrijvigheid vrij te stellen van de minimumoppervlakte van 500 m² en 1.000 m².

Antwoord

Wij zien niet de meerwaarde van een pilot voor de Drentse situatie. Als dit in Hoogeveen een actueel onderwerp is, zijn wij uiteraard bereid met u daarover na te denken. Verder biedt de tekst van het ontwerp juist ruimte voor vestiging op een bedrijventerrein, die u met een eigen vrijstellingsregeling hebt ingevuld. Er is voor ons geen aanleiding om uw regeling in het POP over te nemen.

Nummer O.79

Tekstvoorstel: "Grootschalige, publiekstrekkende en derhalve verkeersaantrekkende ontwikkelingen, onafhankelijk of het gaat om industrie, detailhandel, recreatie en/of toerisme, dienen altijd te worden gevestigd aan goede ontsluitingswegen waar mogelijk in de nabijheid van OV. Indien een in een kwetsbaar gebied gesitueerd bedrijf wil uitbreiden en/of nieuwbouw wil plegen dient er een onafhankelijk locatieonderzoek te worden uitgevoerd naar alternatieven."

Antwoord

Op diverse plaatsen is aangegeven dat bij publieksaantrekkende ontwikkelingen, zowel in stedelijk als in landelijk gebied, bereikbaarheid een beoordelingsaspect is. Afhankelijk van de concrete situatie gaat het om een goede ontsluiting voor gemotoriseerd verkeer, goede fietsverbindingen, of nabijheid van voorzieningen voor OV. De mogelijkheden voor bedrijven in kwetsbare gebieden worden bepaald door de beschermingsregels die daarvoor gelden. Om tot een afgewogen besluit te komen over verzoeken van bedrijven voor nieuwbouw of uitbreiding ter plaatse, kan het behulpzaam zijn om alternatieven in de beoordeling te betrekken. Er is geen dringende reden om een locatieonderzoek op voorhand voor te schrijven.

C.8.6. Recreatie en toerisme**Nummers G.6, R.2**

Ook nieuwe bungalowcomplexen en dagattracties nabij hoofdkernen toestaan. Dergelijke voorzieningen hebben een belangrijke economische/werkgelegenheidsimpuls en zijn daarom ook zeker van belang voor de hoofdkernen.

Het is niet duidelijk waarom locaties al dan niet als "voorkeursgebied nieuwe verblijfsrecreatie" zijn aangegeven op kaart 4. Laat zone I en II in het geheel gelden als voorkeursgebied.

Ten aanzien van de goot- en nokhoogte van recreatiewoningen is er onduidelijkheid vanwege een verwijzing naar C.7.3.

Antwoord

Het koppelen van de vestiging van nieuwe bungalowcomplexen aan de "voorkeursgebieden nieuwe verblijfsrecreatie" of aan de (sub)streekcentra, is ingegeven door de wens de verstedening van het landelijk gebied tegen te gaan c.q. te kunnen kanaliseren. Ook biedt het de mogelijkheid een stukje maatwerk c.q. een zorgvuldige afweging te maken in het spanningsveld tussen landbouw en recreatie. De ligging van de voorkeursgebieden is overgenomen uit het POP I.

Gaande de procedure voor het POP II zijn daaraan twee nieuwe locaties toegevoegd. Dit zijn Scholtenszathe (zie hierna onder nummer O.224) en Amsterdamsche Veld.

In het kader van de opschaling van de pilot Westerveld vindt een actualisatie plaats van deze voorkeursgebieden, hetgeen er toe kan leiden dat er sommige afvallen, of nieuwe bijkomen. De uitkomsten worden meegenomen in het aangekondigde uitwerkingsplan voor de verblijfsrecreatie.

Grootschalige dagattracties worden volgens het ontwerp bij voorkeur ontwikkeld aansluitend aan (sub)streekcentra, onder meer in stadsrandzones. De indruk bestaat dat de te verwachten vraag hiermee in voldoende mate gedekt kan worden.

De verwijzing naar C.7.3 over "wonen in het buitengebied" is per ongeluk blijven staan, nadat bedoelde passage in het ontwerp is aangepast. De tekst is aangepast.

Wijziging ontwerp

Bladzijde 153

Vanuit kwaliteitsoverwegingen geldt een maatvoering voor recreatiewoningen in het buitengebied, als voor woningen. Het is niet de bedoeling dat recreatieparken zich gaan presenteren als reguliere woonwijken. De verkaveling en opzet maken het recreatieve karakter herkenbaar. Naast aandacht voor een landelijke verschijningsvorm, ~~de algemene richtlijnen uit C.7.3,~~ waarbij onder andere gedacht moet worden aan de gootlijn en nokhoogte, wordt 80 m² als maximum maat gehanteerd voor de totale oppervlakte. Er kunnen situaties zijn dat uit een oogpunt van kwaliteitsverbetering een grotere oppervlakte per recreatiewoning benodigd is.

Nummer O.224

De ontwikkelingen, ten aanzien van het landgoed, rechtvaardigt een aanduiding als "voorkeursgebied nieuwe verblijfsrecreatie" op kaart 4, ter plaatse van het grondgebied van het Landgoed Scholtenszathe.

Antwoord

Het Landgoed Scholtenszathe kan door haar aard en omvang gezien worden als een gebied met een recreatieve ontwikkeling: dagrecreatie, verblijfsrecreatie etc. Een aanduiding als "voorkeursgebied nieuwe verblijfsrecreatie" sluit aan op deze ontwikkeling en creëert tegelijkertijd een steviger positie. Het Landgoed Scholtenszathe is daarom op kaart 4 toegevoegd als "voorkeursgebied nieuwe verblijfsrecreatie".

Wijziging ontwerp

Kaart 4

Het Landgoed Scholtenszathe is toegevoegd als "voorkeursgebied nieuwe verblijfsrecreatie".

Nummer G.9

Het POP I houdt rekening met ontwikkeling van verblijfsrecreatie nabij Tiendeveen en Nieuweroord. De desbetreffende aanduiding komt niet meer voor op de ontwikkelingskaart van het POP II. Ontwikkelingen mogen niet door het POP II worden belemmerd.

Antwoord

De ligging van de voorkeursgebieden is overgenomen uit het POP I. De door u genoemde locaties komen daarop niet voor. Gaande de procedure voor het POP II zijn twee nieuwe locaties toegevoegd. Dit zijn Scholtenszathe (zie hierna onder nummer O.224.) en Amsterdamsche Veld. In het kader van de opschaling van de pilot Westerveld vindt een actualisatie plaats van de voorkeursgebieden, hetgeen er toe kan leiden dat er sommige afvallen, of nieuwe bijkomen. De uitkomsten worden meegenomen in het aangekondigde uitwerkingsplan voor de verblijfsrecreatie. Daarin worden ook de door u genoemde locaties betrokken. Een punt van aandacht is dan in ieder geval de ligging van de veiligheidszones rond de munitieopslag nabij Nieuw-Balinge.

Nummer B.4

Gepleit wordt om zowel het onderzoek uit de pilot Westerveld als ook het onderzoek van de Kamer van Koophandel te benutten bij de discussie over het beleid voor recreatie en zonodig het POP enkele maanden later vast te stellen, zodat een uitwerkingsplan overbodig wordt.

Antwoord

De Kamer van Koophandel heeft de uitkomsten van hun onderzoek aan ons ter beschikking gesteld. De tussentijdse uitkomsten van de pilot zijn verwerkt in de voorstellen tot aanpassing van het ontwerp-POP (zie hiervoor de beantwoording onder C.4.1.). Gezien de planning van de pilot en de noodzaak de uitkomsten vroegtijdig beschikbaar te stellen aan PS, ten behoeve van de vaststelling van het POP, alsmede gelet op de termijnen als bedoeld in artikel 4a, zesde lid, van de Wet op de Ruimtelijke Ordening (WRO), leidt het wachten op volledige afronding van de pilot tot een onverantwoorde vertraging van de vaststelling van het POP. Daarbij komt dat de procedure voor het POP, na de terinzagelegging van het ontwerp, geen mogelijkheid meer biedt tot inspraak, in tegenstelling tot een op te stellen uitwerkingsplan.

Nummer N.1

Aankondigen dat de provincie, samen met recreatie- en natuurorganisaties, een totaalvisie gaat ontwikkelen op Duurzaam toerisme.

Opnemen dat in 2004 een pilot wordt gestart, gericht op de toepassing van de ontwikkelingsgerichte landschapsstrategie bij de planontwikkeling voor grootschalige verblijfsrecreatie. Expliciet vermelden dat omzetting van bestaande kampeerplaatsen in recreatiewoningen alleen is toegestaan, voorzover dit voldoet aan de in het POP II gestelde eisen voor nieuwe bungalowcomplexen.

De gemeenten uitdrukkelijk verzoeken hun bestemmingsplannen, wat betreft de omzettingmogelijkheden van kampeerplaatsen in recreatiewoningen, te herzien.

Antwoord

Het pilotproject in de gemeente Westerveld bergt impliciet ook aspecten van duurzaam toerisme in zich. Daarom zien wij geen aanleiding aanvullend nog een totaalvisie te ontwikkelen op Duurzaam toerisme.

Ten aanzien van het toepassen van de ontwikkelingsgerichte landschapsstrategie bij de planontwikkeling voor grootschalige verblijfsrecreatie zal de pilot Westerveld inzicht geven in de noodzaak daartoe. Dit als onderdeel van een actualisatie van de "voorkeursgebieden nieuwe verblijfsrecreatie".

Het omzetten van kampeerplaatsen in recreatiewoningen kan met noodzakelijke kwaliteitsverbeteringen en marktwensen te maken hebben, zoals seizoenverlenging, vraag naar luxere accommodaties, maar ook met winstverbetering voor de ondernemer.

Voorzover adequate voorzieningen worden getroffen tegen permanente bewoning en uitpon- ding, en sprake is van een goede inpassing in het landschap, is hierop niet het beleid voor de vestiging van nieuwe bungalowcomplexen van toepassing. Het zou inderdaad een goede zaak zijn oudere bestemmingsplannen die dit soort mogelijkheden bieden, nog eens te bezien tegen deze achtergrond. Terzake is de tekst in het POP verduidelijkt.

Wijziging ontwerp

Bladzijde 152

"Voor de continuïteit van de totale toeristische sector zijn uitbreidingsmogelijkheden voor de verblijfsrecreatie van belang. Schaalvergroting, kwaliteitsverbetering en kostenbeheersing zijn en blijven nodig om de sector concurrerend te houden. Bij de verdere ruimtelijke ontwikkeling van de verblijfsrecreatie ligt het accent op versterking en uitbreiding van bestaande bedrijven, waaronder de mogelijkheid van omzetting van standplaatsen in recreatiewoningen."

Nummer R.1

In het POP komt onvoldoende uit de verf dat recreatie en toerisme van groot belang zijn voor de provincie Drenthe. Er wordt een aantal zaken genoemd, te weten recreatie dicht bij huis, toerisme en nationale parken, recreatieve hoofdstructuur, recreatieve netwerken, zwemwater- plaatsen en landschapsbeleving in relatie tot landschapskwaliteit. Deze zaken in het POP II meer aandacht geven en deze niet te gemakkelijk overlaten aan het Recreatieschap Drenthe.

Antwoord

Wij zijn van mening dat het belang van recreatie en toerisme voor de provincie Drenthe, mede gezien de aanpassingen op dit punt in het ontwerp, voldoende is onderstreept. Het recreatie- schap heeft op dit punt een eigen verantwoordelijkheid. Met het recreatieschap vindt regelmatig bestuurlijk en ambtelijk overleg plaats om tot een goede afstemming te komen.

Nummers O.22, O.79

Er wordt aangedrongen op het opnemen van een begrippenlijst. Woorden als toerisme, recreatie, extensief recreatief medegebruik en intensieve vormen van recreatie, worden gehanteerd als zeer rekbare begrippen die voor eenieder op eigen wijze te interpreteren zijn. Gedacht wordt aan een toelichtende lijst, zoals ook gehanteerd in de Nota landschap.

Antwoord

Er is niet gekozen voor het hanteren van een begrippenlijst in engere zin. Begrippen als toerisme, recreatie, etc. zijn algemene begrippen, die voldoende duidelijk zijn. De breedte van de begrippen en de hantering daarvan binnen het provinciaal omgevingsbeleid, blijkt voldoende uit de context van de teksten waarin ze worden gebruikt.

Nummer O.45

Indiener is geen voorstander van inplaatsing van melkveehouderijen in het Amsterdamsche Veld, zoals door middel van een kaartaanduiding wordt aangegeven. Dit is strijdig met de toeristische ontwikkelingen in dit gebied.

Antwoord

De zoekgebieden voor inplaatsing van melkveehouderijen zijn zorgvuldig geselecteerd. In het kader van de pilot Inplaatsing melkveehouderijen worden, op advies van de gemeente, voor het door u bedoelde gebied de nieuwste ontwikkelingen op het gebied van recreatie en toerisme nadrukkelijk betrokken. Inplaatsing van een melkveebedrijf staat op zich niet op gespannen voet met recreatie en toerisme, mits voldoende afstand wordt aangehouden.

Nummer O.86

De term verblijfsrecreatie, zowel voor kampeertreinen en bungalowparken als voor accommodaties in stedelijke gebieden, toepassen (in het kader van het ontwikkelen van stedelijk toerisme).

Gevraagd wordt op te nemen dat de vestingstructuur voor Coevorden karakterbepalend is en integrale bescherming verdient. Ook in het kader van gezondheidstoerisme kan Coevorden worden geschaard onder de "voorkeursgebieden nieuwe verblijfsrecreatie".

In het POP II zou een haalbaarheidsstudie kunnen worden opgenomen voor het opzetten van een kuuroord en gezondheidstoerisme in Coevorden, in de context van de speerpunten voor het toerisme in de regio Zuidoost.

Ook kan een haalbaarheidsstudie worden gedaan naar de mogelijkheden voor herstel van de vestingstructuur op eigentijdse wijze, met verschillende alternatieven. Zo wordt de benutting van de bestaande stad beter betrokken bij het geheel (ook weer binnen de context van de regio Zuidoost en de toeristische speerpunten aldaar).

Antwoord

De term verblijfsrecreatie omvat ook de accommodaties in stedelijk gebied. Bezien vanuit het toerisme is Coevorden een belangrijke historische plaats en is behoud van dat karakter, waaronder de vestingstructuur, erg belangrijk. Verder is het, evenals Meppel, een waterpoort van Drenthe. De toeristisch recreatieve ontwikkelingen kunnen daarop afgestemd worden en het POP geeft daarvoor geen belemmeringen.

Tot voor een aantal jaren was gezondheidstoerisme een speerpunt in het provinciaal toeristisch beleid. Dit heeft uiteindelijk niet geleid tot externe belangstelling of daadwerkelijke activiteiten op dit punt. In het huidige toeristisch beleid is het daarom geen speerpunt meer. Specifieke ruimtelijke indicaties zijn dan ook niet opgenomen.

Nummer O.114

Het Circuit van Drenthe is, door de ligging en situering ten opzichte van een in vele opzichten - het aanpalende beschermd natuurmonument Witterveld met stilte als wezenlijk kenmerk, de omliggende woningen en woonwijken, alsmede de camping Witterzomer - geenszins geschikt voor (verdere) grootschalige evenementen. Dat geldt ook en meer in het bijzonder, waar het evenementen betreft in de avond- en nachtperiode.

Uitbreiding van het aantal extreem lawaaiveroorzakende evenementen wordt, ten onrechte, gepresenteerd als aanvullende restrictie op de geluidszone. Spreiding van geluidshinder opleverende recreatievormen heeft de voorkeur boven bundeling.

Antwoord

Wij zijn van mening dat het Circuit van Drenthe en haar directe omgeving, door de aanwezige accommodatie en de ligging nabij de stad Assen en nabij goede aan- en afvoerwegen, uitermate geschikt zijn voor het organiseren van grotere evenementen en voor toeristische voorzieningen en activiteiten.

In 2003 heeft de Raad van State de door ons verleende vergunning op grond van de Wet milieubeheer (Wm) vernietigd voor het onderdeel grootschalige muziekevenementen. De afdeling bepaalde dat het twijfelachtig is of de nadelige gevolgen die de grootschalige muziek-evenementen voor het milieu veroorzaken door het stellen van voorschriften en beperkingen kunnen worden voorkomen, dan wel voldoende kunnen worden beperkt. Tevens werd geconcludeerd dat wij ons voorsnog voor deze evenementen niet op goede gronden op het standpunt hebben gesteld dat de door de evenementen veroorzaakte geluidshinder door het stellen van voorschriften in voldoende mate kan worden beperkt. Wij zullen in 2004 nader onderzoek naar de inpasbaar van grootschalige muziekevenementen laten verrichten om te kunnen bepalen of er mogelijkheden zijn om door het stellen van voorschriften de door de evenementen veroorzaakte geluidshinder in voldoende mate te beperken. Daarbij zal rekening worden gehouden met de milieueisen vanwege andere bestemmingen in de omgeving. Verder blijven wij vasthouden aan het reeds lang geldende concentratiebeleid voor geluidshinder opleverende recreatievormen.

Nummers G.9, R.2, O.127, O.259

In de gevallen waarin recreatieparken van een woonbestemming worden voorzien, dienen de contingenten onaangetaast te blijven.

De provincie dient de gemeenten actief te ondersteunen bij handhaving van het verbod op permanente bewoning.

Mogelijkheden scheppen voor het realiseren van permanente bewoning van bungalows en appartementen op het Buitengoed. De bewoners van het Buitengoed leveren een belangrijke sociale en economische bijdrage aan de lokale gemeenschap.

Antwoord

De minister van volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en milieubeheer (VROM) heeft op 10 oktober 2003 de hoofdlijnen van haar beleid voor permanente bewoning van recreatiewoningen uiteen gezet in een brief aan de Tweede Kamer. Zij verzoekt de provincies en de gemeenten maatregelen te treffen, binnen haar beleidskader, die nodig zijn voor de verdere uitwerking en concretisering voor afzonderlijke situaties. Dit beleid wordt verwerkt in de Nota ruimte.

Wij hebben ons aangesloten bij een reeds bestaande intergemeentelijke werkgroep voor dit onderwerp. Deze werkgroep zal, na een eerste inventarisatie, voorstellen doen voor de implementatie van het rijksbeleid. De in de zienswijzen/bedenkingen aangedragen onderwerpen komen daar aan de orde. Op voorhand zien wij geen aanleiding ons vigerende beleid voor permanente bewoning van recreatiewoningen bij te stellen.

Nummer O.125

Het veengebied als toeristisch gebied promoten. Het POP II geeft geen mogelijkheden voor realisatie van slechtweeraaccommodaties, ten behoeve van toeristische (ruiter)activiteiten. Gewezen wordt op de mogelijkheden om ruiterroutes op te nemen in het LOFAR-gebied en de aansluiting op Duitse ruiterroutes.

Antwoord

In het POP is specifiek beleid opgenomen voor maneges. Een punt van zorg daarbij is de omvang van de bebouwing, in relatie tot de omgeving. Gezien de omvang van de rijhallen, leidt dit tot een verstening van het buitengebied, hetgeen ongewenst is. Voorzover inpasbaar in de omgeving, dienen maneges en paardenrecreatiebedrijven daarom te worden gevestigd in een kern.

Blijkt vestiging in een kern niet mogelijk te zijn, dan is vestiging toegestaan in voormalige agrarische bebouwing, in de nabijheid van een hoofdkern of (sub)streekcentrum. Ook in dat geval geldt het vereiste van inpasbaarheid. Van vorenstaande kan alleen worden afgeweken op basis van door de gemeente geformuleerd beleid, dat de instemming heeft van de provincie. Wij zien geen aanleiding om vanwege uw specifiek geval ons beleid op dit punt aan te passen.

Nummer O.248

Het doel voor de nationale parken dat uitbreiding of intensivering van de recreatieve sector moet worden voorkomen spoort niet met de insteek voor het Nationaal Beek- en Estdorpenlandschap Drentsche Aa.

Antwoord

In de tekst is nadrukkelijk aangegeven dat het Nationaal Beek- en Estdorpenlandschap een zogenaamde verbrede doelstelling kent en zich daarmee onderscheidt van de andere nationale parken. Overigens geldt ook voor dit nationaal park dat uitbreiding of intensivering van de recreatieve sector dient te worden voorkomen. Een kwaliteitsverbetering van de recreatieve sector is wel mogelijk.

Wij vinden dat nationale parken een belangrijke functie hebben voor een op natuurbeleving georiënteerd toerisme, het ecotoerisme. De nationale parken herbergen immers kwaliteitsnatuur en kunnen deze functie bij uitstek invullen. Deze functie staat los van het hiervoor aangehaalde doel voor de recreatieve sector in de volle breedte, dat uitbreiding of intensivering daarvan dient te worden voorkomen.

C.8.7. Land- en tuinbouw

Nummers L.7, L.10, O.49, O.65, O.72, O.93, O.103, O.106, O.107, O.172, O.173, O.186, O.222, O.237, O.238, O.239, O.240, O.241, O.242, O.243, O.244, O.245, O.257, O.269, O.271, O.277

De provincie realiseert zich onvoldoende dat ontwikkelingen in het landelijk gebied maar in beperkte mate door provinciaal ruimtelijk beleid zijn te sturen. Maak in het POP beter duidelijk hoe de landbouw de ruimte krijgt. Er is behoefte aan ontwikkelingsruimte om te kunnen inspelen op schaalvergroting. Ook wordt gepleit voor minder regels en beperkingen.

Antwoord

Wij realiseren ons terdege dat de invloed van de provincie op de markt- en beleidsontwikkelingen voor de Drentse landbouw beperkt zijn. Voorzover de mogelijkheden voor verbetering van het economisch perspectief binnen de competentie van de provincie liggen, zijn deze opgenomen in de Drentse Landbouwagenda en verwerkt in dit POP.

Het POP II biedt volgens ons voldoende mogelijkheden voor een grootschaliger landbouw (zie bijvoorbeeld de beantwoording over de bouwblokken).

Met de inzet van het instrument Regelgeving gaan wij terughoudend om. De aspecten die daarbij een rol spelen komen aan de orde in onderdeel E.7. Beperkingen waarop u doelt zijn eigen aan de maatschappij waarin wij leven.

Veel en soms tegenstrijdige belangen van diverse overheden, maatschappelijke organisaties, ondernemers en burgers. De grootste beperkingen die u ondervindt, vloeien overigens rechtstreeks voort uit het Europees en nationaal beleid.

Nummers G.5, G.6

Geef een mogelijkheid tot het splitsen van agrarische bouwblokken. Vanwege de milieu-wetgeving en vanuit veterinair oogpunt is behoefte om een bouwperceel te kunnen splitsen en daarmee bedrijfsonderdelen van elkaar te kunnen scheiden. Maak uitwisseling van agrarische bebouwing mogelijk.

Antwoord

Wanneer er argumenten zijn om een agrarisch bouwperceel te splitsen biedt het POP daartoe mogelijkheden, binnen het kader van de zonering.

Nummer G.9

Er wordt aandacht gevraagd voor verplaatsingsmogelijkheden van niet-grondgebonden bedrijven wanneer daarmee elders een knelpunt met de natuur kan worden opgelost.

Antwoord

Verplaatsing van een niet-grondgebonden bedrijf, om daarmee een knelpunt met de natuur op te lossen, is alleen mogelijk als het een verplaatsing betreft naar de Veenkoloniën. Zie hiervoor ook de beantwoording onder C.4.1, nummer L.6.

Nummers G.17, N1

Er wordt een duidelijke visie gemist op het ontwikkelingsperspectief voor de landbouw, vooral voor de zones III en IV. Een flankerend beleid is hierbij noodzakelijk.

Samen met maatschappelijke organisaties een visie ontwikkelen op de veranderende functie van het platteland in relatie tot de verwachte veranderingen in de landbouw.

Antwoord

Wij hebben, samen met het Drents bestuur van de Noordelijke Land- en Tuinbouw Organisatie (NLTO), de Drentse Landbouw Agenda opgesteld. Deze nota geeft een beeld van het economisch belang en het perspectief van de landbouw. De inkomenspositie en het economisch belang van de sector staat in de nota centraal. Deze landbouwagenda heeft mede als input gediend voor dit omgevingsplan.

In de nota wordt onder meer geconstateerd dat schaalvergroting, naast de structuur van de bedrijven, ook ruimtelijke consequenties heeft. De bebouwingsoppervlakten moeten - ook vanwege (dier)welzijnseisen - voldoende mogelijkheden bieden om te kunnen groeien. Naast het groter worden van landbouwbedrijven op bestaande locaties, is het mogelijk dat in sommige gevallen overgegaan wordt tot het verplaatsen van bedrijven, omdat de productieomstandigheden op de bestaande locaties in de knel komen. Hier denkt de provincie actief in mee, waarbij de integrale zonering het uitgangspunt is.

Met name indien wordt gestreefd naar een BOK zet de provincie, in overleg met de actoren, zo mogelijk flankerend beleid in, zoals de Verplaatsingsregeling agrarische bedrijven, stimuleringsprojecten, Kompas voor het Noorden en gebiedsgerichte uitvoeringsprojecten.

Wij zien geen aanleiding om, na deze recente nota, opnieuw een ontwikkelingsperspectief voor de landbouw op te stellen.

Nummers M.1, N.1

In de tekst op bladzijde 157 aangeven dat het gaat over ondersteunend glas en niet om eigenstandige tuinbouw. De maat van 1.000 m² is aanvaardbaar. De maat van 5.000 m² in de Veenkoloniën geeft problemen. Voorkomen moet worden dat deze maat aanzet tot verspreide glastuinbouw. Een maat van 2.000 m² is voldoende.

De mogelijkheid voor kassen op agrarische bouwpercelen ook in de Veenkoloniën beperken tot een oppervlakte van 1.000 m².

Antwoord

Glastuinbouw wordt geconcentreerd in twee gebieden, nabij Klazienaveen en Erica.

Concentratie biedt voordelen uit een oogpunt van werkgelegenheid, ruimte, watervoorziening, milieu, energie, landschap, afzet en infrastructuur. Daarom worden geen mogelijkheden geboden voor glastuinbouw buiten deze twee concentratiegebieden, tenzij sprake is van ondersteunend glas. Met de term ondersteunend glas wordt bedoeld op een wisselwerking tussen glas en de agrarische hoofdactiviteit akkerbouw.

De maximale oppervlakte van ondersteunend glas in de Veenkoloniën wordt afhankelijk gesteld van de specifieke bedrijfseisen en de AOK.

Wijziging ontwerp*Bladzijde 157*

"Buiten de twee concentratiegebieden wordt ~~kassenbouw~~ glastuinbouw tegengegaan. Alleen bij agrarische bedrijven wordt een maximumoppervlakte van 1.000 m² ondersteunend glas toegestaan.

Aanvullend daarop wordt in de Veenkoloniën, indien dit vanuit economisch perspectief voor de landbouw wenselijk is, meer ruimte geboden voor ~~kassenbouw~~ ondersteunend glas. Als voorwaarde geldt hierbij dat ~~kassenbouw~~ dit plaats moet vinden op het agrarisch bouwperceel en past binnen de AOK."

Nummers L.6, L.20

Indieners vinden dat de integrale zonerings- en de algemene kwaliteitsdoelstellingen voor landschap en natuur al meer dan voldoende waarborgen bieden voor een verantwoorde afweging van mogelijkheden voor agrarische bedrijfsontwikkeling op gemeentelijk niveau, vooral in de bestemmingsplannen. Voorbeelden van onnodige detaillering zijn de regelingen voor torensilos, schuilstallen, omvang kassenbouw als neventak, vestiging van kwekerijen in (voormalige) agrarische bedrijfsgebouwen, detailhandel door kwekerijen en paardenhouderijen.

Antwoord

De voorgestelde benadering heeft ook onze voorkeur: heldere afrekenbare doelen, ruimte voor nadere invulling door betrokkenen, in combinatie met een adequate handhaving. Dit stemt overeen met de wijze waarop wij nu omgaan met het inrichtinggebonden milieubeleid: zoveel mogelijk doelvoorschriften in plaats van middelvoorschriften en controle c.q. handhaving aan de hand van de geleverde milieuprestaties. Echter, voor de terreinen waarop u doelt is het erg moeilijk om concreet afrekenbare doelen te formuleren, een belangrijke voorwaarde voor deze aanpak.

Desalniettemin is op een aantal terreinen het beleid minder gedetailleerd beschreven als in het POP I en zijn de daarbijbehorende verantwoordelijkheden neergelegd bij anderen.

Nummers L.6, N.1, O.134, O.148, O.215, O.251

Mede begrepen het vestigingsbeleid voor andere agrarische bedrijven worden aan kwekerijen ten onrechte mogelijkheden tot nieuwvestiging onthouden. Het is voorstelbaar dat deze mogelijkheden alleen worden geboden aan aanvragers die in de voorgaande jaren hebben bewezen een volwaardig bedrijf te hebben gevoerd.

De boomkwekerij aan Kanaal A NZ te Emmer-Compasuum moet zich op de huidige locatie verder kunnen ontwikkelen. Hiervoor is het nodig dat er een bedrijfswoning, een schuur en een kleine oppervlakte ondersteunend glas gebouwd kunnen worden.

Het bedrijf aan de Boerkoelweg in Wijster wordt gebruikt voor de bedrijfsvoering verschillende locaties die geen enkele mogelijkheid bieden voor het realiseren van doelmatige bedrijfsgebouwen. Voor het perspectief van het bedrijf is een goede centrale bedrijfslocatie nodig in de nabijheid van de gronden waar de producten worden gekweekt. Het POP geeft een status aparte aan kwekerijen, ten opzichte van andere grondgebonden bedrijven.

Verzocht wordt medewerking te verlenen aan de realisering van een bedrijfslocatie voor een kwekerij aan de Oostering te Pesse.

Bezwaar tegen het feit dat uitbreiding van de boomkwekerij aan de Carstensdijk te Elim, indien en voorzover het POP II belemmeringen opwerpt.

Aangeven dat boomteelt (het grondgebruik) niet is toegestaan in landschappelijk waardevolle open gebieden, zoals op essen en in beekdalen.

Antwoord

Voor kwekerijen is het uitgangspunt dat deze in (voormalige) agrarische bebouwing in zone I en II gevestigd kunnen worden. Op deze algemene regel kan een uitzondering worden gemaakt voor kwekerijen die liggen in de directe nabijheid van een (sub)streekcentrum of hoofdkern, mits inpasbaar, gelet op de omgevingskwaliteit van het desbetreffende gebied. Nieuwbouw is alleen mogelijk als een gemeente in bijvoorbeeld een bestemmingsplan of een sectorale nota, voorkeursgebieden heeft aangegeven voor nieuwvestiging van kwekerijen. Het ligt voor de hand dat daarbij rekening wordt gehouden met landschappelijk waardevolle gebieden, zoals essen en beekdalen. Op zich biedt dit beleid voldoende vestigingsmogelijkheden voor kwekerijen.

Het POP kent een eigenstandig beleid voor kwekerijen, ten opzichte van andere grondgebonden bedrijven, vanwege de negatieve effecten op de omgeving. Daarom vindt de toetsing ook plaats aan de kwaliteit van de fysieke omgeving en de mogelijke aantasting daarvan en niet aan de levensvatbaarheid van een bedrijf.

Nummer N.1

De omvang van het bouwperceel van grondgebonden agrarische bedrijven en intensieve veehouderijbedrijven in alle zones te beperken tot 1 ha. Na een nadere toetsing via een wijziging ex artikel 11 van de WRO kan in zone I het bouwperceel van grondgebonden agrarische bedrijven en intensieve veehouderijbedrijven verruimd worden tot 1,5 ha.

Een ontwikkelingsvisie op de intensieve veehouderij in Drenthe deel laten uitmaken van de visie op de veranderende functie van het platteland.

Gezamenlijk met de meest betrokkenen werken aan provinciaal beleid voor de bollenteelt. Dit opnemen in het POP II, dan wel in een uitwerkingsplan.

Antwoord

Er is door allerlei ontwikkelingen sprake van een trend naar steeds grootschaliger landbouw. Dit leidt tot een behoefte aan grotere bouwpercelen. Daarom wordt in het POP ruimte geboden voor een bouwperceel van 1,5 ha. Verdere uitbreiding is mogelijk na toepassing van een vrijstellings- of wijzigingsbevoegdheid door de gemeente in het kader van een bestemmingsplan.

Voor onze visie op de intensieve veehouderij verwijzen wij u naar ons antwoord bij L.6 onder C.4.1.

De teelt van bloembollen, voornamelijk lelies, is de afgelopen jaren in Drenthe sterk gegroeid. De absolute omvang van de teelt is echter nog steeds beperkt. De diversificatie van de landbouw is voor Drenthe belangrijk. Vanuit een economisch perspectief bezien is dit een goede ontwikkeling.

Mede naar aanleiding van maatschappelijke reacties over dit onderwerp, doen wij wel onderzoek naar de effecten van deze teelt op het milieu.

De bezwaren tegen de huidige teelt richten zich onder meer op het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en op de grondwateronttrekking voor beregening in de directe nabijheid van verdroogde natuurgebieden. Een "quick-scan", uitgevoerd door de provincie Drenthe samen met de provincie Overijssel, de waterschappen Reest en Wieden en Groot Salland en de Waterleidingmaatschappij Vitens, heeft uitgewezen dat de effecten waarschijnlijk gering zijn. Specifieke meetgegevens over de Drentse situatie ontbreken echter.

Het beleid is erop gericht om, in overleg met de meest betrokkenen, te komen tot goede afspraken. Tijdens de werkconferentie op 10 maart 2004, waaraan vertegenwoordigers deelnamen van de brancheorganisatie KAVB, de NLTO, de Milieufederatie Drenthe, de Werkgroep Bollenboos, de gemeenten, de waterschappen, de WMD, de Algemene Inspectiedienst, de telers en de statenleden namens de politieke partijen, is een goede basis gelegd voor een structureel overleg onder leiding van de provincie.

Hierin worden de gevolgen van de bollenteelt voor milieu en landschap verder in kaart gebracht en worden gezamenlijk oplossingen voor knelpunten gezocht.

Nummer O.175

Met het ingenomen provinciale standpunt wordt de mogelijkheid ontnomen om de druk van de lelieteelt in Midden-Drenthe te verminderen. Gepleit wordt beregening toe te staan en mogelijkheden van uitruil te benutten, voor zowel lelieteelt als pootgoedteelt.

Antwoord

Wij bieden ruimte aan de landbouw om zogenaamde hoogsalderende teelten te kunnen verbouwen in Drenthe. De lelieteelt is een voorbeeld van een hoogsalderende teelt. Het beleid ten aanzien van beregening wordt niet gewijzigd.

Zie overigens over de lelieteelt ook de beantwoording hiervoor onder N.1.

Uitruil tussen bedrijven wordt op dit punt niet actief door ons bevorderd, maar wordt overgelaten aan het particulier initiatief. Het POP biedt daarvoor voldoende mogelijkheden.

Nummers O.196, O.227

Gevraagd wordt het bedrijf Osbroeken 2 te Zuidlaren buiten de plannen te houden voor een natuurgebied en een waterbergingsgebied.

Antwoord

De zonerings rond Osbroeken 2 is in het POP II niet gewijzigd ten opzichte van het POP I. Ook op kaart 3 is de aanduiding "ontwikkeling natuurwaarde en waterwinning" hetzelfde gebleven. In het POP II is op kaart 3 wel een robuuste verbinding toegevoegd. De betekenis van de ontwikkelingskaart is wezenlijk anders dan van de functiekaart. Zie hiervoor de uitleg in het POP, onder D.3. Voor de betekenis van robuuste verbindingen verwijzen wij u naar de beantwoording onder C.2.4, onder nummer L.3, L.4, L.5 etc.

Bij de uitwerking van het Hunzeproject is gebleken dat de ontwikkeling van een waterberging in het gebied Tusschenwater mogelijk is. Het bergen van water kan hier heel goed gecombineerd worden met het compenseren van de effecten van de waterwinning en natuurontwikkeling. Ook is het mogelijk een aanzienlijk volume water te bergen.

Nummer O.213

Opwekking van duurzame energie door vergisting is een goede aanvulling voor de agrarische sector. Levert inkomsten op, werkgelegenheid en een lagere CO₂-uitstoot.

Antwoord

Wij zijn met u van mening dat vergisting c.q. biomassa een positieve bijdrage kan leveren aan de agrarische bedrijfsvoering en aan het realiseren van energiedoelen. Om een nadere invulling aan dit beleid te kunnen geven hebben wij de Nota biomassa in Drenthe en het Uitvoeringsprogramma biomassa opgesteld. Deze worden inmiddels uitgevoerd. Voorshands gaat het om vijf concrete projecten. De invulling betreft overigens meer sectoren dan alleen de landbouw.

C.9. Grondstoffen en medegebruik landelijk gebied

C.9.1. Duurzame energiehuishouding

Nummers G.2, L.6, L.7, O.65, O.72, O.78, O.93, O.103, O.106, O.107, O.113, O.122, O.139, O.172, O.173, O.222, O.237, O.238, O.239, O.240, O.241, O.242, O.243, O.244, O.245, O.257, O.266, O.269, O.271, O.277

Het beleid voor windmolens in Drenthe is tamelijk defensief. Gevraagd wordt ook elders in Drenthe ruimte te bieden om op verantwoorde wijze windmolenparken te kunnen realiseren. Ook wordt gewezen op de ontwikkeling van een windenergiesak op een landbouwbedrijf. Goede mogelijkheden voor windmolenparken zijn er onder meer in bijvoorbeeld Midden-Drenthe en in de Veenkoloniën. De taakstelling van 15 mW zou hierbij niet als bovengrens moeten worden gehanteerd.

Het beleid van de gemeente Midden-Drenthe wordt onderschreven. Gewezen wordt op de landelijke doelstelling; minder mag niet, meer mag wel.

Een initiatief voor het ontwikkelen van mogelijkheden van windenergie in de gemeente Coevorden en Emmen dat in nauwe samenwerking met Drentse agrariërs tot stand is gekomen opnemen in het POP.

Voorgesteld wordt in het gebied tussen Exloërkijl en Boermastreek plaatsing van windmolens toe te staan. Het gebied tussen genoemde plaatsen is een veengebied, waarover de gemeente zich zo heeft uitgelaten dat ze windenergie wil toelaten.

Gepleit wordt om mee te werken aan de realisering van een aantal windturbines op percelen van indiener nabij de rijksweg richting Stadskanaal. De locaties nabij Buinen, de rijksweg en het LOFAR-project voldoen evenveel aan de gestelde voorwaarden als de locatie Coevorden.

Geageerd wordt tegen de voorrangpositie van de locatie Coevorden.

Antwoord

Een enkele windturbine heeft verhoudingsgewijs een groot effect op een wijde omgeving en beïnvloedt het landschapsbeeld daarmee ingrijpend. Daarom is in het ontwerp-POP II gekozen voor het aldaar beschreven terughoudende beleid voor windmolens. Immers, de landschappelijke kwaliteit is een grondslag in dit POP.

Dit heeft geleid tot een keuze voor Coevorden als vestigingsplaats voor een windpark dat toereikend is om aan de afgesproken taakstelling van 15 mW te kunnen voldoen.

Medewerking aan andere windparken wordt pas overwogen als dat voor de realisatie van de taakstelling noodzakelijk blijkt te zijn. Solitaire windmolens zijn niet aan de orde, met uitzondering van kleine, moderne typen, in combinatie met bedrijfsactiviteiten.

Nummer G.16

De gemeente wil graag betrokken worden bij het opstellen van een PvA voor windenergie op andere locaties dan Coevorden, indien een dergelijk plan nodig blijkt.

Antwoord

In het POP is reeds opgenomen (C.9.1.) dat, indien dit voor de realisatie van de taakstelling noodzakelijk is, tezamen met de gemeente(n) een PvA wordt opgesteld.

Nummer O.122

Ten aanzien van de vestiging van windenergie rond Coevorden gebeurt niets.

Antwoord

De gemeenteraad van Coevorden heeft een PvA voor de realisatie van het windpark Coevorden vastgesteld. Dit plan beschrijft onder andere het planologisch traject. De gemeente heeft ervoor gekozen om de regie te voeren bij de ontwikkeling van het windpark.

Als gevolg van onduidelijkheden bij het Ministerie van Defensie over de omvang van bezuinigingen, heeft het project enige vertraging opgelopen. In het najaar van 2003 is echter gebleken dat het Ministerie van Defensie wel degelijk verder wil met de ontwikkeling van het windpark. Het project is inmiddels opgenomen in de Milieubeleidsnota van het Ministerie van Defensie en hiervoor zijn ook middelen beschikbaar gesteld. De uitbesteding van de planontwikkeling wordt inmiddels door het Ministerie van Defensie voorbereid. Vervolgens wordt het planologisch traject gestart.

Nummers B.2, O.80, O.143

De provinciale inspanningsverplichting in het kader van de Bestuursovereenkomst landelijke ontwikkeling windenergie is erg mager, temeer daar de huidige technische ontwikkeling aangeeft dat 15 mW met slechts vijf windturbines te realiseren is. Er wordt voor gepleit de 15 mW als minimum te beschouwen en meer ruimte te bieden aan initiatieven elders in de provincie, zonder de zorgvuldigheid bij het kiezen van geschikte locaties uit het oog te verliezen. Het argument van hoogte en landschapsbeeld geldt niet specifiek voor Drenthe en kan daarom niet als argument worden gebruikt. De windkoepel biedt aan bij de verdere uitwerking van het windenergiebeleid gebruik te maken van de kennis en kunde van de bij haar aangesloten verenigingen.

Antwoord

Het argument van hoogte en landschap speelt zeker in Drenthe. In Drenthe draagt de kwaliteit van het landschap namelijk in hoge mate bij aan een aantrekkelijk milieu om te wonen, te werken en te recreëren. Het landschap heeft daarmee ook een belangrijke economische betekenis. Dit is onder meer in het POP tot uitdrukking gebracht door een landschappelijke kwaliteit als grondslag te benoemen. Wij nemen kennis van uw aanbod kennis en kunde beschikbaar te stellen.

Nummer O.213

De mogelijkheden van bio-energie als duurzame opwekkingsmogelijkheid worden vrij summier weergegeven. Gevraagd wordt deze optie meer aandacht te geven, c.q. kaders te scheppen waardoor deze vorm van duurzame energie opwekking meer tot haar recht kan komen.

Antwoord

Het strategisch beleidskader voor de ontwikkelingsmogelijkheden van biomassa, als vorm van duurzame energie, is voldoende beschreven in het POP. De verdere invulling heeft plaatsgevonden in de Nota biomassa in Drenthe en het Uitvoeringsprogramma biomassa. Beide uitvoeringsnota's zijn door GS vastgesteld en worden inmiddels uitgevoerd. Voorshands gaat het daarbij om vijf concrete projecten.

Nummer O.266

Er wordt onvoldoende rekeninggehouden met een stijgende energiebehoefte in Drenthe de komende tien jaar. Het is onduidelijk hoe de doelstelling voor energiebesparing wordt gerealiseerd. Er wordt onvoldoende gebruikgemaakt van uw sturende bevoegdheden met betrekking tot reductie van de CO₂-emissie vanwege automobilititeit en goederenvervoer.

Antwoord

De stijgende energiebehoefte is benoemd onder B.4, Welvaartsgroei en milieudruk.

Het beleid tot beperking van de CO₂-emissie krijgt inderdaad voor een belangrijk deel haar invulling via energiebesparing. Dit wordt vervolgens voor een deel ingevuld via de betrokken beleidsthema's. Te denken valt bijvoorbeeld aan duurzaam bouwen en duurzame stedenbouw voor het thema Bouwen/herstructurering en aan duurzame bedrijventerreinen voor invulling en herstructurering van bedrijventerreinen. Daarnaast zijn gedragsbeïnvloeding en technologische innovatie in dezen van groot belang. In het POP is een aanvulling toegevoegd over het beleid gericht op energiebesparing.

Het alom geldende uitgangspunt de groei van de automobilititeit terug te dringen, is in dit POP verlaten. De argumenten die daarbij een rol hebben gespeeld zijn terug te vinden onder C.5.1, Een mobiele samenleving. De bereikbaarheid en toegankelijkheid van locaties en gebieden is nu als uitgangspunt gekozen. De mate waarin het autogebruik of andere vervoerswijzen, zoals OV en fietsgebruik worden ondersteund, hangt direct af van de mogelijkheden en eisen vanuit de desbetreffende omgeving.

Wijziging ontwerp

Bladzijde 161

"Via bosaanplant wordt ca. 2% (10.000 ton) van de Drentse reductiedoelstelling in 2010 gerealiseerd.

Energiebesparing

Op lange termijn is ook in Drenthe een reductie van de CO₂-emissie vereist tot ca. 20% van het huidige niveau. Dit vergt in ieder geval de inzet van duurzame energiebronnen. Maar ook bij een substantiële bijdrage van duurzame energiebronnen is echter nog een daling, van 60% tot 70% van het energieverbruik vereist door middel van besparingen. Voor de komende jaren wordt een verdere - zij het lichte - stijging van de broeikasgasemissie verwacht, door een vooralsnog groeiende energievraag bij een voortgaande economische groei. Pas na enige decennia kan deze stijgende trend worden omgebogen in een dalende trend.

Energiebesparing is dus een absolute noodzaak en vergt grote inspanningen in verschillende sectoren en door allerlei doelgroepen van de samenleving.

Een belangrijke bijdrage aan energiebesparing wordt verwacht van technologische vernieuwing, producteisen en gedragsverandering. Europese en landelijke eisen en inzet zullen hierbij vooral sturend zijn.

Voorzover energiebesparing relevant is in de beleidssectoren die in dit POP worden beschreven, is de provinciale beleidsinzet aldaar benoemd en wordt daarom hier volstaan met enkele verwijzingen. De volgende beleidsterreinen zijn vooral van belang.

- Het bedrijfsleven, waaronder het midden- en kleinbedrijf.
Speerpunten hierbij zijn het Convenant benchmarking energie-efficiëncy en de Meerjarenafspraken energie-efficiëncy (MJA-2), zie onder C.8.4, Duurzame bedrijventerreinen (zie C.8.4.), duurzame bedrijventerreinen, in combinatie met parkmanagement, en duurzaam ondernemen.
- De bebouwde omgeving.
Speerpunten zijn duurzaam bouwen en het ontwikkelen van energievisies voor specifieke projecten (zie onder C.6.3. en C.6.4.).
- Verkeer en vervoer (zie onder C.5.2.)."

Nummer O.274

Gepleit wordt voor een tijdpad met concrete maatregelen richting 2010, ten aanzien van het realiseren van de emissiedoelstelling voor CO₂.

Antwoord

Wij onderschrijven het belang van een tijdpad voor de realisatie van de emissiedoelstelling voor CO₂. Dit vereist echter tevens een systeem waarmee de voortgang kan worden gemeten (gemonitord). Helaas blijkt dat in de praktijk moeilijk te zijn. De nauwkeurigheid laat bijvoorbeeld te wensen over, alsmede de afbakening met buurprovincies. Overigens zijn wij doende de mogelijkheden voor monitoring te verbeteren en in samenhang daarmee meer te werken volgens de door u bedoelde opzet.

C.9.3. Delfstoffen

Nummer O.254

Het recente beleid van de rijksoverheid betreffende de winning van beton- en metselzand ontbreekt. Het systeem van taakstellingen is verlaten.

Antwoord

Bij brief van 17 oktober 2002 heeft de Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat aangekondigd haar regierol, inzake de bouwgrondstoffenvoorziening, te willen afbouwen. De gezamenlijke provincies (IPO) onderschrijven het ingezette rijksbeleid om het systeem van de taakstellingen op relatief korte termijn (vanaf 2009) geheel los te laten. De provincies en het Rijk dragen dan geen gezamenlijke verantwoordelijkheid meer voor een tijdige en voldoende delfstoffenvoorziening. Wel dienen zij ervoor te zorgen, dat in de periode 1998 tot en met 2008 de met de Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat afgesproken hoeveelheid beton- en metselzand winbaar wordt gemaakt (taakstellingen). Dit betekent dat na 2008 de bouwgrondstoffenvoorziening een van de belangen is die worden gewogen in het kader van de ruimtelijke ordening (POP, bestemmingsplan) en vergunningverlening Ontgrondingenwet.

Het is dus niet zo dat het systeem van taakstellingen nu al is verlaten. Ter overbrugging naar een vrije marktwerking is afgesproken dat de provincies hun taakstelling om 143 miljoen m³ beton- en metselzand te produceren in de periode 1998 tot en met 2008, zullen realiseren.

Het provinciaal ontgrondingenbeleid en ruimtelijke ordeningsbeleid zijn erop gericht om voor de langere termijn (na 1 januari 2013) te komen tot een nieuwe beton- en metselzandwinning in het daarvoor op ontwikkelingskaart 3 van het POP aangegeven zoekgebied in Zuidwest-Drenthe. De tekst in het POP is op dit punt aangepast.

Wijziging ontwerp

Bladzijde 166

Beton- en metselzand

"Met de rijksoverheid zijn bestuurlijke afspraken gemaakt over ieders aandeel in de voorziening van beton- en metselzand, ook wel scherpzand genoemd, voor de periode 1998-2008."

~~"Om voor de lange termijn de oppervlakedelfstoffenvoorziening veilig te stellen is in het Structuurschema oppervlakedelfstoffen vastgelegd dat de provincies bij de omgevingsplanning rekening houden met de geologische voorkomens van hoogwaardige schaarse oppervlakedelfstoffen (voor Drenthe beton- en metselzand). Bij keuzes in de omgevingsplanning kan (en moet) de aanwezigheid in de bodem van deze delfstoffen meewegen in de uiteindelijke besluitvorming."~~

Nummers G.18, O.278

Voor de zandwinning Ellertshaar bestaan plannen bij de ondernemer om op korte termijn in zuidelijke richting zand te winnen en op langere termijn een recreatieve invulling, gecombineerd met bedrijvigheid.

Een toekomstige recreatieve bestemming voor de zandwinning Ellertshaar is een duidelijke bedreiging voor het voortbestaan van Remix Droge Mortel BV.

Antwoord

Doordat de verwachte hoeveelheid beton- en metselzand in de EHS tegenvalt, zijn plannen in voorbereiding om op korte termijn in zuidelijke richting uit te breiden, teneinde de zandwinning daar te kunnen continueren. De plannen voor de langere termijn (Structuurvisie Ellertshaar) komen in de komende POP-periode niet aan de orde en worden derhalve nu buiten beschouwing gelaten.

Nummer B.3

Alle beschreven initiatieven van de leden van de Nevrip passen binnen het provinciale beleid in het POP II.

Antwoord

Wij nemen kennis van uw ondersteuning van ons beleid.

Nummers B.3, O.55

Gevraagd wordt de nieuwe centrale zandwinplaats aan de Traandijk te Echten (vergunning aangevraagd eind 2002) concreet aan te duiden op de POP-kaart.

Verder wordt gevraagd, in combinatie met vorengenoemde nieuwe winplaats, geen vergunningen, noch nieuwe winplaatsen, noch uitbreiding van bestaande meer toe te staan in dit deel van de provincie.

Antwoord

Als de procedure van de ontgrondingsaanvraag voor de nieuwe zandwinplaats aan de Traandijk is afgerond, kan deze locatie op kaart 2 worden aangeduid. Het zoekgebied op ontwikkelingskaart 3, de centrale zandwinlocatie te Linderveld en de twee centrale zandwinlocaties te Nijstad op kaart 2 komen dan te vervallen. Het provinciale beleid is erop gericht om voor de lange termijn slechts een toekomstige winning voor beton- en metselzand in Zuidwest-Drenthe toe te staan.

Nummers M.1, O.254

Het opnieuw verlenen van een vergunning voor de zandwinning, nabij Gasselte tot 2013, gaat op voorhand te ver. Voorgesteld wordt in het POP aan te geven dat voortzetting van de winning niet mogelijk is en de afbouw afhankelijk is van nader onderzoek naar het tijdsbestek dat (beslist) noodzakelijk is om een alternatieve locatie in Zuidwest-Drenthe tot ontwikkeling te brengen.

Antwoord

Om in de Drentse behoefte aan beton- en metselzand te kunnen blijven voorzien, is ter overbrugging, uitbreiding van de zandwinning in het Gasselterveld noodzakelijk.

Nummer N.1

Aankondigen dat zo spoedig mogelijk een m.e.r.-locatie wordt opgestart voor de winning van beton- en metselzand. Hierbij kunnen potentiële zandwinlocaties met hun eventuele effecten op de omgeving in beeld worden gebracht. De uitbreidingsmogelijkheid voor de winning Gasselte en de aanduiding "zoekgebied voor de winning van beton- en metselzand" dienen vooralsnog te vervallen.

Antwoord

Naar ons oordeel zal de in procedure zijnde inrichtings-m.e.r. (vanwege het kappen van meer dan 10 ha bos) voldoende inzicht geven in de effecten van de voorgenomen uitbreiding van de zandwinning Gasselterveld op de omgeving. Een m.e.r.-locatie achten wij niet noodzakelijk. Immers, na een uitvoerig onderzoek van het Nederlands Instituut voor Toegepaste Wetenschappen naar een toekomstige zandwinlocatie voor beton- en metselzand, hebben PS bij de vaststelling van de Ontgrondingennota in het najaar van 2000, zich reeds uitgesproken voor een toekomstige locatie in Zuidwest-Drenthe. Dit binnen het daarvoor aangegeven zoekgebied, in combinatie met een uitbreiding van de zandwinning Gasselterveld, voor de overbruggingsperiode. Er hebben zich in de tussenliggende periode geen omstandigheden voorgedaan, die tot een herziening van dit beleid noodzakelijk zijn.

Nummer O.45

Uit onderzoek blijkt dat er voldoende marktruimte is voor levering vanuit locatie, nabij Griendtsveen. Daarom op kaart 2 deze locatie als centrale zandwinning aanduiden.

Antwoord

In de gemeente Emmen is sprake van voldoende aanbod van ophoogzand, om in de behoefte daaraan te kunnen voldoen. Het maken van waterpartijen, zoals is opgenomen in het plan voor het Griendtsveenpark, separaat van de huidige Griendtsveenplas, doet hieraan niet af. Daarom nemen wij uw voorstel niet over.

Nummer O.145

Verzocht wordt de tekst op pagina 170, tweede alinea aan te passen. De verwijzing naar het Nationaal verkeers- en vervoersplan (NVVP) klopt niet. Verwezen moet worden naar het (verlengde) Structuurschema buisleidingen.

Antwoord

Bedoelde tekst is aangepast.

Wijziging ontwerp

Bladzijde 170

"Het landelijk net van hoofdbuisleidingen, waarvoor in het POP II ruimte gereserveerd moet worden, staat in het ~~NVVP~~ Structuurschema buisleidingen."

Nummer O.216

De gasopslag bij Langelo is niet op de kaart aangegeven anders dan op kaart 2. Kan de gasopslag zomaar uitbreiden?

Antwoord

De bestaande gasopslag bij Langelo kan niet "zomaar" uitbreiden. In C.9.3 is het beleid voor ondergrondse opslag van aardgas beschreven. Dit is primair bedoeld voor nieuwe installaties voor ondergrondse gasopslag, maar ook uitbreidingen van bestaande installaties die een aanmerkelijke invloed op de omgeving hebben, worden aan dit beleid getoetst. Daarnaast is in ieder geval een nieuwe vergunning op grond van de Wet milieubeheer (Wm) vereist, een wijziging van het bestemmingsplan en, in sommige gevallen, ook nog een m.e.r.

C.9.4. Grondwaterbeheer

Nummers D.2, D.4

Kan zich vinden in een beleid dat moet leiden tot deregulering. Ieder neemt zijn eigen verantwoordelijkheid. Pleit voor een "stok achter de deur", een fundament van publieke bescherming van het grondwaterreservoir, dat ingeroepen kan worden als andere instrumenten falen. Het is voorbarig om beperkingen voor de grondwaterbescherming slechts gedeeltelijk in de POV op te nemen. Alle beperkingen op bladzijde 173 geheel overnemen in de POV.

Gemeenten moeten in dezen door de provincie worden gestimuleerd en de instrumenten in het kader van ruimtelijke ordening en milieubeleid moeten worden benut. Gevraagd wordt een totaalpakket van in te zetten instrumenten te ontwikkelen en duidelijkheid te geven over wanneer het nieuwe beleid uiterlijk tot stand zal komen.

Gevraagd wordt voor een goede overdracht van het beschermingsbeleid door voor de komende jaren als provincie de regierol op te nemen, zodat een goed consistent handhavingsbeleid in de gemeenten verankerd kan worden.

Er wordt gewezen op de verplichting voor de provincie in de Wm tot het stellen van regels ter bescherming van het grondwater met het oog op de waterwinning. De veronderstelling dat lagere overheden de lacunes in de regelgeving over kunnen nemen met instrumenten uit de ruimtelijke ordening is niet sluitend.

Antwoord

In het beleid voor de bescherming van het grondwater ten behoeve van de drinkwatervoorziening is een wijziging aangebracht in de keuze van het in te zetten instrumentarium.

Naast een beperktere inzet van regelgeving zetten wij nu andere instrumenten in om het beleid uit te voeren.

Wij zullen de komende maanden een programma opstellen, waarin wij zullen aangegeven op welke wijze wij met welke instrumenten aan het grondwaterbeschermingsbeleid uitvoering zullen geven. Hierbij zullen wij tevens aandacht besteden aan de doorwerking van dit beleid naar andere overheden en de rol die wij voor ons zien weggelegd. Hierbij tekenen wij aan dat de verschillende overheden bij de uitvoering van de verschillende instrumenten vanzelfsprekend ieder hun eigen verantwoordelijkheden hebben.

Voor wat betreft de verplichting in de Wm tot het opstellen van regelgeving voor de bescherming van het grondwater, merken wij op dat wij hieraan voldoen. In de POV is namelijk regelgeving voor de bescherming van het grondwater opgenomen, ook al is deze beperkter van omvang dan in de PMV is opgenomen.

Nummer D.4

Pleidooi voor gelijkwaardigheid van beleid tussen de voorwaarden voor grondwateronttrekking voor de industrie (kan overal) en die voor de drinkwatervoorziening (locatie gebonden).

Antwoord

De vestiging van bedrijven is van tal van factoren afhankelijk en laat zich niet of nauwelijks sturen door het grondwaterbeleid. Vandaar dat de industriële onttrekkingen gekoppeld zijn aan bedrijventerreinen. Dit beleid is door de provincie al ingezet met het grondwaterplan. Nieuw in het POP II is het onderzoek dat is aangekondigd naar het onttrekkingsplafond per bedrijventerrein. Hiermee komen wij gedeeltelijk tegemoet aan uw vraag om meer gelijkwaardigheid in het beleid aan te brengen.

Nummer D.4

Het afschaffen van de regelgeving in de waterwingebieden die geen eigendom zijn van de WMD (Hoogeveen, Assen, Breevenen) kan tot problemen leiden. Graag hulp bij het uitwerken van de beheersplannen en de juridische vormgeving daarvan.

De verbodszones tegen fysische bodemaantasting ook na 2010 instandhouden, net als de verbodszones tegen diepe boringen. Het privaatrechtelijk beschermen door de WMD leidt tot maatschappelijk hogere kosten, dit vereist een zorgvuldige communicatie met de klant.

Antwoord

In het POP is ervoor gekozen om de verantwoordelijkheid voor de bescherming van het grondwater binnen de waterwingebieden neer te leggen bij de aldaar winnende waterleidingbedrijven. Om deze bescherming te structureren is in de POV de verplichting opgenomen dat de waterleidingmaatschappijen een beheersplan voor de waterwingebieden opstellen. Wij zullen binnen de eigen verantwoordelijkheid van de waterleidingmaatschappij, op verzoek, meedenken over het opstellen van deze beheersplannen.

Binnen de gebieden tegen fysische bodemaantasting geven wij de voorkeur aan de inzet van privaatrechtelijke instrumenten, boven de inzet van provinciale regelgeving. Hierbij moet worden gedacht aan de aankoop van gronden of het vestigen van een zakelijk recht. Wij gaan er op dit moment van uit dat het voor de WMD mogelijk is dit voor 2010 te realiseren. Vandaar dat wij in de POV hebben opgenomen dat de regelgeving voor de gebieden tegen fysische bodemaantasting blijft gelden tot 2010.

Wij zijn bereid, in overleg met u, te bezien wat de maatschappelijke kosten zijn van een privaatrechtelijke bescherming.

Hierbij ligt echter in eerste instantie een taak voor de WMD, gelet op haar eigen verantwoordelijkheid voor de zorg voor het leveren van voldoende schoon drinkwater.

Nummer N.1

Samen met buurprovincies zo snel mogelijk een beleidsvisie uitbrengen over de toekomst van de drinkwaterwinning. Hierin zou nadrukkelijk moeten worden uitgegaan van een drinkwatervoorziening die de EHS veel minder beïnvloedt dan thans.

In het POP II ingaan op de mogelijkheden om natuurlijke vormen van waterberging in de benedenloop van de Hunze, Drentsche Aa, Wapserveense Aa en Oude Vaart te combineren met de (indirecte) winning van oppervlaktewater.

Wij stellen voor om een provinciale visie Industriewater aan te kondigen.

Antwoord

In het Grondwaterplan is uitgebreid onderzoek gedaan naar de effecten van grondwaterwinning in Drenthe. Daarna zijn aanvullende bronnenstudies uitgevoerd. Meer op lokale schaal is de laatste jaren gekeken naar een aantal knelpunten, zoals de winning Nietap, Gasselte en Assen. In grote lijnen komt hieruit naar voren dat de grondwaterwinningen in Drenthe goed gecombineerd kunnen worden met de natuurfunctie in de EHS. Dit is al eens eerder gebleken in het onderzoek naar de grondwatersituatie in Drenthe (TNO, 1991). Op basis hiervan zijn wij van mening dat onze beleidsvisie op de toekomst van de openbare drinkwatervoorziening voldoende in het POP is verwoord.

Uit tal van onderzoeken is gebleken dat de beschikbaarheid van oppervlaktewater niet constant is. Dit betekent dat bij een oppervlaktewaterwinning tevens een reservoir en/of een grondwaterwinning moet worden ingericht. Daarnaast vraagt het zuiveren van oppervlaktewater meer chemicaliën en energie dan bij een grondwaterwinning. Ook bij indirect gebruik van oppervlaktewater via een bodempassage zal een (voor)zuivering nodig zijn. Als een oppervlaktewaterwinning gecombineerd wordt met grondwaterwinning zijn twee verschillende zuiveringen nodig. Voorgaande is ook gebleken uit onderzoek, waarbij is geconcludeerd dat oppervlaktewaterwinning een grotere milieubelasting geeft dan een grondwaterwinning. Hierbij is het verdrogend effect van een grondwaterwinning meegewogen. Vandaar dat de provincie niet kiest voor het (indirect) gebruik van oppervlaktewater voor nieuwe winningen. Wij streven wel naar een combinatie van natuurontwikkeling en grondwaterwinning, zoals dat in het Hunzedal succesvol is gestart. Hier blijkt dat het bergen van water goed gecombineerd kan worden met natuurontwikkeling voor het compenseren van de effecten van de grondwaterwinning.

De bestaande oppervlaktewaterwinning bij De Punt in het stroomgebied van de Drentsche Aa wordt gehandhaafd. Voor deze winning zijn tal van maatregelen genomen om de waterkwaliteit te verbeteren. Daarnaast is door de waterleidingmaatschappij een mengbekken gerealiseerd.

Er komt een uitwerking van het POP voor de verschillende regionale bedrijventerreinen, waarbij per terrein het totale effect van grondwateronttrekkingen in ogenschouw wordt genomen.

Het is verder de vraag of uw veronderstelling van een toenemende vraag naar productiewater juist is. Er is namelijk sprake van een aanzienlijke waterbesparing in productieprocessen, mede door het hergebruik van water. Waterbesparing wordt actief door ons ondersteund. Uit onze registratie van de industriële onttrekkingen blijkt een daling van het gebruik in de laatste jaren. Het is daarom niet nodig in de planperiode een provinciale visie op te stellen voor grondwateronttrekkingen, ten behoeve van de industrie.

Wijziging ontwerp*Bladzijde 175*

"De beken in Drenthe leveren onvoldoende water gedurende de zomerperiode. Dit betekent dat opslagbassins gemaakt moeten worden of dat de oppervlaktewaterwinning in de zomer moet terugvallen op een grondwaterwinning. Een dergelijke combinatie is echter geen alternatief, omdat het twee verschillende zuiveringen vergt. De bestaande oppervlaktewaterwinning bij De Punt in het stroomgebied van de Drentsche Aa wordt gehandhaafd. Voor deze winning zijn tal van maatregelen genomen om de waterkwaliteit te verbeteren. Daarnaast is door de waterleidingmaatschappij een mengbekken gerealiseerd."

Nummer D.2

De tekst in het ontwerp biedt voldoende ruimte om tot een gezamenlijke afweging van de totale duurzaamheid van de winning te komen.

Antwoord

Hieruit maken wij op dat er overeenstemming bestaat over de aanpak van Havelterberg.

Nummer L.2.

Nu in het POP II de functie Oppervlaktewaterwinning niet meer geldt voor het Peizerdiep-systeem, de milieustroken in het Landinrichtingsplan Roden-Norg laten vervallen.

Antwoord

Bij het onderzoek naar de grondwaterwinning Nietap is gebleken dat de huidige vergunningscapaciteit van deze winning gehandhaafd kan worden. In het kader van de landinrichting worden aanvullende maatregelen genomen in de waterhuishoudkundige inrichting van het watersysteem en hiermee worden de effecten van de winning voldoende gecompenseerd. Vandaar dat de combinatie natuurontwikkeling en waterwinning op de ontwikkelingskaart is komen te vervallen. Of en zo ja, hoe dat doorwerkt in het Landinrichtingsplan Roden-Norg is een zaak van de landinrichtingscommissie.

C.9.5. Afvalbeheer**Nummer M.4**

Dient bedenkingen in tegen de passage waarin staat dat de provincie niet meewerkt aan activiteiten, gericht op het opbergen van afvalstoffen in de ondergrond. Dit mede gezien paragraaf E.2, waarin is opgenomen dat dit onderdeel is van de hoofdstructuur van het POP. De Raad van State heeft uitgesproken dat een absoluut verbod op het opslaan van afvalstoffen in de diepe ondergrond een onaanvaardbare doorkruising is van de toepassing van de relevante wettelijke rijksregelingen en aldus in strijd is met het stelsel van die regelingen. Mede namens het Ministerie van Economische Zaken wordt aangedrongen op het wegnemen van deze strijdigheid.

Het rijksbeleid, ten aanzien van de berging van afvalstoffen in de diepe ondergrond, is niet juist weergegeven. Naast het criterium van terugneembaarheid gelden nog twee andere criteria, zoals geformuleerd in paragraaf 18.4 van het Landelijk Afvalbeheerplan.

Met betrekking tot de berging van radioactief afval is het rijksbeleid niet geheel correct weergegeven.

In de tekst staat dat er de eerste 100 jaar bovengrondse opslag zal plaatsvinden. In het BNC (beoordeling nieuwe commissievoorstellen)-fiche van september 2003 wordt gesteld dat de ontwerpduur van deze opslag 100 jaar is. Dit laat de mogelijkheid open om desgewenst binnen deze termijn van 100 jaar tot besluitvorming te komen over berging in de diepe ondergrond.

Antwoord

Sinds de jaren zeventig heeft de Drentse politiek klip en klaar uitgesproken tegenstander te zijn van het opslaan van afvalstoffen in de ondergrond. Inmiddels is ons gebleken dat het opnemen van een absoluut verbod in het POP juridisch niet tot de mogelijkheden behoort. Om de politieke stellingname toch tot zijn recht te laten komen is juist gekozen voor de formulering, zoals in het ontwerp-POP II, inclusief onderdeel E.2, is opgenomen.

Op grond van deze formulering zal de provincie in voorkomende gevallen ook gebruikmaken van de bezwaar- en beroepsmogelijkheden in kader van de Mijnbouwwet.

De drie criteria die in het rijksbeleid gelden voor de berging van afvalstoffen in de diepe ondergrond zijn uitputtend omschreven in de eerste alinea onder "Opslag afvalstoffen in de diepe ondergrond". In de inhoudelijke discussies gaat het vooral om het criterium van de terugneembaarheid. Daarom wordt dit in de tweede alinea nogmaals genoemd, zonder daarbij overigens de indruk te wekken dat er sprake is van een limitatieve opsomming.

Wij laten de Memorie van antwoord van de minister van EZ bij de behandeling van de Mijnbouwwet door de Eerste Kamer (18 juni 2003), prevaleren boven een document als een BNC-fiche. Citaat uit de MvA: "Overigens wordt in dit verband opgemerkt dat de eerstkomende vijftien tot honderd jaar geen sprake zal zijn van opslag van radioactief afval in de ondergrond."

Het desbetreffende BNC-fiche is opgesteld met het oog op de besluitvorming door de Europese Raad over een richtlijn, die voorziet in de opslag van radioactief afval in de diepe ondergrond. Het betreft het standpunt van het Rijk richting het Europees parlement.

Daarnaast is het hier opgevoerde begrip Ontwerpduur op geen enkele manier onderwerp van discussie geweest tijdens de parlementaire behandeling van dit onderwerp op 18 juni 2003. De door u geformuleerde interpretatie, zoals weergegeven in de laatste zin, staat dan ook haaks op het standpunt dat toentertijd is ingenomen door de Staatssecretaris van VROM.

Nummers N.1, O.158

Expliciet opnemen dat geen medewerking wordt verleend aan uitbreiding van de verbrandingscapaciteit van Essent Milieu Wijster (EMW) en de oprichting van een vuilverbrandingsinstallatie in Coevorden. In beide gevallen zal er geen scheiding van afvalstromen en nuttige toepassing van de bruikbare fracties plaatsvinden (conform de landelijke beleidslijn) en capaciteitsuitbreiding is niet noodzakelijk.

Angst voor wat er allemaal in de lucht komt en dat de waarde van het huis aanzienlijk zal dalen.

Antwoord

In het POP is geen beleid opgenomen dat expliciet betrekking heeft op de bedrijfscategorie Vuilverbranding.

Het oprichten van een dergelijke installatie op een industrieterrein bij een stad als Coevorden, met een goede ontsluiting via spoor, water en weg, is niet strijdig met de doelstellingen in het POP. In het kader van de procedure voor de milieuvergunning maken wij een nadere beoordeling van de milieuhygiënische aanvaardbaarheid van deze activiteit.

Ook een eventuele uitbreiding van de verbrandingscapaciteit bij EMW wordt nader beoordeeld in het kader van de vergunningverlening en, zonodig, in het kader van de procedure voor het bestemmingsplan.

Nummer O.203

Voor de stortplaats bij Ubbena ruimere mogelijkheden bieden (storthoogte, stortoppervlakte, te storten stromen en realisering van op- en overslag) in het provinciaal omgevingsbeleid. Daarbij rekeninghouden met de eerder ingediende inspraakreactie op het voorontwerp-POP II. Dit ter verbetering van het toekomstperspectief van de inrichting, mede gezien de nazorgverplichtingen.

Verder de tekst onder C.9.5 en kaart 2 in overeenstemming te brengen met de vigerende Wm-vergunning en rekening te houden met de aanvraag voor een revisievergunning. Gevraagd wordt de stortlocatie, gezien het toekomstig bodembeleid, alvast aan te wijzen als locatie waar in de toekomst (verontreinigde) grond en/of baggerspecie weer als bodem (in de afdeklaag) kan worden toegepast.

Antwoord

Uitbreiding van gelegaliseerde, niet-agrarische bedrijven in het buitengebied, is in principe niet toegestaan (zie het POP, onder C.8.2.). Er geldt een uitzondering indien het gaat over een ondergeschikte uitbreiding en de kwaliteit van het omringende gebied zich hier niet tegen verzet (onder meer bij een goede landschappelijke inpassing). Met een ondergeschikte uitbreiding wordt in dit geval bedoeld op een uitbreiding met een geringe oppervlakte en massa, zowel in absolute omvang als in relatie tot de maten van het hoofdgebouw (lees: bestaande activiteit). De nadere regeling hiervan vindt plaats in het bestemmingsplan. Een verzoek tot uitbreiding van niet-gelegaliseerde bedrijven wordt beschouwd als een verzoek tot nieuwvestiging. Zowel een uitbreiding van het stort (hoogte en breedte) als een op- en overslagstation zijn volgens ons niet goed inpasbaar in het omringende gebied en derhalve strijdig met het door ons gevoerde beleid. Dit oordeel baseren wij mede op de zoneringskaart in het POP en de daarbij behorende kaarten.

Daarnaast is een uitbreiding van het stort ook strijdig met het Landelijk afvalbeheerplan (LAP), vanwege genoemd moratorium op de capaciteit.

Er is inderdaad geen wettelijk beletsel om meer afvalstromen toe te staan. Het zogenaamde moratorium in het LAP rust namelijk alleen op de capaciteit. Het toepassen van verontreinigde grond of baggerspecie op het stort als afdekgrond, kan niet zondermeer worden toegestaan. Dit wordt nader bezien in het kader van de vergunningprocedure op grond van de Wm.

De aanduiding op kaart 2 van Stortplaats voor bouw- en sloopafval en de daarmee samenhangende tekst in het POP, onder C.9.5, kunt u interpreteren als bouw- en sloopafval en daarmee vergelijkbare afvalstoffen.

Nummer O.208

De insteek via de D-codes is begrijpelijk, maar feitelijk niet zo relevant en heeft geen rechtstreekse werking of implementatie gekregen. Ook hebben ze geen betrekking op radioactieve stoffen of afval uit de delfstoffenwinning.

Het is mogelijk dat afvalstromen uit de delfstoffenwinning onder D12-opslag vallen. Het is niet duidelijk of het uitgewerkte beleid, ten aanzien van het opslaan van radioactief afval in de ondergrond, ook zijn weerslag zal hebben op overige stoffen en de bedrijfsvoering zal raken.

Een aantal stoffen is uitgezonderd voor een provinciale vergunning op grond van de Mijnbouwwet, dit graag respecteren. Hiervoor een provinciaal beleid ontwikkelen in het POP.

Antwoord

De Europese Kaderrichtlijn Afvalstoffen maakt onderscheid in R(recycling/recovery)-handelingen en D(disposal)-handelingen. In het ontwerp-POP II is op bladzijde 178 slechts ingegaan op handelingen, die verband houden met het verwijderen, dus de D-handelingen (storten, verbranden van afvalstoffen). Dit met het oogmerk te verduidelijken welk beleidskader relevant is voor welk type handeling.

Aansluitend is aangegeven dat het LAP het beleidskader is, in specifieke en uitgebreide zin voor D.1 en D.3 en in algemene zin voor D.12.

Terecht merkt u op dat niet duidelijk is of het uitgewerkte beleid in het POP ook zijn weerslag zal hebben op overige afvalstoffen. In ieder geval is het niet bedoeld voor niet-vaste afvalstoffen, zoals de opslag van CO₂.

In het POP is het beleid, een combinatie van LAP en eigen beleid, nader beschreven. In concrete vergunningsituaties hanteren wij uiteraard het wettelijk kader (Mijnbouwwet, Wm), alsmede het beleid terzake (LAP, POP).

Een gedetailleerde invulling van het vergunningen-beleid, zoals u vraagt, vinden wij niet passend in een strategisch plan als het POP. Uw suggesties terzake worden dan ook niet overgenomen.

C.9.6. Militaire zaken

Nummer O.185

Bezwaar tegen de uitbreiding van de bestaande laagvliegroute in noordelijke richting. Er ontstaat hinder, plaatsing van windmolens wordt belemmerd, er is geen noodzaak voor en de zorgvuldigheid ontbreekt.

Antwoord

De laagvliegroute voor militaire straaljagers is niet gewijzigd ten opzichte van het POP I. Onder de laagvliegroute dient het bestemmingsplan bouwmogelijkheden voor masten, windmolens en andere obstakels tegen te gaan. Het gaat hier om een strook van 1.852 m (1 nautische mijl) ter weerszijden van de as van de route. Hier geldt een maximum bouwhoogte van 40 m.

Nummer O.205

Veiligheidsrisico's vanwege de munitieopslag aan de Donderseweg en vliegveld Eelde (waarvan ook geluidoverlast) kunnen worden voorkomen door het Oosterveld niet te bebouwen.

Antwoord

De uitbreiding Oosterveld, ten oosten van Norg, ligt buiten de veiligheidszones rond de munitieopslag aan de Donderseweg. Ook de risico's vanwege het vliegverkeer van en naar GAE en de daarmee samenhangende geluidoverlast, zijn geen redenen om ter plekke een uitbreiding tegen te houden.

C.10. Landschap, cultuurhistorie en archeologie

C.10.1. Landschap

Nummer N.1

Voorgesteld wordt om de landschappelijke kwaliteit meer te laten doorklinken in de doelstelling van de zones I en II.

Antwoord

In het algemeen is het belang van de landschappelijke kwaliteit in het POP II versterkt. Wij zijn het met u eens dat ook in de zones I en II belangrijke landschappelijke kwaliteiten voorkomen. Het in dit POP gegeven afwegingskader is naar ons oordeel voldoende om, uitgaande van de hoofdfunctie van de zone, tot een juiste weging van functies en kwaliteiten te komen. De kaarten 6 tot met 10 en de tabel met gebiedskenmerken, waarin ook "openheid" als gebiedskenmerk is genoemd, spelen daarin een rol van betekenis. Uiteraard kunnen bijzondere elementen in het bestemmingsplan nader worden aangegeven.

Nummer O.86

De ontwikkelingsgerichte benadering van het landschap langs twee lijnen (zowel behoud en herstel als nieuwe kwaliteiten met eventueel nieuwe identiteit), kan ook toegepast worden op de stedelijke ontwikkeling van Coevorden. Zo kan het stedelijk toerisme en de aantrekkingskracht van het centrum gestimuleerd worden. Ook zou de identiteit van Coevorden als vestingstad versterkt moeten worden. Dit geeft nieuwe impulsen en herstel van oude kwaliteiten.

Antwoord

De ontwikkelingsgerichte benadering van het landschap is in het POP met name bedoeld voor het landelijk gebied. Het is denkbaar dat ook voor stedelijke ontwikkeling een dergelijk concept toegepast wordt. In het POP komt de aanduiding "stadsrandzone" op kaart 4 voor, ten oosten van Coevorden. Dit houdt in dat door middel van het realiseren van stadslandschappen, het vergroten van de belevingswaarde van het landschap in de stedelijke invloedssfeer en ontwikkeling van natuurwaarden, de stedelijke kwaliteit kan worden vergroot.

Nummer O.188

Het POP geeft aan dat het voor de ontwikkeling van de landschappelijke kwaliteit van belang is vast te houden aan het markante contrast van stad en land. Bij de invulling van de rode en groene functies speelt de landschappelijke kwaliteit een sturende rol. Bij de ontwikkeling van Rolde-Zuid is hier geen sprake van.

In het POP II wordt aangegeven dat de provincie het Drents eigene, het Drentse gezicht, in de stedenbouwkundige plannen wenst te stimuleren. De ontwikkeling van een woonwijk en een bedrijventerrein aan de zuidkant van Rolde voldoen niet aan de voorwaarde dat ze ruimtelijk goed inpasbaar zijn en tasten het specifieke Drentse "gezicht" van het esdorpenlandschap aan. In het Beheers-, inrichtings- en ontwikkelingsplan (BIO) is gesteld dat de ontwikkeling van dorpsranden van grote invloed is op het karakter van het Nationaal beek- en esdorpenlandschap en dat dit derhalve met zorg dient te gebeuren. Het noordelijk deel van het bestemmingsplan Rolde-Zuid valt in een dergelijk gebied. Zorgvuldigheid met betrekking tot de inrichting van dit gebied is dan ook op zijn plaats.

Conclusie: de voorgestane ontwikkelingsmogelijkheden ten zuiden van Rolde zijn in strijd met de uitgangspunten en doelstellingen van het POP II.

Antwoord

Het POP is een algemeen strategisch kader voor de ontwikkeling van de provincie. De functies van de kernen en de daaraan gekoppelde ontwikkeling van de kernen, is een belangrijk element. Gelet op de functie van Rolde als hoofdkern, vinden wij het gewenst dat uitbreiding plaatsvindt. Een ontwikkeling in zuidelijke richting is, gelet op de omgevingskwaliteiten in de nabijheid van Rolde, het meest wenselijk.

Wij zijn, met u, van mening dat zorgvuldigheid ten aanzien van de inrichting van dit gebied op zijn plaats is. Het is met name aan de gemeente om daaraan in de concrete planvorming c.q. bestemmingsplan, zorgvuldig inhoud te geven. Het bestemmingsplan wordt door ons getoetst aan dit POP. Daarbij zijn punten van belang als contrasten stad - land en de specifieke kwaliteiten en waarden in de omgeving.

C.10.2. Cultuurhistorie

Nummer O.86

Aangeven op welke wijze een bestemmingsplan getoetst zal worden op behoud van de voor een kern karakteristieke cultuurhistorische waarden.

Voor Coevorden aangeven dat de vestingstructuur karakterbepalend is, in tegenspraak met wat op bladzijde 42 vermeld wordt, namelijk dat "in de steden de historische structuur en de bebouwing slechts voor kleine delen nog karakterbepalend zijn".

Het (voormalige) vestinggebied Coevorden aanwijzen als deel van de CHHS; daarnaast kan Coevorden worden opgenomen in de cultuurhistorische waardenkaart als herkenbaar en samenhangend cultuurhistorisch element.

De complete vesting aanmerken als gebied dat past binnen een integraal gebiedsgericht beleid. Stelt voor een aantal specifieke statussen aan het originele Coevorder vestingsgebied toe te kennen, als voorwaardenscheppend kader. Daarnaast de geformuleerde visie vertalen in concrete beleidsvoornemens en acties.

De Kleine Vecht behoort tot het Vechtdal en valt derhalve onder het samenhangend beleidskader voor het Vechtdal. In samenwerking met de provincie Overijssel, de regio IJssel - Vecht en het waterschap Velt en Vecht de ontwikkeling van de Kleine Vecht daadkrachtig ter hand nemen.

Het gebied Vechtdal is historisch geografisch van belang. Gevraagd wordt dit gebied te erkennen als een cultuurhistorisch waardevol landschap.

Antwoord

Het beleid voor cultuurhistorisch waardevolle nederzettingen en voor waardevolle gebouwen is beschreven in C.6.2. Daarin is begrepen het toetsingsaspect, hetgeen hier voornamelijk neerkomt op het "rekening houden met".

Gelet op de omvang die de stad Coevorden, inclusief de bedrijventerreinen, inmiddels heeft gekregen, is de vestingstructuur alleen nog karakterbepalend voor het stadscentrum.

De CHHS wordt nader toegelicht onder C.2.1, bij de beantwoording van de nummers O.22 en O.79. Het opnemen van Coevorden op een cultuurhistorische waardenkaart wordt bij het opstellen van deze kaart nader gezien.

Uw opmerkingen over integraal gebiedsgericht beleid voor het originele Coevorder vestingsgebied, voorwaardenscheppend kader, concrete beleidsvoornemens en acties hebben volgens ons primair betrekking op de competentie van de gemeente.

De Kleine Vecht wordt door ons niet gerekend tot een gebied met de middelste of hoogste gaafheidsgraad (kaart 10). Dit betekent overigens niet dat er geen waardevolle cultuurhistorische waarden aanwezig zijn. In het bestemmingsplan kunnen deze nader worden aangeduid.

Nummer O.160

Met instemming is kennisgenomen van het uitgangspunt over de kwaliteiten van het unieke Drentse landschap en de handhaving c.q. verbetering daarvan.

Op de plankaart worden de nu al bestaande beschermde stads- en dorpsgezichten (bijvoorbeeld Noordenveld, de kernen Westervelde en Zuidvelde), maar ook nog te beschermen kernen, zoals Veenhuizen, gemist. Daarnaast verdienen ook de kom van Norg en het buitendorpje Peest extra bescherming. Gevraagd wordt de genoemde kernen op kaart 10 aan te geven en de cultuurhistorische waardenkaart tegelijk met het POP II vast te stellen.

Antwoord

Zowel Veenhuizen, Norg als Peest worden op kaart 2 aangegeven als cultuurhistorisch waardevolle nederzetting, dan wel als cultuurhistorisch waardevol kanaal- of wegdoorp.

De cultuurhistorische waarden zijn op verschillende manieren in het POP verwerkt. De cultuurhistorische waardenkaart is nog niet afgerond en wordt daarom niet gelijk met het POP II vastgesteld.

Nummers N.1, O.216

De Belvédère-gebieden aan te geven op kaart 10, Cultuurhistorische gaafheid.

Het is niet duidelijk op welke wijze de Belvédère-gebieden in het POP zijn opgenomen.

Gewezen wordt op de actiepunten uit de Nota Belvédère, waarin de provincie wordt gevraagd beschermde landschapsgezichten aan te wijzen en een beleid te formuleren.

Antwoord

De provincie vindt de cultuurhistorie in Drenthe van groot belang. Ook in het POP II komt deze waardering tot uiting. Hiertoe dient onder andere de kaart cultuurhistorische gaafheid (kaart 10). De relatie ruimtelijke ordening en cultuurhistorie is in het POP II provinciebreed ingevuld.

Daarmee is in essentie het Belvédère-beleid opgenomen.

De Belvédère-gebieden zijn overigens ook genoemd in hoofdstuk 10.

De gebieden zijn, op grond van een aantal rijkscriteria, geselecteerd. Zowel naar aantal als naar feitelijke begrenzing. Dit mede op basis van door de provincie aangeleverde informatie (onder andere de kaart over cultuurhistorische gaafheid van het POP). Ook andere gebieden in de provincie zijn echter cultuurhistorisch van groot belang. De begrenzing als Belvédère-gebied is vooral beleidsmatig/instrumenteel bepaald en voor ons geen reden om in het POP II op te nemen.

C.10.3. Archeologie

Nummer L.6

Indiener vindt dat de algemeen gestelde bepaling (bladzijde 189) dat in gebieden die op kaart H een middelhoge tot hoge verwachtingswaarde hebben, een vooronderzoek moet plaatsvinden bij voorgenomen ruimtelijke ontwikkelingen, verduidelijking en nuancering behoeft. Voor agrarische werkzaamheden en bebouwing zou een dergelijk onderzoek niet van toepassing moeten zijn.

Antwoord

Om een zorgvuldige omgang met het kwetsbare Drentse bodemarchief te bevorderen handelen wij nu al in de geest van aanstaande wetgeving. In het bestemmingsplan hoort een cultuurhistorische paragraaf, met aandacht voor archeologische aspecten. Hierin wordt ook aangegeven aan welke randvoorwaarden een vooronderzoek dient te voldoen.

De kaarten 8 en H bieden de initiatiefnemer de mogelijkheid in een zo vroeg mogelijk stadium inzicht te krijgen in de aanwezige en potentiële archeologische waarden en daarmee de mogelijkheid de plannen zonodig aan te passen. Ook initiatieven (werkzaamheden/bebouwing) van agrariërs behoren hiertoe.

Nummer O.79

De volgende tekst toevoegen: "Kaart 8 en kaart H geven vanwege hun kleine schaal slechts een zeer globaal overzicht. In de loop der tijd zullen er bij onderzoeken nog steeds archeologische vondsten worden gedaan. Gedetailleerde actuele informatie (en/of AMK/IKAW-kaarten) zijn te verkrijgen bij de Rijdsdienst voor Oudheidkundig Bodemonderzoek en de provincie Drenthe."

Antwoord

In het POP is reeds verwoord dat de opgenomen kaarten de meest recente informatie bevatten. Nieuwe informatie kan tot aanpassing van de kaarten leiden. Voor nadere en meer actuele informatie over het provinciale omgevingsbeleid kan uiteraard de provincie worden benaderd. In het POP worden in beginsel geen doorverwijzingen naar andere organisaties opgenomen.

C.11. Natuur en bos

C.11.2. Natuur

Nummers G1, G.14, L.6, L.20, O.72

De beoogde ontwikkeling van een robuuste verbindingzone brengt beperkingen met zich mee voor de landbouw. Verwacht wordt dat er onvoldoende financiële middelen beschikbaar komen om de doelstelling te bereiken. Daarom alleen tot aanwijzing overgaan als er zicht bestaat op financiering binnen de planperiode van het POP.

Het is onjuist planologische reserveringen en aanduidingen op te nemen voor nieuwe natuurplannen en robuuste verbindingen die met zoveel onzekerheden zijn omgeven. De aanduidingen "robuuste verbindingzones" zouden daarom moeten vervallen. In ieder geval is het redelijk om nadrukkelijk uit te spreken dat een dergelijke aanduiding verder geen doorwerking in bestemmings- en gebiedsplannen behoeft. Indien te zijner tijd realisatie mogelijk blijkt kan door een wijziging van het natuurgebiedsplan een en ander ook ruimtelijk worden vastgelegd.

Antwoord

De rijksoverheid heeft aanvullende ambities geformuleerd voor robuuste verbindingen en deels financieel gedekt, als onderdeel van de realisatie van de EHS. De provincie heeft met de rijksoverheid afgesproken dat zij terzake een inspanningsverplichting met het Rijk wil aangaan, met inbegrip van financiële afspraken.

Dit leidt tot een aanvullende begrenzing van de robuuste verbindingen in het IGD.

Op enkele uitzonderingen na liggen de robuuste verbindingen in de milieubeschermingsgebieden Ontwikkeling natuurwaarde/waterwinning. De zonering in het POP is het toetsingskader.

Nummer G.9

Er wordt aandacht gevraagd voor een juiste inventarisatie van planten- en diersoorten. De inventarisatiegegevens zijn in Drenthe verre van volledig. De provincie en de gemeente dienen terzake gezamenlijk op te trekken c.q. beleid te ontwikkelen.

Antwoord

Vanaf 2004 wordt voor een planperiode van tien jaar de informatie over de ruimtelijke verspreiding van flora- en fauna buiten de EHS geactualiseerd. Dit zowel ten behoeve van taken op het gebied van de ruimtelijke planning als voor de toetsing in het kader van de Flora- en Faunawet en Europese regelgeving. Omdat deze informatieverzameling ook een verantwoordelijkheid is van gemeenten en waterschappen, zal de provincie samen met hen deze actualisatie opzetten.

Nummer G.9

Er wordt vanuit gegaan dat het POP II geen belemmering vormt voor de ontwikkeling van het stationsgebied en de dorpsrand Pesse. Verder wordt verzocht de ruime jas-arcering, ter plaatse van het bedrijventerrein Riegmeer, te laten vervallen.

Antwoord

Een aanduiding als milieubeschermingsgebied op kaart 3 en 5 leidt op zich niet tot aanvullende ruimtelijke beperkingen. De zonering in het POP is terzake het toetsingskader. Overigens geldt in de ter plekke aanwezige beekdalen (zie kaart 2) daarnaast het zogenaamde "Nee, tenzij"-beleid, zoals is beschreven in het hoofdstuk Water (C.3.). Het stationsgebied staat op de functiekaart als bedrijventerrein weergegeven. In dit gebied is een EVZ onderdeel van de planontwikkeling (zie ook kaart 3).

Wij hebben ingestemd met de realisatie van het Bedrijventerrein Buitenvaart II (wij nemen aan dat u ook hierop doelt) en het terrein als zodanig op de kaarten 1 en 2 aangeduid. Als gevolg daarvan is de aanduiding "ruime jas" voor dit gebied verwijderd op kaart 5.

Wijziging ontwerp*Kaart 5*

Aanpassing aanduiding "ruime jas" ter plekke van Industrierrein Buitenvaart.

Nummers G.5, O.175

De tekst van het POP II over Grenspark Moor doet geen recht aan de inspanningen van verschillende partijen om te komen tot een integrale ontwikkeling het park. De aanpak is niet alleen gericht op de ontwikkeling van natuur. Natuurpark Moor is geen aanleiding om de verbindingszones op de kaart te zetten.

Antwoord

De ontwikkeling van het Grenspark Moor is met name, maar niet uitsluitend, gericht op de ontwikkeling van natuurwaarden. De gekozen integrale aanpak betekent dat ook andere functies (recreatie) ontwikkeld kunnen worden. In het ontwerp wordt daarom bewust de term "nationaal-parkachtige constructie" gebruikt. Het is niet de bedoeling hiermee een extra beschermingscategorie toe te voegen.

Om in Duitsland te kunnen voldoen aan de wettelijke eisen van een Natuurpark moet tenminste 50% van het te begrenzen gebied een wettelijke status hebben als natuur- of landschapsbeschermingsgebied. Voor de toeristische ontwikkeling is een groter gebied dan alleen het Bargerveen van belang. Het koepelproject Grenzenloos veen is daar een voorbeeld van.

Er wordt gestreefd naar een gezamenlijk perspectief voor de ontwikkeling van een ruimer gebied.

Wij onderschrijven de wenselijkheid van het ontwikkelen van ecologische verbindingen met de (deels toekomstige) natuureservaten Fullnermoor, Rühlermoor, Wietmarscher Moor, Neuringer Wiesen en Hochmoor Ringe in Emsland en Grafschaft Bentheim. Op kaart 3 van het POP II staat deze wens symbolisch weergegeven met een pijl in oostelijke richting.

Wijziging ontwerp

Bladzijde 192

"Voor het Bargerveen bestaan plannen voor de lange termijn om, samen met Duitsland, te komen tot een grensoverschrijdende aanpak van de ontwikkeling van de natuur en het toerisme. ~~Ook hier gaan de~~ De gedachten gaan uit naar een nationaal parkachtige constructie als bij het Grenspark Maas-Swalm-Nette."

Nummers G.14, L.6, L.20, O.72

Wat moeten wij in Drenthe met twee nieuwe nationale parken, terwijl er geen enkele garantie is voor financiële dekking. Dit terwijl de lijst al is afgerond en het voor de gemeente uitdrukkelijk minder toegevoegde waarde heeft en wel meer toegevoegde beperkingen. Het streven naar nieuwe nationale parken in Drenthe kan wegens het illusoire karakter ervan, beter vervallen.

Antwoord

Het Ooster- en Westerland als mogelijk nationaal park blijft een optie. In de komende periode zullen verkennende gesprekken plaatsvinden over een samenhangende visie voor Zuidwest-Drenthe, waarin de bestaande nationale parken en grotere natuurgebieden als het Ooster- en Westerland een rol spelen.

Voor een eventueel op te richten nationaal park zal brede steun in de regio noodzakelijk zijn. Tevens is steun van het Ministerie van LNV noodzakelijk (rijksbeleid).

De doelstelling om het Ooster- en Westerland als nationaal park in te stellen vloeit voort uit een advies van de Voorlopige commissie nationale parken uit 1975. Daarin werd namelijk het Ooster- en Westerland als potentieel nationaal park voorgedragen. Wij hebben dit advies, mede gelet op de ervaringen met andere nationale parken in Drenthe en de grote kwaliteiten van dit gebied, destijds omarmd en opgenomen in het omgevingsbeleid. Het POP bevat op dit punt dus geen nieuw beleid.

Nummer I.1

Bij de ontwikkeling van het grensoverschrijdend natuurgebied Bargerveen/Bourtanger Moores, naast de ontwikkeling van natuur en landschap, ook aandacht besteden aan het economisch belang van stilte/ontspanning.

Antwoord

Het realiseren van natuurdoelen impliceert tevens het in stand houden van rust en stilte. Het Nederlandse deel, het Bargerveen, is daarom ook aangewezen als stiltegebied in de POV.

Nummer P.3

Het Friese beleid ten aanzien van het Drents-Friese Wold ziet, in combinatie met toevoeging van nieuwe landschappelijke en natuurlijke elementen, ook ruimte voor ontwikkelingen van specifieke vormen van de verblijfsrecreatie in de omgeving van dit gebied.

Antwoord

De doelen in de planperiode hebben betrekking op ontwikkelingen binnen de grenzen van het nationaal park.

Nummers L.6, L.20

Indiener is van mening dat eerst bestaande natuurplannen gebaseerd op de realisatie van de EHS moeten worden uitgevoerd, voordat nieuwe plannen worden gemaakt. Dit betekent dat de EHS op blijvende steun van de NLTO kan rekenen, maar nieuwe natuurplannen zeer kritisch worden beoordeeld.

Antwoord

De provincie zet in op de realisatie van de EHS. Daarnaast is op de ontwikkelingskaart 3 ontwikkelingskader voor het landelijk gebied geschetst. Nieuwe ontwikkelingen die daar inpassen, hebben onze instemming.

Nummers L.3, L.4, L.12, O.123

De voorwaarden waaronder de landinrichtingscommissie destijds heeft ingestemd met deze zone worden nogmaals onder de aandacht gebracht: passend binnen en aansluitend op de bestaande of te ontwikkelen natuur, geen nadelige gevolgen voor de landinrichtingsplannen, vooraf duidelijkheid over de financiering.

Bezwaar tegen de robuuste verbinding op kaart 3, ter hoogte van de Ommerweg tussen de Reest en Zuidwolde. Voorzien wordt dat de toewijzing van de robuuste verbinding een beperking betekent voor de bedrijfsvoering en er is ernstige zorg over de continuering van het bedrijf. Bezwaar tegen de claim op het gebied Zuidwolde-Noord - Beneden Egge en Zuidwolde.

Antwoord

Een aanduiding van een robuuste verbinding, als onderdeel van de EHS, leidt op zich niet tot extra ruimtelijke beperkingen. De zonering is het uitgangspunt bij de toetsing van nieuwe ontwikkelingen. De invulling van de verbinding geschiedt op basis van vrijwilligheid, in nauwe samenspraak met lopende gebiedsgerichte processen als landinrichting. In dit verband is de aanduiding van bedoelde robuuste verbinding aan de oostkant van Zuidwolde op kaart 3, niet passend.

Daarom is de verbinding op kaart 3 gewijzigd in een symbolische aanduiding, waarbij in het midden wordt gelaten of Zuidwolde-oost of -west wordt gepasseerd. De bijbehorende tekst is gewijzigd.

Wijziging ontwerp

Bladzijde 194

"Op kaart 3 zijn deze robuuste verbindingen aangegeven. Het betreft de Natte As-Noord (met de onderdelen Leekstermeer - Zuidlaardermeer, Hunzedal en dal van de Vledder Aa) en de Robuuste verbinding Sallandse Heuvelrug - Drents Plateau, waarvan het tracé van het Dwingelderveld, via Zuidwolde, naar het Reestdal loopt. De huidige beekdalen vormen een logisch uitgangspunt voor de tracé's van de Natte As. Het tracé voor de verbinding Sallandse Heuvelrug - Drents Plateau wordt verder uitgewerkt en is daarom slechts symbolisch op kaart 3 aangeduid."

Kaart 3

De Robuuste verbinding Sallandse Heuvelrug - Drents Plateau is vervangen door een symbolische aanduiding.

Nummer L.10

Bezwaar tegen de EVZ tussen Boswachterij Grollo en het Ballooërveld, die weer over landbouwgronden is getekend.

Antwoord

De EVZ's zijn globaal op kaart aangegeven. In overleg met direct betrokkenen wordt het definitieve tracé bepaald.

Nummer N.1

Als de provincie bij de gemeenten erop aandringen dat de verordeningen, waarin het compensatiebeleid is uitgewerkt, zo spoedig mogelijk worden vastgesteld.

Opnemen dat nader onderzoek naar lichthinder en de wenselijkheid van het instellen van duisternisgebieden gewenst is.

Antwoord

Wij zijn, met u, van mening dat de gemeenten de conceptverordening in procedure dienen te brengen, teneinde provinciedekkend het compensatiebeleid te kunnen toepassen. Wij blijven dit punt onder de aandacht van gemeenten brengen.

In C.2.4 over milieubeschermingsgebieden is geen doelstelling in het bijzonder opgenomen voor lichthinder. Het is overigens buiten kijf dat ook duisternis een te beschermen omgevingskwaliteit is in milieubeschermingsgebieden. Terzake hebben wij echter geen kwantificeerbare ambitie geformuleerd. Overigens zullen andere doelstellingen, bijvoorbeeld voor stilte, op dit punt ook een positieve uitwerking hebben.

Nummer N.1

De overweging opnemen om de Nationale Parken Dwingelderveld, Drents-Friese Wold, De Weerribben en De Wieden en het toekomstige Ooster- en Westerzand aan elkaar te koppelen tot één nationaal erfgoed.

Antwoord

De gedachte om een samenhangend beleid te ontwikkelen voor één nationaal erfgoed in Zuidwest-Drenthe, samen met aangrenzende provincies, spreekt ons aan. Inmiddels zijn eerste verkennende besprekingen georganiseerd.

Nummers O.12, O.249

Alle groengebieden op alle POP-kaarten, ten noorden van de Oudemolenseweg binnen de gemeente Assen en de gemeente Tynaarlo, ten zuiden van de dorpskern van Vries, ter grootte van meer dan 60 ha zijn weggelaten.

Antwoord

De aanwezige natuurgebieden in het door u bedoelde gebied zijn opgenomen op kaart 7.

Nummer O.61

Bezwaar tegen de Habitat- en Vogelrichtlijnen die voor het gebied gelden.

Antwoord

De Europese Commissie heeft ingestemd met de door het Ministerie van LNV ingediende lijst met gebieden, waarop de Vogel- en Habitatrichtlijnen van toepassing zijn. Nadat de Europese Commissie de Europese communautaire lijst heeft vastgesteld zal de minister van LNV de gebieden nog formeel aanwijzen.

In het POP zijn deze gebieden reeds opgenomen, omdat de instemming van de Europese Commissie nu reeds beleidsmatige gevolgen heeft.

De minister zal naar verwachting in het voorjaar van 2004 in de Natuurbeschermingswet een beoordelingskader opnemen. Tot dit beoordelingskader behoort tevens of en hoe, aangrenzende gebieden gevolgen van deze aanwijzing ondervinden. De begrenzing van het Vogelrichtlijngebied Leekstermeer op kaart 1 en 5 is aangepast.

Wijziging ontwerp

Bladzijde 154

Bij de twee laatstgenoemde gebieden is overigens de HabitatVogelrichtlijn van toepassing (zie C.11.2.).

Kaart 1 en 5

Wijziging begrenzing Vogelrichtlijngebied Leekstermeer.

Nummers O.28, O.73, O.98, O.129, O.264, O.274

Voorstel om de EVZ op kaart 3 en kaart 5 niet midden over het vliegveld in te tekenen maar langs de noordzijde, omdat langs de zuidzijde de verbindingzone doodloopt op het regionale bedrijventerrein De Punt. Er is geen enkel onderzoek uitgevoerd waaruit de zuidroute als een beter alternatief naar voren komt. Gevraagd wordt de EVZ over het vliegveld te verleggen naar de noordzijde van het vliegveld.

Wij zijn verheugd te constateren dat de EVZ, nummer 25, (Zeyen, Zeegse, Eelde) is gehandhaafd.

Het biedt uitstekende mogelijkheden om er actieve rol te spelen in de verwezenlijking hiervan door middel van het Landgoed Hoogveld.

De ecologische verbinding door de zuidelijke woonwijk van het dorp Vries is wat merkwaardig. Wij stellen voor om deze iets zuidelijker langs de dorpsrand te tekenen.

Antwoord

De EVZ is globaal weergegeven. In overleg met de direct betrokkenen wordt het definitieve tracé bepaald.

Nummer O.128

Verzocht wordt de houtsingel langs de Bosweg in Eeserveen in zijn geheel niet aan te merken als ecologische verbinding. De houtwal is hiervoor te smal en wordt te vaak onderbroken. Het is niet op zijn plaats dat een houtwal die aangeplant is op termijn wellicht voor problemen voor de bedrijven van betrokkenen gaat zorgen

Antwoord

Op kaart 7 zijn natuurlijke elementen in agrarische gebieden aangegeven waaronder ecologische verbindingen via bosjes en houtwallen. Deze ecologische verbindingen zijn wezenlijk anders dan de EVZ's, zoals op kaart 3 weergegeven. Deze laatste maken namelijk deel uit van de EHS en worden als zodanig ontwikkeld. Kaart 7 signaleert ecologische waarden, waarvan het belang gewogen wordt binnen het kader van de integrale zonering van het landelijk gebied, in uw situatie zone I.

Nummers O.141, O.195

De aangekondigde ontwikkeling van robuuste verbindingzones, waarvoor het Rijk geen geld beschikbaar wil stellen, geeft schaduwwerking. Het bedrijf van indiener ligt in zone I, waarvan is aangegeven dat optimale economische bedrijfsvoering mogelijk is. Door de robuuste verbindingzone is hier geen sprake meer van. Gepleit wordt jonge enthousiaste boeren ruimte te bieden die nodig is om te overleven.

Door het aanleggen van nieuwe natuur en door de aanwezigheid van een robuuste verbindingzone in de buurt is het bedrijf beperkt in de ontwikkelingsmogelijkheden.

Antwoord

De rijksoverheid heeft aanvullende ambities geformuleerd voor robuuste verbindingen en deels financieel gedekt, als onderdeel van de realisatie van de EHS. De provincie heeft met de rijksoverheid afgesproken dat zij terzake een inspanningsverplichting met het Rijk wil aangaan, met inbegrip van financiële afspraken.

Dit leidt tot een aanvullende begrenzing van de robuuste verbindingen in het IGD.

Een aanduiding van een robuuste verbinding, als onderdeel van de EHS, leidt op zich niet tot extra ruimtelijke beperkingen. De zonering is het uitgangspunt bij de toetsing van nieuwe ontwikkelingen. De invulling van de verbinding geschiedt op basis van vrijwilligheid.

Nummers O.14, O.206, O.246

Bezwaar tegen het voorgestelde tracé van de EVZ 15 tussen het Balloërveld en de Boswachterij Grollo. Als IVN Aa en Hunze wordt overleg gevoerd met de NLTO over een alternatief dat er op gericht is zo min mogelijk grond aan de landbouw te onttrekken en maximaal gebruik te maken van de bestaande verbindingen.

Er is bezwaar tegen de droge verbindingzone over unieke landbouwgrond. Deze droge verbindingzone van Grollo naar het Balloërveld, kan veel beter ten zuiden van de natte verbindingzone liggen, omdat het anders vastloopt tegen de nieuwbouw van Rolde.

Bezwaar tegen het feit dat de EHS over het land te Papenvoort loopt. Dit is bezwaarlijk voor de landbouwkundige ontwikkeling van het gebied.

Antwoord

De EVZ's zijn globaal op de kaart aangegeven. De definitieve ligging van deze zone wordt in overleg met betrokkenen bepaald. Daarbij wordt zoveel mogelijk aangesloten bij bestaande elementen in het landschap.

Nummer O.216

Vraagt zich af of een drietal locaties, die in het kader van de Herinrichting Veenkoloniën zijn aangelegd, wat oppervlakte betreft ook op de functiekaart ingetekend hadden moeten worden.

Antwoord

De grotere bosgebieden zijn als zone VI (bos) op de functiekaart aangeduid. De door u genoemde bossen voldoen niet aan deze eis. Aangezien het POP een globaal strategisch plan is, wordt de precieze begrenzing, alsmede de kleinere bosgebieden, door de gemeente meegenomen in het bestemmingsplan.

Nummer O.247

Door het bos De Kremboong in de EHS op te nemen is het niet mogelijk volgens de WAV, om financieel verantwoord het bedrijf uit te breiden. De levensvatbaarheid van het bedrijf komt in gevaar. Verzocht wordt, indien het bos binnen de EHS valt, de juiste begrenzing te hanteren (kaart bijgevoegd).

Antwoord

In het POP is de EHS op hoofdlijnen gedefinieerd. Daartoe behoort ook het bos De Kremboong. De WAV is bedoeld om de gewenste kwaliteit van de EHS te realiseren. In dit geval de voor verzuringgevoelige onderdelen in de EHS (zie ook kaart F). Voor ons is het realiseren van de EHS een belangrijk beleidsdoel. Het verkleinen van de EHS is in dit geval volgens ons geen goede strategie om een strijdigheid van functies op te lossen.

De aanduiding van de zoneringsgrens is globaal. Wij kiezen er bewust voor om de begrenzing niet op perceelsniveau aan te geven. In het bestemmingsplan is de bestemming op perceelsniveau bepaald. De beoordeling van de afstanden tot een verzuringgevoelig onderdeel van de EHS, vindt plaats op basis van de perceelsgrenzen.

Nummer O.255

Doordat de bedrijven tussen een EHS en een EVZ komen te liggen ontstaan er beperkingen voor de bedrijfsvoering en de groei. Dit geeft een forse waardevermindering.

Antwoord

De EVZ is globaal weergegeven. In overleg met de direct betrokkenen wordt het definitieve tracé bepaald. Voor de betekenis van de EHS, in relatie tot milieubeschermingsgebieden, EVZ's en de zoneringsgrens in het POP, verwijzen wij u naar de beantwoording onder de nummers L.3, L.4, L.6 etc. in onderdeel C.2.4.

Nummer O.268

Verzoek het grondgebruik qua functie gelijk aan het POP I te laten en leg vast dat eventuele verbindingzones niet over het land lopen, zoals is aangegeven op bijgevoegde kaart.

Antwoord

De begrenzing van de gebieden in het kader van de habitatrichtlijn volgt de grenzen van het natuurgebied Witterveld. Op kaart 5 zijn de Habitatgebieden met een grove markering aangeduid, waardoor het lijkt alsof de begrenzing ruimer is dan het natuurgebied.

De door u genoemde EVZ was ook in het huidige POP opgenomen. Het gaat om een verbinding tussen het Witterveld en het Hijkerveld. De aanduiding is globaal. De definitieve ligging wordt in overleg met betrokkenen bepaald. Dit gebeurt op vrijwillige basis.

Nummer O.274

Gepleit wordt voor het opnemen van het aantal kilometers voor EVZ's in de doelstelling onder Natuur.

Met verwijzing naar de discussie rond de baanverlenging vliegveld Eelde en de uitspraak van de Raad van State wordt ervoor gepleit in het POP een zinsnede op te nemen in de zin van: "Wanneer bestaand beleid botst met de Vogelrichtlijn c.q. Habitatrichtlijn zal de provincie het bestaande beleid heroverwegen en zo mogelijk wijzigen".

Antwoord

De doelstellingen voor de realisatie van de EVZ's zijn naar ons oordeel voldoende beschreven. Het beleid dat wij in het POP hebben opgenomen vereist een nadere uitwerking via bijvoorbeeld bestemmingsplannen. Op dat moment vindt altijd toetsing plaats aan bindende rijks- en Europese regelingen als de Vogel- en Habitatrichtlijnen. Verwoording van deze systematiek in het POP is niet nodig.

Nummer L.14

Bezwaar tegen het aanwijzen van een drietal essen als zoekgebied voor nieuwe beheersgebieden, omdat de realisatiekans binnen de planperiode uiterst gering is.

Antwoord

Of de realisatie binnen de planperiode wel of niet plaatsvindt doet niet af aan de betekenis van de specifieke waarden in een gebied.

C.11.3. Bos

Nummer O.79

Toevoegen: "Er zal naar gestreefd worden de bosuitbreidingen te realiseren met gebiedseigen soorten, vooral voor de gebieden op het Drents Plateau en de aan de rand van Stroomdalen".

Antwoord

De door u gedane suggestie komt aan de orde bij de invulling van concrete bosuitbreidingen en hoort niet thuis in een plan als dit POP.

D. GEBIEDSGERICHTE ONTWIKKELING**Nummer P.3**

Op bladzijde 205 is de uitspraak "De gewenste aanleg van de Zuiderzeespoorlijn en/of Hanzelijn+". Dit duidt op zekere mate van indifferentie. Er wordt op gewezen dat voor Friesland de Hanzelijn geen volwaardig alternatief kan zijn voor de ZZL, evenmin is dit het geval voor het SNN.

Antwoord

In het POP II houden wij, gezien de afspraken met het kabinet, beide opties open en maken daarin geen keuze. In de tekst spreken wij nadrukkelijk van een en/of-situatie.

Nummer O.175

Gevraagd wordt de doelstelling voor de uiterste zuidoosthoek aan te geven.

Antwoord

De doelstelling voor het uiterste zuidoosten is niet specifiek in dit gebiedsgerichte deel aangegeven. Het doel van deel D van het POP is om in grote lijnen te schetsen wat de doelstellingen en ontwikkelingen voor de regio zijn. Als u meer in detail naar het gebied kijkt is de functiekaart, in samenhang met de bijbehorende teksten, bepalend voor de doelstellingen. In het gebied van de voormalige gemeente Schoonebeek is dat zone II. Voor zone II geldt als doelstelling: "Binnen deze zone staat uitoefening van grondgebonden landbouw op bedrijfseconomische grondslag voorop. Recreatief medegebruik en de ontwikkeling van toeristisch/recreatieve bedrijven wordt bevorderd. Daarbij mag de landbouwkundige hoofdfunctie niet wezenlijk worden aangetast en wordt gestreefd naar het instandhouden van de waarden van natuur, landschap en cultuurhistorie."

In deel D is voor de regio Zuidoost een verwijzing opgenomen naar de specifieke problemen van het veenkoloniale gebied. Hier staat dat de belangrijkste onderdelen voor de Veenkoloniën de heroriëntatie van de agrarische sector en het verbeteren van het imago zijn. Als voorbeeld is vervolgens het project rond de Runde aangegeven. In uw gebied liggen er kansen in de herinrichting Schoonebeek.

Nummers O.22, O.79

Gepleit wordt voor een kaart met daarop de regio-indeling. De beschrijving van noordoost is zwaar inferieur in vergelijking met het POP I. De omgevingskwaliteiten en hun bedreigingen worden gemist.

Antwoord

Veel van de waarden die u beschrijft, zoals openheid van het Hunzedal en de omgevingskwaliteit van de Hondsrug, is in de zonering en de bijbehorende gebiedskenmerken vastgelegd. Deze waarden kunnen alleen via een aanduiding op de functiekaart en een beleidsmatige beschrijving in deel C beschermd worden. Deel C en de functiekaart worden immers gebruikt als toetsingskader. In deel D is in grote lijnen de gewenste ontwikkeling geschetst.

Het zou niet juist zijn de bescherming van de waarden die u noemt nog eens in deel D te herhalen en het zal ook niets toevoegen aan hetgeen al in deel C staat.

Vanwege het globale karakter van deel D zijn de grenzen van de regio's niet op kaart gezet. Het gaat om een beschrijving op hoofdlijnen, waarbij de regio's in elkaar overvloeien.

E. DOORWERKING EN INZET INSTRUMENTEN

E.6. Gebiedsgerichte aanpak

Nummer W.1 tot en met W.4

Er wordt nogmaals op aangedrongen een passage op te nemen waaruit blijkt dat de provincie instrumenten ontwikkelt waardoor sneller de benodigde gronden beschikbaar kunnen komen.

Antwoord

De provincie is voornemens om grondverwerving "op Drentse maat" breder in te zetten voor het realiseren van doelen. Ook voor het realiseren van de wateropgave kan deze aanpak ingezet worden. Per project zullen met de partners nadere afspraken gemaakt moeten worden over de financiering van deze aanpak.

In paragraaf E.6, "Gebiedsgerichte aanpak" is een alinea met deze strekking opgenomen.

Wijziging ontwerp

Bladzijde 224

"De provinciale regeling Landinrichting op Drentse maat is een effectieve aanvulling gebleken op het landelijk instrumentarium. In de planperiode zal dit instrument breder worden ingezet. Hiermee kunnen ook andere doelen, zoals het realiseren van bergingsgebieden, of de GGOR, gerealiseerd worden. Per project worden met de partners afspraken gemaakt over de financiering van deze aanpak.

E.9. Handhaving

Nummer O.265

Aan de hand van een aantal concrete voorbeelden vraagt indiener zich af waar al die structuurplannen en bestemmingsplannen voor nodig zijn als alles toch vogelvrij is en er geen handhaving van de regels is.

Antwoord

In het beleid van de provincie Drenthe neemt handhaving een belangrijke plaats in. Dit heeft onder meer geleid tot de oprichting van een afzonderlijke Productgroep Handhaving per 1 januari 2004. Dit houdt in dat de handhaving van wet- en regelgeving nu vanuit één centrale plaats in het provinciehuis plaatsvindt.

De provincie heeft echter geen bevoegdheden tot handhaving van bepalingen uit structuur- en bestemmingsplannen. Bepalingen in structuurplannen zijn overigens niet bindend voor burgers en derhalve ook niet handhaafbaar. Bepalingen in bestemmingsplannen worden door de gemeenten gehandhaafd.

KAARTEN

Kaart 1

Nummer N.1

Met betrekking tot de functiekaarten stelt nummer N.1 de volgende wijzigingen in de zonering voor.

- Heiderestant in Nuilerveld, van zone I naar zone V. Dit gezien het karakter en de oppervlakte (inclusief de voormalige landbouwgrond).
- Oude Diep/bedrijventerrein Hoogeveen. Het gebied tussen het Oude Diep en de spoorlijn geheel aanduiden als zone V in plaats van als bedrijventerrein. Op basis van een uitspraak van de Raad van State dient deze zone te worden aangeduid voor natuurontwikkeling. Aangezien de noordzijde van het beekdal inmiddels is volgebouwd, is in zuidelijke richting een bredere zone noodzakelijk, mede in verband met waterberging in het beekdal.
- Motorcrossterrein Zuidwolde, van zone I naar zone V. Bij de behandeling van het beroep tegen de Wm-vergunning bij de Raad van State is door de provincie erkend dat dit gebied deel uit maakt van de EHS. Bovendien is het zeer onlogisch dat dit natuurgebied een zone I aanduiding krijgt, terwijl voor de nog niet verworven gronden ten zuiden van de Zuidwoldiger waterlossing wel een zone-V-aanduiding wordt voorgesteld.
- Zandwinplas bij Veeningen, van zone II naar zone V. Wordt binnenkort overgedragen aan Het Drentse Landschap, met de verplichting om te beheren als natuurgebied.
- Reestdal, ten zuiden van De Wijk, van zone IV naar zone V. Is namelijk verworven als natuurgebied.
- Plan Goudplevier, de strook tussen het Mantingerzand en de Verlengde Middenraai, ten noorden van Nieuw-Balinge, van zone I naar zone V. Dit is natuurontwikkelingsgebied en voor tweederde verworven als natuurgebied.

Antwoord

Nuilerveld

De zone-indeling is globaal op kaart aangegeven. Er wordt in het algemeen een ondergrens gehanteerd van enige tientallen hectares. De heiderestanten in het Nuilerveld rechtvaardigen geen zonewijziging.

Oude Diep

Op de ontwikkelingskaart is, conform gemaakte afspraken, de EVZ ingetekend. Wij zijn, met u, van mening dat de realisatie van deze verbindingszone met name op de zuidoever van het Oude Diep gestalte moet krijgen. Gelet op de globaliteit van de zone-indeling is een aanduiding als zone V hier niet wenselijk.

Motorcrossterrein Zuidwolde

Dit gebied is in het POP aangeduid als zone VI. De zones IV, V en VI vormen op hoofdlijnen de EHS.

Wij hebben inmiddels besloten om dit terrein als motorcrossterrein aan te wijzen. De overwegende functie van dit gebied strookt naar ons idee niet meer met zone VI. Zone I is in dit geval de best passende zone.

Zandwinplas Veeningen

De zonering is globaal. Wijziging van eigendom is op zich geen reden voor wijziging van de zone-indeling. Een toekomstige eigendomswijziging nog minder.

Reestdal

De zonering is globaal met een ondergrens van enige tientallen hectares. In dit geval ligt een zone-aanpassing dan ook niet voor de hand.

Goudplevier

Het door u genoemde gebied is in het kader van het IGD begrensd als natuurgebied. Inmiddels zijn ook aankopen gerealiseerd, met name aan de noordzijde van het aankoopgebied. Het gebied is thans nog voor een belangrijk deel landbouwkundig in gebruik. De gebouwen langs de Verlengde Middenraai hebben een woonfunctie. Al met al zien wij onvoldoende redenen om dit gebied nu te wijzigen naar zone V.

Nummer O.67

Meerdere kaarten laten aan duidelijkheid te wensen over qua nauwkeurigheid van de afscheidingen. Aan de kaarten mag geen relevante waarde worden toegekend.

Antwoord

De begrenzingen op de kaarten hebben een zekere beleidsmarge. Voor een nadere toelichting verwijzen wij u naar de onderdelen A.2 en A.3 van het POP.

Nummer O.92

Het gebied ten (noord)westen van Roden zal een integrale functietoekenning moeten krijgen van 3 of 4. De plannen in het kader van de Herinrichting Roden-Norg dienen te worden opgepakt. Hierbij dienen geen extra ontsluitingen te worden gemaakt, ten behoeve van het recreatieve verkeer.

Antwoord

Zie antwoord O.159 met betrekking tot zonering, ten noordwesten van Roden.

De afspraken die gemaakt zijn in het kader van de Herinrichting Roden-Norg worden door ons gerespecteerd.

Nummer O.120

Bungalowpark Gijsselte staat niet op kaart 1 aangegeven. Het park is groter dan 6 ha.

Antwoord

Het Bungalowpark Gijsselte is vermeld op kaart 1.

Wijziging ontwerp*Kaart 1*

Bungalowpark Gijsselte is vermeld.

Nummer O.146

De kaarten duiden het gebied Eelderwolde, dat wordt begrensd door de Terborchlaan/ Groningerweg aan de oostzijde en het Omgelegde Eelderdiep aan de westzijde, aangeduid als "Bebouwd gebied, inclusief bestemmingsplannen" onjuist aan. De indruk ontstaat dat de uitspraak van de Raad van State aangaande het ontwerpbestemmingsplan Ter Borch niet wordt gerespecteerd, niet gewacht wordt op nader onderzoek en vooruit wordt gelopen op besluitvorming in de gemeenteraad van Tynaarlo.

Antwoord

Door middel van de goedkeuring van het bestemmingsplan voor Ter Borch, dat daarna is vernietigd door de Raad van State, hebben aangegeven te kunnen instemmen met de inhoud van dat plan. Wij zien daarom geen aanleiding de kaart ter plekke aan te passen.

Nummer O.274

Gevraagd wordt de open streek Esdorpenlandschap tussen luchthaven en het dorp Eelde dat nu wit is, geel in te kleuren.

De loop van de Matsloot in duidelijke richting is te kort ingetekend. Gevraagd wordt het Stroomdal van de Matsloot in overeenstemming met de Structuurvisie stadsrandzone Assen door te tekenen tot aan de A28.

Antwoord

Er zijn geen redenen om het door u aangehaalde gebied in een andere zone in te delen. Ook in het POP I was het al ingedeeld in zone I.

De ligging van de Smeerveense Loop is aangepast op kaart 8.

Wijziging ontwerp

Kaart 8

Aanpassing Smeerveense Loop.

Nummer G.16

Op kaart 1 en op kaart 4 is Bedrijfsterrein Oevers E en het binnen de planperiode in ontwikkeling te brengen Bedrijfsterrein Noord 3 niet als zodanig aangegeven.

Antwoord

Er zijn alleen bedrijventerreinen op kaart aangegeven als het onderliggende bestemmingsplan door ons is goedgekeurd.

Kaart 2

Nummer G.9

Verzocht wordt op kaart 2 de BKL-grenswaarde rond vliegveld Hoogeveen te wijzigen in 47 BKL.

Antwoord

De kaart is overeenkomstig gewijzigd.

Wijziging ontwerp*Kaart 2*

De notatie 50 BKL bij de zone rond vliegveld Hoogeveen is gewijzigd in 47 BKL.

Nummer O.86

Een aanduiding toevoegen "te behouden historisch waardevol ruimtelijk patroon" en zowel het Coevorder kasteelgebied als het Coevorder vestegebied als zodanig aanduiden.

In de legenda ontbreekt de verklaring van grijze en paarse vlakken, waarmee waarschijnlijk wordt bedoeld bebouwd gebied en industriegebied. Hierbij is de huidige weergave onvoldoende duidelijk wat bestaand bebouwd c.q. industriegebied is en waar het gaat om uitbreidingsplannen en terreinen in ontwikkeling.

Bij de beekdalen staat niet aangegeven van welke situatie is uitgegaan (referentiejaar), evenmin zijn vroegere beeklopen erbij betrokken. Hier moet een relatie gelegd worden met de aangegeven vroegere beeklopen van kaart 7.

Antwoord

In het stedelijk gebied van de grotere kernen geven wij geen aanduidingen als door u bedoeld. Terzake ligt primair een verantwoordelijkheid voor de gemeente.

De grijze en paarse vlekken zijn in de legenda van kaart 1 opgenomen en om legenda-technische redenen niet op kaart 2 herhaald. Gebieden zijn opgenomen als het onderliggende bestemmingsplan door ons is goedgekeurd.

De beekdalen hebben een beleidsmatige functie in het kader van het zogenaamde "Nee, tenzij"-beleid (zie het POP, onder C.3.3). Het gaat daarom alleen om de beekdalen die ook als zodanig functioneren en niet om oude beekdalen die niet meer of nog slechts beperkt functioneren. Daarmee ontkennen wij overigens niet dat dergelijke oude beekdalen anderszins van waarde kunnen zijn.

Nummer O.274

Gepleit wordt voor een kleinere geluidszone rond vliegveld Eelde.

Antwoord

De bevoegdheid tot het vaststellen van geluidzones rond vliegvelden ligt bij de rijksoverheid. Op kaart 2 staan de aldus vastgestelde zones.

Kaart 3

Nummer O.92

De EVZ die het gebied ten zuidwesten van Leek verbindt met het gebied van de Maatlanden en Natuurschoon dient te worden opgenomen op kaart 3.

Antwoord

Op kaart 3 zijn de EVZ's aangegeven die als onderdeel van de EHS worden ontwikkeld. De door u genoemde verbindingzone Zuidwest-Leek naar Maatlanden behoort daar niet toe.

Nummer O.175

Wij zijn van mening dat kwel alleen voorkomt aan de noordzijde van de Steemanstraat en de Boovenen.

Antwoord

Uw opmerking is juist. De kaart is aangepast.

Wijziging ontwerp*Kaart 3*

Strook met de aanduiding kwel is geschrapt ten zuiden van de Steemanstraat en de Boovenen.

Nummer O.92

Het gebied ten westen, noordwesten en noorden van Roden dient nader te worden geïnventariseerd op kwel, waarna kaart 3 van het POP aangepast kan worden en het gebied als hydrologisch aandachtsgebied kan worden aangemerkt.

Antwoord

Het door u bedoelde gebied is een gebied met potklei in de ondergrond. Dit betekent dat kwel vanuit het diepe grondwater niet kan optreden. Lokaal kan boven de potklei enige kwel voorkomen. Dit is echter niet de kwel als aangegeven op kaart 3.

*Kaart 4***Nummer O.274**

Bezwaar tegen de stip met de betekenis "versterken woonfunctie in combinatie met veel groen" ter plaatse van de veentjes Boerveen en het Achterste Veen.

Er is ook bezwaar tegen het bestemmen van dit archeologisch waardevolle gebied voor woonfuncties door middel van een rode stip "versterken woonfuncties in combinatie met groen" op kaart 4.

Antwoord

De aanduiding "versterken woonfunctie in combinatie met veel groen" betreft een globale aanduiding.

Nummer O.86

Een aanduiding toevoegen "te ontwikkelen historisch waardevol ruimtelijk patroon" en het gehele (voormalige) Coevorder vestegebied als zodanig aanduiden.

Antwoord

Op kaart 4 hebben wij voor de stadskern van Coevorden aanduidingen opgenomen in het kader van stedelijke vernieuwing. Het ligt voor de hand dat de nadere invulling ervan wordt afgestemd op de door u aangehaald bijzondere waarden en kenmerken ter plekke.

Kaart 5

Nummer O.274

De lanen van de Vosbergen, direct ten oosten van het vliegveld Eelde, ook de kleur groen te geven. Dit behoort tot de EHS.

Antwoord

Het gebied Vosbergen is op kaart 1 als zone VI (bos) en op kaart 3 en 5 als milieubeschermingsgebied weergegeven. Het maakt inderdaad deel uit van de EHS. Wij zien geen aanleiding de zone-indeling te wijzigen van VI naar V.

Kaart 6

Nummer O.92

Ten noordwesten van Roden is als begrenzing de contour van de zandrug aangehouden met inbegrip van de overgang van de rug naar het lager gelegen veengebied. Daardoor is het in geomorfologisch opzicht meest kenmerkende van het gebied op de kaart aangegeven. Bij de provinciegrens is Nietap uitgezonderd.

Antwoord

Op kaart 6 zijn de gebieden aangegeven die door ons als aardkundig waardevol worden beschouwd.

Nummer O.247

Het gebied ten westen van de weg Siberië wordt aangemerkt als aardkundig waardevol gebied. Verbazing over deze typering, het gebied is voor circa tweederde ontgonnen.

Antwoord

In het verleden hebben ontginningen plaatsgevonden. Toch is er naar ons oordeel, ook na deze ontginningen, sprake van een aardkundig waardevol gebied.

Kaart 7

Nummer O.136

Op kaart 7 is een tiental hectares landbouwgrond, waarvan percelen zijn gelegen aan het einde van de Grietmanswijk nummers 10, 12 en 14 en ingedeeld op kaart in zone I, ingetekend als bos en natuur.

Dit is feitelijk onjuist, aangezien de percelen in gebruik zijn als akkerbouwgrond. Gewezen wordt op de afspraken in de ruilverkaveling Smilde dat het gebied landbouw zou blijven.

Antwoord

Uw opmerking is terecht. De gebieden langs de Grietmanswijk zijn geschrapt van kaart 7.

Wijziging ontwerp

Kaart 7

Aanpassing begrenzing bos- en natuurgebied.

Nummer O.92

Het gebied ten (noord)westen van Roden zal als aardkundig waardevol gebied ruimer dienen te worden opgenomen. Het desbetreffende gebied loopt ten noorden van de Lange Wijk door tot aan het aangegeven bruine gebied op kaart 6 en strekt zich naar het westen uit tot de provinciegrens.

Antwoord

Zie hiervoor onze beantwoording onder C.4.1 bij nummer O.159. Het POP gaat uit van de continuïteit in de planvorming en in de inrichting van bestaande landinrichtingsprojecten. De bestaande afspraken en plannen/planonderdelen binnen een landinrichtingsproject zijn in het POP overgenomen.

Nummer O.86*Vroegere beeklopen in Coevorden*

Niet aangegeven is welke situatie is weergegeven (referentiejaar of indicatie daarvan), zeker is wel dat de beken uitkwamen in de grachten en voor de vestingtijd ook dwars door de stad lagen. Dit is niet goed aangegeven.

Antwoord

Kaart 7 is vooral van belang bij de nadere invulling van de bandbreedte die de zonering biedt (zie ook het POP, onder C.4.1.). Dat wil zeggen dat belangrijke waarden en kenmerken die zijn opgenomen in bijlage C en de kaarten 6 tot en met 10, een rol spelen bij de uitwerking van de zonering in een bestemmingsplan. Het aangegeven van een referentiejaar bij vroegere beeklopen in het POP heeft volgens ons geen toegevoegde waarde. Dit kan eventueel in het bestemmingsplan plaatsvinden. Daarin kan ook de juiste ligging van het voormalige beekdal in het centrum van Coevorden worden aangegeven, waarvan een indicatie op kaart 7 is opgenomen.

Nummer O.95

De aanduiding van het bedrijf op kaart 7 is in strijd met kaart 1. Bezwaar tegen de aanduiding als gebied met botanische waarden voor sloten etc.

Antwoord

In het POP wordt een samenhangend kader aangegeven voor de ontwikkeling van gebieden. Daarbij wordt rekeninggehouden met de verschillende waarden in een gebied. De gebiedskenmerken en de waarden op de kaarten 6 tot en met 10 worden gewogen binnen de kaders van de zonering van het landelijk gebied.

Binnen dit kader kunnen ondernemers bedrijfsmatige keuzes maken, zoals bijvoorbeeld inzet voor weidevogelbeheer.

Nummer O.175

Gevraagd wordt naar een beschrijving en aanduiding van de botanische waarden van dit gebied. Welke gradiëntrijke gebieden zijn er en waar bestaan ze uit? De verzwaring van zone II heeft geen instemming.

Antwoord

In het deelgebied Oosteindsche Stukken zijn de botanische waarden voor sloten en het belang voor weidevogels geringer dan het westelijke deel van het beekdal. De kaart is aangepast.

Wel heeft het gebied waarden voor ganzen, zwanen en steltlopers. De door u geschetste nadelige invloed op het Bargerveen wordt door ons niet gedeeld.

Tegen de grens is een gebiedje nabij Twisthoek aangeduid als "gebied met relatief veel bosjes en houtwallen". Het betreft natuurlijke elementen die overigens onderdeel kunnen zijn van erfbeplanting.

In het gebied ten zuiden van Schoonebeek zijn gradiëntrijke overgangen aanwezig op grond van een minder duidelijke indicatie.

Wijziging ontwerp

Kaart 7

Oosteindsche Stukken niet meer aangeduid als "gebied van belang voor weidevogels" en als "gebied met botanische waarden voor sloten".

Nummer O.274

Er zijn veel te weinig veentjes ingetekend. Gevraagd wordt hier meer aandacht aan te besteden.

Gevraagd wordt de oude planologische bescherming te herstellen.

Gevraagd wordt een consistent beleid te voeren en niet voorbij te gaan aan archeologische en natuurwaarden door een gebied te bestemmen voor woningbouw.

Antwoord

De vennen zijn op de kaart zoveel als mogelijk weergegeven.

Kaart 8

Nummer O.9

Geconstateerd wordt dat de archeologische eenheid in het gebied Zeijen/Rhee uit het POP I niet integraal is overgenomen. Er zijn slechts enkele stipjes overgebleven.

Antwoord

De archeologische eenheden zijn geschrapt van kaart 8, omdat deze aanduiding geen beleidsmatige betekenis meer heeft.

Nummer O.86

Hoge archeologische waarde wordt in Coevorden toegekend aan een gebied binnen een deel van de overgebleven grachten, in plaats van aan het gehele (voormalige) Coevorder vestegebied. Het complete vestinggebied moet een archeologische status krijgen, waarvan delen bewezen van groot belang zijn. Zie ook de opmerkingen in C.10.3 (pagina 188).

Antwoord

Wij zijn van mening dat de archeologische waarden in het centrum van Coevorden voldoende op kaart 8 zijn aangegeven.

Kaart 9

Nummers O.169, O.170, O.275

Het gradiëntgebied gelegen rond de Bongveenweg te Bunne is niet meer aan de orde, gelet op de inrichting als landbouwgebied.

Antwoord

De aanduiding is gebaseerd op de bodemkaart en betreft een associatie van moderpodzolgronden met of zonder zandbovengrond, vlieveengronden en meerveengronden. Deze typering betreft de situatie na ontginning. In hoeverre door latere maatregelen in het kader van landinrichting de bodemopbouw verstoord is, is niet bekend. Wel is het bekend dat er toen diepe grondbewerkingen zijn uitgevoerd (mondellinge mededeling indiener). In dat geval kan aan de aanduiding van de gronden buiten het Bunnerveen geen bijzondere betekenis meer worden toegekend. De aanduiding is daarom geschrapt.

Wijziging ontwerp*Kaart 9*

Gradiëntgebied nabij Bunne, is geschrapt, met uitzondering van het Bunnerveen.

Kaart 10

Nummer O.86*Cultuurhistorische gaafheid*

Hier wordt de gaafheid van landelijke landschappen onderkend. Ook binnen de stad Coevorden zijn structuren aanwezig die bescherming verdienen vanwege hun cultuurhistorische gaafheid. In Coevorden geldt dit duidelijk voor de overblijfselen van de vestestructuur en voor het mottekasteel. Deze structuren opnemen in kaart 10.

Antwoord

Cultuurhistorische waarden binnen de grotere stedelijke centra zijn niet opgenomen op kaart 10.

Nummer O.92

Het gebied ten noorden van de Poolswijk bij Nieuw-Roden is cultuurhistorisch erg gaaf en is zonder meer te herkennen als het landschap van een kleinschalige veenontginning. Het verdient daarom de hoogste gaafheidsgraad. De legenda handelend over de gebiedskenmerken, opgenomen achterin het POP, zal hiermee in overeenstemming dienen te worden gebracht.

Antwoord

Het kaartbeeld is, ten opzichte van het huidige POP, niet gewijzigd. Er hebben zich geen overwegende ontwikkelingen voorgedaan die aanleiding zijn voor een herwaardering van dit gebied.

Kaart 11

Nummer O.184

De begrenzing van het Landgoed Anholt is niet juist. Verzocht wordt om de begrenzing aan te passen.

Antwoord

Kaart 11 is in het POP II niet geactualiseerd. Het kan zijn dat door grondaankopen de begrenzing van het landgoed niet helemaal correct is weergegeven. Voor het POP is dit niet wezenlijk. In het bestemmingsplan is op perceelsniveau de bestemming aangegeven. Bij een volgende herziening van het POP zal de begrenzing van de landgoederen onderwerp zijn van actualisatie.

Kaart 12

Nummer O.175

De op bladzijde 181 van de Nota van beantwoording ingekomen reacties op in het voorontwerp gedane toezegging (verdroging) is niet op de kaart doorgevoerd.

Antwoord

De gebieden zijn alsnog geschrapt.

Wijziging ontwerp

Kaart 12

Schrappen enkele flinters ten zuiden van het Bargerveen.

Kaart A

Nummer P.3

Omissie hier is de multimodale terminal (spoorweg) nabij Leeuwarden.

Antwoord

Bedoelde terminal was al op kaart A aangeduid.

Kaart B

Nummer O.86

Typen nederzettingen en hun kenmerken: toevoegen type "vestingstad" met een beschrijving van de Coevorder vestingstructuur, inclusief de omliggende waterwegen, analoog aan de beschrijving van de reeds opgenomen typen, zoals esdorpen en kanaaldorpen.

Antwoord

Gezien het unieke karakter van Coevorden als vestingsstad, dat door de gemeente ook wordt onderkend, zien wij geen aanleiding een aparte categorie Vestingstad op te nemen.

Kaart F

Nummer L.14

Geconstateerd is dat deze kaart niet aanwezig is. Gevraagd wordt de aanwijzing van de verzuringsgevoelige gronden te beperken tot de wettelijk verplichte gebieden, zijnde de Habitatgebieden.

Antwoord

Kaart F is door ons vastgesteld in een aparte procedure, waarin ook mogelijkheden zijn voor bezwaar en beroep. Daarom gaan wij hier niet in op uw inhoudelijke opmerking. De kaart is nu toegevoegd aan het POP.

Wijziging ontwerp

Kaart F

Is toegevoegd.

Kaart H

Nummer O.86

Archeologische indicatieve waarden

Het bebouwd gebied is geheel blanco. Dat klopt niet en is ook niet consistent met kaart 8. Zie verder opmerkingen bij kaart 8. Het gehele (voormalige) vestegebied heeft minimaal indicatieve archeologische waarde.

Antwoord

Archeologische waarden binnen de grotere stedelijke centra zijn niet opgenomen op kaart H.

PROVINCIALE OMGEVINGSVERORDENING

Deel I, Algemeen

Nummer O.110

In de POV lichthinder meenemen bij de mogelijkheden tot het indienen van milieuklachten bij het Centraal Meldpunt Milieuklachten (CMM) en ook de tekst van de website aanpassen.

Antwoord

Op grond van wettelijke vereisten is in de POV een regeling opgenomen voor geluidshinderklachten. Los daarvan kunnen ook andere klachten worden ingediend bij het CMM, waaronder klachten over lichthinder. Afhankelijk van de aard van de klacht wordt deze vervolgens uitgezet bij het bevoegd gezag. Op de website van de provincie is een niet-limitatief bedoelde opsomming gegeven van klachten die kunnen worden gemeld. Bij de vormgeving van de website (www.drenthe.nl) wordt rekeninggehouden met uw opmerking over lichthinder.

Deel II, Milieu

Nummer D.4

Graag correctie van het beschermingsgebied Annen. Een gedeelte van het gebied is grondwaterbeschermingsgebied. Dit gebied is niet op kaart aangegeven.

Antwoord

De WMD heeft naar aanleiding van een door Royal Haskoning uitgevoerd onderzoek (14 augustus 2003, nummer 9P0448/R00002/ANI/Gron.) op kaart aangegeven hoe de beschermingsgebieden rond de winning Annen/Breevenen zouden moeten worden begrensd. Bij de vaststelling van de nu in de POV opgenomen begrenzing zijn ook wij uitgegaan van deze kaart. Uit de kaart blijkt dat een klein gebied, ten noordwesten van het waterwingebied Annen, zou moeten worden aangewezen als grondwaterbeschermingsgebied. Wij hebben gemeend deze suggestie niet te moeten overnemen en wel om de volgende reden.

Bij de vaststelling van de begrenzing van de beschermingsgebieden wordt uitdrukkelijk gekeken naar de response karakteristiek van de winning. Aan de hand hiervan kan worden bepaald in welke kwetsbaarheids categorie de winning moet worden geplaatst. In de toelichting op de POV wordt hierop uitvoerig ingegaan. De door ons op kaart aangegeven begrenzing van het gebied past binnen deze systematiek. Wij zien geen aanleiding om voor een zeer klein gebied met een zeer beperkte invloed op de totale hoeveelheid te onttrekken grondwater (minder dan 5%), af te wijken van deze systematiek. Daarnaast is het vanuit de handhaafbaarheid ongewenst om te gaan werken met dergelijke kleine gebiedjes en ook de bebording van deze gebiedjes is lastig.

Nummer N.1

De bodembeschermingsgebieden en de bijbehorende regelgeving handhaven.

Antwoord

De provinciale regelgeving wordt ingezet als andere instrumenten (zowel op gemeentelijk, provinciaal als rijksniveau) tekortschieten in het realiseren van de in het POP II opgenomen doelstellingen. Zoals ook in uw reactie is aangegeven, biedt vooral het bestemmingsplan mogelijkheden om de in de bodembeschermingsgebieden te beschermen belangen te beschermen. Uiteraard is het hierbij van wezenlijk belang dat deze bestemmingsplannen op een adequate wijze worden gehandhaafd. Het in uw ogen matig tot slecht handhaven van de bestemmingsplannen door gemeenten is voor ons echter geen reden tot het instellen van provinciale regelgeving.

Nummer N.1

Een bepaling opnemen waarin het opbrengen van onderhoudsspecie op oevers, waar verschralling wordt nagestreefd, wordt verboden.

Antwoord

De huidige regeling met betrekking tot het gebruik van onderhoudsspecie in de PMV is een aanvulling op landelijke regels. Op landelijk niveau is het opbrengen van onderhoudsspecie op het land geregeld in het Besluit vrijstellingen stortverbod buiten inrichtingen. Dit besluit is een AMvB als bedoeld in artikel 10.2, tweede lid, van de Wm. De aanvulling die is opgenomen in de PMV bestaat uit de regel dat de kwaliteit van de te verwijderen onderhoudsspecie niet slechter mag zijn dan die van de ontvangende landbodem. Om dit te kunnen aantonen is het verplicht om, alvorens de onderhoudsspecie op te brengen, zowel de onderhoudsspecie als de ontvangende bodem te bemonsteren. Bemonstering, analyse en beoordeling van de waterbodem dient plaats te vinden overeenkomstig de Regeling vaststelling klasse-indeling onderhoudsspecie. In de beoordeling wordt echter niet het verrijkend effect op de bodem betrokken. In die zin heeft het schrappen van deze bepaling uit de PMV geen rechtstreeks effect op het verrijken van de bodem in de waardevolle en kwetsbare gebieden waar verschralling wordt nagestreefd.

Nummer N.1

De regeling voor reststoffen als meststoffen handhaven.

Antwoord

In het kader van de regeling voor het gebruik van reststoffen als meststof, zoals in de PMV is opgenomen, worden reststoffen onderworpen aan een milieuhygiënische toets. Inderdaad ontbreekt op landelijk niveau een dergelijke toets. Ook bestaat er op dit moment geen reden aan te nemen dat een dergelijke toets op landelijk niveau binnen afzienbare tijd wordt ingevoerd. De vraag is echter of bij de toelating van deze reststoffen als meststof een dergelijke toets ook noodzakelijk is. In de evaluatie, voorafgaand aan de herziening van de PMV, hebben wij geconcludeerd dat dit niet het geval is.

Nummer O.1

In overweging nemen de begrenzing van het stiltegebied nabij Gasselte aan te passen, zodat de beoogde zandwinning van Zeldenrust er niet binnen valt.

Antwoord

Geen redenen om de begrenzing van het stiltegebied te wijzigen. Voor de nieuwe winning kan zonodig ontheffing worden aangevraagd van de POV. In deze ontheffing kunnen regels worden opgenomen ter voorkoming van onevenredige verstoring van de omgevingsgeluiden. Hiermee kan worden voorkomen dat allerlei activiteiten, die nu op de bestaande winning plaatsvinden, naar de nieuwe winplas worden verplaatst.

Nummer O.203

Wordt in bijlage II met "categorie" ook "nummer" bedoeld?

Antwoord

In bijlage II is een onderverdeling opgenomen, bestaande uit "nummer", "afvalstoffennaam" en "afvalstofcode". Onder het kopje "afvalstofnaam" zijn de categorieën van afvalstoffen opgenomen. Voor alle duidelijkheid is in de bijlage de term "afvalstofnaam" vervangen door "categorie van afvalstof".

Wijziging ontwerp*Bijlage II*

Bij categorie A het kopje Afvalstofnaam vervangen door Categorie van afvalstoffen.

Deel IV, Water

Nummer N.1

Bij artikel 10.7 (verplichte en vrijwillige peilbesluiten), het zesde lid, uitzonderlijke en onvoorziene situaties, waardoor het peilbesluit mag afwijken van het eerder vastgestelde GGOR, met naam en toenaam noemen.

Antwoord

Het artikel is juist bedoeld om een grondslag te bieden voor regulering in uitzonderlijke en onvoorziene situaties. Als wij deze situaties vooraf zouden kennen, dan zou het opnemen van een afwijkingsbepaling onnodig zijn.

De toelichting bij dit artikel geeft aan dat moet worden gedacht aan situaties waar, bijvoorbeeld door de aanwezigheid van ondoorlatende kleilagen, het werken met het GGOR geen enkel nut heeft. Voor dit soort gevallen kan de afwijking of uitzonderingsbepaling worden benut.

Nummer N.1

Bij artikel 11.8, in gebieden met de aanduiding "gebied met beperkte gebruiksmogelijkheden in verband met natuurwaarden", de uitzondering die geldt voor het slaan van grondwaterputten, ten behoeve van beregening van hoogsalderende teelten en tuinbouw, laten vervallen. In deze gebieden gaat hierdoor een algeheel verbod gelden voor het slaan van grondwaterputten, ten behoeve van beregening.

Antwoord

Wij bieden ruimte aan de landbouw om zogenaamde hoogsalderende teelten te kunnen verbouwen in Drenthe. De lilieteelt is een voorbeeld van een hoogsalderende teelt. Het beleid ten aanzien van berekening wordt niet gewijzigd.

WIJZIGINGEN TEN OPZICHTE VAN ONTWERP-POP II OP BASIS VAN INGEKOMEN ZIENSWIJZEN

Bladzijde 50

"In feite omvatten de aldus aangeduide milieubeschermingsgebieden de belangrijkste gebieden in onze provincie met hoge bodem- en waterafhankelijke natuurwaarden (flora en fauna) en intrinsieke bodemwaarden (aardkundige, geologische, bodemkundige en geohydrologische waarden). Ook komt in een aantal van deze gebieden van nature nog stilte en duisternis voor en is sprake van een goede luchtkwaliteit.

De gebieden die vallen onder de zogenaamde Habitat- en Vogelrichtlijnen ~~en op grond van de zogenaamde vogelrichtlijnen~~ liggen in de milieubeschermingsgebieden. Dit geldt ook voor het Nationaal Park Dwingelderveld en het Nationaal Park Drents-Friese Wold en grote delen van het Nationaal beek- en esdorpenlandschap Drentsche Aa."

~~"Daarnaast is de ligging en de kwaliteit van de milieubeschermingsgebieden mede bepalend voor het toestaan van uitbreidingen van bebouwd gebied, recreatie en infrastructuur, alsmede voor het toestaan van andere activiteiten die aantastingen veroorzaken van de onderliggende waarden.~~

~~Ten derde wordt~~ In het POP II wordt daarnaast een belangrijke inhoudelijke koppeling aangebracht met de invulling van de EHS (zie C.11.2.). Er bestaat namelijk een sterke relatie tussen de kwaliteit van het milieu en de aanwezigheid van natuurwaarden. Een goede milieukwaliteit is ondersteunend voor een waardevolle natuur. De milieubeschermingsgebieden spelen daarom ook een belangrijke rol bij het instandhouden en verbeteren van de biodiversiteit."

Bladzijde 51

"Anderzijds spelen ~~zijn~~ de milieubeschermingsgebieden, in het bijzonder de gebieden met de aanduiding Ontwikkeling natuurwaarde en Ontwikkeling natuurwaarde en waterwinning, een rol bij ~~het zoekgebied voor de invulling gebieden die deel kunnen uitmaken van de EHS. In dit opzicht fungeren de milieubeschermingsgebieden als een soort "brute" EHS.~~ Dit betekent niet dat alle milieubeschermingsgebieden tevens deel van de EHS gaan uitmaken, maar wel dat, enkele uitzonderingen daargelaten, de EHS daarbinnen in hoofdzaak haar beslag krijgt.

Een aanduiding als milieubeschermingsgebied leidt niet tot een aanvullende provinciale bescherming. Voorop staat dat het zoneringsbeleid (zie C.4.1.) het toetsingskader is.

Daarom wordt voor de milieubeschermingsgebieden ingezet op een zogenaamde BOK. Deze BOK heeft vooral betrekking op de kwaliteit van het milieu. Daarnaast worden de algemene milieudoelen overal nagestreefd, maar met voorrang in de milieubeschermingsgebieden. De invulling vindt plaats op basis van landelijk en internationaal geldende normen en overigens op basis van stimuleringsbeleid, inspanningsverplichtingen en vrijwilligheid. Inhoudelijk bestaat een duidelijke relatie met de invulling van de EHS."

Bladzijde 54

"In C.9.4 wordt het kader voor de vergunningverlening voor grondwateronttrekking uitgewerkt."

"De Stroomgebiedsvisies Vecht - Zwarte Water en Groningen - Noord-/Oost-Drenthe en de zienswijzen van de waterschappen zijn te beschouwen als het wateradvies in het kader van de watertoets. In hoofdlijnen is de wateropgave als volgt opgenomen in het POP.

- In het noorden van de provincies zijn bergingsgebieden aangegeven.
- Voor het zuiden van de provincie is het aanwijzen van bergingsgebieden een uitwerkingsopdracht.
- Voor de beekdalen geldt het "Nee, tenzij"-beleid.
- Het kader voor het GGOR is gekoppeld aan de zonerings.
- Hydrologische aandachtsgebieden zijn op kaart 1 vermeld.
- Het POP is de ontwerprichtlijn in het kader van de watertoets."

Bladzijde 55

"In Drenthe zijn onder andere de volgende Vogel- en Habitatrictlijngebieden aangewezen en gemeld bij de EU. : ~~omgeving Matsloot en Leekstermeer, Drentsche Aa, Fochtoërveen, Witterveld, Drents-Friese Wold, Dwingelderveld, Ooster- en Westersand en het Bargerveen. Pas als blijkt dat de bescherming van deze gebieden in belangrijke mate afhankelijk is van het behoud of verbetering van de watertoestand, worden deze gebieden beschouwd als "beschermd gebied" als bedoeld in de kaderrichtlijn. Dit kan betekenen dat de normen voor de oppervlakte waterkwaliteit in 2015 moeten zijn bereikt. Met het huidige grondgebruik in de provincie is dat echter voor veel van deze gebieden niet mogelijk.~~

~~De gevolgen van de kaderrichtlijn voor het huidige waterkwaliteits- en emissiebeleid zijn op dit moment nog niet helder. Pas als de stroomgebiedsbeheersplannen gereed zijn, is duidelijk wat de consequenties voor het provinciaal beleid zijn. Deze zullen worden verwerkt in een volgend POP. Tot die tijd worden de kwaliteitsdoelstellingen uit de 4^e Nota Waterhuishouding gehanteerd, zoals in het begin van deze paragraaf vermeld.~~

Deze zijn daarom voor de kaderrichtlijn gekenmerkt als beschermd gebied. Dat betekent dat de normen voor de goede chemische en ecologische oppervlaktewaterkwaliteit in 2015 moeten zijn bereikt. De normen die horen bij een goede ecologische toestand zijn nog in ontwikkeling. Wij streven voor de beschermde gebieden naar gedifferentieerde normen die passen bij de bijzondere kenmerken van het gebied. Totdat die normen zijn vastgesteld hanteren wij de MTR normen uit de Vierde nota waterhuishouding. In een volgend POP leggen wij de nadere uitwerking vast."

Bladzijde 59

- de functie op de locatie geen feitelijke belemmering vormt om in de toekomst de afvoer- en bergingscapaciteit van het regionale watersysteem te vergroten en
- compensatie van het negatieve effect op het watersysteem deel uitmaakt van het plan.

Bij de inrichting en het beheer van het beekdal zal met wateroverlast rekeninggehouden moeten worden. Dit werkt door in een aantal praktische zaken, zoals de vloerhoogte van een nieuwe stal of de constructie van een weg. Aan de ontwikkeling van een grondgebonden landbouwbedrijf (zonder kapitaalintensieve tweede tak) worden geen beperkingen opgelegd.

Ook kunnen nieuwe grondgebonden landbouwbedrijven opgericht worden, waarbij het voor de hand ligt niet in de laagste delen van het beekdal te bouwen en bij de hoogteligging van de bedrijfsgebouwen rekening te houden met mogelijke wateroverlast. Het waterschap heeft hierin een adviserende rol. Het is uiteindelijk de eigen verantwoordelijkheid van de ondernemer, welke voorzorgsmaatregelen worden genomen om wateroverlast te voorkomen."

De volgende instrumenten zullen worden benut om het beschreven beleid te kunnen realiseren.

- Beoordelen van beheersplannen van waterschappen.
- Het opstellen van twee regionale bestuursakkoorden over wateroverlast tussen de provincie, de waterschappen en de gemeenten. Hierin worden afspraken gemaakt over de financiering en uitvoering van maatregelen uit de stroomgebiedsvisies.
- Het bevorderen van maatregelen gericht op herstel van natuurlijke beeksystemen, in het kader van een gebiedsgerichte aanpak, voorzover instrumenten beschikbaar zijn.
- Onderzoek naar de effecten van langdurige perioden met droogte op de grondwater-voorraad.

Bladzijde 61

"De schaderegeling is opgenomen in een door de waterbeheerder op te stellen verordening op basis van een in noordelijk verband opgesteld model. De schade die ontstaat bij de inzet van de bergingsgebieden wordt conform de schaderegeling vergoed.

De schaderegeling geldt alleen voor bergingsgebieden die gecontroleerd worden ingezet bij extreme neerslag. De schaderegeling is niet bedoeld voor een gebied dat ingericht wordt voor meebewegende berging. Voor zo'n gebied gelden dezelfde randvoorwaarden en uitgangspunten als bij natuurontwikkelingsprojecten. Het POP gaat hier nader op in onder C.3.4."

Bladzijde 62

"Het daadwerkelijk realiseren van het GGOR (het uitvoeren van concrete maatregelen) gaat zeker tot ~~2020~~ 2030 duren.

Bladzijde 63

"In het overleg tussen gemeente en waterschap over bestemmingsplannen, in het kader van het toepassen van de watertoets, maken gemeente en waterschap afspraken over het opnemen van een aanlegvergunning voor de aanleg en het dempen van sloten en de aanleg van drainage. Hierbij gaat het bijvoorbeeld over een ruimtelijke bescherming van beekdalen. Indien sprake is van zowel een vergunning in het kader van de keur van het waterschap als een aanlegvergunning in het kader van het bestemmingsplan, maken waterschap en gemeente afspraken over het eerste aanspreekpunt voor de burger. ~~Het is daarnaast niet meer noodzakelijk dat drainage in de overige hydrologische aandachtgebieden in het bestemmingsplan onder een aanlegvergunning worden gebracht.~~ De gemeente geeft in de waterparagraaf aan hoe deze afspraken doorwerken in het bestemmingsplan."

Bladzijde 66

"Inrichting

Inrichtingsmaatregelen die in deze zone in het algemeen kunnen worden toegepast, zijn verbetering van de verkaveling, de ontsluiting, het bodemprofiel en de hoogte van het maaiveld.

~~Bij inrichtingsmaatregelen en het oprichten van nieuwe bebouwing dient te worden nagegaan of vestigen van een nieuw bouwperceel wordt rekening gehouden met bijlage C en de vijf bijbehorende kaarten. rekening kan worden gehouden.~~

Bij vestiging of uitbreiding van toeristisch/recreatieve bedrijven wordt nadrukkelijk aandacht besteed aan een zo kort mogelijke aansluiting op het hoofd- en ontsluitend wegennet, in relatie tot de omvang van het bedrijf.

~~Op grond van bijlage C en de vijf bijbehorende kaarten kan het noodzakelijk zijn bij de bouw van nieuwe bedrijven aan te sluiten op bestaande bebouwing. Waar openheid kenmerkend is, betekent dit dat nieuwe bebouwing aan de randen wordt gesitueerd. Dit geldt ook voor de beekdalen, waar bovendien kwel een bepalende factor kan zijn"~~

Bladzijde 67

"Inrichting

Inrichtingsmaatregelen voor de landbouw en de recreatie zijn in deze zone mogelijk, zolang de waarden van natuur en landschap en de CHHS, zoals weergegeven in bijlage C en de vijf bijbehorende kaarten, alsmede het aanwezige reliëf, in hoofdzaak gehandhaafd blijven. Dit geldt ook voor het vestigen van een nieuw bouwperceel. ~~Dit betekent dus ook handhaving in hoofdzaak van de kwaliteiten, weergegeven in bijlage C en op de vijf bijbehorende kaarten en voorts van het reliëf.~~

Recreatief gebruik binnen deze zone wordt bevorderd. Bij vestiging of uitbreiding van toeristisch/recreatieve bedrijven wordt nadrukkelijk aandacht besteed aan een zo kort mogelijke aansluiting op het hoofd- en ontsluitende wegennet, in relatie tot de omvang van het bedrijf.

Bladzijde 68

Bebouwing

~~Voor de vestiging en uitbreiding van bebouwing, ten behoeve van de grondgebonden landbouw en de recreatie, geldt eenzelfde benadering als voor de inrichting. Een agrarisch bouwperceel voor een grondgebonden agrarisch bedrijf en een intensieve veehouderij is niet groter dan 1,5 ha. Bij gebleken noodzaak kan een grotere oppervlakte worden aangehouden.~~

Nieuwe bungalowcomplexen zijn alleen toegestaan, voorzover deze aansluiten op de (sub)streekcentra en in de nabijheid liggen van de hoofdinfrastructuur en de OV-voorzieningen, alsmede in de "voorkeursgebieden nieuwe verblijfsrecreatie" als vermeld op kaart 4.

~~Sterker dan in zone I wordt nieuwe bebouwing opgericht, aansluitend op bestaande bebouwing. Ook worden open ruimten instandgehouden, in het bijzonder bij open stroomdalen, open veldontginningen, essen en in gebieden waar kwel aanwezig is.~~

Vestiging van nieuwe bedrijven voor de intensieve veehouderij wordt niet toegestaan. Ook de toevoeging van een tak van intensieve veehouderij aan een bestaand grondgebonden bedrijf is niet toegestaan.

Uitbreiding van bestaande intensieve veehouderijen is mogelijk ~~binnen~~ voorzover dit kan worden ingepast in de landschappelijke hoofdstructuur. Tevens geldt als voorwaarde dat deze uitbreiding verenigbaar is met de milieuwetgeving* en de mestafzet op het eigen bedrijf kan plaatsvinden, dan wel in de nabije omgeving."

Bladzijde 69

"De waterhuishoudkundige gevolgen van maaiveldaling door oxidatie en klink kunnen worden gecompenseerd, als hierdoor geen overwegende schade wordt aangebracht aan de waarden die zijn aangegeven ~~mits de waarden, aangegeven~~ in bijlage C en de vijf bijbehorende kaarten, ~~niet worden aangetast.~~"

"Inrichting

Inrichtingsmaatregelen binnen deze zone ~~dienen te worden afgestemd op behoud, herstel en ontwikkeling van de waarden van natuur, landschap en cultuurhistorie, alsmede op het actief gebruik. In het bijzonder gaat het hierbij over bijlage C en de vijf bijbehorende kaarten, alsmede over het aanwezige reliëf. Daarnaast gaat het om het handhaven en versterken van de geïnventariseerde kwaliteiten in bijlage C en van de landschappelijke structuur.~~
~~Bij de inrichting dient tevens rekening te worden gehouden met het landbouwkundig en recreatief gebruik.~~ Een en ander betekent dat de verbetermogelijkheden voor de landbouw en de recreatie per gebied kunnen verschillen, waarbij aandacht bestaat voor ~~De nadruk ligt op de economische continuïteit van de recreatie en van de landbouw. Bij de landbouw gaat het met name om de verbetering van de verkaveling. Bij de recreatie gaat het vooral om een kwaliteitsverbetering van het bedrijf.~~"

Bladzijde 71**"Doelstelling**

In deze zone zijn doeleinden van landbouw, natuur, landschap en cultuurhistorie van belang".

"Inrichting

Inrichtingsmaatregelen binnen deze zone ~~dienen te worden afgestemd op behoud, herstel en ontwikkeling van de waarden van natuur, landschap en cultuurhistorie, waarbij rekening wordt gehouden met het landbouwkundig gebruik. In het bijzonder gaat het hierbij over bijlage C en de vijf bijbehorende kaarten, alsmede over het aanwezige reliëf.~~
~~Tevens betekent dit handhaving en versterking van de kwaliteiten die zijn opgenomen in bijlage C en van de landschappelijke structuur.~~
~~Bij de inrichting dient rekening te worden gehouden met het landbouwkundig gebruik.~~
 Eén en ander betekent dat de verbeteringsmogelijkheden voor de landbouw per gebied kunnen verschillen, waarbij aandacht bestaat voor ~~De nadruk dient te liggen op de verbetering van de verkaveling.~~"
~~"Vestiging en uitbreiding van verblijfsrecreatie is niet toegestaan. Vestiging en uitbreiding van verblijfsrecreatie wordt getoetst aan het beleid voor de EHS, zoals dat is verwoord in het SGR en, in voorkomende gevallen, aan het beleid dat geldt voor de gebieden die vallen onder Europese Habitat- en Vogelrichtlijnen en de Natuurbeschermingswet. Recreatief medegebruik is mogelijk wanneer de waarden van natuur, landschap en cultuurhistorie niet worden aangetast."~~

Bladzijde 72**Water**

- Het grondgebruik bestaat veelal uit natuurgebieden, beheersgebieden en laaggelegen landbouwgronden. Bij het bepalen van de meest optimale waterhuishoudkundige situatie is de lage ligging bepalend. "De waterhuishouding ~~Het GGOR~~ wordt afgestemd op de natuurdoelen. ~~Binnen die randvoorwaarde kunnen de overige gronden landbouwkundig beter worden verkaveld.~~ Waar mogelijk blijft de bestaande waterhuishoudkundige inrichting afgestemd op de landbouw en wordt voor de landbouw niet actief verslechterd."

(Doelstelling)

"Recreatief medegebruik is mogelijk voorzover dit past binnen de doelstelling van natuurbehoud. Vestiging en uitbreiding van verblijfsrecreatie wordt getoetst aan het beleid voor de EHS, zoals dat is verwoord in het SGR en, in voorkomende gevallen, aan het beleid dat geldt voor de gebieden die vallen onder Europese Habitat- en Vogelrichtlijnen en de Natuurbeschermingswet."

Bladzijde 73

"In sommige delen van deze zone kan een inrichting voor recreatief medegebruik acceptabel zijn, in andere, afhankelijk van de concreet na te streven natuurwaarden, juist niet. Vestiging en uitbreiding van verblijfsrecreatie wordt getoetst aan het beleid voor de EHS, zoals dat is verwoord in het SGR en, in voorkomende gevallen, aan het beleid dat geldt voor de gebieden die vallen onder Europese Habitat- en Vogelrichtlijnen en de Natuurbeschermingswet."

Bladzijde 74**"Bebouwing**

Uitbreiding van recreatiebedrijven kan uitsluitend als het gaat om de economische continuïteit van een bedrijf en voorzover aanwezige en potentiële natuurwaarden niet worden aangetast. Bij de beoordeling van een uitbreiding is kwaliteitsverbetering van het bedrijf en het compenseren van aantastingen onderdeel van de besluitvorming. Het uitwerkingsplan Ontwikkelingsmogelijkheden recreatiebedrijven in kwetsbare gebieden kan op dit punt aanvullend beleid aanreiken. De vestiging van nieuwe bebouwing is slechts mogelijk, voorzover dit noodzakelijk is voor het beheer van het bos."

Bladzijde 77

De verbetering van de doorstroming van de A28 tussen Zwolle en Meppel, ~~als poort van Noord-Nederland~~, is daarbij een centraal doel.

Uiterlijk in 2007 is gestart met de tweede fase benuttingsmaatregelen tussen Meppel en de afslag Ommen, alsmede de ombouw van het knooppunt Lankhorst, ten zuiden van Meppel (ook wel de kortsluiting tussen de A28 en A32 genoemd)."

"Fysieke verruimingen van de wegen zijn hier nodig. Voor de A28 (Meppel - Hattemerbroek) is de planstudie naar de fysieke verruiming in 2004 gestart."

Bladzijde 77**"Uitwerking spoorwegen**

De hoofdas in oostwestrichting wordt de Zuiderzeespoorlijn (Schiphol - Lelystad - Lemmer - Heerenveen - Drachten - Groningen) Voor de Zuiderzeespoorlijn wordt een kwaliteitssprong in voertuigtechniek (zweefbaan) in 2015 voorzien, zodat een snelheid van 300 km/uur bereikt wordt de reistijd aanmerkelijk wordt teruggebracht. De doortrekking van Groningen naar Hamburg is een doel voor 2030."

Bladzijde 78

"De positie van de regionale luchthaven Eelde wordt is versterkt, doordat een baanverlenging is uit te voeren ~~gevoerd in 2005~~. Daarmee wordt is een basisvoorwaarde vervuld voor de luchthaven om meer bedrijfsmatig te kunnen opereren binnen de randvoorwaarden voor milieu en veiligheid. De groeimogelijkheden van het luchtverkeer zijn hierdoor bepaald."

Bladzijde 82

"Een intensief traject van samenwerking met gemeenten, inwoners van de onderscheiden gebieden en gebruikers van de wegen, is hiervoor op diverse locaties reeds gaande.

Het ontsluitende wegennet vormt, samen met het hoofdwegennet, een gesloten netwerkstructuur. Het ontsluitende net heeft daarbij een ontsluitende functie voor het landelijk gebied, maar geen functie voor het doorgaande verkeer."

Bladzijde 84

"Deze infrastructurele investeringen in en naar de stedelijke centra versterken zowel de verkeersveiligheid als de bereikbaarheid. Op ontsluitende wegen blijft de beveiliging van kruispunten een belangrijke maatregel voor het bereiken van de verkeersveiligheidsdoelstelling. In de stedelijke omgeving wordt het beleid betreffende het opheffen van black-spots voortgezet. De aandacht zal echter vooral uitgaan naar het beveiligen van gehele routes en wegvakken. Het beveiligen van autowegen en wegen die gesloten zijn voor langzaam verkeer (breedte aanpassing, middenbermbeveiliging en dergelijke) zijn dan aan de orde."

Bladzijde 89

"De luchthaven GAE kan bedrijfseconomisch gezond functioneren binnen voorwaarden voor milieu en veiligheid die in wetgeving en in een aanwijzingsbesluit zijn en worden ~~het aanwijzingsbesluit 2001~~ zijn vastgesteld. Daarmee draagt het bij aan een beter regionaal-economisch vestigingsklimaat."

"De raad van de gemeente Hoogeveen heeft in 2003 besloten het vliegveld op de huidige locatie te willen handhaven, ook al leidt dit tot beperkingen ~~Op dit moment voert de gemeente Hoogeveen een discussie over de toekomst van het vliegveld, omdat per 2014 de erfpachtovereenkomst afloopt. Uit het verkennende onderzoek van de gemeente blijkt het vliegveld beperkingen te geven~~ voor de ruimtelijk-economische ontwikkelingsmogelijkheden. Verplaatsing van het vliegveld blijft is bespreekbaar, mits er ruimtelijk-economisch, milieuhygiënisch en veiligheidstechnisch een aantoonbare verbetering wordt bereikt."

Bladzijde 90

"Op basis van de Luchtvaartwet stelt het Rijk regels vast voor het gebruik van de regionale en kleine luchtvaartterreinen. Dit is en wordt vastgelegd in aanwijzingsbesluiten. Voor ~~Eelde en~~ Hoogeveen is het aanwijzingsbesluit ~~zijn deze~~ in 2001 aangepast. Voor Eelde is de procedure nog niet afgerond.

In een ~~de~~ aanwijzingsbesluiten zijn bepalingen opgenomen ter voorkoming van overschrijding van de geluidszones en bepalingen ter beperking van de vermijdbare hinder voor de omgeving. De bepalingen hebben betrekking op het baangebruik, types vliegtuigen en op de aard en tijdstippen van de vluchten."

"Voor de drie laatst genoemde uitgangspunten zijn ook bepalingen opgenomen in het aanwijzingsbesluit."

"Op kaart 2 zijn de geluidscontouren rond de luchtvaartterreinen in Eelde en Hoogeveen weer gegeven. Voor Eelde is dit overeenkomstig de meest recente plannen terzake en voor Hoogeveen is dit overeenkomstig het aanwijzingsbesluit. ~~conform de thans voor de respectievelijke luchthavens geldende aanwijzingsbesluiten.~~

~~Voor Eelde zijn zogeheten tolerantiegebieden, die de aan- en uitvliegroutes markeren, aangegeven in het aanwijzingsbesluit van mei 2001. Afwijkingen van deze vliegroutes binnen de vastgestelde tolerantiegebieden worden getolereerd. Voor het aan- en uitvliegen gelden verkeersleidingprocedures die op de luchtvaart-wetgeving zijn gebaseerd."~~

Bladzijde 91

"Op grond van de hoge omgevingskwaliteit in Noord-Drenthe zijn op het luchtvaartterrein GAE specifieke militaire activiteiten, zoals de stationering van militaire helikopters of het uitvoeren van circuitvluchten voor les-, test- of oefendoeleinden door militaire toestellen niet acceptabel. Incidenteel worden militaire transportvliegtuigen en helikopters (tot een maximum van 400 bewegingen per jaar) toegelaten binnen de voorwaarden die het Rijk via een ontheffing heeft verstrekt (2002) en die passen binnen de ~~vastgestelde~~ geluidszone."

Bladzijde 94

Indeling in eenzelfde categorie betekent niet, dat elke kern in die categorie een gelijke ontwikkeling zal of moet doormaken. De kernen verschillen onderling namelijk in potentie. Daarnaast bepaalt de functie van een kern mede het belang van ontwikkelingsmogelijkheden, in relatie tot belangen in het landelijk gebied.

In C.7.3 is aangegeven dat voor de uitvoering van het woonplan, in voorkomende gevallen meer ruimte voor woningbouw kan worden geboden bij een kern dan op grond van de indeling in de kernenstructuur in het vervolg van deze paragraaf passend is.

Bladzijde 109

Deze contourlijnen zijn op kaart 1 aangegeven. De praktische betekenis van een contourlijn is dat, gerekend vanuit de kern, uitbreiding van de kernbebouwing voorbij deze lijn niet wordt toegestaan, behalve wanneer een gewenste ontwikkeling met inachtneming van de genoemde voorwaarden de voorkeur krijgt, zoals beschreven in C.6.1 voor streek- en substreekcentra en C.7.3 voor de uitvoering van het woonplan. Om een goede overgangssituatie van kern naar omliggend gebied mogelijk te maken, is verder een stedenbouwkundige afronding van de kern toegestaan. In dit verband kan een uitbreiding of realisatie van een individueel object ook passend zijn. In het kader van het overleg over een bestemmingsplan wordt, in relatie tot de omstandigheden ter plekke, de definitieve begrenzing van de kern bepaald.

Bladzijde 112

"In het Nationaal Bestuursakkoord Water (2 juli 2003) is afgesproken dat in 2005 voor al het stedelijk gebied duidelijk moet zijn wat de huidige kans op wateroverlast is. In 2015 moet al het stedelijk gebied voldoen aan de norm. Vanaf heden zal nieuw stedelijk gebied aan de norm moeten voldoen. Voorlopig kan hiervoor worden uitgegaan van de werknormen uit het Nationaal Bestuursakkoord Water. Als gevolg van de klimaatverandering zullen ook in de toekomst maatregelen noodzakelijk blijken om aan de norm te blijven voldoen."

Bladzijde 130

Binnen de ~~woonbestemming~~ het hoofdgebouw kan enkele of meervoudige bewoning plaatsvinden ~~waarbij in ieder geval het hoofdgebouw moet worden bewoond~~. Tijdelijke bewoning van een bijgebouw kan aanvaardbaar zijn, bijvoorbeeld om voorzieningen voor thuis- of mantelzorg mogelijk te maken.

Gemeenten wegen af of functieverandering van het bijgebouw noodzakelijk is. Permanente bewoning van een bijgebouw is mogelijk ingeval sprake is van een bedrijfs-matige aanpak, hetgeen uit een bedrijfsplan blijkt, waarin een voorziening is getroffen om zorg en dienstverlening aan de bewoners te bieden die in de behoefte voorziet om zolang mogelijk zelfstandig te wonen. Het kan blijken dat voor een sluitende exploitatie meer bebouwing nodig is dan aanwezig. Verzoeken daartoe worden beoordeeld op aansluiting bij de schaal van de reeds aanwezige bebouwing en de ruimtelijke samenhang op het perceel. Vooral aan de randen van de kernen zijn ruimere mogelijkheden aanwezig voor meervoudige bewoning.

Algemene voorwaarden zijn dat de waarden in de omgeving in stand dienen te blijven, als ook de ontwikkelingsmogelijkheden van de landbouw.

Bladzijde 137

"Bij luchtvaartterrein Eelde wordt ruimte geboden voor activiteiten die aan de luchthaven zijn verbonden en voor zakelijke dienstverlening met een architectuur die recht doet aan de representativiteit en landschappelijke waarde van de omgeving van de locatie."

Bladzijde 139

De bedrijfsactiviteiten dienen in het algemeen in het hoofdgebouw plaats te vinden. Onder hoofdgebouw wordt het gebouw verstaan waaraan de woonfunctie is gekoppeld.

~~Voorzover een kwalitatief hoogwaardige situatie~~ Voorzover in de omgeving passende situatie gecreëerd kan worden (zie hiervoor de aandachtspunten die hierna worden genoemd), is het mogelijk losstaande schuurgedeelten te benutten voor een bedrijfsfunctie.

Bladzijde 151

"Het streven is om het uitwerkingsplan eind 2004 af te ronden. ~~In POP II zijn, vooruitlopend hierop, mogelijkheden gegeven voor uitbreiding van bestaande recreatiebedrijven in de zones III en VI.~~ Voor de beoordeling van initiatieven ~~binnen deze zones~~ kan het uitwerkingsplan aanvullende handvatten aanleveren.

Bladzijde 152

"Voor de continuïteit van de totale toeristische sector zijn uitbreidingsmogelijkheden voor de verblijfsrecreatie van belang. Schaalvergroting, kwaliteitsverbetering en kostenbeheersing zijn en blijven nodig om de sector concurrerend te houden. Bij de verdere ruimtelijke ontwikkeling van de verblijfsrecreatie ligt het accent op versterking en uitbreiding van bestaande bedrijven, waaronder de mogelijkheid van omzetting van standplaatsen in recreatiewoningen."

Bladzijde 153

"Vanuit kwaliteitsoverwegingen geldt een maatvoering voor recreatiewoningen in het buitengebied, als voor woningen. Het is niet de bedoeling dat recreatieparken zich gaan presenteren als reguliere woonwijken. De verkaveling en opzet maken het recreatieve karakter herkenbaar."

Naast aandacht voor een landelijke verschijningsvorm, ~~de algemene richtlijnen uit C.7.3~~, waarbij onder andere gedacht moet worden aan de gootlijn en nokhoogte, wordt 80 m² als maximum ~~maat~~ gehanteerd voor de totale oppervlakte. Er kunnen situaties zijn dat uit een oogpunt van kwaliteitsverbetering een grotere oppervlakte per recreatiewoning benodigd is."

"Waar nodig en waar mogelijk wordt concentratie van voorzieningen en de aanleg van transferia nagestreefd.

Op kaart 2 staan de zwemplassen en in te richten plassen met meervoudige recreatieve functie. Voor de zwemplassen geldt een bescherming voor de waterkwaliteit en het voorzieningenniveau (zie C.3.2, Overige oppervlaktewaterfuncties). Deze bescherming is niet van toepassing voor de plassen met een meervoudige recreatieve functie."

Bladzijde 154

Het Paterswoldsemeer heeft een recreatieve functie. Bij het Leekstermeer blijft de nadruk liggen op het behoud en de ontwikkeling van de natuur. Bij het Zuidlaardermeer is de bestaande verhouding tussen recreatie en natuur de basis. Verbetering van de bestaande recreatieve voorzieningen moeten binnen dit hoofddoel passen. Bij de twee laatstgenoemde gebieden is overigens de ~~Habitat~~-Vogelrichtlijn van toepassing (zie C.11.2.).

Bladzijde 156

(...) Open gebieden, zoals essen, stroomdal en sommige veld- en veenontginningen, dienen open te blijven. Ook de vormgeving van dergelijke bebouwing dient aan te sluiten bij de omgeving. De vestiging van nieuwe agrarische bedrijven buiten bestaande lintbebouwing in de Veenkoloniën is mogelijk, indien dit onderdeel is van een planmatige aanpak."

Bladzijde 157

"Buiten de twee concentratiegebieden wordt ~~kassenbouw~~ glastuinbouw tegengegaan. Alleen als ~~neventak~~ bij agrarische bedrijven wordt een maximum oppervlakte van 1.000 m² ondersteunend glas toegestaan. Aanvullend daarop wordt in de Veenkoloniën, indien dit vanuit economisch perspectief voor de landbouw wenselijk is, meer ruimte geboden voor ~~kassenbouw~~ ondersteunend glas, tot een maximum oppervlakte van 5.000 m². Als voorwaarde geldt hierbij dat ~~kassenbouw~~ dit plaats moet vinden op het agrarisch bouwperceel en past binnen de AOK."

Bladzijde 161

"Via bosaanplant wordt ca. 2% (10.000 ton) van de Drentse reductiedoelstelling in 2010 gerealiseerd.

Energiebesparing

Op lange termijn is ook in Drenthe een reductie van de CO₂-emissie vereist tot ca. 20% van het huidige niveau. Dit vergt in ieder geval de inzet van duurzame energiebronnen. Maar ook bij een substantiële bijdrage van duurzame energiebronnen is echter nog een daling, van 60% tot 70% van het energieverbruik vereist door middel van besparingen. Voor de komende jaren wordt een verdere - zij het lichte - stijging van de broeikasgasemissie verwacht, door een voorsnog groeiende energievraag bij een voortgaande economische groei. Pas na enige decennia kan deze stijgende trend worden omgebogen in een dalende trend.

Energiebesparing is dus een absolute noodzaak en vergt grote inspanningen in verschillende sectoren en door allerlei doelgroepen van de samenleving.

Een belangrijke bijdrage aan energiebesparing wordt verwacht van technologische vernieuwing, producteisen en gedragsverandering. Europese en landelijke eisen en inzet zullen hierbij vooral sturend zijn.

Voorzover energiebesparing relevant is in de beleidssectoren die in dit POP worden beschreven, is de provinciale beleidsinzet aldaar benoemd en wordt daarom hier volstaan met enkele verwijzingen. De volgende beleidsterreinen zijn vooral van belang.

- Het bedrijfsleven, waaronder het midden- en kleinbedrijf.
Speerpunten hierbij zijn het Convenant benchmarking energie-efficiëntie en de Meerjarenafspraken energie-efficiëntie (MJA-2), zie onder C.8.4, duurzame bedrijventerreinen (zie C.8.4), duurzame bedrijventerreinen, in combinatie met parkmanagement, en duurzaam ondernemen.
- De bebouwde omgeving.
Speerpunten zijn duurzaam bouwen en het ontwikkelen van energievisies voor specifieke projecten (zie onder C.6.3 en C.6.4.).
- Verkeer en vervoer (zie onder C.5.2.)."

Bladzijde 166

"Beton en metselzand

(...) Met de rijksoverheid zijn bestuurlijke afspraken gemaakt over ieders aandeel in de voorziening van beton- en metselzand, ook wel scherpszand genoemd, voor de periode 1998-2008."

~~"Om voor de lange termijn de oppervlakedelfstoffenvoorziening veilig te stellen is in het Structuurschema oppervlakedelfstoffen vastgelegd dat de provincies bij de omgevingsplanning rekening houden met de geologische voorkomens van hoogwaardige schaarse oppervlakedelfstoffen (voor Drenthe beton- en metselzand). Bij keuzes in de omgevingsplanning kan (en moet) de aanwezigheid in de bodem van deze delfstoffen meewegen in de uiteindelijke besluitvorming."~~

Bladzijde 170

"Het landelijk net van hoofdbuisleidingen, waarvoor in het POP II ruimte gereserveerd moet worden, staat in het NMAP. Structuurschema Buisleidingen."

Bladzijde 175

"De beken in Drenthe leveren onvoldoende water gedurende de zomerperiode. Dit betekent dat opslagbassins gemaakt moeten worden of dat de oppervlaktewaterwinning in de zomer moet terugvallen op een grondwaterwinning. Een dergelijke combinatie is echter geen alternatief, omdat het twee verschillende zuiveringen vergt.

De bestaande oppervlaktewaterwinning bij De Punt in het stroomgebied van de Drentsche Aa wordt gehandhaafd. Voor deze winning zijn tal van maatregelen genomen om de waterkwaliteit te verbeteren. Daarnaast is door de waterleidingmaatschappij een mengbekken gerealiseerd."

Bladzijde 192

"Voor het Bargerveen bestaan plannen voor de lange termijn om, samen met Duitsland, te komen tot een grensoverschrijdende aanpak van de ontwikkeling van de natuur en het toerisme. ~~Ook hier gaan de~~ De gedachten gaan uit naar een nationaal-parkachtige constructie als bij het Grenspark Maas-Swalm-Nette."

Bladzijde 194

"Op kaart 3 zijn deze robuuste verbindingen aangegeven. Het betreft de "Natte As-Noord" (met de onderdelen Leekstermeer - Zuidlaardermeer, Hunzedal en dal van de Vledder Aa) en de robuuste verbinding Sallandse Heuvelrug - Drents Plateau, waarvan het tracé van het Dwingelderveld, via Zuidwolde, naar het Reestdal loopt. De huidige beekdalen vormen een logisch uitgangspunt voor de tracé's van de "Natte As". Het tracé voor de verbinding Sallandse Heuvelrug - Drents Plateau wordt verder uitgewerkt en is daarom slechts symbolisch op kaart 3 aangeduid."

Bladzijde 209

"De opgaven in dit kader zijn: het bevorderen van stedelijke woon- en werkmilieus en topvoorzieningen, alsmede het geschikt houden en maken van steden voor de netwerkeconomie. Hierbij is een belangrijke plaats weggelegd voor stedelijke vernieuwing, centrumvorming, bereikbaarheid en de ontwikkeling van de stationsgebieden in Groningen en Assen. De ruimtelijke hoofdkeuze is dat de ontwikkeling van het vervoersnet en de ruimtelijke inrichting op elkaar worden afgestemd, zodat beide elkaar ondersteunen in de vorm van een T-structuur. Binnen die structuur wordt de verstedelijking gebundeld in de steden Groningen en Assen en in de schragende kernen Roden, Leek en Hoogezand-Sappemeer. Deze ruimtelijke hoofdkeuze draagt bij aan een beheersing van de mobiliteit en van het energiegebruik, genereert vervoerswaarde voor hoogwaardige vervoerssystemen en voorkomt onnodige verstedelijking in het landelijk gebied. Dit maakt verdergaande afstemming van locatiekeuzen en inrichting van woon- en werklocaties op bestaande infrastructuur, alsmede op maximale benutting van nieuw te realiseren vervoerssystemen, noodzakelijk. Dat is de inzet van het regioproject Kolibri OV-netwerk. Daarbij zullen de potenties van de locaties in de kernen Assen, Vries/Tynaarlo, ~~en~~ Roden en Leek zorgvuldig worden onderzocht en afgewogen. De ruimtelijke hoofdkeuze is ook de variatie aan landschappen te handhaven en de wisselwerking tussen de watersystemen en de functies natuur en landbouw te vergroten. Het landelijk gebied is te beschouwen als de contramal van de T-structuur. Watersystemen geven in belangrijke mate de ruimtelijke inrichting aan en zijn sturend voor de manier waarop natuur- en landbouwfuncties zich verder kunnen ontwikkelen binnen de landschappelijke mogelijkheden.

Groningen en Assen ontwikkelen stedelijke en groen-stedelijke woon- en werkmilieus, waarbij Assen een intensivering van het bestaand bebouwd gebied realiseert. ~~De dubbelkern~~ Roden en Leek hebben (evenals Hoogezand-Sappemeer) in de Regiovisie Groningen-Assen een schragende functie.

Naast een ruimtelijk-functionele visie op de binnenstad is voor Assen het project Stadsrandzone Assen-West een ontwerp-opgave."

Bladzijde 219

"Mogelijke convenanten of uitbreiding van bestaande convenanten op verkeers- en vervoersgebied zijn:

- aanleg Zuiderzeespoorlijn;
- vervoerscorridor Emmen - Groningen (N34);
- vervoerscorridor Roden - Peize - Groningen;
- bereikbaarheidsplan nationaal stedelijk netwerk Groningen - Assen, inclusief bereikbaarheidsplan Assen;
- regionaal stedelijk netwerk Emmen - Coevorden en Hoogeveen - Meppel - Steenwijk, inclusief bereikbaarheidsplan en verstedelijkingsafspraken met Emmen en bereikbaarheidsplan Hoogeveen - Meppel;
- diverse bereikbaarheidsplannen voor landelijke gebiedsdelen vanuit natuur en recreatie en vanuit de vormgeving van het concept-Duurzaam Veilig."

Bladzijde 224

"De provinciale regeling Landinrichting op Drentse maat is een effectieve aanvulling gebleken op het landelijk instrumentarium. In de planperiode zal dit instrument breder worden ingezet. Hiermee kunnen ook andere doelen, zoals het realiseren van bergingsgebieden, of de GGOR, gerealiseerd worden. Per project worden met de partners afspraken gemaakt over de financiering van deze aanpak.

Bladzijde 230 (na paragraaf E.9)

E.10. Financiële paragraaf waterhuishouding

Kosten WB21

Totale kosten voor de periode 2003-2015

In de Stroomgebiedsvisies Vecht - Zwartewater en Groningen/Noord- en Oost-Drenthe is een indicatie gegeven van de totale kosten van de maatregelen in het kader van de extra wateropgave. Hierbij verschillen de stroomgebiedsvisies aanzienlijk van elkaar. In onderstaande tabellen zijn de cijfers uit de stroomgebiedsvisies weergegeven. De bedragen gelden voor het gehele stroomgebied.

Stroomgebiedsvisie Vecht – Zwartewater

Type maatregel	Kosten (miljoen €) 2003-2050	Kosten (miljoen €) 2003-2015 (naar rato)
Vasthouden / bergen	432	110
Bergen in extreme situaties	85	24
Verwerking in ruimtelijk beleid	p.m.	p.m.
Aanpassing bestaand stedelijk gebied	1.000	250
Onderzoek	2	2
Communicatie	p.m.	p.m.
Totaal	1519	386

Stroomgebiedsvisie Groningen/Noord- en Oost-Drenthe

Type maatregel	Kosten (miljoen €) 2003-2015
Vasthouden	14
Kleinschalig bergen	59
Grootschalig bergen	21
Afvoeren	81
HOWA I	331
Zeespiegelstijging	p.m.
Riolering stedelijk gebied	p.m.
Watertekorten	p.m.
Planvorming	18
Totaal	524

De totale investering voor beide stroomgebiedsvisies voor de periode 2003-2015 is ingeschat op € 900 miljoen. Een paar pro memorie posten zijn hierbij nog niet inbegrepen, maar aan de andere kant is het een tamelijke ruime schatting en geeft dus redelijk een orde van grootte weer. Op basis van de verhouding in oppervlakte is in Drenthe € 330 miljoen voor de periode 2003-2015 nodig.

Verdeling van de kosten in Drenthe

Op basis van de verdeling van de kosten in het Nationaal bestuursakkoord water voor de periode 2003-2015 kan uitgegaan worden van de onderstaande verdeling van de kosten.

Organisatie	Aandeel (%)	Kosten (miljoen €) 2003-2015
Waterschappen	52	172
Rijk (100 miljoen tot en met 2007)	8	25
Provincie, gemeente en subsidies (waaronder ook andere rijkssubsidies)	40	132
Totaal	100	330

Uit bovenstaande tabel blijkt dat de provincie een belangrijke rol zal moeten spelen bij het mobiliseren van middelen uit de verschillende subsidies. Ook zal de nodige afstemming tot stand moeten worden gebracht tussen gemeente en waterschappen. Op regionale schaal zullen nadere afspraken gemaakt worden over de uitvoering van de wateropgave en de financiering daarvan.

Ontwikkeling waterschapslasten

De zuidelijke waterschappen hebben een inschatting gemaakt van de toename van de waterschapslasten als gevolg van de maatregelen voor WB21. Naar verwachting zullen de waterschapslasten tussen de 2% en 2,5% extra gaan stijgen.

Grondwaterheffing

Binnen de bestedingsmogelijkheden van de grondwaterheffing heeft de provincie ruimte om accenten te leggen. In grote lijnen gaat het om de volgende ontwikkelingen, die mede de basis vormen voor de kostenopzet van het grondwaterfonds:

- actief grondwaterbeheer door optimaliseren verbrede inzet grondwaterheffing;
- uitwerking GGOR;
- verdrogingsbestrijding en monitoring;

- ambitieonderzoek droogte;
- Kaderrichtlijn Water.

Daarnaast zijn er vaste posten in het fonds, namelijk: gegevensbeheer, onderzoek en schade-zaken.

Kostenopzet grondwaterfonds

Post	Begroting (€ per jaar)
Actief grondwaterbeheer	380.000
Onderzoeken	320.000
Commissie van deskundigen	20.000
Openbaar register	10.000
Projecten	70.000
Schade uitkeringen	p.m.
Totaal	800.000

Een eventuele schadeuitkering uit het fonds kan voldaan worden uit de reserve. Deze bedraagt ongeveer € 480.000,-- (niveau 2003)

Op basis van de kostenopzet is de grondwaterheffing bepaald op € 1,01 per 100 m³ grondwater. Jaarlijks zal de heffing stijgen met de gemiddelde prijsindex (in 2003 is dat 1,5%)."

Bladzijde 235

(Tabel A1)

Midden-Drenthe

Kleine kern 2.320 130 90 704.000 2.610

Bladzijde 236

Kern Hoogeveen 700 p.m.

Bladzijde 240

"N374 (Westerbork - Borger)

Het is gewenst dat er inrichtingsmaatregelen worden getroffen die de weg, als onderdeel van de netwerkstructuur, versterken. Bijzondere aandacht is nodig voor de situatie in Westerbork om de hinder van het doorgaande verkeer in de kern te beperken en de situatie bij Elp. Een oostelijke omleiding om Westerbork stuit op het probleem van de landschappelijke inpassing en lost de verkeersproblematiek in de kom van Westerbork slechts gedeeltelijk op."

ACTUALISERING EN TEKSTAANPASSINGEN (OVERIGE WIJZIGINGEN TEN OPZICHTE VAN HET ONTWERP-POP II)

Bladzijde 13

A.5. Concrete beleidsbeslissingen

In E.2 wordt onder meer ingegaan op de interne en externe binding van het omgevingsplan. Daarin komt het begrip "concrete beleidsbeslissing" aan de orde. De volgende uitspraak wordt aangemerkt als een concrete beleidsbeslissing. De corresponderende paragraaf is tussen haakjes vermeld.

~~Opslag van aardgas, alsmede grootschalige opslag van andere gassen in de ondergrond is niet toegestaan in de milieubeschermingsgebieden, als vermeld op kaart 5 (C.9.3).~~ De vestiging van installaties voor de opslag van gas is niet toegestaan in de milieubeschermingsgebieden, zoals vermeld op kaart 5.

Bladzijde 17

B.2. Doelstellingen voor een duurzame ontwikkeling

"Doelstellingen

- h Het beschermen en zo mogelijk verbeteren van het nachtelijk duister.

Bladzijde 26

(B.6, Ontwikkelingsrichting stedelijk gebied)

De hoofdlijn van de geactualiseerde regiovisie is in de ontwikkelingsrichting voor het stedelijk gebied opgenomen.

Bladzijde 49

"Een duurzame energiehuishouding

- Het inbrengen van energiebesparing en duurzame energie in stedenbouwkundige plannen en in renovatieprojecten, via de beoordeling van ruimtelijke plannen, stimuleringsprojecten en de uitwerking van het Convenant duurzaam bouwen Drenthe, 2001."

Bladzijde 52

- Het opheffen van barrières, vanwege de hoofdwegenstructuur in de milieubeschermingsgebieden in 2010, in samenhang met de realisatie van EVZ's.
- Het opheffen van barrières vanwege de hoofdwegenstructuur in de milieubeschermingsgebieden in 2018.

De volgende instrumenten worden ingezet:

(...)

WAV (~~ontwerp~~-Ammoniakkaart)

Bladzijde 53

"De Provinciale omgevingsverordening (POV)

(...) Op grond van de Wm bevat de POV tenminste:

- a. regels ter bescherming van de kwaliteit van het grondwater met oog op de waterwinning in bij de verordening aangewezen gebieden, en
- b. regels"

Bladzijde 55

Oppervlaktewater voor de bereiding van drinkwater

Deze functie is toegekend aan de Drentsche Aa bij het innamepunt van het gemeentelijk Waterbedrijf Groningen, nabij Glimmen.

Bladzijde 56

"Uitvoering in de planperiode

Voor probleemstoffen in stedelijk gebied wordt gestreefd naar een verantwoord materiaalgebruik via het Convenant duurzaam bouwen Drenthe, 2001. Bij uitbreiding van stedelijk gebied en bij herstructurering wordt uitgegaan van het afkoppelen van regenwater van het vuilwaterriool. Dit vermindert de kans op overstorten van het riool rechtstreeks op het oppervlaktewater (zie C.6.4.).

De volgende instrumenten zullen worden benut om het beschreven beleid te kunnen realiseren.

- Toezicht op de waterschappen, i.c.
- Toetsing van beheersplannen van de waterschappen en maken van prestatieafspraken.
- Een gebiedsgerichte aanpak (natuurfunctie beekdalen).
- Convenant duurzaam bouwen Drenthe, 2001.
- Stimulering maatregelen die verder gaan dan de basisinspanning rioleringsplan.
- Advisering over de gemeentelijke rioleringsplannen."

Bladzijde 75

"Het gaat dan om de sturende elementen van het verkeers- en vervoersbeleid. De bereikbaarheid met auto, OV en fiets wordt vooral in de economische kernzones en stedelijke gebieden ondersteund. Anderzijds wordt met de toegankelijkheid van verkeer in kwetsbare landelijke gebieden terughoudendheid betracht. De gewenste ontwikkeling voor hoofd- en ontsluitende wegen is in bijlage B opgenomen."

Bladzijde 84

Voetnoot 9

Doelstelling, conform nationale doelstelling concept-Nationaal verkeers- en vervoersplan (NVVP). ~~Afhankelijk van het beschikbare decentraal beschikbare rijksbudget en de bijstelling NVVP in 2003 wordt deze doelstelling bijgesteld.~~ In de concept-Nota mobiliteit (vaststelling 2004) wordt naar verwachting uitgegaan van een lagere doelstelling. In het Uitwerkingsprogramma verkeer en vervoer/POP II worden de consequenties van een eventueel lagere ambitie meegenomen.

Bladzijde 86

Daarnaast telt bij de keuze van de verlichtingstechniek het energiegebruik mee. Duidelijke markering en LED-verlichting kunnen in sommige gevallen volstaan als afdoende verlichting. De provincie conformeert zich op dit punt aan het Convenant duurzaam bouwen Drenthe, 2001.

Bladzijde 105

Dit gegeven is aanleiding geweest een benadering te ontwikkelen, waarbij een normgerichte aanpak in het milieubeleid wordt omgebogen naar een meer kwaliteitsgerichte benadering. Deze benadering wordt ook wel de stad- en milieu-aanpak genoemd. Deze aanpak wordt overigens door middel van wetgeving ook toepasbaar gemaakt voor het landelijk gebied. (...) Door middel van deze aanpak kunnen blokkades in de (her)ontwikkeling van bestaand stedelijk of landelijk gebied worden weggenomen. Met behulp van voorbeeldprojecten en kennis-overdracht wordt beoogd deze aanpak ingang te doen vinden.

Bladzijde 108

In de Beleidsnotitie stimulering stedelijke vernieuwing Drenthe (1999) zijn de provinciale prioriteiten en onze rol ingevuld. Dit blijft uitgangspunt van ons beleid. Dit betekent dat wij een duurzame vernieuwing van onze woon- en werkomgeving vooropstellen. Een en ander conform de daartoe ontwikkelde Nationale pakketten en het Convenant duurzaam bouwen Drenthe, (2001). De aanpak van vervuilde bodem in stedelijk en dorpsgebied loopt daarmee parallel. Hierdoor kunnen wij beter de verschillende aanspraken op de ruimte en bestaand bebouwd gebied combineren.

Bladzijde 110

Dit doet zich vooral voor op de hoofdverbindingen tussen en binnen de stedelijke netwerken. Daarom is in G.4.2 C.5.2 nader onderzoek aangekondigd naar een opbouw van een verkeers- en vervoersnetwerk, waarbij het regionale net onafhankelijk functioneert van het (inter)nationale net.

Bladzijde 112*Instrumentarium*

- Convenant duurzaam bouwen Drenthe, 2001.

Bladzijde 116

In het stedenbouwkundig ontwerp is het van belang de uitgangspunten voor inrichting van de leefomgeving gezamenlijk in beeld te brengen. Steeds vaker maken gemeenten, in samenwerking met anderen, ~~Bijvoorbeeld door gebruik te maken van sociaal-culturele structuurschetsen en algehele wijk- en dorpsvisies en de emancipatie-effectentoes, zoals ook voor Drenthe is ontwikkeld.~~

Bladzijde 117

Om sociaal en cultureel beleid te kunnen versterken is een goede inventarisatie van sociale problemen, trends en sociale "fact and figures" (een sociaal rapport) vereist. Het sociaal rapport biedt indicatoren (zoals demografische ontwikkelingen), geeft een analyse van de sociale staat van Drenthe en geeft inzicht in ontwikkelingen.

Het eerste provinciaal sociaal rapport is in februari 2004 ~~wordt begin 2004~~ uitgegeven. Het sociaal rapport geeft een indruk van de sociale staat van Drenthe en verschijnt eens in de vier jaar, ~~waarin de ontwikkelingen staan beschreven voor de komende vier à vijf jaren. Het is de bedoeling dat de provincie eens per vier jaar een sociaal rapport uitgeeft.~~ Het sociaal rapport vormt een belangrijke basis voor het provinciaal sociaal en cultureel beleid voor de periode 2005-2008.

Het rapport maakt het mede ~~maakt het~~ mogelijk om een selectie te kunnen maken van problemen, vraagstukken en kansen (sociale agenda) die in regionaal verband met succes kunnen worden aangepakt. In overleg met gemeenten, maatschappelijke organisaties en bewoners van Drenthe wordt de sociale agenda ontwikkeld.

Doelstelling

- ~~In februari maart 2004 wordt, in samenspraak met organisaties, gemeenten en zo mogelijk bevolking is in opdracht van provinciale staten het eerste provinciaal sociaal rapport vastgesteld.~~

In november 2004 is de sociale agenda voor cultuur, welzijn en zorg ("CWZ mensen centraal") vastgesteld.

Bladzijde 118

Voor de uitwerking van de drie pilots is gekozen voor een evenredige verdeling tussen uitvoering in een stedelijke- en een plattelandscontext. Daarnaast wordt zoveel mogelijk aangesloten bij bestaande trajecten of processen. De gemeenten Midden-Drenthe en Westerveld zijn betrokken als plattelandsgemeenten en de gemeenten Emmen en Hoogeveen hebben belangstelling voor de pilots in een stedelijke context. Als derde gebied is de Veenkoloniën gekozen.

Het gaat om concrete pilots, voor een deel onderzoek, voor een ander deel maatwerkprojecten, die de provincie samen met gemeenten ontwikkelt. Er wordt een relatie gelegd met de integrale woonplannen en structuurvisies. Ook is een relatie met de dorpsomgevingsplannen, waarmee al de nodige ervaring is opgedaan en expertise is ontwikkeld door de Vereniging Brede Overleggroep Kleine Dorpen. (..)

Aandacht voor herstructurering van de wijk (gewijzigde situatie op de woningmarkt, veranderende vraag naar woonzorgvoorzieningen), taakcombineerders, bereikbaarheid van voorzieningen door deze onder één dak te plaatsen, toepassing van ICT voor een verkeersveilige inrichting, (her)inrichting openbare ruimte als ontmoetings-, speel- en beweegruimte. Kortom een aanpak, waarbij op wijkniveau fysieke- en sociale ontwikkeling tegelijk worden aangepakt. (...)

In de gemeente Midden-Drenthe is inmiddels een onderzoeksproject van start onder de titel "Werkelijk waar" naar de sociale staat van Drentse kleine dorpen anno 2003, waarbij onder andere de feitelijke behoeften van de Drentse plattelandsbewoners, inzake het gebruik van voorzieningen op lokaal en regionaal niveau, alsmede de knelpunten die zij daarbij onderkennen, worden onderzocht.

In Westerveld is gekozen om het Woonplan als uitgangspunt te nemen. Samen met diverse betrokkenen wordt gewerkt aan het realiseren van een integraal woonplan, van waaruit een verbinding wordt gemaakt met de voorzieningenstructuur in de gemeente.

Bladzijde 125

De stadsrandzones waaraan gedacht wordt, staan op kaart 4 aangegeven. Met de ontwikkeling van stadslandschappen wordt het wonen, werken en recreëren in de stad op een positieve manier benadert en de verstedelijkingsdruk op het landelijk gebied beperkt. De projecten richten zich nadrukkelijk op de streekcentra en substreekcentra, ~~voorzover passend binnen het beleid voor blauwe en rode contouren.~~

Bladzijde 136

De planontwikkeling wordt in overleg met de betrokken gemeenten afgestemd op de ontwikkeling van vraag en aanbod. Monitoring, bijvoorbeeld een keer in de vier jaar, is daarbij een noodzakelijk instrument. De inspanningen, om te komen tot ontwikkeling van additioneel aanbod in het westelijk deel van Zuid-Drenthe, worden geïntensiveerd. Mede gezien het ~~relatief~~ relatief ruim aanwezige aanbod in het oostelijk deel van Zuid-Drenthe is een nauwe afstemming gewenst tussen de betrokken gemeenten over fasering van de uitgifte en de ontwikkeling van nieuwe terreinen. Dit mede in relatie tot de mogelijkheden voor herstructurering van bestaande terreinen. ~~Dit mede in relatie tot de mogelijkheden voor herstructurering van bestaande terreinen.~~ Overigens kan aldaar, na het gereedkomen van de wegverbinding A37/A31 enige extra vraag ontstaan.

Bladzijde 138

kleinschalige lokale bedrijvigheid en incidentele bedrijfsvestiging in het landelijk gebied (...). Het uitgangspunt is daarom dat aan de aanleg of de uitbreiding van een bedrijventerrein in of aansluitend op een hoofdkern wordt meegewerkt, mits dit terrein bedoeld is voor kleinschalige lokale bedrijvigheid en de locatie ruimtelijk goed ingepast wordt. ~~Bij het begrip lokale bedrijvigheid dient gedacht te worden aan bedrijvigheid die reeds ter plaatse gevestigd is, maar door groei van het bedrijf, of door andere productiemethoden dan wel hinder voor de directe omgeving, behoefte heeft aan een nieuwe vestigingsplek. Voorts vallen er nieuwe bedrijven onder die grotendeels produceren voor de lokale afzetmarkt.~~

De term "kleinschalig" is ruimtelijk bedoeld: de voor de bedrijvigheid benodigde bebouwing dient te passen in de stedenbouwkundige maat en schaal van de naaste omgeving en van de kern. Dit aspect weegt hier vanzelfsprekend zwaarder dan bij de (boven)regionale terreinen.

Bladzijde 142*Instrumenten*

- Het verlenen van vergunningen en de handhaving ervan op grond van de Wm aan bedrijven.
- Het opzetten van stimuleringsprojecten op het schaalniveau van een bedrijventerrein of van een regio.

Bladzijde 145*Instrumenten*

(...)

- Een systeem van emissiehandel voor ~~de emissies door~~ NOx en CO₂

Uitwerking

(...)

Ten behoeve van de beperking van de emissies ~~de~~ van NO_x en CO₂ wordt door de rijksoverheid een systeem van emissiehandel in het leven geroepen.

Bladzijde 147

Uitwerking

~~Op rijksniveau wordt gewerkt aan een AMvB ("Milieukwaliteitseisen externe veiligheid", gepland: 2004) met onder meer (afstands)eisen vanwege veiligheid in bestaande en nieuwe situaties.~~ In 2004 wordt het Besluit kwaliteitseisen externe veiligheid inrichtingen van kracht. Voor de uitvoering van dit besluit stelt de rijksoverheid in 2004/2005 geld beschikbaar voor de uitvoering van provinciale veiligheidsprojecten. De provincie overlegt met de gemeenten en andere partners over de uit te voeren projecten. In dit verband stelt de provincie ook een programma op voor de versterking van de vergunningverlening en handhaving van het externe veiligheidsbeleid. Dit programma voert de provincie projectmatig uit, gezamenlijk met de betrokken partners. Het doel is om de implementatie van het externe veiligheidsbeleid in Drenthe op een zodanig niveau te brengen dat sprake is van een continue verbetering die in de jaren daarna kan worden vastgehouden.

Inzicht in de actuele risico's kan worden verkregen aan de hand van een risicoanalyse. Het opstellen daarvan is alleen verplicht voor bedrijven die daartoe zijn aangewezen in het Besluit risico zware ongevallen (BRZO). In Drenthe vallen slechts enkele bedrijven onder het BRZO. Hiervoor gelden speciale veiligheidseisen.

Incidenteel wordt in het kader van een vergunningverlening c.q. m.e.r. een uitgebreide veiligheidsstudie uitgevoerd.

In het kader van de AMvB-vuurwerk is de provincie bevoegd gezag voor de vergunningverlening van grotere opslagen van consumentenvuurwerk en van het bezigen van vuurwerk bij evenementen. Bij deze vergunningverlening worden allerlei afstandscriteria in acht genomen.

In 2004 start een registratieplicht voor risicosituaties met gevaarlijke stoffen. Via deze registratieplicht wordt geregeld dat de provincie en de gemeenten informatie over risicovolle situaties moeten melden aan een daartoe in te richten centraal register. De provincie draagt bij aan het actueel houden van het register.

In februari 2002 is een eerste inventarisatie gepubliceerd van risicovolle objecten en situaties in onze provincie ("Risico's in Drenthe op de kaart"). Voornoemde inventarisatie is een aanzet voor een RIS, dat door alle betrokkenen kan worden gebruikt en in 2004 op internet wordt geplaatst.

Bladzijde 154

Geluidshinder opleverende vormen van recreatie

Geluidshinder opleverende recreatievormen (motorcross, kleiduivenschietsen, ~~vliegen met gemotoriseerde schaalmodellen~~ modelvliegtuigjes en dergelijke) worden in principe ondergebracht in de drie bestaande regionale geluidsportcentra.

Bladzijde 156

Naast beperkte mogelijkheden voor het bedienen van nichemarkten, zal verdere schaalvergroting het antwoord van de zuivelsector zijn. Dit vraagt ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden. In de Veenkoloniën worden mogelijkheden geboden voor de inplanting van melkveehouderijen (zie kaart 3).

Bladzijde 159

De rol die de provincie daarbinnen speelt, verschilt per niveau en per aandachtsveld. Genoemd worden de rol van beleidsbepaler, regelgever, plantoetser, wegbeheerder, opdrachtgever, coördinator en, last but not least, stimulator. De provincie conformeert zich in dezen aan het Convenant duurzaam bouwen Drenthe, 2001.

Daarin heeft de provincie zich, samen met gemeenten, verbonden aan een gezamenlijke inzet om energiebesparing te realiseren via haar rol als opdrachtgever.

Bladzijde 165

Uitbreiding van de bestaande centrale zandwinplaatsen heeft daarbij de voorkeur boven het ontwikkelen van een nieuwe winplaats. Bij de besluitvorming over winplaatsen vormt het ~~Structuurschema oppervlaktedelfstoffen~~ een belangrijk uitgangspunt. Bij de beoordeling wordt gebruikgemaakt van matrix B (zie C.1.).

Bladzijde 166

De centrale zandwinplaatsen zijn aangegeven op kaart 2, Overige aanduidingen. In afwijking van het voorgaande kunnen voor grootschalige werken, waarmee grote hoeveelheden zand zijn gemoeid, specifieke oplossingen worden gevonden, waarbij "werk met werk" gemaakt wordt. Een goede voorbeeld hiervan is was de inzet van zand uit het watermengbekken in De Punt voor de aanleg van het oefenterrein De Haar. Als dit niet mogelijk blijkt te zijn dient de zandvoorziening deel uit te maken van de besluitvorming over het zandvragende project.

Bladzijde 169

Opslag van aardgas

(...)

- De vestiging van installaties ~~van~~ voor de opslag van gas is niet toegestaan in de milieubeschermingsgebieden op kaart 5. ~~Deze omvatten tevens de zones IV, V en VI op kaart 1 en fungeren als zoekgebied voor de gebieden die deel uitmaken van de EHS.~~

Het vorenstaande is eveneens ~~is~~ van toepassing op de opslag van andere gassen in de ondergrond dan aardgas (bijvoorbeeld CO₂), waarbij tevens sprake is van grootschalige bovengrondse installaties.

Bladzijde 175

Maatregelen voor de planperiode

(...)

Bedoelde strategische winningen zijn gelegen ten westen van Assen, in het Achterste Diep in het Hunzedal en in Over de Aa bij Ruinerwold. ~~Deze gebieden worden nader onderzocht.~~ De reeds bekende en onderzochte gebieden met potenties voor toekomstige drinkwaterwinning blijven gehandhaafd (zie kaart 13).

Bladzijde 179

Begin 2003 heeft de Europese Commissie een conceptrichtlijn in procedure gebracht. Dit concept beoogt per lidstaat permanente ondergrondse opslaglocaties voor radioactief afval, te realiseren in 2018. Besluitvorming door de Europese Raad vindt ~~naar verwachting eind 2003~~ in 2004 plaats.

Bladzijde 181

In de C-zone gelden restricties voor gebouwen met vlies of gordijngewelconstructies en gebouwen met een zeer groot glasoppervlak, waarin zich regelmatig in de regel mensen bevinden. De grootte van de zone is afhankelijk van de gevarenklasse van de munitie, de opgeslagen hoeveelheid en de constructie van het opslagmagazijn.

Bladzijde 188

De uitgangspunten van het verdrag van Malta krijgen hun beslag in de op handen zijnde wijziging van de Monumentenwet (in werking in 2004-2005). In het kader van de nieuwe wetgeving komen er nieuwe verantwoordelijkheden en taken op provincies en gemeenten af. De nieuwe Monumentenwet sluit nauw aan bij het bestaande ruimtelijke instrumentarium. De provincies krijgen de taak om archeologische attentiegebieden aan te wijzen, alwaar een archeologische vergunningplicht zal gelden (tot het moment van aanpassing van vigerende bestemmingsplannen). De aanwijzing zal mede geschieden op basis van kaart 8 en de kaart met gebieden met hoge archeologische waarden uit de Nota Belvédère (1999). Tevens wordt de provincie verantwoordelijk voor een Malta-conforme afhandeling van vergunningaanvragen in het kader van de Ontgrondingenwet. Om een zorgvuldige omgang met het kwetsbare Drentse bodemarchief te bevorderen, handelt de provincie nu al in de geest van de nieuwe wet.

De bekende waarden zijn aangegeven op kaart H 8.

Bladzijde 191

In Drenthe is een aantal vogelrichtlijngebieden aangewezen en een aantal gebieden voor de Habitatrichtlijn voorgedragen (zie kaart 5).

Van de Habitatrichtlijn is bekend dat, naar aanleiding van kritiek van de Europese Commissie, nog een derde tranche volgt in het voorjaar van 2003.

De aangewezen c.q. voorgedragen gebieden worden in de nationale wetgeving verankerd in de Natuurbeschermingswet 1998. Deze wet is echter nog niet in werking gesteld. De behandeling in de Tweede Kamer is voor onbepaalde tijd uitgesteld. Op onderdelen uit de wet is veel kritiek, zodat het kabinet de wet voorlopig heeft teruggetrokken en naar verwachting in 2003 opnieuw in de Tweede Kamer zal brengen.

Bladzijde 193

De EHS bestaat uit de volgende gebieden die hierna worden toegelicht.

- Grotere bestaande natuur- en bosgebieden.
- De in Gen in het IGD begrensde natuur- en beheersgebieden.
- EVZ's.
- Robuuste verbindingen

Bladzijde 196**Doelen lange termijn**

- In 2018 is de netto-EHS gerealiseerd, inclusief de natuurdoelen.

De relatie tussen natuur en milieukwaliteit komt vooral tot uitdrukking in het streven naar een BOK in de milieubeschermingsgebieden. Dit is nader uitgewerkt in onderdeel C.1.4. Aanvullend daarop nog het volgende.

In het kader van de ammoniak regelgeving zijn de voor verzuring gevoelige onderdelen van de EHS vastgelegd. Deze gebieden zijn weergegeven op de zogenaamde WAV-kaart (kaart F). Deze kaart is mede gebaseerd op kaart G, waarop de concrete EHS van dit moment is weergegeven. In de aangegeven gebieden, en een zone van 250 m daar omheen, gelden de beperkingen, zoals deze zijn gesteld in de WAV.

Bladzijde 221

3. Verdere ontwikkeling en implementatie van monitoring in de organisatie. De komende periode wordt een kwaliteitsslag uitgevoerd om monitoring verder te ontwikkelen en structureel beter in te bedden in de organisatie. Hierbij wordt aangesloten op landelijke ontwikkelingen. ~~In 2003 wordt deze kwaliteitsslag met betrekking tot monitoring uitgewerkt in een PVA.~~

Om te kunnen beschikken over een actueel beeld van de toestand van natuur en landschap over de hele provincie, blijven daarnaast aanvullende inventarisaties noodzakelijk. ~~In 2003 worden zijn voor de verschillende beleidsterreinen de aard, omvang en kwaliteit van het ondersteunend onderzoek uitgewerkt in een PVA.~~

Bladzijde 222

Het compensatiebeleid voor natuur, bos, landschap en archeologie wordt uitgewerkt in samenwerking met de Drentse gemeenten, in twaalf gemeentelijke verordeningen. De gemeentelijke verordeningen zijn gebaseerd op het compensatiebeginsel, zoals geformuleerd in het SGR I en de uitwerking hiervan in de Nota uitwerking compensatiebeginsel SGR van oktober 1995. In 2002 is een conceptverordening opgesteld ~~en deze zal in 2003 door de gemeenten in procedure gebracht worden.~~ die door de gemeenten wordt overgenomen.

Bladzijde 226

Het kwaliteitssysteem voorziet in borging van de kwaliteit van de bedrijfsgebonden milieutaken (vergunningverlening, verklaringen, convenanten etc.). ~~En~~ In 2003 zal is het kwaliteitssysteem ~~worden~~ gecertificeerd.

Bladzijde 228

Daarna wordt ingegaan op ~~een uniforme en zichtbare handhaving, alsmede op~~ aspecten als samenwerking en kwaliteit.

Van "grijze" handhaving tot "blauwe" en "groene" handhaving
Typerend voor de provinciale handhaving is het accent op het "grijze" milieu, dat wil zeggen de verontreiniging van bodem, water en lucht door inrichtingen.
Deze kwaliteiten moeten worden bewaakt, vooral ~~ook~~ omdat het een belangrijke basis vormt voor de toeristisch-recreatieve sector; een voor Drenthe belangrijke economische peiler.

Op grond van het voorgaande krijgen de volgende handhavingsthema's de komende jaren meer aandacht.

- Meer nadruk op de Boswet als middel om de kwaliteit van de EHS te waarborgen.
- Extra toezicht op de Flora- en Faunawet.
- Bodembescherming koppelen aan de functies in het buitengebied (inclusief waterhuishouding).

-
- ~~Oppakken van de problematiek van fijn stof. Dit onder meer door een nadere regeling in de vergunning op grond van de Wm.~~
 - Meer aandacht voor geluid en stank (op basis van klachten).
 - Aanpak illegale stortplaatsen.
 - Extra toezicht op de kwaliteit van openlucht zweminrichtingen.

Bladzijde 229

Van handhaving regelgeving hogere overheden tot handhaving eigen beleid.

~~Momenteel~~ Van oudsher is de provinciale capaciteit vooral gericht op het zorgdragen dat inrichtingen voldoen aan de geldende wet- en regelgeving van hogere overheden (inrichtingen-handhaving).

Tegen deze achtergrond wordt gedacht aan de volgende acties.

- Handhavingsacties op zondag en/of 's avonds.
- Milieuzorg bij bedrijven (stimuleren en controleren).
- Meer administratief toezicht.
- Sterke nadruk op aanpak stroperij (naleving Flora- en Faunawet).
- Aanpak illegale ligplaatsen.
- Ketenhandhaving (het volgen van grond- en afvalstromen).

~~Uniforme en zichtbare handhaving~~ Kwaliteitsverbetering

Ten behoeve van een uniforme en zichtbare handhaving is in 2000 gestart met een gelijknamig project. In het kader van dit project is uitvoering gegeven aan de interne afstemming van handhavingsprocedures, conform het provinciale handhavingsstappenplan. ~~Ter verbetering van uniforme en zichtbare handhaving wordt de Nota uitwerking van het handhavingsbeleid van de provincie Drenthe opgesteld. In deze nota wordt het provinciale handhavingsbeleid vastgelegd, waarbij ook aandacht wordt besteed aan organisatorische aspecten van handhaving, zoals functiescheiding, vastleggen en uitwisselen van handhavingsinformatie en planning en control-~~

Kwaliteitsverbetering

~~In 1999 is door GS besloten dat er zowel voor vergunningverlening, als voor handhaving een ISO-gecertificeerd systeem moet komen. Dit naar aanleiding van de door het IPO opgestelde kwaliteitsnorm bedrijfsgebonden milieutaken voor vergunningverlening. Tot op heden ontbrak een soortgelijke kwaliteitsnorm voor handhaving. Binnenkort wordt de IPO-kwaliteitsnorm bedrijfsgebonden milieutaken herzien en bestuurlijk vastgesteld.~~

~~In de herziene versie is ook handhaving meegenomen. Het streven is het een kwaliteitssysteem voor handhaving voor 31 december 2004 te certificeren. Een functionele en fysieke scheiding van vergunningverlening en handhaving is reeds aangebracht.~~

Bladzijde 230

In het kader van dit project zijn kwaliteitscriteria voor goede handhaving opgesteld.

~~Tevens hielden~~ hebben alle gemeenten, waterschappen, provincies, de VROM-Inspectie en Rijkswaterstaat in 2003 de huidige uitvoeringskwaliteit van hun handhavingstaken tegen het licht gehouden door middel van een zelfevaluatie.

(...)

Aan de hand van de nulmeting wordt, in het kader van de bestuursovereenkomst, door de handhavingpartners gezamenlijk bepaald welke stappen worden ondernomen om de kwaliteit en professionaliteit van de milieuhandhaving op het gewenste niveau te krijgen. Ook in Drenthe heeft dit proces plaatsgevonden. Op basis van de nulmeting hebben de handhavingpartners verbeterplannen opgesteld.

Bladzijde 237

"Gewenst is een inrichting als autosnelweg. De planvorming voor de verdubbeling van de N37 is al voltooid. Met de uitvoering daarvan is al een begin gemaakt. ~~De voltooiing daarvan is voorzien voor~~ De ingebruikname staat gepland in 2005.

De A28 (Zwolle - Meppel - Hoogeveen - Assen - Groningen)

Voor het gedeelte Hattemberbroek - Zwolle - Meppel is in 2004 de MIT planstudie gestart. In deze planstudie doorlopen de structurele maatregelen (de capaciteitsverruiming tot 2x3 rijstroken) de tracéwetprocedure en leiden op zijn laatst in 2009 tot een Tracébesluit. Als tussenoplossing worden, voor 2007, op het gedeelte afslag Ommen – Meppel, de 2e fase van de benuttingsmaatregelen uitgevoerd. Ook de ombouw van het knooppunt Lankhorst, de kortsluiting tussen de A32 en A28, start voor 2007.

~~Voor een vlotte doorstroming van de belangrijkste toegangsweg naar Noord-Nederland is het gewenst dat op het gedeelte Hattemberbroek (A50) – Zwolle – Meppel de capaciteit wordt verruimd tot 2 x 3 rijstroken. Dit gedeelte is in het MIT 2004 als planstudiefase opgenomen. Hieronder valt ook de kortsluiting tussen de A28 en A32 (een volledig knooppunt Lankhorst). Benuttingsmaatregelen (spitsstroken) zullen als tussenoplossing worden getroffen.~~

Voor het gedeelte Assen - Groningen is, in relatie tot de ontwikkelingen van het autogebruik, de aanpassing van de N34 en de aansluiting A28/A7, een capaciteitsverruiming en een busbaan nodig."

Bladzijde 238

"In Friesland ~~wordt~~ is een MER-/tracéstudie uitgevoerd om te komen tot een hoogwaardige autoweg tussen Drachten en de Drentse grens."

"A32 (Meppel - Leeuwarden)

~~De inrichting van deze weg tot autosnelweg op Drents gebied is voltooid; alleen de verbinding met de A28 laat te wensen over, omdat deze verloopt via de N851 van Rogat naar Meppel en langs de Hoogeveensche Vaart, waar praktisch nauwelijks ruimte is voor verdere verbeteringsmaatregelen. Door middel van onderzoek (planstudiefase MIT 2004) zal bekeken worden welke mogelijkheden er zijn om deze verbinding tussen de A28 en de A32 tot autosnelwegniveau te verbeteren. Hierbij zal het behoud van de kwaliteiten van het Reestdal zwaar wegen.~~

N48 (Hoogeveen - Twente)

De inrichting van de weg tot hoogwaardige autoweg met ongelijkvloerse kruisingen c.q. aansluitingen is gewenst. Om de verbinding op het gewenste niveau te brengen, zijn de realisatie van een één ongelijkvloerse aansluiting bij Zuidwolde en verdere maatregelen in Overijssel (noordelijke omleiding Ommen in aansluiting op de weg Witte Paal - Almelo) gewenst. In 2004 heeft de gemeente De Wolden hierover nadere afspraken gemaakt met Rijkswaterstaat."

Bladzijde 239*"Het ontsluitende wegennet*

Naast de hoofdwegen bestaat de netwerkstructuur uit het ~~zogenoemde~~ ontsluitende wegennet. Op kaart 2 is dat aangegeven in donker groen. Het net bestaat uit wegen in het landelijk gebied buiten de bebouwde kom en wegen in en naar de stedelijke gebieden. Dit wegennet vormt daarmee de ontsluiting van en naar de stedelijke gebieden en de hoofdwegen. Voor met name de wegen in het landelijk gebied geldt dat deze geen functie hebben voor het doorgaand verkeer. Met ruimtelijke ontwikkelingen, die een belasting voor deze wegen kunnen betekenen, wordt terughoudend omgegaan."

"De verbinding A28/N34 naar Hoogezand wordt beoogd via de N33 en de A7. De wijziging van de aansluiting A28/A7 (zie ~~ad 2, onder~~ Hoofdwegen) kan een verdergaand deel van deze verbinding gaan overnemen."

WIJZIGINGEN KAARTEN

Kaart 1

De golfterreinen zijn toegevoegd.

Kaart 1

Zone II en III langs het Lieversche Diep wordt zone IV.

Kaart 1

Wijziging contour bij Emmen ter plaatste van hoek Hondsrugweg/Frieslandroute.

Kaart 1

De contourlijn bij Buitenvaart is aangepast, waarbij de contourlijn van het POP I is doortrokken langs het zuidelijk blok Buitenvaart II.

Kaart 1

De contourlijn aan de noordwestkant van Borger is aangepast.

Kaart 1

Het terrein Kranenburg II is als regionaal terrein aangeduid.

Kaart 1

Wijziging begrenzing Vogelrichtlijngebied Leekstermeer.

Kaart 1

Bungalowpark Gijsselte is vermeld.

Kaart 2

Gewijzigde aanduiding voor "In te richten plas met meervoudige recreatieve functie (geen zwemwaterfunctie)".

Kaart 2

Aanpassing begrenzing beekdalen nabij Meppel en in het brongebied van het Oude Diep.

Kaart 2

De begrenzing van de bergingsgebieden is gewijzigd.

Kaart 2

Wijziging grens beekdal nabij Drogeropslagen.

Kaart 2

Ontsluitende weg Zuidwolde - A28 is verwijderd.

Kaart 2

Het tracé van de N851 bij Rogat is aangepast.

Kaart 2

De weg Rolde - Borger is opgenomen als onderdeel van het ontsluitende wegennet.

Kaart 2

Het terrein Kranenburg II is als regionaal terrein aangeduid.

Kaart 2

50 BKL bij de zone rond vliegveld Hoogeveen is gewijzigd in 47 BKL.

Kaart 2

Nabij Leek, Assen, Meppel, Hoogeveen en Nieuw-Amsterdam zijn ontsluitende wegen doorgetrokken.

Kaart 2

Nabij Eelde, Zuidwolde, Coevorden, Nieuw-Amsterdam en Hoogeveen zijn ontsluitende wegen geschrapt.

Kaart 2

Nabij Stadskanaal is een verbindende buslijn geschrapt.

Kaart 3

De term "milieubeschermingsgebied/bruto EHS" is vervangen door "milieubeschermingsgebied".

Kaart 3

De begrenzing van de milieubeschermingsgebieden is aangepast.

Kaart 3

Strook met de aanduiding kwel is geschrapt ten zuiden van de Stheemanstraat en de Boovenen.

Kaart 3

De Robuuste verbinding Sallandse Heuvelrug - Drents Plateau is vervangen door een symbolische aanduiding.

Kaart 4

Alleen de wegvakken waarvan de inrichting verder gaat dan de gewenste aanpassingen in het kader van Duurzaam Veilig, fase 2, zijn aangegeven.

Kaart 4

De weg Rolde - Borger is opgenomen, als onderdeel van het ontsluitende wegennet, met de toevoeging dat te zijner tijd een aanpassing van de inrichting noodzakelijk is.

Kaart 4

Het terrein Kranenburg II is als regionaal terrein aangeduid.

Kaart 4

Een aantal knooppunten personenvervoer zijn geschrapt; tevens zijn enkele toegevoegd.

Kaart 4

Nabij Ees, Exloo, Drouwen en Gieten is "aanpassing aansluiting hoofdweg" toegevoegd.

Kaart 4

Het Landgoed Scholtenszathe is toegevoegd als "voorkeursgebied nieuwe verblijfsrecreatie".

Kaart 5

De term "milieubeschermingsgebied/bruto EHS" is vervangen door "milieubeschermingsgebied".

Kaart 5

De begrenzing van de milieubeschermingsgebieden is aangepast.

Kaart 5

Aanpassing aanduiding "ruime jas" ter plekke van Industrierrein Buitenvaart.

Kaart 5

Wijziging begrenzing Vogelrichtlijngebied Leekstermeer.

Kaart 5

Aanduiding gebieden die onder de Natuurbeschermingswet vallen.

Kaart 7

Aanpassing begrenzing bos- en natuurgebied.

Kaart 7

Oosteindsche Stukken niet meer aanduiden als "gebied van belang voor weidevogels" en als "gebied met botanische waarden voor sloten".

Kaart 7

Aanpassing Smeerveense Loop.

Kaart 8

De categorie Terrein van archeologische waarde is toegevoegd.

Kaart 9

Gradiëntgebied nabij Bunne, is geschrapt, met uitzondering van het Bunnerveen.

Kaart 12

Schrappen enkele flinters ten zuiden van het Bargerveen.

Kaart F

Kaart F is toegevoegd.

Kaarten G en H

Actualisering legenda.

WIJZIGINGEN ONTWERP-PROVINCIALE OMGEVINGSVERORDENING

Behoudens de wijziging onder onder 16, tweede aandachtstreepje betreffen de wijzigingen, actualisering en c.q. verbeteringen in de tekst van de verordening en de toelichting.

Tekst van de verordening

1. Inhoudsopgave
De verwijzing naar paragraaf 5.2.5, Mobiele puinbrekers komt te vervallen.
2. Artikel 3.2
In de onderdelen i tot en met o het woord "eerste" vervangen door "één".
3. Paragraaf 5.2.5, Mobiele puinbrekers (en daarmee artikel 5.17) komt te vervallen.
4. Artikel 5.18
Vernummeren tot 5.17.
5. Artikel 5.19
Vernummeren tot 5.18.
6. Artikel 5.20
Vernummeren tot 5.19.
7. Artikel 5.21
Vernummeren tot 5.20.
8. Artikel 5.22
Vernummeren tot 5.21.
9. Artikel 5.23
Vernummeren tot 5.22
10. Artikel 5.24
Vernummeren tot 5.23
De zinsnede "ingevolge de artikel 5.22 of 5.23" wijzigen in "ingevolge de artikelen 5.21 of 5.22".
11. Artikel 5.25
Vernummeren tot 5.24.
De zinsnede "aan artikel 5.24" wijzigen in "aan artikel 5.23".
12. Artikel 7.9
In het vermelde bij onderdeel b, 3°, de zinsnede "van artikel 9.1" vervangen door "van artikel 8.1".

13. Artikel 7.10
Inspring bij het tweede lid weghalen.
14. Artikel 14.1
In dit artikel worden de volgende wijzigingen aangebracht:
 - 5.17 komt te vervallen
 - 5.19 wordt vervangen door 5.18
 - 5.20 wordt vervangen door 5.19
 - 5.21 wordt vervangen door 5.20
 - 5.24 wordt vervangen door 5.23
 - 5.25 wordt vervangen door 5.24.
15. Artikel 15.4
In het eerste lid, onder c, artikel 5.18 wijzigen in artikel 5.17.
16. Bijlage II, Aanwijzing van categorieën van afvalstoffen.
 - In de beschrijving van categorie C, opgenomen direct onder de benaming van deze bijlage, de verwijzing naar artikel 5.7 wijzigen in 5.8.
 - Bij categorie A het kopje Afvalstofnaam wijzigen in Categorie van afvalstoffen.
 - In de beschrijving van categorie C, opgenomen als derde onderdeel van deze bijlage, de verwijzing naar artikel 5.7 wijzigen in 5.8.

Tekst van de toelichting

1. Hoofdstuk 4, Geluidhinderdienst Drenthe

De tekst opgenomen onder Hoofdstuk 4 Geluidhinderdienst Drenthe komt in zijn geheel te vervallen en wordt vervangen door de volgende tekst:

"Algemeen

De artikelen in dit hoofdstuk zijn gebaseerd op hoofdstuk XIII, paragraaf 3, van de Wet geluidhinder. Voor uitvoering van de door de Wet geluidhinder aan het provinciaal bestuur opgedragen taken is de provincie verplicht noodzakelijke geluidmetingen te verrichten en klachten te behandelen, voorzover die betrekking hebben op het bij of krachtens de Wet geluidhinder is bepaald. De organisatie van de geluidhinderdienst moet bij provinciale verordening geregeld worden.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 4.1

Op grond van artikel 159 van de Wet geluidhinder, eerste lid, dient de provincie zorg te dragen dat een provinciale geluidhinderdienst functioneert die in elk geval een meetdienst en een klachtendienst omvat. De meetdienst en de klachtendienst (ondergebracht bij het Meldpunt Milieuklachten Drenthe) zijn organiek ondergebracht bij de Productgroep Handhaving. Ze verrichten hun werkzaamheden onder verantwoordelijkheid van het hoofd van deze productgroep.

Artikel 4.2

Behandeling en verwerking van geluidhinderklachten die tot de bevoegdheid horen van een andere instantie, worden door het secretariaat van de klachtendienst direct doorgegeven aan die desbetreffende instanties. Voorbeelden zijn geluidhinderklachten over de luchthavens in Eelde en Hoogeveen.

Artikel 4.3 en 4.4

Op grond van artikel 159 van de Wet geluidhinder, derde lid, dient de provincie bij verordening regels te stellen die betrekking hebben op de registratie van ingekomen klachten en de verwerking van de uitkomsten van de behandeling van die klachten (artikel 4.3), alsmede de regelmatige openbaarmaking van die gegevens (artikel 4.4).

2. Hoofdstuk 5, Afvalstoffen

- In de algemene toelichting wordt in de derde alinea wordt tussen de vierde en vijfde zin de volgende tekst ingevoegd.
"De AMvB op basis van artikel 10.52 van de Wm, waarin regels zijn opgenomen voor mobiele puinbrekers, is per 1 maart 2004 inwerkinggetreden. Vandaar dat er in deze POV, in afwijking van de PMV, geen regels zijn opgenomen voor mobiele puinbrekers."
- In de algemene toelichting komt bij de opsomming 1 tot en met 4 genoemd op pagina 7, nummer 4, alsmede de bijbehorende tekst te vervallen.
- De tekst onder paragraaf 5.2.2 verplaatsen naar achter deze tekst en in vet aangeven.
- De tekst onder paragraaf 5.2.3 verplaatsen naar achter deze tekst en in vet aangeven.
- De tekst onder paragraaf 5.2.4 verplaatsen naar achter deze tekst en in vet aangeven.
- In de tekst bij artikel 5.16 in de laatste regel na "registreren" de harde return weghalen.
- In de artikelsgewijze toelichting komt paragraaf 5.2.5, Mobiele puinbrekers en de bijbehorende tekst van artikel 5.17 te vervallen.
- Na titel 5.3, Gevaarlijke afvalstoffen wordt paragraaf 5.3.2, Algemeen vervangen door paragraaf 5.3.1, Algemeen
- Onder het kopje paragraaf 5.3.1, Algemeen wordt artikel 5.18 vervangen door artikel 5.17.
- De tekst onder paragraaf 5.3.2 verplaatsen naar achter deze tekst en in vet aangeven.
- Onder het kopje paragraaf 5.3.2, De melding inzake de afgifte van gevaarlijke afvalstoffen wordt artikel 5.21 vervangen door artikel 5.20.

3. Hoofdstuk 7, Gebieden*Algemeen*

Weghalen van een harde return in de voorlaatste zin van de vierde alinea.

Type winningkwetsbaarheid

Na respectievelijk 1, 2 en 3 bij het streepje inspringen.

Artikel 7.9

In de toelichting, onder b, de verwijzing naar hoofdstuk 9 in de vijfde en de laatste zin veranderen in hoofdstuk 8. De harde return in de vijfde regel weghalen.

De tekst onder paragraaf 7.3.5 verplaatsen naar achter deze tekst en in vet aangeven en boven deze paragraaf harde return aanbrengen.

Artikel 7.17

In de zesde zin betekend vervangen door betekent en halverwege deze zin de harde return verwijderen.

ab/coll.